CSABAI MÁRK

ÍGY ÖLTEK ŐK

„Tökéletes és közérthető bemutatás a legmegrázóbb esetekről..."
RÉTI LÁSZLÓ
ÍRÓ, FORGATÓKÖNYVÍRÓ, EXNYOMOZÓ

„Lebilincselő gyűjtemény a legfelkavaróbb eseteinkről..."
KITANICS MÁRK
IGAZSÁGÜGYI PSZICHOLÓGUS

A TÍZ LEGHÍRHEDTEBB MAGYAR SOROZATGYILKOS AZ ELMÚLT SZÁZ ÉVBŐL

álomgyár

CSABAI MÁRK

ÍGY ÖLTEK ŐK

A TÍZ LEGHÍRHEDTEBB MAGYAR SOROZATGYILKOS AZ ELMÚLT SZÁZ ÉVBŐL

Álomgyár Kiadó
Budapest, 2019

A szerzőtől az Álomgyár Kiadó gondozásában megjelent:
Határtalanok, 2017
Egy csibész naplója, 2018
Nem tündérmese, 2018
A magányos farkas, 2018
Nem mondhatsz nemet!, 2018

© Csabai Márk 2019
Hungarian edition © Álomgyár Kiadó 2019
Minden jog fenntartva!

Borítóterv: Faniszló Ádám
Szerkesztette: Soós Tibor
Olvasószerkesztő: Kalocsai Judit
Korrektúra: Bosznai Gábor
Tördelés: Tegzes Béla

ISBN 978-615-6013-58-3

Álomgyár Kiadó, Budapest, 2019
Felelős kiadó: Nagypál Viktor

Elérhetőségeink:
+36 30 487 3552
admin@alomgyar.hu
www.alomgyar.hu
www.facebook.com/alomgyar
instagram.com/alomgyarkiado

Készült 2019-ben a Pauker Nyomdában.
Felelős vezető: Vértes Gábor

343
C33

TARTALOM

Ajánlás 7
Előszó 9
A sorozatgyilkosság pszichológiája 10
Ha egy asszony mérges 15
Visszafordíthatatlan vonzalom 21
Martfűi rém 31
Álruhába bújt ördög 41
Az asszonyirtó 49
Mérges helyzet 61
Kötött pályán 69
Hurkos rém 81
Hatalom utáni vágy 87
Négyek bandája 95
Gyilkosságok egy nyomozó szemével 105
Utószó 109
Képmellékletek 111

AJÁNLÁS

Ajánlom ezt az albumot mindazok emlékének, akik tragikus és szükségtelen halálukkal a kriminológia történelmének részesei lettek. Szenvedéseikkel hozzájárultak ahhoz, hogy a társadalomban megbúvó szörnyetegek motivációit és lélektanát megismerhessük. Hiszem, hogy halálukkal nagy szolgálatot tettek értünk, jelenünk biztonságáért. Hiszen ügyük ismeretével, annak tanulmányozásával, az azokból való konzekvenciák levonása után a jövőben a hatóságok meg tudják akadályozni mások értelmetlen halálát.
Az áldozatok hozzátartozóinak fájdalmában osztozom.
Az elhunytak nyugodjanak békében!

Számos olyan sorozatgyilkos van a világon, akit több névvel is illetnek. Az elnevezéseket általában a tettek, a gyilkolási módszer, a különleges személyiségjegyek, a bűntettekhez kapcsolódó szokások, esetenként pedig az elkövető környezete alapján adja a lakosság, illetve a hatóságok. A nevek sokatmondóak, de mégis titokzatosságukkal emelik ki a hétköznapi gyilkosok soraiból a rendszeres bűnelkövetőket.

ELŐSZÓ

A bűnügyi regények írásán túl mindig is vágytam arra, hogy valami merőben más dologban is megnyilvánulhassak. Számos téma kézenfekvőnek tűnt a feldolgozásra, de amikor a kiadói megbeszélésen felvetődött ez a roppant érzékeny téma, rögtön tudtam, ez az!

A zsigereimben éreztem az izgalmat, a kihívás csábítását, de sosem gondoltam volna, hogy írói pályafutásom talán legkeményebb fájába vágom a fejszémet ezzel a munkával.

A hosszú hónapokon át tartó kutatómunka roppant izgalmas volt. Nemcsak azért, mert korunk legsötétebb bűnügyeinek bugyraiba merültem – és tettem mindezt nem csupán nappalaimban, hanem az éjszakáimon is –, hanem mert számos nagy tudású szakemberrel kerültem kapcsolatba és – talán megelőlegezhetem ezeket a szavakat – most már barátságba is.

Bizonyossá vált, hogy a muzeológusok hivatástudata, a múzeumok, helytörténeti gyűjtemények, irattárak tevékenységéért sosem lehetünk eléggé hálásak. Hiszen aprólékos munkájuk, katalogizálási képességük és az információs rendszereik nélkül talán sosem jöhetett volna létre ez az album.

Számomra a kutatómunka igazi konklúziója az, hogy ha az eseményeket megfelelő tárgyilagossággal vizsgáljuk, merőben más eredményeket ismerhetünk fel az esetekben, és megérthetjük a megérthetetlent – szemben azzal, ha csupán a civilizált normák és értékrendek szerint élő ember szemüvegén át tekintünk a dolgokra.

Csabai Márk
2019

A SOROZATGYILKOSSÁG PSZICHOLÓGIÁJA

Interjú Kitanics Márk igazságügyi pszichológussal

Mi különbözteti meg a sorozat- és tömeggyilkosokat egymástól?

Mindkét elkövetőtípusnak pontos kritériumai vannak. A sorozatgyilkos legalább három áldozattal rendelkezik, akik egymástól időben és térben is jól elkülöníthetők, és nem az anyagi haszonszerzés a motiváló tényező, míg a tömeggyilkos igen rövid idő alatt nagyszámú áldozattal végez. Míg a sorozatgyilkos pontosan és precízen választ áldozatot, a tömeggyilkos sok esetben nem tudja, hogy pontosan kik is az áldozatai.

JOBBRA A KÉPEN: DR. KITANICS MÁRK - FORRÁS: TEOL

Milyen típusú sorozatgyilkosokat különböztetünk meg, melyek a típusok profiljainak jellemző vonásai?

Alapvetően szervezett és szervezetlen típust különítünk el. Az első pontosan és gondosan eltervezi a cselekményét, míg az utóbbi inkább az alkalmat használja ki. Ezen túl a látomásos, küldetéses, hedonisztikus és hatalmaskodó típust is el lehet különíteni egymástól. A látomásos esetében valamely földöntúli eszme, hang vagy látomás irányítja a cselekménysort; a küldetéses esetében az általa értéktelennek tartott személyek likvidálása a cél; a hedonisztikus számára maga az emberölés nyújt katarzist; a hatalmaskodó pedig azt élvezi, hogy áldozata felett kontrollal bír, a helyzetben ő dominál.

Milyen motivációi lehetnek egy sorozatgyilkosnak?

A motiváció sokrétű lehet, a szexuális kielégüléstől a pszichés nyomáson át a frusztráció csökkentéséig, de akár a belső hangok utasításainak követése is. Más esetben az emberölés mint folyamat, a helyzet uralásának motivációja szerepelhet.

Milyen destruktív hatások vezethetnek oda, hogy valakiből sorozatgyilkos váljon, kezdve a gyermekkortól az első eseményig?

Érdekes kérdés, hogy ugyanazon körülmények, környezeti tényezők és szocializációs összetevők miért okoznak más és más személyiségváltozást az emberekben, miért lesz valakiből egy adott helyzetben pszichés beteg, míg mások miért vészelik át ezt kisebb zökkenőkkel. Észlelhetünk tehát destruktív hatásokat, de ehhez a személyiség bizonyos szenzitivitása is szükséges. A sorozatgyilkosok nagy része indusztriális környezetből származik, sanyarú családi helyzetből, gyermekkori frusztrációk garmadájával, amelyeket nem igazán tudtak adekvát módon feldolgozni, így azok fixáció és regresszió formájában kerülnek előtérbe a személyiségükben. Sérült pszichéjű gyermekekből lesznek felnőtté válva azok a sorozatgyilkosok, akik frusztrációikért vesznek elégtételt egyes korábbi élethelyzeteiket ismételve, új szereplőkkel „eljátszva", egészen a katarzis megéléséig.

Hol lehet az a pont, amikor egy eltorzult személyiség „megérik" arra, hogy elkövesse az első gyilkosságot?

A kulcskifejezés itt a szenvedésnyomás. A belső feszültség olyan mértékben gyűlik fel az egyénben, amelynek már nem lehet más megoldása, mint a robbanásos elvezetés. Ezt hozhatja az élet is, olyan helyzetet kialakítva, amelyben az elkövetés szinte magától adódik, de maga a személy is kialakíthat ilyen jellegű helyzetet, mint ahogy az korábban már a szervezett és szervezetlen típus esetében említésre került. Aki kisebb frusztrációs toleranciával bír, az természetesen gyakrabban öl, kevésbé megtervezve a helyzetet. Mások képesek elhúzni a folyamatot, átélve, hogy minél nagyobb a krízis, annál nagyobb lesz a katarzis.

Vannak-e már gyerekkorban felfedezhető személyiségjegyek, amelyekből egy szakember arra tud következtetni, hogy a vizsgált személy a jövőben potenciális elkövető lehet?

Létezik az úgynevezett sorozatgyilkos triász (a gyermekkori ágybavizelés, a gyújtogatás és az állatok kínzása), de természetesen nem lesz mindenkiből sorozatgyilkos, akinél mindezek megfigyelhetőek. Kétségtelen ugyanakkor, hogy szinte valamennyi sorozatgyilkos esetében ezen jellegzetességek feltárásra kerültek.

Mennyire befolyásolja, és hogyan alakítja az egyén környezete a személyisége torzulását?

Azt gondolom, hogy a személyiség ilyen jellegű problémája is nagyrészt a környezet által generált és alakított, szocializációs hiányosságok és traumák sorozata. Amennyiben a személyiségben ezek miatt kialakuló fixációk megoldásában a környezet nem tud segíteni, illetve a személy frusztrációi csak gyarapodnak és a környezet nem ismeri fel, hogy a személy problémás, nem kezelik megfelelően a szükségleteit, esetleg nem ismerik fel pszichés zavarát, könnyen kialakulhat a sorozatos emberölés folyamata. Kérdés ugyanakkor az is, hogy egy gyilkos fantáziákkal és belső késztetéssel rendelkező személy képes-e segítséget kérni, és azt a megfelelő személytől, szervezettől kéri-e.

Milyen közös pontokat tudunk meghatározni a sorozatgyilkosokban?

Számtalan közös pont létezhet, hiszen fontos számukra az áldozat, annak kinézete vagy személyisége, illetve közös pont lehet az elkövetés folyamata, annak sajátosságai, esetleg a helyszínek egyes azonosságai. A legmeghatározóbb ugyanakkor az, hogy a több esetben hangsúlyozott belső feszültséget, a késztetést nem képesek adekvát módon kielégíteni, helyette egy, a társadalmi megítélés szempontjából teljesen deviáns magatartásformára kényszerülnek.

Milyen eszközöket használnak a vizsgálat során?

A személyiségvizsgálatok során a vizsgálatvezető határozza meg az alkalmazott vizsgálati eszközöket, vagyis a tesztbattériát. Az exploráció során egy irányított beszélgetés formájában feltérképezi azokat az életvezetési problémákat, amelyek az emberöléshez vezethettek, ennek során körvonalazódik – a vizsgálati személy értelmi képességétől és személyiségének valószínűsíthető struktúrájából –, hogy konkrétan mely vizsgálatok egészítik még ki az explorációt. Ezek lehetnek képességvizsgálatok, mint a monotónia tűrése vagy az intellektus feltérképezése, másrészt viszont lehetnek személyiségtesztek, abból is projektív, mint a Szondi-próba vagy a Rorschach-teszt. Esetlen nem projektív, mint a CPI vagy az MMPI[1]. Speciális esetekben műszeres vizsgálatok is előfordulhatnak.

Hogyan kell elképzelni egy kapcsolódó vizsgálat lebonyolítását?

Egy vizsgálat mindig precízen és pontosan zajlik, majdhogynem laboratóriumi keretek között – már amennyire ezt az adott körülmények lehetővé teszik. A vizsgálat kezdetekor a vizsgálatot kérő szerv, hatóság meghatározza, hogy mely kérdésekre vár választ az elkövetővel kapcsolatosan. Ez után a vizsgálatvezető áttanulmányozza az ügyiratot, felkészülve a helyszínek és az elkövetési módozat sajátosságaira, majd megtörténik a vizsgálat. Ez vagy külső helyszínen zajlik, vagy az elkövető fogva tartási helyén, és alapvetően két részre tagolódik. Egyrészt az explorációra, amely egy irányított beszélgetés az életvezetésről, annak sajátosságairól, illetve az adott cselekményről, annak körülményeiről, ezzel kapcsolatos gondolatokról, érzésekről. Ezt egészítik ki a tesztes, esetleg műszeres vizsgálatok, amelyek egységes szerkezetű szakértői véleményben kerülnek kiadásra. E szakértői véleményben ad választ a vizsgálatvezető a hatóság kérdéseire. Látni kell azt is, hogy a szakértő munkájának minden egyes részét módszertani keretek szabályozzák, amelyek meghatározzák az alkalmazható eszközöket és a vizsgálat egészének folyamatát, illetve az egyes kompetenciákat is.

DR. KITANICS MÁRK - FORRÁS: TEOL

[1]A CPI (CALIFORNIA PSYCHOLOGICAL INVENTORY) EGY 480 TÉTELES, IGEN-NEM VÁLASZOKAT IGÉNYLŐ ÖNJELLEMZŐ KÉRDŐÍV, HASONLÓ A MINNESOTA MULTIPHASIC PERSONALITY INVENTORY (MMPI) TESZTHEZ, AMELYEK ÁTFOGÓ KÉPET ADNAK A VIZSGÁLT SZEMÉLY KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGÁRÓL, INTERPERSZONÁLIS HATÉKONYSÁGÁRÓL, SZOCIALIZÁLTSÁGÁRÓL ÉS SZEMÉLYES ÉRDEKLŐDÉSÜK IRÁNYULTSÁGÁRÓL.

Igazságügyi pszichológus pályafutása alatt melyik volt a legemlékezetesebb ügye?

Több ilyen eset is volt, az egyik ezek közül a dunaföldvári emberölés, ahol kezdetben nem volt holttest[2]. Majd egy jól elvégzett szakértői vizsgálat során kerültek elő olyan jellegű adatok, amelyek végül a holttest felleléséhez vezettek. A másik a kulcsi mészáros[3] esete, amely igen nagy port kavart.

Mit gondol, ki volt hazánk legmeghatározóbb sorozat- vagy éppen tömeggyilkosa az elmúlt száz évben?

Saját véleményként egy olyan személyt említenék, aki nem feltétlenül felel meg a kérdés és a sorozatgyilkosságok minden kritériumának, azonban nagyon érdekes „pályafutást" produkált. Ez a személy pedig Pipás Pista, aki nevével ellentétben nő volt. Ha igyekszünk megfelelni a kérdés és a definíciók kritériumának, akkor véleményem szerint az egyik legérdekesebb alak talán a martfűi rém, akiről viszonylag sok információval rendelkezünk, sőt film is készült róla.

Mit gondol, ki volt hazánk legmeghatározóbb sorozat- vagy éppen tömeggyilkosa az elmúlt száz évben?

Saját véleményként egy olyan személyt említenék, aki nem feltétlenül felel meg a kérdés és a sorozatgyilkosságok minden kritériumának, azonban nagyon érdekes „pályafutást" produkált. Ez a személy pedig Pipás Pista, aki nevével ellentétben nő volt. Ha igyekszünk megfelelni a kérdés és a definíciók kritériumának, akkor véleményem szerint az egyik legérdekesebb alak talán a martfűi rém, akiről viszonylag sok információval rendelkezünk, sőt film is készült róla.

[2] A DUNAFÖLDVÁRI MOLNÁR ANTAL VÁLLALKOZÓT 2013. MÁJUS 1-JÉN ÖLTÉK MEG AZ OTTHONÁBAN, DE A HOLTTESTE CSAK TÖBB MINT KÉT ÉVVEL KÉSŐBB KERÜLT ELŐ TÖBB KÖBMÉTERNYI ÉPÍTÉSI TÖRMELÉK ÉS BETON ALÓL EGY DUNAÚJVÁROSI ÉPÍTKEZÉSEN, AHOVA A GYILKOSAI REJTETTÉK. A FÉRFI CSALÁDJA MÁR AZ ELTŰNÉSE IDEJÉN IS AZT GYANÍTOTTA, HOGY NEM ÖNSZÁNTÁBÓL MENT EL OTTHONRÓL.

[3] 2012. ÁPRILIS ELEJÉN A KULCSI MÉSZÁROS NÉVEN ELHÍRESÜLT HORVÁTH CSANÁD JUTAS MEGÖLTE NÉGY CSALÁDTAGJÁT, HÁRMAT PEDIG SÚLYOSAN MEGSEBESÍTETT. A FÉRFI KÉSŐBB ELMEZAVARRA HIVATKOZVA VÉDTE MAGÁT A BÍRÓSÁGON. AZ ELSŐ SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTOTTA NÁLA A TUDATHASADÁSOS ELMEZAVART, A MÁSODIK SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT SZERINT AZONBAN A BŰNCSELEKMÉNYEK IDEJÉN AZ ELMEZAVAR NEM BIZONYÍTHATÓ EGYÉRTELMŰEN.

1

HA EGY ASSZONY MÉRGES

HA EGY ASSZONY MÉRGES

NÉVJEGY:	NIKOTINOS GYILKOS
NÉV:	HOLHÓS JÁNOSNÉ
ÁLDOZATOK SZÁMA:	4
MÓDSZER:	MÉRGEZÉS
TETTEK:	SOROZATGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	1935
ÍTÉLET:	HALÁLOS ÍTÉLET
HALÁL:	1961, KÖTÉL ÁLTALI HALÁL
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	ÖZVEGY
INDÍTÉK:	ELFOJTOTT INDULATOK, BOSSZÚVÁGY
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	SZŰK KÖRNYEZETE
ARCHÍV ANYAGOK:	110. OLDAL

A módszer

A világ nem túl sok női sorozatgyilkost tart számon, de egy biztos, azon a szerény listán hazánk előkelő helyet tölt be Holhós Jánosnénak köszönhetően. A kivívott címet kegyetlenségének és jelentéktelen gyilkossági indítékainak köszönheti. Áldozatait mérgezéssel szedte, módszere nyomán pedig még napjainkban is a nikotinos gyilkosként emlegetik.

A gyilkosságok

Első gyilkossága és annak előzménye volt talán a legmegrendítőbb. Erzsébet, megelégelve a keserű házasságát, döntést hozott: végez első férjével, Rostár Istvánnal. A férfi igencsak rossz hírnévre tett szert a környéken. Komoly alkoholproblémákkal küzdött, és részegen többször is fizikailag bántalmazta feleségét. Az indíték adott volt, a gyilkosság kivitelezése viszont annál inkább vérfagyasztó. Mint korábban említettük, Erzsébet dohánytermesztéssel kereste a napi betevőre valót, így jól ismerte a gyilkos fegyvert.
Miután Erzsébet meghozta a visszafordíthatatlan döntést, úgy gondolta, szükséges lehet egy főpróba az eltervezett gyilkossághoz, ezzel is minimalizálva az esetleges kudarc esélyét. Hiszen

A PROFILKÉPEN: PAPP ERZSÉBET ARCKÉPE

SOMOGYI KÖNYVTÁR 932474 1881 SZEGED

GONDOLTA VOLNA?

A nikotinos gyilkos elfogását követően arról vallott, hogy az öléshez szükséges mérget több tucat doboz cigarettából oldotta ki, szorgosan gyűjtögetve azt egy kis üvegcsébe. A történet ott hibádzott, hogy a kioldott mennyiség nem volt arányban annak pusztító hatásával, ugyanis a kioldott nikotinból legalább hat-hét litert kellett volna elfogyasztania az áldozatoknak a halál bekövetkeztéhez. Aztán hamarosan fény derült arra, hogy Erzsébet a mérget a testvérétől szerezte be, aki gazdasszonyként rendelkezett a szükséges engedélyekkel a vegyi anyag tartásához. A nő nem is sejtette, mire is kell valójában a nikotin, hiszen Erzsébet rendíthetetlenül azt hazudta neki, hogy a ház körüli patkányokat szeretné kiirtani vele egyszer s mindenkorra.

tudta, ha terve elbukik, a férje öli meg őt. A nikotinos mérgezést így első körben a saját kutyáján tesztelte, aki rögtön bele is pusztult.
Minden úgy működött tehát, ahogy azt elképzelte, de egy emberi kísérletre is szükség volt a teljes megbizonyosodáshoz. Ezért hát Perecesen, ahol azokban az időkben élt, megmérgezte az akkori szomszédja lányát, Tarnóczi Ilonát, aki ekkor csupán ötéves volt. Eleinte csak borral itatta a kislányt, végül mérget tett az utolsó pohárba. Mint később kiderült, a gyermekkel semmilyen kapcsolatban nem állt korábban, csupán ő volt az első, akibe belebotlott, és aki kísérleti alanya és potenciális áldozata lehetett. A gyermekkel azonnal végzett a méreg. Az eset furcsasága, hogy a halál beállta után nem történt nyomozás, így Erzsébet ekkor még nem került a hatóságok látókörébe.
A sikeresen tető alá hozott gyilkosságokon felbuzdulva elhatározta, végrehajtja a tervét. Mérget itatott a férjével, aki szintén belehalt az utolsó pohár italba. A boncolás egyébként később azt állapította meg, hogy Rostár István halálát alkoholmérgezés okozta.
A retorzió nélkül maradt szörnytettek után Erzsébetben valami átfordult, hiszen a gyilkosságra és a mérgezésre már csak úgy tekintett, mint egy problémamegoldásra, és lelkifurdalás nélkül kezdte használni fegyverét, ha éppen indokoltnak találta. Indokot pedig könnyen talált, hiszen a legegyszerűbb és legjelentéktelenebb problémákra is képes volt mérgezéssel válaszolni. Így hamarosan meglett a harmadik áldozata is.
Fürtös Józsefnének, Erzsébet barátnőjének bűne csupán annyi volt, hogy beszélgetés közben valamivel megsértette őt. Ez az aprócska sértés is olyan indulatba hozta a gyilkos ösztönű asszonyt, hogy eldöntötte Fürtös Józsefnének is meg kell halnia, így barátnője italát is méreggel hígította...
A haláleset után a hatóságok lefolytatták a vizsgálatokat, de a történteket öngyilkosságnak minősítették. Erzsébetet is kihallgatták, de azt hazudta, éppen akkor ért oda, amikor barátnője a haláltusáját vívta.

A korábban a mérget tartalmazó üres üveg ott volt az asztalon. A nikotinos gyilkost a kihallgatása után elengedték, és az ügyet lezárták
A már özvegy Erzsébet hamarosan új párt talált magának Holhós János személyében. A férfival gyorsan összeházasodott, és Penészlekre költözött. Az ifjú férj nem is sejtette, hogy a nikotinos gyilkos lett a felesége.
Az idő múlásával Erzsébet újabb sérelmet szenvedett el: egy vita hevében összeszólalkozott a nővérével, ezért őt is megitatta a mérgező itallal. A hatóságok még ez után sem gyanakodtak Holhós Jánosnéra, és nem hozták összefüggésbe a korábbi esetekkel annak ellenére sem, hogy a nő gyakorta volt szóbeszéd tárgya a falujában.

FENT: A BŰNCSELEKMÉNY REKONSTRUÁLÁSAKOR KÉSZÜLT FOTÓ. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

Lebukás és ítélet

Egy nap azonban minden megváltozott. A nikotinos gyilkos hibát követett el: visszaváltotta azt a pálinkásüveget, amelyben a mérgét tartotta.
A visszaváltott üveget nem tisztították ki rendesen, mielőtt újra forgalomba került, és ennek következtében két ember is súlyos nikotinmérgezést kapott. A

LENT A KÉPEKEN: A BŰNCSELEKMÉNY REKONSTRUÁLÁSAKOR KÉSZÜLT FOTÓK. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

vizsgálat során kiderült, hogy a halálos dózis kétszerese volt az üvegben.

PAPP ERZSÉBET, MÁRMINT HOLHÓS JÁNOSNÉ ÉS FÉRJE A BŰNCSELEKMÉNY REKONSTRUÁLÁSAKOR
FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM
REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

A szálak innét egyenesesen Holhósnéhez vezettek, mert a nyomozó hatóságok kiderítették, hogy ő váltotta vissza a szennyezett üveget. Ekkor már gyorsan összeállt a kép, az, hogy az asszony környezetében számos különös haláleset is történt. Hamarosan nyomozást indítottak ellene, és első lepésként a kislány, majd első férje holttestét exhumálták.

Holhós Jánosné mind a nyomozás alatt, mind a tárgyalás során tagadta a bűncselekmények elkövetését, de az ítélet így is megszületett:

1961-ben kötél általi halálra ítélték, és kivégezték.

2

VISSZAFOR-DÍTHATATLAN VONZALOM

NÉVJEGY:	NEM VOLT RAGADVÁNYNEVE
NÉV:	LADÁNYI PIROSKA
ÁLDOZATOK SZÁMA:	5
MÓDSZER:	FOJTÁS ÉS KÖZÖSÜLÉS
TETTEK:	NYERESÉGVÁGYBÓL ELKÖVETETT GYERMEKGYILKOSSÁG, NEKROFIL SOROZATGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	1934
ÍTÉLET:	HALÁLOS ÍTÉLET
HALÁL:	1954, AKASZTÁSOS HALÁL
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	EGYEDÜLÁLLÓ
INDÍTÉK:	JAVAK MEGSZERZÉSE, SZÉGYENÉRZET SAJÁT NEMÉHEZ VALÓ VONZÓDÁSA MIATT
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	SZÉLES KÖRNYEZETÉBEN
ARCHÍV ANYAGOK:	111–113. OLDAL

Vannak olyan elhíresült sorozatgyilkosok, akiket nem kell rémnevekkel illetni, hiszen már csak a tetteik miatt is örökre emlékezni fogunk rájuk. Ilyen honi rém volt a halálakor még csak huszonegy esztendős, hányatott sorsú Ladányi Piroska, aki öt kiskorú leánygyermeket küldött másvilágra aberrált vágyai miatt, majd az elhagyatott tanyavilág egyik kútjába taszította a kis testeket. Kilátástalan élete és aluliskolázottsága ellenére Piros tájékozott, az élet dolgaival teljesen tisztában levő lány volt. Meglepő személyiségjegye, hogy szerette a könyveket, kedvtelésből űzte a költészetet, és mindemellett folyékonyan beszélt oroszul is. Ez utóbbi érthető is, mert betegesen vonzódott az orosz katonákhoz, és közülük számtalannal ideig-óráig tartó szerelmi kapcsolatot is ápolt.

A módszer

A biszexuális hajlamú, nekrofil sorozatgyilkos fiatalkorú női áldozataival rendszerint bizalmi viszonyt alakított ki, ennek köszönhetően könnyedén elcsalhatta őket magához. A gyanútlan lányok meggyilkolásához a legkülönbözőbb eszközöket használta: egyszerű dróttól kezdve a nadrágszíjig bármivel képes volt megfosztani az életüktől a fiatal, megvezethető, ámde korukhoz képest testileg jóval fejlettebb leányokat. A kegyetlen gyilkosságok élvezete nem volt elég a perverz gyilkos számára. Rendszerint közösült az azonos nemű holttestekkel, vagy maszturbációs célra használta őket haláluk után. Miután elérte a kielégülést, a testeket a háza tornáca alatt megbúvó kútba rejtette.

A PROFILKÉPEN: JANCSÓ LADÁNYI PIROSKA

Előzmények

Piroska felmenői már önmagukban is említésre méltó személyek voltak. Édesanyja, Jancsó Borbála rendkívül sanyarú sorsú családba

született. Borbála édesapja (Piroska nagyapja) eleinte postásként, később pedig utcaseprőként tartotta el a családot. Édesanyja összesen tizenöt testvért hozott világra, akik közül tizenketten már korai csecsemőkorukban meghaltak, az életben maradottak közül pedig később, felnőtt asszonyként ketten öngyilkosok lettek. Jancsó Borbála nyolcéves volt, amikor meghalt a családfő. A megcsappanó bevételek miatt egyre gyakrabban a legkülönbözőbb szexuális vágyak kielégítésével tett szert pénzre, vagy csupán egy tál meleg ételre, így tizenhat éves korára már aktív nemi életet élt. Az őt folyamatosan körüllengő pletykák miatt a rokonsága elfordult tőle.
Ezt követően cselédként dolgozott, de extra juttatásért cserébe rendszeresen lefeküdt munkaadóival. Idővel négy férfitől házasságon kívül összesen öt gyermeke született. Ezek egyike volt Piroska, aki Ladányi Gyula földbirtokostól fogant. Piroska testvére, József egy kereskedő házasságon kívüli fiaként jött a világra. József édesapját a második világháborúban deportálták, ahonnét már soha nem tért vissza, így a fiút nyilvánították törvényes örökösévé. Borbála és gyermekei így jutottak végül biztos fedél alá. Az egyszerű parasztház, ahol laktak, valójában bordélyházként üzemelt teljes ottlétük alatt. Idővel a ház kezdett veszíteni fényéből, Jancsóék szinte teljes mértékben lelakták.
„A kerítést télen eltüzelték, a kertet elhanyagolták, áldatlan állapotok uralkodtak benne. Életüket a konyhában tengették, a ház egyéb részeit pedig lomtárnak használták és tűzifatartalékok tárolására hasznosították. Szegények közt, a legszegényebb módon éltek, szalmán aludtak, a házban megszokott jelenség volt mindenféle bogár- és patkánykolónia. WC helyett pedig mindenféle edényt használtak dolguk elvégzésére.”
Jancsó Borbálához és lányához, Piroskához gyakran jártak férfiak szexuális szolgáltatásért. Cserébe mindenféle élelmiszert, olykor pedig pénzt adtak. A gyakorta cserélgetett partnerek miatt pedig egyenes út vezetett a legváltozatosabb nemi betegségekhez. Piroska édesanyja főleg helyi férfiak igényeit szolgálta ki, míg az akkor még bőven kiskorú Piros inkább a Czégény-tanyán lévő telefonállomást őrző szovjet katonákat szórakoztatta. Ezeknek a légyottoknak két, beazonosíthatatlan apától származott gyermek lett az eredménye, akik közül egy, talán nagy szerencséjére, intézetbe került.
Ha a lány éppen nem az orosz katonákkal múlatta az idejét, akkor mindenfélét csinált a csavargástól kezdve a lopásig. Előfordult persze olyan is, hogy alkalmi munkát vállalt, de sehol sem bírta sokáig. Nem igazán volt kenyere a kétkezi munka.
Ladányi Piros csupán öt osztályt végzett el az általános iskolából, de számtalan kaland- és szórakoztató regényt elolvasott, így fantáziája igen élénk lett. Emellett meglepő személyiségjegye volt, hogy imádott verseket írni. A későbbi vizsgálatok az állapították meg, hogy környezetéhez és a korosztályához képest is átlagon felüli intelligenciával bíró lány volt annak ellenére is, hogy előszeretettel játszotta el a butuskát. A csavargás, prostitúció, alkalmi munkák mellett fiatalon már egy hat hónapos börtönbüntetést is letöltött, amelyet lopásért szabtak ki rá.

A gyilkosságok

Piros személyiségének torzultsága már elég korán kiderült, mert örömét lelte abban, ha másoknak fájdalmat tudott okozni. Mentális zavartságát és csekély érzelmi intelligenciáját azonban mi sem bizonyítja jobban, mint az az eset, amikor édesanyja rajtakapta, hogy az akkor még csupán hétéves öccsével orálisan elégíttette ki magát...
Az első hozzá köthető eltűnés 1953. október 13-án történt. Az áldozat az akkor tizenegy éves Komáromi Marika volt. Tetszetős, korához képest fejlett lány volt, ezért akadhatott meg rajta Piroska szeme.
A Marika eltűnése után megkezdett nyomozás során volt olyan vallomás, amelyben a tanú azt állította, hogy az eltűnt leányt Ladányi Piroskával látta utoljára, azonban számos, a korra jellemző nyomozati hiba jelentkezett ebben az ügyben is. Piroskát kihallgatták, de nem tulajdonítottak jelentőséget a vallomásának, és szinte minden, a nyomozást segítő eszközt, információt figyelmen kívül hagytak. Ebben az ügyben a leghátborzongatóbb, hogy, mint később kiderült, Piros egy villanyvezetékkel fojtotta meg a leányt, aztán levetkőztette és a halott arcára ült, amelyet szexuális segédeszközként használt, és addig dörzsölgette hozzá magát, míg el nem élvezett. Végül a testre kötelet kötött, a tornác alatt megbúvó kútig vonszolta, majd beletaszította.
Következő áldozatát majd egy évvel később találta meg, az akkor tizenhárom éves Hoppál Piroskát. Ladányi a piacon csirkéket áruló fiatal lányt a vásárból csábította el magához, aztán egy dróttal megfojtotta. Áldozatát lemeztelenítette, *„annak nemi szervét orálisan kényeztette. Ezt követően pedig egy sárgarépával elégítette ki önmagát. Piros dolga végeztével a halott lány testét egy seprűnyéllel gyalázta tovább, méregetve annak*

befogadóképességét. Az eseményektől teljesen felpörgött Ladányi aztán Hoppál Piroska kilógó nyelvéhez préselte vagináját, majd ritmusos mozgással orálisan elégítette ki magát a halott lánnyal, miközben a holttest mellét markolászta". Az aktus végén a meggyalázott lány holtteste a másik mellett végezte a kút gyomrában.
Az események innentől kezdve valóban felgyorsultak. A második gyilkosság után két nappal máris megvolt Piros következő áldozata. 1954. augusztus 11-én a rokonlátogatásra érkező Botos Marikát szúrta ki magának a buszmegállóban. Beszédbe elegyedett vele, bizalmába férkőzött, és felajánlotta, hogy segít vinni a lány csomagjait. Becsalta a házukba, egy pamutzsinórral meggyilkolta, majd annak testével a szokásos módon elégítette ki saját magát. Marika teste a többi lány mellé került a kútba.
A szerencsétlen lányt aztán gyorsan követte Szőke Katalin, akit Piros a vasútállomás környékén cserkészett be. Most egy nadrágszíj segítségével gyilkolta meg áldozatát, majd a szokásos forgatókönyv szerint kiélte rajta beteges vágyait. Ez a tetem is a kútban végezte.
Ladányi Piroska egyébként a megölt áldozatok ruháit, személyes tárgyait a közeli piacon igyekezett eladni, ami pedig kedvesebb volt neki, azt lelkiismeret-furdalás nélkül elhordta. A rejtély csupán az, hogy a piacon senkinek sem tűnt fel az alapvetően szegény lány hirtelen megsokasodó és sokak számára talán ismerős portékája...
Ahogy aztán lenni szokott, egyszer minden gyilkos hibázik, és felhívja magára a figyelmet. Így volt ez Ladányival is, aki ellen gyilkossági kísérlet kapcsán tett feljelentést egy Balázsi Istvánné nevű nő. A sértett azt állította, hogy Ladányi Piroska meg akarta ölni, miután egy közös, férfiakkal való tivornyázás után ellopta az asszony ruháit. Balázsiné elment Ladányi házához, és visszakövetelte a dolgait. Piroska a köztük levő ellentétet pálinkával igyekezett oldani, amelynek hatására Balázsiné elálmosodott, majd el is aludt a gazos udvaron. Arra riadt csak fel, hogy Piroska egy dróttal fojtogatja, ám az asszony némi dulakodás után lerázta magáról a támadót.
A nő első útja a rendőrségre vezetett. A hatóságok kivonultak, Piroskát előállították, aki beismerte az emberölési kísérletet. Miközben a hatóságok a házban az ellopott ruhákat keresték, véletlenül felfedezték a tornác aljzatába süllyesztett kutat, amelynek a szája a járólapokkal volt egy szintben, és egy fémlemezzel volt letakarva. Felnyitva öt, szinte felismerhetetlenné bomlott gyereklány teteme került elő, rettenetes bűz kíséretében.

LENT: ARCHÍV KÉPEK A HELYSZÍNRŐL ÉS A BŰNCSELEKMÉNY FELELEVENÍTÉSÉRŐL, FORRÁSA: EGYPERCESKRIMI.BLOG.HU

A tárgyalás

A tárgyalások során Ladányi Piroska édesanyját, Jancsó Borbálát is bűnrészesnek találták. Az asszony részletesen beszámolt lánya gyermekkorban kezdődő magatartási zavarairól, kezdve az állandósult erőszakos megnyilvánulásokkal, bezárólag az öccsével való fajtalankodásig. Azt állította, nem tudott mit kezdeni vele, és kiemelte, hogy nem nézte jó szemmel az orosz katonákkal történő kéjelgését sem. De mivel a szép szóra nem hallgatott a lány, ezek a viták mindkettőjük részéről többnyire tettlegességbe torkollottak. Azt is elmondta az asszony, hogy amikor Pirost rajtakapta az öccsével, a kisfiú utána öngyilkosságot kísérelt meg.
Ladányi a kihallgatások és a tárgyalások során szinte naponta változtatta a vallomásait. Először beismerte a gyilkosságokat, de azt vallotta, nem egyedül végzett a leányokkal, és három tettestársat emlegetett. Egy középkorú nőt, egy fiatal férfit, aki az áldozatok egyikének az udvarlója volt, valamint egy orosz katonát. Előbbi kettőt letartóztatták, de hamarosan tisztázták is, hogy nincs közük a gyilkosságokhoz, hiszen a megadott időben megfelelő alibivel rendelkeztek.
Másnap már újabb történettel állt elő. E szerint ő csupán áldozat volt a történetben, és már több orosz katonáról számolt be tettestársként. Egyet különösen kiemelt: Nyikolaj Bogacsovot. Azt állította, hogy első áldozatát, Marikát a férfi ölte meg szerelemféltésből. Bogacsov feleségül akarta venni a lányt és hazavinni magával a Szovjetunióba. Ígéretet tett Ladányinak, ha segít neki becserkészni Marikát, akkor őt is elviszi magával a Szovjetunióba, hogy új életet kezdhessen az olyannyira kedvelt katonák gyűrűjében.
Ladányi egy újabb vallomása szerint Bogacsov és Marika Jancsóék házában jött össze. Ott a férfi megerőszakolta a lányt, aki fenyegetőzni kezdett, hogy elmondja a

KÖVETKEZŐ OLDALON: LADÁNYI PIROSKA REJTEKHELYE FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

LADÁNYI PIROSKA REJTEKHELYE

A tett helyszínének makettje: a tornác, amely alatt megbújt a kút, ahová az áldozatokat rejtette az elkövető.

GONDOLTA VOLNA?

Az áldozatok családtagjait a bitófa közelében ültették le, hogy minél közelebbről láthassák, amint elégtételt kapnak gyermekeik, szeretteik elvesztéséért.

szüleinek a történteket. Ekkor Piroska megijedt, hogy baja lehet az esetből, hiszen ő hozta össze a párt, így úgy döntött, megöli a lányt. Ezt követően pedig bedobta a holttestét a kútba. A további gyilkosságokat is Bogacsovhoz kötötte, és igyekezett úgy beállítani magát, mint aki csak azért védte a szovjet katonát, mert reménykedett abban, hogy odakint majd új életet kezdhet. A vallomásokkal több gond is akadt. Azonkívül, hogy Ladányi folyton belekeveredett a saját hazugságaiba és egymásnak ellentmondó dolgokat állított, a hatóságok ellenőrzése után kiderült, hogy a szóban forgó katona már jóval az első eset előtt elhagyta az országot.
Végül Piros új történettel állt elő, amelyből már kihagyott minden társtettest. Beismerte, már tinédzser kora óta érezte, hogy vonzódik a saját neméhez. Az érzés akkor hatalmasodott el rajta igazán, amikor hozzájutott egy pornográf tartalmú regényhez, amelynek illusztrációi sohasem tapasztalt módon felizgatták. Az ábrákon két nő elégítette ki egymást a legkülönbözőbb pozitúrákban, majd egy nő egy kutyával tette ugyanezt. Azt állította, eleinte azért vallott hamisan, mert szégyellte magát. Leginkább attól félt, hogy mit gondolnak majd róla beteges hajlamai miatt. Kézenfekvő volt az ott állomásozó katonákra és másokra fogni a gyilkosságokat, ezzel leplezve magát.
Ladányi Piroska ügyében a hatóságok hírzárlatot rendeltek el, majd hosszas tárgyalások után megszületett a döntés az ügyében: a nekrofil sorozatgyilkost halálra ítélték. Az ítélet végrehajtását a bíróság 1954. december 12-ére tűzte ki. Aznap reggel a börtön előtt már valóságos tömeg várt bebocsátásra. Az ítélethozók egy asztal mögött foglaltak helyet, mögéjük pedig a nyomozást végzők, azok segítői, szakemberek sorakoztak fel, demonstrálva, mennyien vettek részt az ügy megoldásában. Piroska utolsó kívánsága az volt, hogy láthassa Mihály nevű fiát, aki a gyilkosságok idején mindössze egyéves volt. Ez nem teljesült, viszont a hóhér reggel tíz óra után valamivel elvégezte a rábízott feladatot: Ladányi Piroskát felakasztották. Az eseményről csupán szűkszavúan nyilatkozott az akkori sajtó.

3

3 MARTFŰI RÉM

A MARTFŰI RÉM

NÉVJEGY:	MARTFŰI RÉM
NÉV:	KOVÁCS PÉTER
ÁLDOZATOK SZÁMA:	6
MÓDSZER:	FOJTÁS, CSONKÍTÁS
TETTEK:	KÉJGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	1905
ÍTÉLET:	HALÁLOS ÍTÉLET
HALÁL:	1968, AKASZTÁSOS HALÁL
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	HÁZAS
INDÍTÉK:	SZEXUÁLIS VONZALOM
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	KÖRNYEZETÉBŐL
ARCHÍV ANYAGOK:	114–117. OLDAL

A módszere

A legkegyetlenebb dolog, amelyet ember emberrel tehet, az a kéjgyilkosság. Ezekben az esetekben a gyilkosságnak nincs semmi előjele, az áldozatokat lesből éri a támadás, majd a kegyetlen és fájdalommal teli halál. De azt megelőzi a szenvedés, a szexuális zaklatás és a test csonkítása. A gyilkossághoz használt tárgy lehet bármilyen eszköz, kezdve a csavarkulcstól egészen a krampácskőn át az ember puszta kezéig.

A szocializmus és a sorozatgyilkosok

A kommunizmus idejében úgy gondolták, hogy sorozatgyilkosok nálunk nem léteznek. A kommunista társadalom tökéletes, a torz elmék csak és kizárólag a mocsokban és a fertőben fetrengő Nyugaton fordulhatnak elő. Hogy az akkori kánonnak megfeleljenek, a nyomozóhatóságok mindent el is követtek, hogy kozmetikázzák a bűnügyi statisztikákat. Épp ezért nem volt ritka, hogy egyes életellenes bűncselekmények sokszor maradtak felderítetlenül, vagy a nagyobb nyilvánosságot kapott ügyek esetében gyakran más bűncselekményekért elfogott embereket bírtak beismerő vallomásra a legkülönfélébb eszközökkel. Tették mindezt saját maguk, a Párt és a

PART, AMELYNEK KÖZELÉBEN MEGTALÁLTÁK AZ ELSŐ ÁLDOZATOT, A TETT HELYSZÍNE. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

FENT: A MARFŰI RÉM ÁLDOZATA. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

közvélemény megnyugtatása céljából. Így történt a hírhedt martfűi sorozatgyilkosság esetében is. De ez a történet több oknál fogva is vérfagyasztónak számít a magyar kriminalisztika történetében.
A tragédia három alappillére nem volt más, mint maga a gyilkosságsorozat, az aberrált kéjvággyal operáló erőszak által a társadalomba fecskendezett félelemérzet és a korabeli nyomozati módszerek és a hatóságok hozzáállása. Hiszen igazság helyett tettest akartak felmutatni, és a bűnöst minél hamarabb felelősségre vonni.

A martfűi rém néven elhíresült sorozatgyilkos ügyének kapcsán – több mint fél évszádos távlatból való visszatekintés után – kijelenthetjük, hogy az akkor tettesként azonosított Kirják János kálváriája a magyar igazságszolgáltatás történetének az egyik legnagyobb szégyenfoltja mind a mai napig. Kirjákot elfogása után halálra ítélték, majd büntetését a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztésre mérsékelte...
A tragédiasorozat 1957. július 22-e estéjén kezdődött, amikor Szegedi Margit kilépett az elhíresült martfűi cipőgyár kapuján. A külterületen található gyárból tartott haza magányosan, amikor megtámadta egy ismeretlen elkövető. A merénylő leütötte gyanútlan áldozatát, majd a magatehetetlen nőt fojtogatni kezdte. Ezt követően bevonszolta a közeli szántóra, ahol megerőszakolta. Az abúzust követően az eszméletlen nőt egy közeli vízelvezető árokba dobta. A martfűi rém első áldozatának halálát fulladás okozta, hiszen súlyos sérülései miatt esélye sem volt kimászni a csatorna vizéből.
A nő tetemére másnap bukkantak rá a közelben dolgozó munkások, akik természetesen azonnal értesítették a rendőrséget.
A sietős és nem túl alapos nyomozati munkát követően a hatóságok az áldozat egyik cipőgyári

BAL OLDALON: A MARTFŰI RÉM ÁLDOZATA. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

munkatársára, Kirják Jánosra kezdtek gyanakodni, aki köztudottan szerelmes volt a nőbe. Olyannyira, hogy még házassági ajánlatot is tett neki. Kiderült az is, hogy a bizonytalan szerelem több okból kifolyólag sem teljesedhetett be. Egyrészt az áldozat érzelmi instabilitása miatt, másrészt Kirjáknak előbb el kellett volna válnia az akkori feleségétől. A több sebből vérző románc miatt Margit új szerelem után nézett. És a hatóságok szemében meg is volt Kirják indítéka. A rendőrség azt feltételezte, a férfi aznap éjjel megerőszakolta, majd hirtelen felindulásból megölte Margitot.
Kirják több más gyanúsítottal együtt egy hónapot töltött előzetes letartóztatásban. *Ez idő alatt a nyomozóhatóságok kivártak: a fogvatartottak kiszolgáltatottságára alapozták a vallomástétel kicsikarását. Abban reménykedtek, hogy a három gyanúsítottból valamelyik megtörik majd. A mai napig nem bizonyosodott be, hogy milyen eszközökkel vehették rá Kirjákot, hogy végül beismerő vallomást tegyen.*
A tárgyaláson sorra halmozták az eljárási hibákat, és olyan bizonyítékokat hagytak figyelmen kívül, mint hogy az áldozat vére sehol sem volt felfedezhető Kirják személyes tárgyain; az egyetlen szemtanú nem ismerte fel a férfiban a tettest, illetve a szomszédok az állították, hogy a gyilkosság idején Kirjáknál égett a villany.
Ezzel szemben a bíróság a gyilkosság vádját a következő bizonyítékokra alapozta: Kirják János homályos, többszörösen ellentmondásos és visszavont vallomására, és arra, hogy a baltáján és a biciklijén vérnyomokat találtak. (Igaz, ezek nem egyeztek az áldozatéval!) A nyomozás során megállapításra került az is, hogy vélhetőleg egy baltával sújtott le először az áldozatára a tettes, majd biciklivel hagyta el a tett helyszínét.
Támaszkodtak még a szomszédasszony vallomására, miszerint nem találta otthon a férfit,

GONDOLTA VOLNA?

Kirják János tizenegy, ártatlanul eltöltött börtönév után szabadult. Kártalanítást nem kapott, szabadulása után egészen nyugdíjazásáig a martfűi cipőgyárban dolgozott – ott, ahol a kálváriája elkezdődött.

A martfűi gyilkosságsorozatot 2017-ben megfilmesítették, és nagy sikert aratott.

amikor kereste, bár megerősítette, hogy égett a házában a lámpa.

A megtört Kirják vallomása viszont ekképp hangzott: *„Nem bírom tovább, én voltam a tettes. Tegyenek velem, amit akarnak."*

A Szolnok Megyei Bíróság a bizonyítékok alapján Kirják Jánost bűnösnek találta gyilkosság tettében, és 1957-ben halálbüntetést szabott ki rá. Az ítéletet követő fellebbezéseknek és az újratárgyalásnak köszönhetően a Legfelsőbb Bíróság által elrendelt új eljárást követően az ítéletet végül életfogytiglanra változtatták.

Ekkor még senki sem sejtette, hogy Szegedi Margit tragédiája egy folyamat kezdete volt csupán, és halálával megszületett egy aberrált sorozatgyilkos.

Akkor ki volt a tettes?

Ma már jól tudjuk, hogy a bűncselekményeket egy környékbeli teherautósofőr, Kovács Péter követte el. Egy átlagos családapa, aki a maga egyszerűségével élte hétköznapjait szerény otthonában. Elmondásából már tudjuk, hogy a tragédia estéjén a helyi moziban megtekintett film egyik erőszakos jelenete hozta lázba, és addig soha sem érzett szexuális izgalom ejtette rabul. Ott és akkor elhatározta, hogy újra át akarja élni a vetítés alatti izgalmakat, újra érezni akarja a gyönyört. Úgy döntött, felkutatja első áldozatát – és ekkor találkozott Szegedi Margittal.

De Kovács Péternek több év kellett, hogy az első gyilkossága után újra színre lépjen.

A gyilkosságsorozat kronológiája

1962. május 4-én Nagyrévnél Sipos Ilona holttestére bukkantak a Tiszában. A közel hatvannapos vízi hulla nem sok nyomot

JOBB OLDALON: A MARTFŰI RÉM ÁLDOZATA. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

BAL OLDALON: A MARTFŰI RÉM ÁLDOZATA. FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

tartogatott magán a nyomozó hatóságok számára.

1963. november 13-án Tiszaföldvár külterületén egy újabb támadás történt: kalapáccsal törtek egy magányos nő életére. A kiszemelt áldozat szintén a martfűi cipőgyár egykori dolgozója volt. Az elkövető mezítelenre vetkőztette a nőt, de a szerencsének köszönhetően valaki, vagy valami megzavarhatta, mert hátrahagyta az áldozatát. A járókelőknek és a gyors orvosi segítségnek hála a nő súlyos sérüléseket szenvedve, de túlélte az orvtámadást.

1964. március 21-én Tiszaföldváron a rém ismét kalapáccsal egy újabb nő életére tört, de az áldozat egy reflexszerű mozdulattal el tudott hajolni támadója ütése elől, így a férfi csupán a nő nyakát metszette meg. Az áldozat elmenekült, Kovács pedig újfent nem jutott sem lelki, sem testi kielégüléshez.

Az ismétlődő kudarcok után a martfűi rém most már biztosra ment. 1965. április 12. napján egy újabb oszlásnak indult vízi hullát találtak a Tiszában, aki, társához hasonlóan, nem szolgált az elkövető kilétére utaló nyomokkal. Az áldozat Méhész Éva volt.

1967. június 19-én a Körös partján újabb holttestre bukkantak. Szekeres Károlynét gyilkosa megerőszakolta, és a nő halála előtt mindkét mellét levágta. A holttest nyakán, orrán és szája körül ütlegelés nyomait találták, a koponyája is több helyen megrepedt.

A martfűi rém bukása

A környéken ismétlődő gyilkosságok után a Szolnok Megyei Rendőrkapitányság munkatársaiban felmerült annak a gyanúja, hogy a nők elleni támadások mögött egyetlen elkövető állhat. A hatóságok újra forró nyomon haladtak, mit sem törődve azzal, hogy Kirják János talán ártatlanul van bebörtönözve.

A nyomozás új lendületet kapott. Megalkották az elkövető profilját, amely a környéken közel negyven emberre volt ráilleszthető. A hálóba akadt, az elkövetői profilnak

A KÖVETKEZŐ OLDALON: KOVÁCS PÉTER, 34 ÉVES TISZAFÖLDVÁRI GÉPKOCSIVEZETŐ AZ ÍTÉLETET HALLGATJA A FŐVÁROSI BÍRÓSÁGON. AZ ÜGYÉSZSÉG KOVÁCS PÉTERT ALJAS INDOKBÓL, TÖBB EMBEREN ELKÖVETETT EMBERÖLÉSSEL VÁDOLTA, A BÍRÓSÁG PEDIG HALÁLRA ÍTÉLTE. MTI FOTÓ: PETROVITS LÁSZLÓ

A MARTFŰI RÉM

ÁLDOZATAI KÖZÜL CSAK KETTEN ÉLTÉK TÚL A TÁMADÁSOKAT.

1957. július 22-én Szegedi Margit meggyötört holttestét, szétzúzott koponyával Martfű külterületén találták meg.

1962 márciusában a 20 éves, tiszaföldvári lakos, Sipos Ilona lemeztelenített holttestére bukkantak a Tisza partján. A vizsgálatok azt állapították meg, hogy a nő még életben volt, amikor a vízbe került.

1963. november 13-án Kovács Péter kalapáccsal támadt meg egy nőt, de az áldozat túlélte a támadást.

1964. május 4-én Kovács egy magányos járókelő asszonyra rontott Tiszaföldváron, de a nő szintén el tudott menekülni, akárcsak az előző sértett.

1965. március 25-én a 15 éves, tiszaföldvári Méhész Éva meztelen holttestét fogták ki a Tiszából. Mellkasán vágásszerű sérüléseket találtak. A vizsgálatokkal megállapították a nőnél az erőszakos fulladásos halált.

1967. június 20-án az öcsödi hídtól hét kilométerre, a Körös partján egy megcsonkított női holttestre bukkantak. Az áldozat a 28 éves, tiszaföldvári lakos, Szekeres Károlyné volt.

JOBB OLDALON:
A MARTFŰI RÉM ÁLDOZATA.
FORRÁS: BUDAPESTI RENDŐRMÚZEUM
REPRODUKCIÓ: CSABAI MÁRK

megfelelő gyanúsítottak feltehetőleg mind szexuálisan aberrált személyek voltak. A nyomozás által begyűjtött információk alapján a hatóságok joggal feltételezhették, hogy a gyanúsítottak közül valaki biztosan a keresett kéjgyilkos. A feltételezett elkövetők közt ott volt Kovács Péter is, de a vizsgálat vele kapcsolatban befejeződött, hiszen a rendezett családi háttér tökéletes alibit biztosított a számára.

A sors fintora, hogy Kovács lebukását végül munkájának köszönhette. Az 1967 júniusában történt gyilkosság előtt tehergépkocsija fékhiba miatt nekigurult a cipőgyár kapujának, és az ütközést követően az egyik ablaka betört. A lakosság körében végzett adatgyűjtések és a látókörbe került emberek hozzátartozóinak kikérdezésekor elhangzott egy mondat a teherautó-sofőr sógorától, aki azt állította, hogy látta, amint a férfi hazaviszi Szekeres Károlynét, akinek a boncolása során apró üvegtörmelékeket találtak a körömágyába fúródva. Nem sokkal később ugyanolyan üvegfajtából származó szilánkot azonosítottak a gyilkos ruháján is.

Kovács Péter 1967. augusztus 11-én rendőri őrizetbe került. Először mindent tagadott, de aztán fokozatosan megtört, és nemcsak Szekeresné, hanem Sipos Ilona, Méhész Éva és Szegedi Margit meggyilkolását is beismerte.

A hazai kriminológiatörténelemben a martfűi rém néven ismertté vált sorozatgyilkost 1968. december 1-jén akasztották fel a szegedi Csillagbörtönben.

4

ÁLRUHÁBA BÚJT ÖRDÖG

ÁLRUHÁBA BÚJT ÖRDÖG

NÉVJEGY:	PIPÁS PISTA
NÉV:	FŐDI VIKTÓRIA
ÁLDOZATOK SZÁMA:	2
MÓDSZER:	AKASZTÁS
TETTEK:	TRANSZVESZTITA SOROZATGYILKOSSÁG, BÉRGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	1886 KÖRÜL
ÍTÉLET:	HALÁLOS ÍTÉLET
HALÁL:	1940, BÖRTÖNBEN, BETEGSÉGBEN
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	ELVÁLT
INDÍTÉK:	NŐK SÉRELMEIÉRT BOSSZÚT ÁLLNI
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	SZÉLES KÖRBEN, FELKÉRÉSRE ÖLT

Pipás Pista, a szegedi tanyavilág rettegett és egyben misztikus alakja Átokházán született. Ha ez önmagában nem lenne árulkodó előjel az életéről, akkor jó, ha tudjuk, tetteiért az ítélőtábla halállal büntette, kivégzésének napja pedig péntek 13-ára esett. Vagy mégsem? A személyét érintő legendák sokrétűek, számos közülük ma már ellenőrizhetetlen, és csupán szóbeszéd útján terjed, így az idő folyamán igencsak vesztettek a hitelességükből. Pipás Pista talán a magyar kriminalisztika egyik legnagyobb talánya. Amit biztosan tudunk róla, hogy széles körben nagy tiszteletnek örvendett, bár a tiszteletet leginkább a tőle való félelemnek köszönhette. Pipás Pista magának való, ügyes kezű, szorgos földműves volt, jó erőben lévő, és nő...

A módszer

Pipás rendszerint akasztással végezte ki az áldozatait, az eseteket pedig minden alkalommal öngyilkosságnak igyekezett beállítani. Első gyilkosságát egy bizonyos Pampuskáné felkérésére követte el. A nő állítása szerint sógora beteges, semmirekellő férj volt és csak nyűgként telepedett felesége, az ő húga nyakára. Pipás elfogadta a felkérést, és látogatást tett a férfinál, aki a csűr gerendáján végezte fellógatva. Ezt követően pedig hamar híre ment, hogy Pistát rá lehet venni efféle kegyetlen dolgokra. Ahogyan pedig lenni szokott, az első gyilkosságot követte a többi, ahol az áldozatok szinte kivétel nélkül férfiak voltak. Megunt férjek, szeretők, kellemetlen rokonok. A számtalan feltételezett gyilkosságból azonban csupán kettőt tudtak rábizonyítani.

A PROFILKÉPEN: PIPÁS PISTA
FORRÁS: SZEGEDI.LAP.HU

Előzmények

Pipás Pista, leánykori nevén Fődi Viktória, egyszerű földművesek

FENT: FŐDI VIKTÓRIA, AZAZ PIPÁS PISTA. A KÉPEN JÓL LÁTHATÓ VIKTÓRIA FÉRFIAS TESTALKATA, AMINEK KÖSZÖNHETŐEN KÖNNYEDÉN FÉRFINAK ÁLCÁZTA MAGÁT

gyermeke volt. Szülei, Lukács és Mária a szegény szegedi tanyavilágban, sok máshoz hasonlóan, nélkülözésekkel teli életet élt, és mozgásterületük is erre a környékre koncentrálódott. Viktória apja, Fődi Lukács lelkesen hódolt az alkohol iránti szenvedélynek, és gyakorta említik, hogy az italozások után rendszeresen bántalmazta a családját, bár ez sosem lett bebizonyítva. Visszaemlékezésekből tudjuk, hogy Viktória fiús kinézetű, öntörvényű, erős gyermek volt, aki keményen dolgozott a ház körül. Édesapja italozása és az életvitele felemésztette a család kevés vagyonát, így a felhalmozódó tartozások törlesztése miatt Viktóriát tizenhárom éves korában elküldték a háztól. Egyes források szerint cselédnek, mások szerint pásztornak adták Turócszentmártonba, egy Sulák Móric nevű férfihoz. Az egyetlen dolog, amelyet talán biztosra vehetünk, hogy Viktória ekkor szokott rá a pipázásra – és ennek a szokásának a haláláig hódolt. Nem nehéz kitalálni, hogy beceneve is ebből a kedvteléséből fakadt.

Számos forrásból értesülhetünk arról is, hogy Sulák és a fiatal lány között rendszeres szexuális kapcsolat volt – igaz, leginkább erőszakos formában. A többszörösen elkövetett abúzus következtében, egyes beszámolók szerint, Viktóriának gyermeke is született a férfitól, de az ezt igazoló dokumentumok nem ismertek, sőt igazából mindennek a cáfolatáról is léteznek feljegyzések.

A lány életében ekkor következett az egyik legvitatottabb időszak, hiszen ellentétes beszámolók élnek róla mind a mai napig. Ez egyik történet szerint Sulák, hogy mentse magát az erőszakoskodás vádja alól, az akkor még csak tizennyolc esztendős Viktóriát feleségül adta egy jómódú gazdához. A lány férje Rieger Pál lett, aki közel harminc évvel volt idősebb a feleségénél. Öt gyermekük született, de közülük csak egy maradt életben. A valóság azonban az, hogy Rieger elhagyta első feleségét, aki öt gyermeket hozott a világra, és nem sokkal később elvette a már felnőtt korú Fődi Viktóriát. Ebből a második házasságból egy gyermek született. Az is csak legenda, hogy Fődi később megözvegyült, hiszen maga Rieger kérte levélben a bíróságot, hogy bontsák fel a házasságát a már börtönben lévő Viktóriával – akiről amúgy évekig azt hitte, hogy halott.

Amiben biztosak lehetünk, hogy Fődi Viktória egyik napról a másikra szó nélkül elhagyta a férjét, és önálló életet kezdett. Hogy mi vezetett oda, hogy a nőből kora leghírhedtebb transzvesztitájává váljon, az a mai napig vita tárgyát képezi, hiszen köztudott volt, hogy független élete biztosításához rendszeresen árulta a testét a környékbeli hadifoglyoknak. Tehát, „férfivá" válásánál nem hivatkozhatunk a saját neméhez való vonzódására, sem egyéb, eltorzult nemi vágyra. Fődi Viktória az erejét és testi adottságait a napszámosi munkában kamatoztatta, és egyes teóriák szerint eleinte azért volt szüksége az alakváltásra, mert férfiként magasabb bérezésben részesült. Ám annak ellenére, hogy lassan megjelentek rajta a férfijegyek, eleinte megmaradtak női szokásai is. Kezdetben nem volt ritka eset, hogy a szoknyát férfi zakóval viselte, miközben hosszú haját egy kendővel, vagy éppen kucsmával takarta.

A későbbi Pipás egy régi családi tanyán kezdett új életet félvak kutyájával. Az egész házat saját maga újította fel. Ritkaságszámba menő erejének és robusztus kiállásának köszönhetően hamar felfigyeltek rá a környéken, a gazdák előszeretettel foglalkoztatták betakarításnál. Munkát mindig kapott, de szociális kapcsolatai igencsak szegényesek voltak, hiszen introvertált személyisége messze űzte tőle az érdeklődőket. Erre talán a legjobb bizonyíték, hogy a helyi csárdában külön asztala volt, ahol rendszeresen egyedül italozott. Már nemcsak megjelenésében, hanem viselkedésében is megszégyenítette a környék kemény férfijait. Igazi trágár, tivornyázó bajkereső lett: tisztában volt testi erejével és gyakorta keveredett bajba.

A mentálisan szinte már férfivá alakult nőnek az sem okozott lelkiismereti válságot, ha egy-egy komolyabb törvénybe ütköző bűncselekményt kellett elkövetnie. Így például az is bizonyított tény, hogy a mezőgazdasági munkák mellett gyakorta dolgozott fuvarosként a maga által karbantartott szekerével, és egy Fliber

GONDOLTA VOLNA?

Szintén az ügyhöz kapcsolódik az a városi legenda is, miszerint Pipást a saját kötelével akasztották fel, hogy ő is azon lógjon, amelyen az áldozatai. Valójában azonban végül nem végezték ki – az ügyvédei igyekeztek beszámíthatatlannak nyilvánítani –, mert Horthy kormányzótól kegyelmet kapott. Így végül 1940-ben halt meg tüdő- és szívbajban, a börtön rácsai mögött.

József nevű férfival rendszeresen csempészett mindenféle árut Szabadkáról Szegedre. Fődi Viktória férje elhagyását követően már teljesen felvállalta nemi identitásának megváltoztatását, és férfiként élte az életét. Nem foglalkozott mások véleményével. A saját normái szerint élte kicsapongó életét.

A kezdetek

Pipás Pista bérgyilkossá válásához a megbízásokon túl egy nagyon fontos egyéni indíttatás is hozzájárult. Állítólag korábban felesküdött, *„hogy bosszút áll minden, nőket elnyomó, bántalmazó, részeges és erőszakos férjen, és a védtelen asszonyok védelmezője lesz, segít rajtuk...”*
Gyors „problémamegoldásának” hamar híre ment a tanyavilág női közt, és egyre gyakrabban keresték meg kiábrándult, férjüktől szabadulni vágyó, kétségbeesett asszonyok azzal a kéréssel, hogy segítsen rajtuk. Pista megfelelő fizetségért cserébe rendszerint igent mondott. Ez olykor pénz, máskor pedig étel és ital volt. Fontos tényként kell megemlítenünk, hogy Pipás „segítségére” akkoriban meglehetősen nagy igény volt. A háborúba behívott férfiak többnyire nagy űrt s magányt hagytak maguk után a falvakban – a magányos asszonyok pedig sokszor új szerelmet találtak. Így a frontról hazatérőkben, akik közül sokan hadirokkantként is érkeztek vissza, sokan már csak a terhet látták. A férfiak távollétében az asszonyok rengeteget és keményen dolgoztak, a megbecsülésük viszont igencsak csekély volt. Más eszközük nemigen volt a boldogabb élet reményére, csupán az, ha megszabadulnak a nemkívánatos személyektől.
Hogy miért nem szúrt szemet a hatóságoknak a környéken megszaporodott öngyilkosságok száma? Erre talán az a legegyszerűbb magyarázat, hogy az akkori tanyavilág és az ottani történések nemigen érték el a hatóságok ingerküszöbét. Hiszen a kilátástalan életből, a mindennapos problémákból és a szegénységgel vívott, soha véget nem érő küzdelemből bárki számára biztos és egyszerű kiút lehetett az öngyilkosság. Akkoriban ez nem is volt annyira ritka.

A lebukás

Ahogy lenni szokott, Pipás Pista „karrierje” is egy apróságnak köszönhetően ért véget. 1932 nyarán, lakossági bejelentésre, kivonult két csendőr egy szegedi szerelmi perpatvarhoz. Vér József és a szeretője, Németh Veron kapott össze, és a veszekedés tettlegességig fajult. A vita tárgya az volt, hogy Veron véget akart vetni a Józseffel való viszonyának, a férfi pedig nem tudta elfogadni a nő döntését. A felpaprikázott asszonyt a csendőrök hazakísérték, a nő pedig útközben panaszkodva elejtett egy megjegyzést, amely felkeltette a csendőrök figyelmét. Veron elfecsegte, azt hallotta Vér Józseftől, hogy apósa kilenc évvel ezelőtti öngyilkossága valójába csak színjáték volt, mert a férfit Pipás Pista akasztotta fel a férfi feleségének segítségével. Fizetségül pedig két birkát és száz liter bort kapott. A nő azt is elmondta, őt is azzal fenyegették meg, hogy a férfi sorsára jut, ha nem vigyáz magára.
Rögtön megkezdődött a nyomozás, amelyet Pintér Ferenc nyomozó vezényelt le. Az adatgyűjtéskor először Vér Józsefet, valamint a lehetséges tanúkat hallgatták ki. Szinte azonnal elindult a lavina. Gyorsan egyértelművé vált, hogy Pipáshoz nemcsak az az egy gyilkosság köthető, hanem egy Börcsök István nevű férfi halála is, aki 1919-ben állítólag öngyilkos lett. A csendőrség rekordidő alatt begyűjtötte a felbujtókat és az ügyekhez kapcsolódó személyeket. Alig másfél hónappal a pletyka után Pipás Pista is kézre került, akit az egyik megrendelője padlásán találtak meg.
Pipás elfogása után hiába mentegette magát és bagatellizálta szerepét a gyilkosságokban, a megbízói rátolták a felelősséget. Miután a felbujtók töredelmesen beismertek mindent, Pipásnak esélye sem volt tisztázni magát a vele kapcsolatos vádak alól.
Az ügy pikantériája, hogy az elkövető női mivoltára csak jóval a letartóztatása után derült fény. Megmagyarázhatatlan okokból egykori férje, Rieger Pál nevén vették fogolynyilvántartásba, és úgy lepleződött le, hogy hosszú ideig nem volt hajlandó mosakodni férfi rabtársai körében. Egyre erősebb bűze viszont mindenkit zavart. A börtönorvos jelenlétében aztán erőszakkal levetkőztették, és ekkor vált nyilvánvalóvá, hogy Pipás Pista valójában nő. Más feljegyzések szerint ez is csupán egy városi legenda, hiszen Pipás közvetlen környezete ismerte a valódi kilétét. Fődi Viktória/Pipás Pista ügyét olyan nagy érdeklődés övezte, hogy az 1933 januárjában tartott

szegedi tárgyalásra jegyeket árusítottak, azokat pedig kivétel nélkül mind elkapkodták.
A transzvesztita gyilkos ítélethirdetésére január 13-án, pénteken került sor. A vádban csupán két gyilkosságot, Dobák Antalét és Börcsök Istvánét kérték számon rajta és bűntársain. Az ügy homályát mi sem bizonyítja jobban, hogy a mai napig nem tudjuk biztosan, hogy Pipás Pista kezének köszönhetően valójában hányan végezték felkötve. A „transzvesztita hóhér" nem tagadta tetteit a bíróságon, amely a januári elsőfokú, majd áprilisban a másodfokú tárgyaláson is jogerősen halálra ítélte.
Mindezek után kijelenthetjük, hogy Pipás Pista nemcsak egy száz évvel ezelőtti transzvesztita bérgyilkos, hanem egy hidegvérű, küldetéstudattal rendelkező sorozatgyilkos is volt.

5

AZ ASSZONY-IRTÓ

AZ ASSZONYIRTÓ

NÉVJEGY:	A CINKOTAI BÁDOGOS / AZ ASSZONYIRTÓ
NÉV:	KISS BÉLA
ÁLDOZATOK SZÁMA:	7-23
MÓDSZER:	FOJTÁS, BÁDOGHORDÓBA FORRASZTÁS
TETTEK:	SOROZATGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	1877
ÍTÉLET:	NEM ÁLLT BÍRÓSÁG ELŐTT
HALÁL:	NEM TISZTÁZOTT: HADISÉRÜLÉS VAGY IDŐSKORI TERMÉSZETES HALÁL
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	ELVÁLT
INDÍTÉK:	NŐK IRÁNTI GYŰLÖLET
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	TÁRSKERESŐKBEN, LEVELEZŐLAPOKKAL
ARCHÍV ANYAGOK:	118–120. OLDAL

Egy közösség életét igen hosszú időre meg tudja mérgezni és be tudja árnyékolni minden szörnyűséges eseménysorozat. Ilyen közösséget alkot például Budapest 16. kerülete, más néven Cinkota, amelynek lakói azóta is magukon cipelik az 1900-as években történt rémtettek súlyát. A századforduló környékén történt szörnyűségek talán egyesek számára csak izgalmas borzongást jelentenek, másokban viszont gyomorforgató és iszonytató félelmet váltanak ki.

Sokak számára Cinkota Kiss Béla, az egykori helyi mesterember által lett hírhedt, aki valóságos temetővé alakította műhelye udvarát, joggal nyerve el a borzalmas „asszonyirtó" nevet, és talán az első valódi magyar sorozatgyilkos címét is birtokolja. Az 1900-as évek derekán bekövetkezett események miatt vésték be örökre a kriminológia történelemkönyveibe a Kossuth Lajos utca 4-et. (Jelenleg az utcát Vidámvásár utca néven ismerhetjük, és napjainkban egy élelmiszerboltnak ad helyet az egykori bádogosműhely.)

A módszer

Kiss Béla többnyire magához csalta gyanútlan női áldozatait, érzelmi nyomás alá helyezte őket, kisebb-nagyobb összegeket csalt ki tőlük, a szerelmi légyottok után pedig különös kegyetlenséggel, számtalan esetben puszta kézzel megölte őket, méghozzá a saját lakásán. Az áldozatokat aztán bádoghordókba tuszkolta, tetejüket lehegesztette, majd saját műhelyének udvarán halmozta fel azokat.

A PROFILKÉPEN: KISS BÉLA UNIFORMISBAN. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

GONDOLTA VOLNA?

„Kiment külföldre és mindenütt kószált. Nagyon művelt volt, folyton olvasott és tanult... Hét nyelven beszélt, sokszor dicsekedett vele."

Batthyány Ilona grófnő így nyilatkozott róla: „Többször is dolgozott a majoromban és a házamnál. Mondhatom, énreám jó benyomást tett. Szerény, alázatos, jó modorú iparovolt, aki meglepő intelligenciával rendelkezett."

FENT A KÉPEN: AZ ASSZONYIRTÓ NŐCSÁBÁSZ ARCKÉPE. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

Előzmények

Kiss Béla 1877-ben született a Bács-Kiskun megyei Izsákon. Jó nevű szakember hírében állt, ügyes kezű, dolgos bádogosként volt ismert a cinkotaiak körében. Az 1905-ös év végén lett ottani lakos, nem sokkal azután, hogy kiváltotta az iparengedélyét. A helyiek visszaemlékezései szerint egyrészt jelentős tartozást halmozott fel – többek közt azért, mert nem fizetett lakbért –, másrészt igazi úriember volt. Számtalan alkalommal végzett kisebb javítási munkálatokat, amelyekért nem fogadott el pénzt, vagy éppen többeknek dolgozott hitelbe.

Iparosi mivoltát igencsak meghazudtolta az intelligenciája. Befolyásos, tanult és gazdagabb emberek társaságában a nőkről a férfiaktól szokatlan alázattal és szégyenlősséggel nyilatkozott, míg ismerősei körében jóval keményebb hangot ütött meg. Szakmáját kezdetben alkalmazottként, később pedig önálló iparosként végezte.

A hivatalos dokumentumok és feljegyzések szerint Kiss nőtlen volt, más iratok viszont arról számolnak be, hogy volt

felesége. Máriának hívták, és 15 évvel volt fiatalabb nála. Hogy ez tény vagy csupán ködös feltevés, az az ellentmondásos feljegyzések okán jelenleg is a történelem homályában lebeg. Jelen tudásunk szerint 1912-ben együtt laktak Cinkotán, de nem sokkal később Kiss Béla életében elérkezett egy sorsfordító pillanat: felesége eleinte titkolt, majd nyílt viszonyba kezdett egy Bihari Pál nevű muzsikussal. Hogy mi lehetett az ok, azt csak találgatni lehet. Egyes feltételezések szerint az asszonyirtó házassága labilis férfiereje miatt futott zátonyra...

1912-ben azonban a feleség és a szerető nyom nélkül felszívódott az akkor még községként működő Cinkotáról. A hitves eltűnésének hamar híre ment, amit a férfi azzal

magyarázott, hogy az asszony lelépett a szeretőjével. Az agglegénnyé vált Kiss házvezetőnőt fogadott fel, aki ellátta a ház körüli munkák javát. A férfi élete szemmel láthatólag felpezsdülni látszott, hiszen a házánál egyre több fiatal nő fordult meg. A romantikus látogatókban egy közös pont biztosan volt: egyikük sem tért vissza Kisshez egy-két alkalomnál többször.

Mint később kiderült, a cinkotai bádogos újságokban feladott házassági hirdetésekkel csalta kelepcébe áldozatait. A felhívásokra a legkülönbözőbb típusú nők jelentkeztek az ország minden tájáról. A lányok és asszonyok nem sejtették, hogy sorsuk megpecsételődött, amikor reménnyel teli mosollyal az ajkukon leszálltak az elővárosi vonatról. Korabeli feljegyzésekből és később előkerülő levelezésekből tudjuk, hogy Kiss fondorlatos és igencsak szívhez szóló történetekkel kicsalta áldozatai kevéske vagyonát, aztán házasság és az ígéretesen hangzó családalapítás helyett a megunt hölgyeket a kertben, vagy éppen a műhelyben megfojtotta, a holttesteket pedig egy-egy bádoghordóba gyömöszölte, amelyeknek a tetejét egytől egyig lehegesztette.

Kiss ismerkedési lázával párhuzamosan az udvarán gomba módra

AZ ESEMÉNY IDEJÉN KÉSZÜLT UTCAKÉP. A HASONLÓ JOBB OLDALON LÉVŐ SORHÁZAK KÖZT REJTŐZIK A „BORZALMAK" HÁZA IS. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

kezdtek szaporodni a későbbi gyanakvásra okot adó fémhordók. A férfi mestersége miatt eleinte senki nem tartotta feltűnőnek a felhalmozott tartályokat. Az keltet inkább gyanút, hogy Kisst több alkalommal látták egyedül ásni a kertjében, és ilyenkor senkit sem engedett be az udvarba. Máskor pedig több ízben kocsin szállított bádogtartályokat a dögkútra. Ha akárki megkérdezte tőle, hogy mi az a sok felhalmozódott fémhordó a kertjében, a közelgő háborúra hivatkozott és azt állította, hogy benzint tárol bennük a szűkebb időkre.

A hordók titkai

A bádogos 1914. augusztus 24-én mint népfölkelő önként vonult be és vett részt az első világháborúban. Egyesek szerint távozása előtt házvezetőnőjére bízta

A KÖVETKEZŐ OLDALON: KISS BÉLA BIZTOS ÁLDOZATAI ALKALMI SÍRJAINAK CSOPORTKÉPE. KÉP FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

A HORDÓK:

I. számú hordó: Varga Katalint azonosították benne, aki egy cinkotai vendéglős szakácsnője volt, és felfedezése előtt két évvel veszett nyoma.

II. számú hordó: Peschadik Júlia holttestét rejtette. Vele Kiss 1905-1906 körül ismerkedett meg, és évekig éltek együtt. Két gyermekük született, Aranka és Ilonka. Az áldozat korábban szintén szakácsnő volt, akárcsak az első hordóban meglelt áldozat.

III. számú hordó: azonosítatlan nőt rejtett. Egyetlen, kilétére utaló jel a kötényén olvasható R. V. monogram volt.

IV. számú hordó: egy rézgáliccal leöntött holttestre bukkantak benne a hatóságok. Az áldozat vélhetőleg Fekete Eszter volt.

V. számú hordó: a 37 éves Tóth Margitot rejtette, aki szintén szakácsnő volt. Kiss bizonyíthatóan 3000 koronát csalt ki tőle. Tóth eltűnése napján, 1906. április 8-án 1400 koronával indult útnak Cinkotára. Egy nap múlva tervezett hazatérni, ám azóta sem látta senki. A férfi megfojtotta az áldozatát. Tóth Margit eltűnésével kapcsolatban egyébként korábban több ízben is hírbe hozták a bádogost, ám a hatóságok nem kapcsolták össze a feljelentéseket, így a gyanú elhalt, és Kiss Béla nem bukott le.

VI. számú hordó: a 27 éves Kukán Katalin holttestét őrizte, akitől Kiss 1600 koronát csalt ki. A nő eltűnésével kapcsolatos kérdezősködésre pedig azt válaszolta, hogy mivel Katalin teherbe esett tőle, visszautazott a falujába, hogy megszülje a gyermeküket.

VII. számú hordó: ez a bádogtartály rejtette a legfiatalabb áldozatott, aki csupán 16 éves volt. Händler Mária szintén szakácsnőként dolgozott a férfinak.

GONDOLTA VOLNA?

A rendőrségi körözés a következő leírást adta a bádogosról: „középnagy, testes, arca kerek, piros, jól táplált, haja világos gesztenyeszínű, bajusza középnagy, szőke, fölkunkorodó, szeme kék."

LENT: EXHUMÁLT, MEGASZALÓDOTT HOLTTEST A IV. HORDÓBÓL. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

ingatlanát, mások szerint pedig eladta neki. Ami biztos, bevonulásakor egy lezárt csomagot adott a nőnek, akit azzal bízott meg, ha halálhíre érkezne, vigye a községházára, és ott nyissák fel. Kiss távozása után a házon renoválási munkálatok kezdődtek. A férfi szomszédja és társa a felújításhoz szükséges anyagok utáni kutakodás közben találta meg a fészerben a hét, egymásra rakodott bádoghordót. Ott nyitották fel az elsőt, majd sorra az összes többit. A legfelső hordó légmentesen lezárt tetejét fejszével lékelték meg. Ahogy azt felfeszítették, rettenetes bűz áradt ki belőle. Egy zsákra bukkantak, amelyet kivettek a tartályból, és felnyitva egy rothadó női holttestet találtak benne. A döbbenet után a következő hordót is meglékelték, amelyből szintén szörnyű hullaszag tódult kifelé, és egy szőke hajcsomó is kihullott. A két férfi természetesen rögtön értesítette a hatóságokat.

Miután a gyilkosságokra fény derült, a nyomozók átvizsgálták a házvezetőnőnél hátrahagyott csomagot, amely egy képes levelezőlap-albumot – benne több száz levelezőlappal – és pár erotikus képet tartalmazott. Kiss összesen 174 nőnek tett házassági ajánlatot...

A halottkém bejegyzései szerint a hét hordóban talált nő mindegyikét megfojtották. *„Egy hurkolt spárgát akasztott az áldozatai nyakára, majd meghúzta és összecsomózta. Úgynevezett matrózcsomókat csinált. Volt, akit álmában ölt meg, volt, akit hátba támadt egy óvatlan pillanatban."*

Kiss nyomában

Kiss Béla a fronton hadifogságba esett, és egy Nišből küldött tábori levelezőlapon kért anyagi támogatást egy újabb magyar nőtől. A levelet hitelesnek tekintették, és felismerni vélték rajta a bádogos kézírását, mivel rendszerint nem használt írásjeleket levelezése során.

Egy későbbi jelentés szerint Kiss Béla hadifogságba esett, majd azt követően 1915. február 5-én a szerbiai Valjevóban halt meg tífuszban.

De mi az igazság?

Egy másik történet szerint 1916-ban a Monarchia katonái bukkantak a sorozatgyilkosság nyomaira, amikor kimerülőben lévő üzemanyag-tartalékaikat igyekeztek feltölteni. Az benzinért Cinkotára érkezett szakaszt a korábban Kiss Béla által többször emlegetett üzemanyag-tartalékolás miatt irányították a bádogos házához. A hordókat felnyitották és akkor ütötte meg az orrukat a bomló hullák szaga. A felfedezést követően rögvest értesítették a rendőrséget.

A korábbi hét áldozattal szemben a feljegyzések itt már huszonhárom hordóról tesznek említést, amelyek huszonkét nő és egy férfi meztelen holttestét rejtették. Az áldozatok között megtalálták Kiss feleségének és annak szeretőjének tetemét, egyes holttestek mellett pedig még a megfojtásukra használt kötél is ott volt. Azt is megállapították, hogy nem mindenkit fojtott meg: volt, akiket megmérgezett a cinkotai bádogos.

A házkutatás során a hatóságok a házvezetőnő szobájában megtalálták Kiss hátrahagyott csomagját, amelyben 1903-tól különböző nőkkel folytatott levelezését katalogizálta, valamint egy albumot, amelyben 74 nő fényképe sorakozott. A nyomozás arra is fényt derített, hogy a házvezetőnő is egy volt azon asszonyok és lányok közül, akivel a bádogosnak viszonya volt.

A kép tisztulása után a cinkotai rendőrkapitány értesítette a

FENT: EXHUMÁLT, MEGASZALÓDOTT HOLTTEST AZ V. HORDÓBÓL. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

LENT: AZ EXHUMÁLT ÁLDOZATOKAT BORZALMAS SZAGOK KÍSÉRETÉBEN EMELTÉK KI A HORDÓKBÓL. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

JOBBOLDALT: KISS BÉLA DISZNÓÓLJA, AHOL GYAKORTA ELKÖVETTE A GYILKOSSÁGOKAT. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

hadsereget, és mindent elkövettek, hogy kézre kerítsék a férfit, ám a háborús zűrzavarban nem tudták megtalálni.
Az ügy felgöngyölítése közben egyre több és több, addig jelentéktelennek tűnő tanúvallomás és visszaemlékezés került elő. Kiss Béla egykori ügyfelei emlékeztek arra vissza, hogy gyakorta látták a bádogost, miközben serényen zárta le a hordókat, vagy éppen a szomszédok jelezték, hogy éjjelente többször hallottak különös hangokat a háza felől. A furcsán hangos esték után pedig a bádogos rendszerint elutazott. Így került napvilágra az is, hogy Kiss titokban nagy világjáró is volt: a hatóságok kiderítették, hogy több bécsi ingatlannal is rendelkezett, és a császárvárosban is furcsa románcai okán maradt emlékezetes a neve. Ott is az egyszerű sorból

való szakácsnőket és bejárónőket környékezte meg...
Amint említettük, az osztrák-magyar hadsereg szerint Kiss Béla 1915-ben hadifogságba esett, majd meghalt. Ennek ellenére a nyomozást tovább folytatták, hiszen az a hír is elterjedt, hogy valójában él és virul. Egy elesett bajtársa személyazonosságát vette fel, miután elcserélte az ő papírjait a sajátjára. Ami bizonyos, a valjevói temetőben eltemettek egy testet Kiss Béla néven, de a bádogos halálának egyértelmű cáfolatára vagy éppen a bizonyítására nem adódott lehetőség.

LENT: CSENDÉLET A BORZALMAK UTCÁJÁRÓL. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

Akik látták a szellemet

Kisst vélt halála után azonban többen is látni vélték. Egy vállalkozó azt állította, hogy egy ideig foglalkoztatta őt, igaz, álnéven, egy másik forrás pedig ezt erősítette meg azzal, hogy abban az időszakban ő biztosított szállást a szellemé vált bádogosnak.
Egy következő híradás arról számolt be, hogy Reichenbergben elfogták a cinkotai tömeggyilkost, majd az egyik áldozat egykori barátja 1919 tavaszán azt jelentette a rendőrségnek, hogy Kisst vélte felfedezni a tömegben a budapesti Margit hídon.
Később elterjedt, hogy Kiss Béla az idegenlégióban szolgál Afrikában. Erről egy hazaérkező katonatárs számolt be – akivel a bádogos közösen dezertált a szerb frontról –, és elmesélte azt is, hogy a légióban Kiss büszkén dicsekedett mindenkinek borzalmas tetteivel, sőt ezzel nagy tekintélyt szerzett magának.
Ehhez kapcsolódik, hogy egy magyar család Afrikában katonáskodó tagja szerint Kiss Béla az idegenlégió katonájaként Észak-Afrikában két lövést kapott és a bennszülöttek kezébe került, akik felkoncolták.
1922-ben aztán a cseh határrendőrség egyik osztagától érkezett Budapestre egy távirat, amelyben jelezték, hogy a tettei okán világhírnévre szert tevő Kiss Bélát tartoztatták fel a határátlépéskor. A bűnügyi nyilvántartás alapján azonban hamar tisztázódott, hogy csupán Kiss büntetett előéletű hasonmása akadt a hatóságok horgára.
Megbízható forrásból értesültek a nyomozati szervek arról is, hogy Kiss Béla a szerb front háträhagyása után tovább folytatta

LENT: A CINKOTAI BÁDOGOS EGYIK ÁLDOZATA VAN A ZSÁKBAN. FORRÁS: KERTVÁROSI HELYTÖRTÉNETI ÉS EMLÉKEZET KÖZPONT, 16. KERÜLET

GONDOLTA VOLNA?

„Az öt holttest közül kettőt levetkőzött állapotban, hármat pedig ruhában találtunk. Azt kell következtetnünk, hogy a ruhában levőket talán akkor zsinegelte meg, a mikor asztalánál ültek, vagy pedig akkor dobta nyakukba a hurkot hátulról, a mikor bejöttek vagy eltávozni készültek. A levetkőzött állapotban talált nőket valószínűleg ágyban, talán álmukban zsinegelte meg."

katonai karrierjét, ám már Moszkvában, és egy sorozóbizottság vezető tisztségét töltötte be.

Két évvel később szintén légiós berkeken belül merült fel a cinkotai bádogos neve: egy elfogott dezertőr számolt be róla a francia rendőröknek. A hatóságok a nyomába eredtek, de az idő neki kedvezett: gyorsan elhagyta a légiót, így nyoma is veszett.

Aztán arról is cikkeztek az újságok, hogy a „világhírű" bádogos Amerikában került kézre. Addigra már megnősült, és 3 gyereke is volt. Mások viszont egy amerikai gengszterbandával hozták kapcsolatba. 1934-ben egy New Yorkban járó magyar a Times Square-en vélte felismerni a cinkotai rémet, többen pedig azt állították, hogy 1936-ban az igencsak megöregedett Kiss házfelügyelőként dolgozott a Hatodik sugárút egyik bérházában.

Utóélet

Kriminálpszichológusok szerint Kiss Béla valószínűleg mérhetetlenül gyűlölte a nőket. Ennek egyik oka az erős anyakép, a másik a feltehetően az anyjával folytatott szexuális viszony volt. Rendkívül bizonytalan és törékeny személyiség lehetett. A szerelmi csalódások miatt felszínre törő indulatok tették az egyik legkegyetlenebb és legrejtélyesebb sorozatgyilkossá.

Az asszonyirtó felboncolt öt áldozatát – mint ezt a patológusok megállapították – mind zsinegeléssel ölte meg. Valamennyinek a nyakára dobta a kötelet, aztán rácsavarta és végül csomóra megkötötte. Hogy miért? Kiss Béla könyvei között találtak egy olyat is, amely azt tárgyalja, hogy az indiánok hogy kezelik a lasszót.

6 MÉRGES HELYZET

MÉRGES HELYZET

NÉVJEGY:	NAGYRÉVI ANGYALCSINÁLÓK / ARZÉNES ASSZONYOK
NÉV:	TÖBB ELKÖVETŐ
ÁLDOZATOK SZÁMA:	50-300
MÓDSZER:	MÉRGEZÉS, LÉGYVÍZ
TETTEK:	GYERMEKGYILKOSSÁG, FÉRJGYILKOSSÁG, SOROZATGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	NEM ISMERT
ÍTÉLET:	HAT HALÁLOS ÍTÉLET, KETTŐ ÉLETFOGYTIGLAN TARTÓ SZABADSÁGVESZTÉS
HALÁL:	A FELBUJTÓ ÖNGYILKOS LETT
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	ÖZVEGYEK
INDÍTÉK:	SZABADSÁGVÁGY
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	SZŰK KÖRNYEZET
ARCHÍV ANYAGOK:	121–124. OLDAL

A világtörténelemben kevés olyan kelet-európai sorozatgyilkosság van, amely valóban világhírnevet szerzett az elkövetőjének, és amelyet az események után több mint száz évvel is gyakran példaként említenek. Abban a tekintetben pedig valóban kevés olyan van, ami egy több résztvevős gyilkosságsorozatig fajult, sőt mi több, a szörnyűséges cselekedeteket nemcsak a felbujtó, az elkövetők, hanem sok esetben azoknak a környezete is erkölcsileg legalizálta. A tiszazugi méregkeverők, más néven az arzénes asszonyok gyilkosságai pont egy ilyen ritka eset iskolapéldái, hiszen az 1900-as évek elején nemcsak a helyi, hanem a világsajtóban is felfigyeltek a történtekre. Sőt, maga Móricz Zsigmond is foglakozott a nagy közfelháborodást keltő üggyel.

A módszer

Az elkövetők a háztartások számára könnyen beszerezhető légypapírból áztatással kivont arzénnal mérgezték meg a férjeket, szeretőket, gyerekeket, időseket és a betegeket. Az arzént az áldozat ételéhez vagy italához keverték. Amint a méreg a szervezetbe jutott, megközelítőleg harminc percen belül jelentkeztek is a tipikus tünetek: a szegycsont mögötti fájdalom, hányinger, hányás, hasmenés és alacsony vérnyomás. Az elfogyasztott mennyiségtől függően ájulás, görcs, vagy éppen kóma is kialakulhatott. A méreg erősségét mi sem bizonyítja jobban, hogy már 100-300 mg is elég egy egészséges, felnőtt férfi azonnali halálához. A tiszazugi elkövetők pedig nem bíztak semmit a véletlenre, hiszen az áldozatokkal számos esetben a halálos dózis háromszorosával, 800-900 mg arzénnal végeztek!

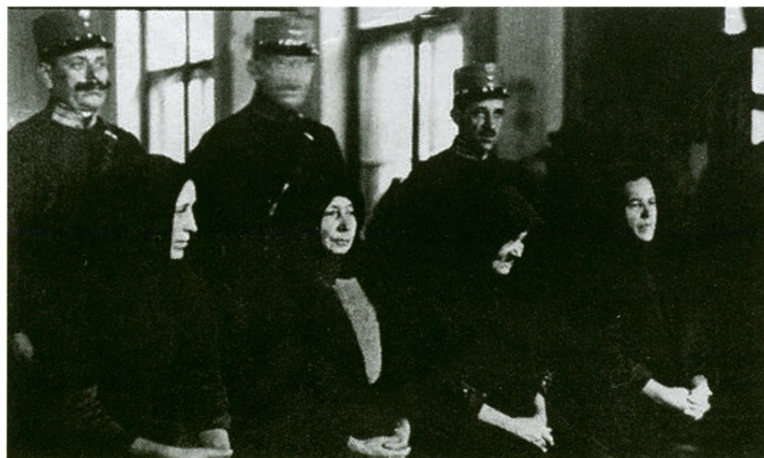
Előzmények

Vannak olyan sorozatgyilkosságok, amelyek napvilágra kerülésük

A PROFILKÉPEN: A TISZAZUGI ARZÉNES ASSZONYOK EGYIKE, FÖLDVÁRI SÁNDORNÉ
KÉP FORRÁSA: HIRKOZLO.COM

után másokat is hasonló tettek elkövetésére ösztönöznek. Egyféle mintaképpé, követendő példává válnak a sérült lelkű potenciális elkövetők számára. Az 1900-as évek derekán körülbelül 45-50, más források szerint pedig akár 300 embert mérgezett meg a ritkább nevén nagyrévi angyalcsinálókként is ismert gyilkos kommuna.
A kegyelmet nem ismerő társaság főleg nőkből állt. Csupa olyan nőből, akiket valami sérelem ért, és megtorlásra vágytak. Ha kilépünk a maroknyi méretű Nagyrévről, a környező településeken több hasonló mérgezéses gyilkosságot fedezhetünk fel Tiszakürt és Tiszaföldvár területén, Kunszentmártonban, de Öcsödön és több környékbeli településen is. Ha pedig még távolabbról vizsgáljuk a hasonló eseteket, találkozhatunk a metodika másolásával Zalában, Békésben, Csongrádban is. Az arzénnal való mérgezéses sorozatgyilkosságok éveken át titokban maradtak, majd jelenlegi ismereteink alapján három különböző forrás hívta fel az ügyészség figyelmét az akkor „angyalcsinálók" néven elhíresült társaság tagjaira.
Először akkor kerültek a hatóságok látóterébe, amikor egy félresikerült gyilkossági kísérlet során tetten értek egy Szabó Lászlóné nevű asszonyt. A nő aztán terhelő vallomást tett egy bizonyos Fazekasnéra. Eközben a szomszédos település folyópartján egy holttestre bukkantak, akinek szervezetében a boncolás során magas arzéntartalmat állapítottak meg, ezért az ügyben további nyomozások kezdődtek.
Más források viszont két eseménnyel kapcsolják össze az ügy kirobbanását. Az egyik történet szerint a helyi újság szerkesztője névtelen leveleket kapott, amelyekben a Tiszazug környéki nők rémtetteiről számoltak be. A másik szerint pedig ugyanezek a levelek a szolnoki csendőrségnél és ügyészségnél landoltak. E levelek hatására (amelyekben az áldozatok és gyilkosaik nevei szerepeltek!) a hatóságok 1929. július 15. után elkezdtek foglalkozni az üggyel. A hírre ugyan több asszony is öngyilkosságot követett el, a gépezet azonban beindult.

LENT: A TISZAZUGI ARZÉNES ASSZONYOK A BÍRÓSÁGON

Bármi legyen is az, ami fellebbentette a fátylat a rémtettekről, megkezdődött az ügyészség vizsgálata. A hatóságok több tucat halottat hantoltak ki a helyi temetőben, és a vizsgálatok során kiderült, hogy a testekben kiemelkedően magas az arzén jelenléte. Ezután több feltételezett elkövetőt kerítettek kézre, és hallgattak ki, szinte kivétel nélkül nőket. A vizsgálatok során arra jutottak, hogy az elkövetés módszerén túl volt még egy közös pont a gyilkosnőkben. Ez a közös pont pedig nem más volt, mint a felbujtójuk, Fazekas Gyuláné, a helybéli bába, akire korábban Szabóné tett terhelő vallomást kézre kerülése után.
Mint kiderült, Fazekas Gyuláné – született Oláh Zsuzsanna – mellett ugyan mások is tevékenyen részt vettek a méreg terjesztésében, mégis őt említi minden korabeli feljegyzés az első számú gyanúsítottnak. Ebben közrejátszhatott az is, hogy – még a nyomozás közben – önkezével vetett véget az életének, így a további vádlottak egyértelműen rávallottak.
A hírhedt bábáról 1893-tól szerepelnek adatok. Ezek szerint Fazekas Gyuláné a település egyik elismert szülésznője volt, majd később gyógyítással is foglalkozni kezdett. E tevékenységei hatására született meg a kor „fekete angyala" – aki élet és halál ura, esetünkben asszonya volt. Ezt mi sem bizonyítja jobban, hogy az 1900-as évek elején közel tíz éven keresztül több ízben is indult ellene eljárás illegális abortuszok elvégzése miatt. Ám az „áldozatos" ügyvédi munkának köszönhetően a bíróság egyszer sem mondta ki őt bűnösnek...

FENT: A LETARTÓZTATOTT TISZAZUGI ARZÉNES ASSZONYOK EGY CSOPORTJA A NAGYRÉVI IDEIGLENES FOGDA UDVARÁN, CSENDŐRI ŐRIZETTEL - 1981. JÚLIUS 6-ÁN KÉSZÜLT REPRODUKCIÓ EGY KORABELI (1929-ES) ÚJSÁG FOTÓJÁRÓL. MTI FOTÓ: REPRODUKCIÓ

Perek és utóélet

A nagyrévi mérgezések peréről a korabeli sajtó kiemelten tudósított, szörnyetegként állítva be a felelősségre vonás elől a halálba menekülő, s emiatt védekezni már nem képes Fazekasnét, aki 1929. július 19-én délelőtt, saját otthonában végzett magával az elfogására küldött csendőrök szeme láttára. Halálát lúgkő általi mérgezés okozta.
A sajtóbeszámolók – a történteket erősen kiszínező és sokszor túlzó – hangvétele ellenére sem kétséges, hogy Fazekasné az ügy

GONDOLTA VOLNA?

Fontos tudni, hogy legtöbben azért választották a dolgok lezárásának ezt a formáját, mert az akkori társadalomban az volt a megszokott, hogy a férjet általában szülői akarattal kényszerítették a lányhoz.

vezéralakja volt. Ez a megállapítás még akkor is tartotta magát, amikor a nyomozás során olyan gyilkosságra is fény derült, amelyet nem lehetett hozzá kötni. Az ügyészség végül huszonhat nőt és két férfi állított gyanúsítottként a bíróság elé, akikre mintegy százhatvankét gyilkosságot tudtak rábizonyítani.
Az elhalálozottak számáról azonban máig sincsenek pontos és egyértelmű adatok. Mivel a korabeli feljegyzések és híradások a legkülönbözőbb áldozatszámokat említik – van olyan feljegyzés is, amely háromszáz áldozatról számol be –, az utókor talán soha nem fogja tisztán látni az egész ügyet. De egy biztos: az első – bizonyított – gyilkosságot 1911-ben hajtották végre Nagyréven, és ezt követően tizennyolc éven át folytak az egymással összeköthető emberölések.
1929–1931 között több tucatnyi tárgyalást tartottak az ügyben, és a hatóságok hetvenhét ízben tettek feljelentést a Szolnok Megyei Ügyészségen. A perekről, ahogy említettük, maga Móricz Zsigmond tudósított a *Nyugat*ban.
A tárgyalások során végül hat halálos ítéletet hoztak. Három elítélten végre is hajtották, másik kettő büntetését életfogytiglanra változtatták, egyiküket pedig felmentették. További nyolc elkövetőt életfogytiglani elzárásra ítéltek, a többiek átlagosan öt-tízévnyi börtönbüntetést kaptak.
Fazekas Gyulánén kívül másokra is felfigyelt a sajtó, akiket a leghangzatosabb nevekkel illetek. Ilyenek voltak Lipka Pálné, a szerelemből és vagyonért gyilkoló „férjgyilkos", Kardos Mihályné és Holyba Károlyné, a „hadirokkant"-gyilkos. Hogy mégis miért Fazekasné neve maradt meg leginkább a köztudatban, azt csak sejthetjük. Minden tőle indult, számos elkövetőt egészen gyerekkora óta ismert, végigkísérte életüket, betegségeiket, szerelmeiket és csalódásaikat.

LENT: TISZAZUGI ARZÉNES ASSZONYOK

A meghurcoltatások elől az önkéntes halálba menekülő nőre vallottak a tettestársak, és a szabadulásuk reményében mindent elkövettek, hogy a bába legyen a leírt és kimondott gonosz, ők pedig mentesüljenek tetteik súlya alól. Hiszen jól tudták, csak a halottak ismerik az igazságot, az élők pedig azt mondanak, amit csak akarnak...
Az elkövetett gyilkosságok leginkább három indíték köré csoportosultak. A leggyakoribb a vagyon iránti vágy, ezt követte a földéhség, hogy az elkövető minél több földhöz jusson. A sort pedig motivációként a szerelem és egy kapcsolat ily módon való befejezése zárta. Az utóbbira fel is figyeltek az újságok, hiszen több elkövető is azt a megoldást választotta, hogy megmérgezi a férjét csupán azért, hogy megszabadulhasson tőle, és új szerelem után nézhessen.
Az így létrejött kényszerházasságokból válni csak nagy nehézségek árán lehetett, és ez nem is igazán volt elfogadott. A környezet ilyen esetben általában két indokot tartott jogosnak: ha a férj alkoholista, vagy pedig erőszakos. Köztudott az is, hogy az első világháború idején a harcképes férfiakat kiküldték a frontra, helyükre viszont szövetséges hadifoglyokat szállásoltak be Nagyrévbe és annak környékére. A hadifoglyok a faluban, igaz, korlátozások közt, de szabadon mozoghattak, így a hátramaradt asszonyok közül sokakkal megismerkedhettek. A magányos nők éltek is a lehetőséggel: amíg a férjük távol volt, szerelembe bonyolódtak a foglyokkal. A háború végeztével azonban a túlélők visszatértek a faluba, de sokukon maradandó fizikai és mentális nyomokat hagytak a történtek. Többségük visszakövetelte a régi életét, de az asszonyaik szíve már másért dobogott. Ebben az időben kezdte el Fazekasné titokban meggyőzni a falubeli nőket, hogy saját boldogságuk érdekében szabaduljanak meg hazatért múltjuktól: öljék meg a férjeiket!
A férjgyilkosság azonban csak a kezdet volt. Az egyszerűnek tűnő „problémarendezésen" felbuzdulva sokan már más bajaikra is ebben látták a megoldást. Célkeresztbe

FENT: TISZAZUGI ARZÉNES ASSZONYOK

kerültek a családtagok, rokonok, szeretők, akik bőven kaptak a légyvízből. A gyilkosságok indítékai pedig a legkülönbözőbbek voltak. Hivatkoztak az elviselhetetlen hadisérülések okozta fájdalmakra, örökség utáni leküzdhetetlen vágyra, betegségek kezelésére vagy éppen arra, hogy teherré váltak számukra a betegeskedő hozzátartozók. És mindez hogyan történhetett meg ilyen könnyen? A nagyrévi bábaasszony közeli viszonyt ápolt a helyi orvossal, emellett az unokatestvére végezte a halotti bizonyítványok kiállítását. Talán emiatt maradhattak hosszú időn át észrevétlenül és felderítetlenül a gyilkosságok.

7
KÖTÖTT PÁLYÁN

KÖTÖTT PÁLYÁN

NÉVJEGY:	A VONATGYILKOS
NÉV:	MATUSKA SZILVESZTER
ÁLDOZATOK SZÁMA:	MINIMUM 22
MÓDSZER:	ROBBANTÁS
TETTEK:	SOROZATGYILKOSSÁG, TERRORIZMUS
SZÜLETETT:	1892
ÍTÉLET:	BÖRTÖNBÜNTETÉS
HALÁL:	1945, HADIFOGSÁG
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	HÁZAS
INDÍTÉK:	POLITIKAI INDÍTÉK
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	NEM VOLT MEGHATÁROZOTT KÖR
ARCHÍV ANYAGOK:	125–128. OLDALAK

A módszer

Matuska Szilveszter nem akármilyen tettekkel érdemelte ki a történelemkönyvben neki járó sorokat. Ugyanis ő az egyik legkegyetlenebb sorozat- és egyben tömeggyilkosa a hazai kriminológia történetének, aki legismertebb rémtette által lett hírhedt. Ő a híres biatorbágyi pokolgépes merénylet elkövetője. Az 1800-1900-as években a terrorcselekedetek korántsem voltak annyira gyakoriak, mint manapság, éppen ezért a század első felében elkövetett merényletével örökre beírta nevét a történelemkönyvekbe.

Előzmények

A szabadkai származású bécsi kereskedő, Matuska Szilveszter 1892. január 29-én született, és átlagos természetű ember volt. Ismerték tanítóként, katonaként, de sokak számára mégis üzérként volt a legismertebb. Vallásos, római katolikus családból származott. Ahogy sok sorozat- és tömeggyilkos, ő is bizonytalan családi kapcsolatokkal rendelkezett. Alig tízévesen elveszítette édesapját, majd egy Kőmíves Sándor nevű férfi lett a nevelőapja, aki az egykoron papucskészítő mesterként dolgozó édesapja segédje volt. Matuskát eredetileg papnak szánták, és ennek megfelelő taníttatást kapott, amihez édesanyja módfelett ragaszkodott, ellenben újdonsült nevelőapjával, aki azt szorgalmazta, hogy a kis Szilveszter maradjon a háznál, és tanulja ki a papucskészítő mesterség fortélyait.
De aztán mégsem így alakult a sorsa. 1903 őszén egy jezsuita gimnáziumban íratták be, ámde gyenge tanulmányi eredményei miatt átkerült a szabadkai gimnáziumba. Itt dőlt el, hogy kántortanító lesz.

A PROFILKÉPEN: MATUSKA SZILVESZTER ARCKÉPE

FENT: MATUSKA SZILVESZTER ÉS CSALÁDJA

Miután tanulmányait elvégezte, három helyre is kinevezték, végül Püspökhatvanban helyezkedett el.
Tíz évvel később önként vonult be a szabadkai gyalogezredhez. Katonai karrierje gyorsan ívelt felfelé, az első világháború kitörésekor már őrvezetői rangban szolgált a szerb fronton.
Az ütközetekben megsebesült, majd további előléptetést érdemelt ki: 1914. november derekán a szabadkai kórházba osztották be mint hadapródőrmestert. Felépülése után is folyamatos volt az előmenetele, hamarosan géppuskás képzésben is részesült. Ezt követően, 1915 végén átvezényelték az orosz frontra. A főhadnagyi rangig jutott, ezüst vitézségi éremmel és bronz katonai érdeméremmel tüntették ki. A háború után katonai emlékeit elárvereztette.
A katonai kitérő után visszatért szülőfalujába, Csantavérre, és eredeti foglalkozásához, miközben helyben megszervezte a polgárőrséget. Szeretett mulatni, kicsapongó életmódjához a tanítói fizetés roppant kevésnek bizonyult. Plusz bevételi forrás kedvéért új elfoglaltság után nézett, így kereskedő lett. Felesége, Dér Irén szintén tanító volt.
A legtöbben nem nézték jó szemmel Matuska életvitelét és egyéb bevételi forrásait. Ilyen volt például az iskola direktora is, aki szerint a tanári hivatás nem volt összeegyeztethető a férfi kereskedelmi vénájával, ezért el is bocsátotta az állásából. A döntés ellen hiába fellebbezett, a hivatalnokoknál süket fülekre talált.
Időközben üzlete valósággal szárnyalni kezdett, és csupa olyan termékkel kereskedett, amelyeket csak nála lehetett megvásárolni. Ilyen volt a só, a petróleum, a cukor, a gyufa és a különböző festékek. Matuska szekere egyre jobban futott, ennek köszönhetően nagy mennyiségű földet vásárolt, amelynek egy részét a családtagjaira íratta, majd gazdálkodásba fogott. Időközben gyermekáldásban is részesült, és megszületett lánya, Gabriella.
Matuska Szilveszter 1922 júliusában vette fel a magyar állampolgárságot, majd családjával együtt Budapestre helyezte át a székhelyét. A külhoni birtokait eladta, és az árukból különböző ingatlanokat vásárolt a fővárosban. Nem sokkal később felesége neve alatt indított vállalkozást – egy fűszerüzletet –, és hamarosan már italmérési engedéllyel is rendelkezett. Befektetőként jelent meg a fa- és szénkereskedésben, emellett jelen volt a tőzsde világában is. Mindenféle kereskedelmi tevékenységbe belefogott, amelyben egy fikarcnyi fantáziát is látott. Így, 1926-ban részvényese lett a Házkezelési Rt.-nek. A vállalatban annak ellenére munkavállalóként dolgozott, hogy a részvények nagy részét ő maga birtokolta.
Ingatlanspekulációba is kezdett, bízva abban, hogy az ausztriai képviselőválasztások után emelkedni fognak az ingatlanok árai. Mivel több házat is szeretett volna vásárolni Bécsben, több budapesti ingatlantól is megvált, és az osztrák fővárosban kezdett újak felvásárlásába. 1928 májusában, egy kisebb üzleti bukás után pedig úgy döntött, hogy végleg Bécsben telepszik le.
1929-re azonban feleségén elhatalmasodott a tüdőbaj, amelynek gyógyítása, illetve a folyamatos üzleti perek és a kudarcba fulladt vállalkozások elvitték vagyonának jelentős részét, majdnem a felét. Alig egy évvel később már húsznál is többször foganatosítottak ellene végrehajtást, emiatt még 1929 őszén letette a vagyontalansági esküt.

Matuska mint feltaláló?

Matuska bécsi tartózkodása alatt az üzleti élet mellett sokat foglalkozott saját szabadalmainak árusításával is. Ezek közé tartozott a lassú vízmeghajtású turbina, amelynek segítségével elektromos áramot lehetett előállítani, illetve egy jelzőkészülék, amely a vasúti közlekedésben lehetett volna hasznos, hiszen a mozdonyvezetőt volt hivatott figyelmeztetni a pályán lévő akadályra és veszélyre. Ezenfelül

feltalált egy gázelzáró készüléket is, amely csak akkor engedte volna kiömleni a csőben lévő gázt, ha az már égett. Az utóbbit „Orliso” néven szabadalmaztatta. Ezen találmányok segítségével próbált menekülni a közelgő anyagi csőd elől, de mindhiába.

Matuska a rivaldafényben

Matuska Szilveszter 1931. szeptember 13-án, éjjel 0 óra 20 perckor írta be nevét örökre a kriminológia történetébe, amikor is felrobbantotta a biatorbágyi viaduktot. A terrorakció következtében összeomló hídról a Budapest–Bécs expresszvonat mozdonya és az első öt vagon a mélybe zuhant. A MÁV akkori jelentésében az írta, hogy a járaton a személyzettel együtt összesen száztizenhárman tartózkodtak.

MATUSKA SZILVESZTER A KIHALLGATÁSÁN. FORRÁS: DRESCHIBE.DE

A Matuska-féle robbantásnak huszonketten estek áldozatul, és további tizenhét sebesültet regisztráltak. A kiérkező hatóságok a helyszínen megtalálták a házilag készített robbanószerkezetet.
Matuska gondosan kitervelte az egész merényletet, és semmit sem bízott a véletlenre. A tett helyszínén egy levelet hagyott hátra a hatóságok félrevezetésére, amellyel igyekezett azt a látszatot kelteni, hogy a robbantásért a kommunisták a felelősek. A merénylet pikantériája, hogy a férfi végig a helyszínen maradt, és sérültnek adta ki magát.
A színjáték egy darabig működött is, de többen felfigyeltek fura viselkedésére, ellentmondásos beszámolójára és feltűnően kevés sérülésére. Ám akkor még nem tartóztatták le. Később azonban a biatorbágyi ügyet összehozták több korábbi németországi és ausztriai vasúti robbantásos merénylettel, és hamar kiderült, ott is ő volt a tettes. Éppen ezért (és mivel Bécsben tartóztatták le) először Ausztriában állították bíróság elé, és ott ítélték el.

Az indíték

Vélhetően elkeseredésében és sorozatos kurdarcai okán döntötte el, hogy belekezd a robbantássorozatba, de valódi motivációját sohasem ismerhettük meg, miután az eljárások során végig elmeháborodottnak állította be magát. Valószínűleg nem számolt azzal, hogy így megbélyegezte magát az utókor számára, és legtöbben úgy emlékeznek rá, mint egy őrült sorozat- és tömeggyilkosra.

A merénylet

A robbantáshoz megközelítőleg két kilogrammnyi robbanóanyagot használt. A végzetes detonáció a szerelvény második és harmadik kocsijának áthaladása közben következett be. A robbanáskor felszabadult pusztító erő feltépte a síneket, megrongálta a szerelvényt, ettől a nagy sebességgel közlekedő mozdony, az utána kötött poggyász-, illetve négy személy- és egy hálókocsi kisiklott, és lezuhant a viaduktról. Csodával határos módon a szétszakadt vonat utolsó vagonjai sértetlenül a vágányon maradtak, és ezért nem gyarapodott sem a halottak, sem az életveszélyes sérültek száma.

FÖLROBBANTOTTÁK A BIATORBÁGYI VASÚTI VIADUKTON ÁTHALADÓ BÉCSI GYORSVONATOT. A MOZDONY ÉS ÖT VASÚTI KOCSI A MÉLYBE ZUHANT. 22 UTAS MEGHALT, 17-EN SÚLYOSAN, SOKAN KÖNYNYEBBEN MEGSEBESÜLTEK. A MERÉNYLET VÉGREHAJTÓJÁT, MATUSKA SZILVESZTER BÉCSI KERESKEDŐT ELMEBETEGNEK NYILVÁNÍTOTTÁK, S ÉLETFOGYTIG TARTÓ SZABADSÁGVESZTÉSRE ÍTÉLTÉK. 1944 VÉGÉN MEGSZÖKÖTT A VÁCI FEGYHÁZBÓL ÉS ELTŰNT. MTI FOTÓ: REPRODUKCIÓ

A nyomozások során megállapításra került, hogy a vonat személyzete kimagasló lelkierővel bírt, hiszen a detonáció észlelése után azonnal vészfékeztek, és ennek a lélekjelenlétnek is volt köszönhető, hogy a további utaskocsik a pályán maradhattak, és nem száguldottak tovább a mélybe.

A KÖVETKEZŐ OLDALON: FÖLROBBANTOTTÁK A BIATORBÁGYI VASÚTI VIADUKTON ÁTHALADÓ BÉCSI GYORSVONATOT. MTI FOTÓ: REPRODUKCIÓ

SOMOGYI KÖNYVTÁR 932474 1881 SZEGED

VONAT-ROBBANTÁS

Fölrobbantották a biatorbágyi vasúti viadukton áthaladó bécsi gyorsvonatot. A mozdony és öt vasúti kocsi a mélybe zuhant. 22 utas meghalt, 17-en súlyosan, sokan könnyebben megsebesültek. A merénylet végrehajtóját, Matuska Szilveszter bécsi kereskedőt elmebetegnek nyilvánították, s életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték. 1944 végén megszökött a váci fegyházból és eltűnt.

JOBBOLDALT A FELROBBANTOTT BÉCSI GYORSVONAT VAGONJAINAK RONCSAI. MTI FOTÓ: REPRODUKCIÓ

A büntetés, vagy megváltás?

Mivel a tett idején Ausztriában nem volt halálbüntetés, és Matuska jól alakította a nem beszámítható személyt, csupán hatévnyi börtönbüntetést szabtak ki rá. Az ottani büntetési tétel letöltése után hazánkban (a nemzetközi figyelem és Horthy kormányzó kegyelme miatt) életfogytiglan tartó fegyházra ítélték, amelyet átszállítása után a Váci Országos Királyi Fegyintézetben kellett letöltenie. A biatorbágyi ügy során Matuska azzal védekezett, hogy nem a személyszállító szerelvényt akarta elpusztítani, hanem egy menetrend szerinti tehervonatra számított, ami aznap műszaki okokból késett.
Napjainkban már tudjuk, hogy Matuska ítélete letöltése közben valamivel több mint két hetet töltött büntetés-félbeszakításon. Ezekben a rövid időszakokban katonai okokból hagyta el a fegyházat kísérettel, majd szintén felügyelet alatt érkezett vissza. 1944. december 6-án azonban a német katonai parancsnokság felszólította a váci börtönparancsnokot, hogy engedjen szabadon nyolcszáz fogvatartottat, különben kivégzik őket. A kilátásba helyezett retorziónak nem volt különösebb indoklása. A parancsnok engedelmeskedett, viszont ötven fogoly, köztük Matuska Szilveszter hátramaradt a börtönben, mert abban bízott, hogy szerb nyelvtudásával meg tudja magát értetni a már közelben járó oroszokkal.

LENT: A BIATORBÁGYI VASÚTI VIADUKTON ÁTHALADÓ FELROBBANTOTT BÉCSI GYORSVONAT VAGONJAINAK RONCSAI. MTI FOTÓ: REPRODUKCIÓ

Magát orvosnak adta ki az oroszokkal való találkozásakor, ez lett túlélésének záloga. Az alakítása olyan jól sikerült, hogy egy ideig még dolgozott is az orosz hadi kórházban, majd 1945 elején tovább vonult a csapatokkal.
1945-től zavaros és homályos információink vannak Matuska Szilveszterről. Egyesek szerint elfogták a partizánok, és Újvidékre hurcolták. Rokonai elmondása alapján ott másokkal egyetemben kivégezték, és egy szabadkai tömegsírba temették. Mások szerint viszont a férfi kora egyik legbriliánsabb hazardőre volt, aki éles eszének köszönhetően remekül használta ki a második világháború zűrzavaros pillanatait arra, hogy megszökjön minden és mindenki elől. Arról is érkeztek hírek, hogy Koreában látták, és egy későbbi svédországi vasúti merényletnél is felmerült a neve. Olyan korabeli forrás is van, amely arról számol be, hogy Matuska Szilveszterre ott talált a halál, 1957-ben.

FENT: MATUSKA MERÉNYLETE UTÁN A MÉLYBE ZUHANT SZERELVÉNY RONCSAI BIATORBÁGYON. FORRÁS: MAGYARTUDAT.COM

A kor hangjai

Matuska rémtetteit illetően több teória is napvilágot látott. Az őt ostorozó álláspontokkal szemben megjelent egy-két érdekes ellenhang, miszerint valójában csak áldozat volt, akinek a nyakába lehetett varrni a történteket. Egyre több helyről hangzott el az a vélemény, hogy igazából Gömbös Gyula volt honvédelmi miniszter szervezte a merényletet, Matuska pedig parancsot teljesített, és más vezető beosztású emberek (egyes források és feljegyzések említést tesznek itt például Horthy Miklósról) segítették a feladat elvégzésében. Hiszen a robbanószerkezet akkora és olyan súlyú volt, amit egy ember biztosan nem tudott volna mozgatni. Ennek az összeesküvés-elméletnek az

LENT JOBBOLDALT: MATUSKA SZILVESZTER RAB KÉPE. FORRÁS: MURDERPEDIA.ORG

állt a hátterében, hogy a bekövetkezett merényletre hivatkozva be lehessen vezetni a statáriumot. Van, aki szerint ezt az elméletet támasztja alá az is, hogy mindhárom robbantásos ügy tárgyalásánál a védői ingyen látták el a feladatot, és, állítólag, a családját is támogatták. Ha ez igaz, vajon ki finanszírozhatta ezt a háttérből?
Be kell azonban látnunk, ez igazán merész felvétés. Hisz figyelmen kívül hagyja azt a tényt,

MATUSKA SZILVESZTER, AMINT A BÍRÓSÁG ELŐTT ÁLL
FORRÁS: MAGYARTUDAT.COM

A BIATORBÁGYI ROBBANTÁSOS MERÉNYLET EGYIK ÁLODAZTÁNAK HOLTTESTE. FORRÁS: MAGYARTUDAT.COM

hogy Matuska Ausztriában és Németországban is hasonló merényleteket követett el, amiért le is töltötte a rá kiszabott börtönbüntetését, és csakis ezt követően került Magyarországra.
Matuska Szilveszterről mára elsősorban az őrült, magányos terrorista képe maradt fenn, pedig felsorolni is nehéz, hogy az évtizedek során hányféle vállalkozásba fogott. A világválság kirobbanásakor – kétes ügyletei miatt indított perek és felesége betegsége miatt – tönkrement, találmányaival pedig nem tudott elég pénzt szerezni. Ha szerencsés csillagzat alá születik, ma talán formabontó felfedezései miatt emlegethetnénk.

GONDOLTA VOLNA?

Matuska az ellene folyó budapesti tárgyaláson sem könnyítette meg a bíróság munkáját, hiszen igyekezett nem beszámíthatónak tűnni, tudván, hogy így mérsékelheti majd a rá kiszabható büntetést. A választott taktika korántsem hozta a várt eredményt. A próbálkozást életfogytiglani büntetéssel jutalmazták. Ami viszont sem az osztrák, sem a magyarországi tárgyalásokon sem derült ki világosan, az az, hogy tetteit magányos elkövetőként, bomlott elmével, vagy pedig tudatosan, szervezett csóportban, irányítás alatt hajtotta-e végre. Illetve azzal kapcsolatban is vannak még kérdések, hogy valóban ő helyezte-e el a bombát, vagy csak ráhúzták azt a bizonyos vizes lepedőt...

8
HURKOS RÉM

A HURKOS RÉM

NÉVJEGY:	HURKOS RÉM
NÉV:	EMBER ZOLTÁN
ÁLDOZATOK SZÁMA:	5
MÓDSZER:	HÓHÉRHUROK
TETTEK:	RABLÓGYILKOSSÁG, TESTVÉRGYILKOSSÁG, SOROZATGYILKOSSÁG
SZÜLETETT:	1962
ÍTÉLET:	ÉLETFOGYTIGLANI BÖRTÖNBÜNTETÉS
HALÁL:	2015, ÖNGYILKOSSÁG
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	EGYEDÜLÁLLÓ
INDÍTÉK:	VAGYONSZERZÉS
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	SZŰK KÖRNYEZET ÉS KIVÁLASZTOTT SZEMÉLYEK
ARCHÍV ANYAGOK:	129–131. OLDAL

Több név, egy elkövető?

Hazánk egyik leghírhedtebb modern kori sorozatgyilkosa a szentkirályszabadjai rém volt, akit a legtöbben – megrázó tettei és az elfogatását követő média reflektorfényének köszönhetően – a hurkos rém néven ismernek.

A módszer

Az ártalmatlanított áldozatot hasra fektette, kezeit hátrakötözte. Nyakára úgynevezett hóhérhurkot fűzött, amely egy kifeszített kötél köré font szorító nyolcasnak felel meg, a fojtókötél másik végét pedig az áldozat bokájához kötözte, akinek esélye sem volt szabadulni a kiszolgáltatott helyzetből. Ereje fogytán és az idő múlásával saját magával végzett, miután teste nem bírta tovább tartani magát.

Előzmények

A rém a szürke hétköznapokban Ember Zoltán néven élte egyhangú életét. 1962-ben született, és az első ragadványnevében is szereplő, Zala megyei (térkép bevágás) Szentkirályszabadján töltötte a jövőjét igencsak meghatározó gyermekkorát. Korai éveit a szegénység, édesapja vasszigora, a gyakorta elcsattanó pofonok és az általános erőszakos légkör övezte. Apja korai – az alkoholnak is köszönhető – halála után sem menekült a sanyarú gyermekkortól. Édesanyja új párjához, Véghelyi Istvánhoz költöztette családját, de az új élettárssal való kapcsolatot is folyamatosan átitatta az erőszak és az alkoholbűz...

Zoltán tanulmányai során elsajátította a hentesszakma fortélyát, ám nem sikerült befejeznie a szakmunkásképzőt. Kilátástalannak tűnő

jövője a bűnözői pálya felé terelte. 25 éves koráig öt alkalommal zárták el hosszabb-rövidebb időre különféle bűncselekmények elkövetése miatt, és ekkor már vagy egy tucat büntetőügyben folyt ellene eljárás. Ha éppen nem börtönben ült, akkor építkezéseken dolgozott segédmunkásként.

Sivár életében az 1987-88-as év lehetett az igazi fordulópont. Szabadulása után elköltözött mostohaapja házából, mert megismerkedett egy orosz származású nővel, majd ezt követően lett egy Júlia nevű élettársa. Ekkor, 1988-ban történt az, ami után valami megváltozott: egy vita hevében megkísérelte meggyilkolni élettársát. Késsel hátba szúrta, de a nő túlélte a támadást. Így Ember Zoltánt életveszélyt okozó testi sértés bűntette miatt újfent börtönbe zárták, ez alkalommal harminchat hónapra.

LENT: EMBER ZOLTÁN, A SZENTKIRÁLYSZABADJAI SOROZATGYILKOS LACZÓ GÁBORNÉ TANÁCSVEZETŐ BÍRÓSÁGA ELŐTT. AZ ÖT EMBER ÉLETÉT KIOLTÓ BŰNÖZŐT TÉNYLEGES ÉLETFOGYTIGLANI, FEGYHÁZBAN ELTÖLTÖTT BÜNTETÉSRE ÍTÉLTÉK, MÉG FELTÉTELESEN SEM HELYEZHETŐ SZABADLÁBRA.
MTI FOTÓ: GYŐRI KÁROLY

A nap, mikor minden megváltozott

A hurkos rém gyilkosságsorozata igazából 1991-ben vette kezdetét, Ember Zoltán október 12-i szabadulását követően. A hányattatott sors és a börtönben eltöltött számos év komoly személyiségtorzuláshoz vezetett nála, így szabadulása után meghozta a döntést: bosszút áll gyermekkori szenvedéseinek egyik okozóján, szentkirályszabadjai nevelőapján, Véghelyi Istvánon.

Az akkor már nyolcvanöt éves férfi házához ment, ott egy nagy méretű villáskulccsal kegyetlen módon agyonverte, majd kifosztotta a lakást. Ember Zoltán ebben a pillanatban vált rablógyilkossá. Az eset után hamar a hatóságok látóterébe került, de végül bizonyítékok hiányában nem tartóztatták le. A későbbi elfogását követően teljes közönnyel nyilatkozta egy interjúban, hogy sosem szerette sem az apját, sem a nevelőapját, nem rázta meg különösebben egyikük halála sem.

Jó pár évvel később, 1998-ban egy családi mulatozás következtében felöntött a garatra a testvérével, Ember Istvánnal. Ekkor Zoltán fejéből kipattant az ötlet, hogy adják el a közös tulajdonukban álló, örökségükből származó házat. István ellenkezett, így a vita elmérgesedett, Zoltán rátámadt a testvérére, akit puszta kézzel megfojtott. Ember Zoltán így már testvérgyilkos lett! Ezt követően testvére holttestét összekötözte, egy talicskán a közeli külterületre cipelte, majd elföldelte. A hullára csak hónapokkal később bukkantak rá, exhumálták, és névtelen sírba temették. Ekkor a rabló- és testvérgyilkos Ember Zoltán egy időre felhagyott rémtetteivel.

Az újabb bizonytalan évek után, az ezredfordulót követően figyelt fel a falujabeli öregek javaira, és szűkölködése miatt új pénzszerzési lehetőséget eszelt ki. Úgy gondolta, az egyedülálló idősek jelentős mennyiségű készpénzt tarthatnak otthon. Így 2002 júliusának egyik éjjelén a hurkos rém elejtette első áldozatát, amikor is megtámadott egy védtelen, idős asszonyt.

Az alkalmazott, igencsak kegyetlen gyilkolási módszert – az áldozat nyakára és lábára hurkolt kötelet – egy horrorfilmből leste el. A következő év júniusában pedig ugyanezzel a módszerrel végzett egy nyugdíjas férfival is.

Ez volt az a pont, amikor a rendőrség megsejtette, hogy a két gyilkosság elkövetője egy és ugyanaz, hiszen nemcsak a betörés és rablás módszerei, de a gyilkosság módja is megegyezett.

Ezzel Szentkirályszabadján megszületett egy sorozatgyilkos, a rendőrség munkája azonban nem járt eredménnyel. Sem nyomokat, sem tanúkat nem találtak a rablógyilkosságok kapcsán.

A felderítetlen ügy miatt a településen úrrá lett a rettegés. Az utcák elnémultak és a falubeliek árgus szemmel figyelték egymást, mert tudták, hogy a sorozatgyilkos köztük jár. A házakba riasztókat, vészhívókat és biztonsági zárakat szereltek fel.

2004 márciusában a hurkos rém újra a tettek mezejére lépett, és ismét elkövetett egy rablógyilkosságot. Egy 80 évnél is idősebb asszonyt gyilkolt meg az embertelen módszerével. A házból csupán 160 ezer forintnyi készpénzt és pár ékszert vitt el.

Ezúttal azonban nem volt elég körültekintő, és a helyszínen fontos nyomokat hagyott hátra. A gyilkosság felfedezése után a nyomozók azt feltételezték, hogy a gyilkos helybeli és jó terepismerettel rendelkezik, ezért a lakosság körében nagyszabású DNS-mintagyűjtésbe kezdtek, majd összevetették azokat a tett helyszínén talált nyomokkal. A helyszíni és a később begyűjtött minták egyike közt egyezést találtak, így azonosították be a hurkos rémet.

Ember lebukását ittassága okozta gondatlanságának köszönhette: bódult állapotában nem volt elég elővigyázatos.

„Nem bánom, hogy gyilkoltam! – nyilatkozta 2005-ben a Blikknek. – *Nem sajnálom őket, igaz, nem is haragudtam rájuk. Tudtam, hogy az öregek otthon tartják a lóvét. Nekem szükségem volt a pénzre, hát elvettem tőlük. Mire a lakásban összepakoltam, már végük volt. Nem volt idejük könyörögni az életükért. Hogy élveztem-e az ölést? Nem, de nem is zavart a dolog.* – Már akkor tudta, hogy sohasem szabadulhat: – *Jobb lenne nekem, ha az egésznek vége lenne. Nem hiszem, hogy a halál után létezik folytatás. Megeszik az embert a kukacok, aztán jól van.”*

A hatóságok legnagyobb meglepetésére a hurkos rém a kihallgatása során nemcsak a 2002-es, 2003-as és a 2004-es emberöléseket, azaz a három idős ember meggyilkolását ismerte be, hanem vallott a nevelőapja és a testvére ellen elkövetett tetteiről is. A bíróság első fokon életfogytiglani börtönbüntetésre ítélte, majd 2007-ben a másodfokon eljáró Győri Ítélőtábla is jóváhagyta az ítéletet.

A hurkos rém elzárása

Ember Zoltán a szegedi Csillagbörtönben töltötte végeláthatatlannak tűnő büntetését. Mind a per, mind az elzárása alatt teljes közönnyel nyilatkozott rémséges tetteiről. Megtörtséget vagy megbánást nem mutatott. A gyilkosságokkal kapcsolatos kérdésekre olykor cinikusan, máskor szinte pimasz módon adott válaszokat, börtönbüntetése során pedig újabb gyilkosságokról ábrándozott. A sajtó képviselőinek számtalanszor megerősítette, hogy semmiféle bűntudatot nem érez a tetteivel kapcsolatban.

Büntetése folyamán két alkalommal sikertelenül kísérelt meg öngyilkosságot. Először az ereit vágta fel, később nikotint ivott.

2015. április 24-én a hurkos rém végül megszerezte hatodik áldozatát. Cellájában felerősítette a lepedőjét a legmagasabb pontra, majd nevéhez hűen hurkot kötött a lepedő végére, és felakasztotta magát. Harmadik öngyilkossági kísérletét időben észrevették, és még a börtön falain belül sikerült újraéleszteni, a kórházba szállítása után azonban megkegyelmezett a sors az emberiségnek, és hagyta, hogy a hurkos rém távozzon az élők sorából.

9

HATALOM UTÁNI VÁGY

NÉVJEGY:	A SZÁZHALOMBATTAI RÉM
NÉV:	BALOGH LAJOS
ÁLDOZATOK SZÁMA:	4
MÓDSZER:	ERŐSZAK, KÉSELÉS KÜLÖNFÉLE VÁGÓESZKÖZÖKKEL
TETTEK:	SOROZATGYILKOSSÁG, NEMI ERŐSZAK, ZSAROLÁS
SZÜLETETT:	1966
ÍTÉLET:	ÉLETFOGYTIGLANI BÖRTÖNBÜNTETÉS
HALÁL:	ÉLETBEN VAN
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	ELVÁLT
INDÍTÉK:	SZEXUÁLIS INDÍTTATÁS
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	KÖRNYEZETÉBŐL
ARCHÍV ANYAGOK:	132–138. OLDAL

Minden sorozatgyilkosságot elkövető személy profilja a maga módján egyedülálló, és ezért az indítékaik is változóak, amelyeket külső tényezők már gyerekkoruk óta befolyásolhatnak. A történelem során felfedezhetünk olyan elkövetőket, akik szerelemből, féltésből, gyűlöletből, kudarcaik kompenzálása végett vagy torz uralkodási vágyuk kielégítésének okán törnek mások életére. A múlt sorozatgyilkosai kellemes borzongással töltik el a régmúlt iránt érdeklődőket, hiszen tudják, az az elkövető már nem árthat senkinek. De mi van abban az esetben, ha van olyan sorozatgyilkos, aki újra szembejöhet velünk az utcán annak ellenére is, hogy tudjuk, mire készült szabadlábra kerülése után? Lehet, hogy egy ilyen ember számára a börtönbüntetés csupán katalizátor a későbbiekre? Egy biztos, a legbestiálisabb az, ha valaki igazságosztóként saját családjából szedi az első áldozatát – és még élvezi is. Isten óvja azt, aki a jövőben találkozik majd a százhalombattai rémmel!

A módszer

A battai rém elkövetési módszerei nem állnak összefüggésben egymással, eltekintve azok bestiális mivoltától. Az aljas, előre kitervelt, hidegvérű gyilkosságokat több esetben hosszas előkészület előzte meg, de volt olyan eset is, amikor a sors írta a forgatókönyvet. A százhalombattai rém rendszerint megalázta az

A PROFILKÉPEN:
BALOGH LAJOS
FORRÁS: MTI FOTÓ: RÓZSAHEGYI TIBOR

áldozatait, majd felsőbbrendűségét és erejét bizonyítva megerőszakolta, végül pedig különös kegyetlenséggel kivégezte őket. Nem válogatott a módszerekben, a legkülönbözőbb eszközökkel vette el az áldozatai életét. Volt, akit egy kiélezett tapétázóollóval késelt meg, volt, akinek aszfaltdarabokkal zúzta szét a koponyáját, másokat pedig a félrement gyilkossági kísérlet után fejbelőtt. Egy biztos: Balogh Lajos csak gyanútlan nőkre támadt.

Előzmények

Mint a legtöbb sorozatgyilkos esetében, a sanyarú gyermekkor Balogh Lajos későbbi mindennapjaira is hatással volt. 1966-ban született. Négyen voltak testvérek, egy bátyja és két öccse volt, de testvéreivel nem igazán ápolt közeli kapcsolatot. Gyermekkorát átszőtte a szülői terror és az erőszak: édesapja vasszigorral tartotta a markában a családot. A battai rém lelkében az apja által okozott megalázottság soha el nem múló nyomokat hagyott. Az ökölfegyelemmel nevelt Lajos hozzászokott a fizikai bántalmazáshoz, ezért később ő maga sem vetette meg ezt a módszert. Intelligens, sok esetben szélsőséges, domináns embernek ismerte a környezete, aki magas erkölcsi normákat határozott meg a világgal szemben, és úgy gondolta, hogy bármi vagy bárki, aki ezek ellen van, az rossz, és joggal megbüntetheti.

LENT: BALOGH LAJOS, A „SZÁZHALOMBATTAI RÉM A GYILKOSSÁGOK REKONSTRUÁLÁSÁN

Balogh festő-mázoló végzettséggel rendelkezett, és 1987. július 8-án házasodott meg. Feleségével való kapcsolata egészen gyermekkorukig nyúlt vissza. Nem sokkal azonban a házasságkötésük után a battai rémet két és fél éves szabadságvesztésre ítélték csoportosan elkövetett rablás kísérlete és lopás miatt.

A javító szándékú elzárás nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Balogh 1994-ben, büntetése letelte előtt szabadult, de a bent töltött időnek és az ott tapasztaltaknak köszönhetően erőszakos énje még inkább előtérbe került.

BALOLDALT: BALOGH LAJOS, A SZÁZHALOMBATTAI TÖBBSZÖRÖS GYILKOS NYILVÁNOS BESZÉLGETÉSEN A PEST MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁGON. FORRÁS: MTI FOTÓ: ILLYÉS TIBOR

A gyilkosságok

Első, különösen kegyetlen gyilkosságát a saját családján belül követte el. Áldozata nem volt más, mint a felesége húga. Az akkor tizenhat éves lány bűne csupán annyi volt, hogy engedetlen tiniként tiszteletlenül viselkedett a szüleivel. Balogh ezért úgy döntött, hogy meg kell halnia. A döntést egy családi összejövetel hatására hozta meg.

Rávette a tini lányt, hogy másnap titokban utazzon Százhalombattára, és töltsék együtt a napot.

A battai rém és első áldozata 1994. május 5-én reggel 8 óra 30 perckor találkozott a Május 1. téren lévő buszmegállóban. Balogh Lajos készült az eseményre: a táskájában ott lapult egy előre megfent tapétázóolló, egy textilpelenka és egy öv. Elcsalta a lányt a közeli kiserdőbe, ahol fojtogatni kezdte, majd ököllel többször arcon ütötte. Ezek után levetkőztette, és a közelben lévő homokbányához vitte. Itt az övvel fojtogatta a lányt, majd füvet etetett vele. Aztán a pelenkával betömte a száját, hogy senki se hallhassa fájdalmas sikolyát, és lesújtott az ollóval. Elsőként a kislány nemi szervébe vágta a szerszámot, aztán a köldöke alatt hasba szúrta, végül pedig nyakon döfte. A kínzás minden pontjánál ellenőrizte áldozata pulzusát, hogy tisztában legyen azzal, mikor hal meg. A kamasz azonban a többórányi iszonyatos szenvedés után sem az elszenvedett sérülésekbe halt bele, hanem abba, hogy a rém végül egy zsinórral megfojtotta.

1994. május 5-én tehát megszületett a százhalombattai rém. Utólagosan be is vallotta, hogy cselekménye minden pillanatát élvezte. Élvezte, hogy élet-halál ura. Érzéketlenségét mi sem bizonyítja jobban, hogy az aggódó szülőknek önként ajánlkozott a lány felkutatására.

Balogh büszkeségnek élte meg tettét, és csak nehezen és csupán néhány napig tudta megállni, hogy ne kürtölje világgá a történteket.
Végül úgy döntött, Tibor nevű öccsét avatja be, aki ezek után hűséges követőjévé vált. Mivel az eset után a battai rém nem került a rendőrség látókörébe, úgy érezte, bármit megtehet. Úgy döntött, hogy testvérével közösen bűnbandát szervez, majd harmadiknak egy Krisztián nevű férfit is maguk mellé vettek. Hogy biztosítsa vezető szerepét, Balogh megmutatta társainak a lány holttestét, és megparancsolta nekik, hogy hűségüket valaki meggyilkolásával bizonyítsák be.
A harmadik tettestárs, Krisztián öt napot kapott erre. A választása egy tizennégy éves lányra esett, aki korábban a barátnője volt. Egy érdekes ürüggyel csalta a kiserdőbe: azt mondta neki, hogy légpuskával fognak célba lőni. A három férfi és áldozatuk egy tisztáson futottak össze, de Balogh társai mégsem akarták elkövetni a gyilkosságot arra hivatkozva, hogy nagy a lebukás veszélye. Hiszen Krisztiánt többen is látták az erdő felé sétálni a lánnyal. A rémnek azonban elfogyott a türelme, és bántalmazni kezdte a lányt, majd egy otthonról hozott méretes konyhakéssel lemetszette a ruháit. Megkötözte a kezét, és az anyaszült meztelen fiatalt is a homokbánya felé kényszerítette, mint a korábbi áldozatot. A testvére próbálta fékezni, de összevesztek, majd Tibor otthagyta a többieket.
A bányához érve a rém megerőszakolta a kiszolgáltatott lányt, aztán átadta a kést Krisztiánnak, arra utasítva, hogy azonnal ölje meg az áldozatot. Az azonban képtelen volt végezni vele. Ekkor Balogh elvette a kést, és több alkalommal hasba szúrta a lányt, aki a fájdalomtól agonizálva sikított. A férfi nem érzett kegyelmet és nem is végzett félmunkát. Krisztiánnal hozatott a közelből néhány nagyobb aszfaltdarabot, majd azokkal zúzta szét a vonagló kislány koponyáját. Ahogyan az előzőt, úgy ezt a holttestet is a homokbányában rejtették el.
A triumvirátus együtt maradt a második gyilkosság után, viszont Balogh felesége, aki már nem bírta elviselni férjét, elköltözött Érdre a szüleihez. A közös házat eladták, a férfi pedig az édesanyjához ment. Nem is bánta a szétválást, mert – saját bevallása szerint – többször is eljátszott a gondolattal, hogy megöli a feleségét, esetleg közös gyereküket is. Tudta, hogy néhányszor ugyan nemet tud mondani a kéjes érzésre, a belülről fakadó kísértésre, de elég lenne csupán egyetlen alkalom, hogy elgyengüljön, és akkor engedne beteges vágyainak...
Miután rendezte a banda a sorait, egyetértettek abban, hogy most egy nagy dobásra van szükségük. Balogh azt ötölte ki, hogy feleségе meggyilkolt húgát használják pénzszerzésre. A halott lány szabadságáért ötmillió forint váltságdíjat akart követelni az apósáéktól. 1994 szeptemberének elején több ízben is hívta a szülőket, gondosan ügyelve hangja elváltoztatására. Váltságdíjelőlegként ötszázezer forintot kért, amelyet utasítása szerint egy meghatározott vasúti vonalon, menet közben kellett volna a vonatból kidobni egy fehér ruhával jelzett fánál. A „pénzátadást" a szülők nem teljesítették, sőt – a zsaroló intelmei ellenére – már az első hívásnál szóltak a rendőrségnek. Ekkor egy új nyomozás indult, és Balogh Lajost is beidézték tanúként. A tőle vett hangminta elemzésekor a vizsgálat közel 85%-os egyezést mutatott a zsaroló hangjával. Ez azonban kevés volt a letartóztatásához. A százhalombattai rémet elengedték, és az első útja a holttestekhez vezetett. Tudta, hogy felfigyeltek rá, így, tartva lebukástól, a testeket denaturált szesszel és sósavval igyekezett megsemmisíteni.
Ezt követően egy cseh gyártmányú 6.35-ös kaliberű pisztolyt szerzett néhány lőszerrel. Úgy tervezte, hogy társaival egy panelház földszintjén lévő ékszerüzletet fog kirabolni. Az akciót még a kezdete előtt lefújták arra hivatkozva, hogy túl sokan vannak a boltban. Ekkor még senki sem sejtette, hogy az elmaradt fegyveres rablás követel majd áldozatokat.
A kiserdőbeli szokott helyükön találkoztak. Ötleteltek, hogy honnan szerezzenek pénzt. Egyetértettek abban, hogy erre a zsarolás a legjobb módszer, de ekkor valami megzavarta őket. Két éppen arra futó lány volt az, és a három férfi úgy vélte, hallhatták, miről beszélnek. A helyzet és a lebukás veszélye adott volt, Baloghék cselekedtek.
Elkapták a két fiatal kocogót. Balogh Lajos egy jókora ütéssel azonnal ártalmatlanná tette az egyiket, a másik lányt a két férfi teperte le. A véletlen adta áldozatokat kifosztották, majd a megszokott helyszínre, a homokbányába kísérték őket. Balogh megerőszakolta mindkét nőt, míg testvére és Krisztián kimaradtak ebből.
Ezek után Balogh és testvére az erdő sűrűbb részébe kísérte az áldozatokat. Földre taszították őket, a százhalombattai

GONDOLTA VOLNA?

Az eljárás alatt még két másik gyilkosságot is bevallott, de a nyomozók ezekre nem találtak semmilyen bizonyítékot.

rém egyikük hátára ült, majd nagyjából 20-30 centiméterről fejbe lőtte mindkét áldozatot. Ez azonban nem bizonyult végzetesnek. Ekkor Balogh elővett egy 22 centiméteres tőrt, és megkéselte a magatehetetlen lányokat. A kegyelemért könyörgő, vért nyelő, ziháló fiatalok még ekkor sem haltak meg. Ezt a rém a pulzusuk ellenőrzése után vette észre. Végül testvére segítségével halálra verte, illetve megfojtotta őket.

Tárgyalás és utóélet

A dupla gyilkosság után két nappal, 1995. január 25-én a hatóságok tanúként hallgatták ki Balogh Lajost a zsarolási ügyben. Ezt követően a rendőrség rábukkant a kocogó lányok, nem sokkal később pedig Balogh sógornőjének maradványaira. A fiatal lány állkapcsát az egyik, teste további maradványait pedig odébb, más helyszínen találták meg a hatóságok. Onnét nem messze került elő a második áldozat holtteste is. A nyomozást vezető tiszt azonnal őrizetbe vette a férfit, majd a Pest Megyei Életvédelmi Osztály nyomozói és egy igazságügyi pszichológus hazugságvizsgálatot végeztek rajta. A keresztkérdések hatására Balogh mind a négy gyilkosságot beismerte, és vallomást tett. A battai rém büszkeségből nyílt meg a vizsgálatot végző pszichológusnak, mert azt érezte, hogy az valóban kíváncsi rá.
A tárgyalásokat követően Balogh Lajos életfogytiglani, testvére tizenhárom, Krisztián pedig nyolc év börtönbüntetést kapott. A tárgyalás során valósággal sokkolt mindenkit, hogy a rém egyáltalán nem tanúsított megbánást, sőt dicsekedett a tetteivel. Fennen hangoztatta, hogy kéjgyilkos.
A százhalombattai rém jelenleg a szegedi Csillagbörtön különleges körletének vendégszeretetét élvezi. Kiemelten veszélyes fogvatartottnak minősül. Nyíltan vállalja, hogy szabadulása után az lesz az első dolga, hogy gyarapítsa áldozatai számát. Balogh Lajos legkorábban 2025-ben hagyhatja el a börtönt...

10 NÉGYEK BANDÁJA

A NÉGYEK BANDÁJA

NÉVJEGY:	A NÉGYEK BANDÁJA
NÉV:	KISS ÁRPÁD, KISS ISTVÁN, PETŐ ZSOLT, CSONTOS ISTVÁN
ÁLDOZATOK SZÁMA:	6
MÓDSZER:	LŐFEGYVER ÁLTALI KIVÉGZÉS
TETTEK:	RASSZISTA INDÍTTATÁSÚ SOROZATGYILKOSSÁGOK
SZÜLETETT:	NEM ISMERT
ÍTÉLET:	TÉNYLEGES ÉLETFOGYTIGLANI BÖRTÖNBÜNTETÉS, 13 ÉV FEGYHÁZBÜNTETÉS
HALÁL:	JELENLEG A BÖRTÖNBÜNTETÉST TÖLTIK
CSALÁDI ÁLLAPOTA:	NEM ISMERT
INDÍTÉK:	FAJGYŰLÖLET
ÁLDOZATAIT SZEDTE:	VÉLETLENSZERŰEN KIVÁLASZTOTT ÁLDOZATOK
ARCHÍV ANYAGOK:	139–144. OLDAL

A négyek bandája névről legtöbbünknek a híres kínai politikai csoport jut eszébe, amely a hatvanas-hetvenes években, a tíz éven át tartó kulturális forradalomnak köszönhetően jutott hatalomhoz. A jelen leírásban szereplő „négyek bandája" viszont nem a régmúlt kínai politikai csoportára utal, hanem a hazai kriminológia egyik legmegdöbbentőbb, a közelmúltba visszanyúló történéseire. Ha úgy említjük a hazai „négyek bandájának" ügyét, hogy „romagyilkosságok" vagy „tatárszentgyörgyi mészárlás", akkor bizonyára többeknek lehet ismerős a borzalmas gyilkosságsorozat.

A PROFILKÉPEKEN: A ROMAGYILKOSSÁGOK NÉGY VÁDLOTTJA: KISS ÁRPÁD, KISS ISTVÁN, PETŐ ZSOLT, CSONTOS ISTVÁN FORRÁS: BLIKK

A módszer

A négyfős, szélsőséges faji nézeteket valló csoport lopott fegyverekkel gyilkolta meg könnyen becserkészhető, roma származású áldozatait, akik közt nem válogattak. Az áldozatok soraiban tudhatunk nőt, férfit, sőt még gyermeket is. Előre kitervelve, az éj leple alatt támadták meg őket saját otthonukban. Hol fegyverrel, hol pedig Molotov-koktéllal törtek rájuk, akik mit sem sejtettek a leselkedő veszélyről.

Előzmények

A megrendítő, kilenc támadásból álló gyilkosságsorozatban az elkövetők négy helyszínen szedtek áldozatokat. A bűncselekmény kronológiája szűk egyéves: 2008 derekán vette kezdetét, és 2009 közepére a hatóságok fel is göngyölítették az ügyet. A banda értelmi vezetője, Kiss Árpád, későbbi elsőrendű vádlott, gyermekkora óta frusztrált, introvertált személyiség volt, aki a cigányoktól elszenvedett sérelmeit felnőtt korára sem heverte

ki (fiatal korában roma elkövetők csoportosan megtámadták, majd kirabolták és ellopták tőle a rádióját). Több szélsőséges, rasszista nézeteket valló csoportnak is tagja volt, ugyanakkor képzett zenész. Rockzenekarokban dobolt, de jelentkezett a konzervatóriumba is jazz szakra. Több évig dolgozott Izraelben, 2008-ig büntetlen előéletű volt.
A „négyek" aktív tagja volt Árpád öccse, István is. Eredeti végzettségét tekintve szakmunkás, korábban szakácsként dolgozott. Testvéréhez hasonlóan erős rasszista érzelmekkel bírt, és szoros kapcsolatot ápolt egy debreceni skinhead csoporttal. A hozzájuk való kötődést mind ruházatával, mind viselkedésével és az eszmére utaló tetoválásaival nyilvánosan is hirdette.
A fiatalabbik Kiss előélete átvilágításakor érdemes megemlíteni, hogy korábban egyszer már a hatóságok látókörébe került faji és vallási izgatás miatt, de bizonyítékok hiányában az ellene felmerülő vádakat ejtették...
A csapat harmadik meghatározó tagja a testvérpár barátja, Pető Zsolt volt. Pető sem tagadta szélsőjobboldali nézeteit, előszeretettel lépett be különféle neonáci és skinhead csoportokba, többek közt a Véres Kard névre keresztelt közösségbe is. Zsolt olyannyira büszke volt erre, hogy nyakát a nemzetiszocialista mozgalmakhoz köthető tetoválások díszítették. Ő is vendéglátó-ipari szakközépiskolát végzett, és cukrászként dolgozott. Társaival ellentétben ő már állt korábban a törvény előtt, garázdaságért.
A galeri legfiatalabb tagja az akkor még csupán huszonhét éves Csontos István volt, aki később csatlakozott a bűnbandához. Mindannyiuk közül ő volt a leginkább „képzett": korábban katonaként szolgált Koszovóban. Végzettségét tekintve hidegburkoló, és korábban rá is jellemző volt a szélsőségesnek mondható öltözködés és magatartás. Fiatal kora ellenére többször került már konfliktusba romákkal (egyénileg és csoportosan is), ennek ellenére büntetlen előéletű volt. Életében akkor jött el a fordulópont, amikor katonának állt, és ott kereste a boldogulását. Ekkor úgy tűnt, hogy leszámolt a múltjával. Ám nézetei az új élet ellenére sem változtak: társaihoz hasonlóan nyíltan uszított a cigányok ellen. Fontos megjegyezni, hogy ő csak a támadássorozat tetőpontján csatlakozott társaihoz: sofőrként segítette őket.
Az eleinte trióként működő társaság az elnyomó, élősködő cigánysággal szemben szeretett volna fellépni a gyengekezű és elnéző, tutyi-mutyi rendőrség és a

Magyar Gárda helyett. Azt mondták, megelégelték a cigányok által elkövetett, látszólag következmények nélküli bűncselekményeket, elfojtott indulataik az olaszliszkai eset[4] után csúcsosodtak ki igazán. Úgy döntöttek hát, a saját kezükbe veszik az igazságszolgáltatást. A támadássorozatot megelőzően a banda felfegyverkezett. Besenyszögre utaztak, ahol az éjszaka folyamán megtámadtak egy vadőrt. Behatoltak a férfi házába, a feleségét és gyermekeit megkötözték és elnémították, majd a családfőt arra kényszerítették, hogy adja át a házban tárolt fegyvereket. A zsákmányuk öt sörétes és egy golyós fegyver lett. Ezeket a fegyvereket használták a későbbi leszámolásokkor, de a nyomozók arra is rájöttek, hogy a korábbi, a debreceni menekülttáborra leadott lövések[5] is ezekből a fegyverekből származtak.
A csapat eleinte kerülte a kockázatot. Csakis olyan településeket választottak célpontnak, amelyek távol estek a nagyvárosoktól, az ingatlanok pedig a faluszélen helyezkedtek el, így csekély volt a szemtanúk száma és az átmenő forgalom.
Fő szempont volt az is, hogy olyan településeken jelenjenek meg, ahol korábban már volt valamilyen roma-nem roma ellentét. Elmondásuk szerint az eredeti cél nem a gyilkolás volt, hanem rettegésben akarták tartani a cigányságot, és a megfélemlítés erejével akartak rendet tartani azokon a településeken, ahol a hatóságok szerintük kudarcot vallottak. Kezdetben csupán az épületekre lőttek, és azokra hajították az égő palackokat. Az volt az elképzelésük, hogy éket vernek a cigányság soraiba, így a támadásaikat kezdetben a rendezett körülmények közt élő cigányok ellen követték el. Azt remélték, a romák között is meglevő társadalmi különbségek felerősödnek majd, és a szegényebbek, akik tartottak a hatalom haragjától és az őket is érintő negatív visszhangoktól, megindulnak tehetősebb sajátjaik ellen, mivel azok hoznak bajt a fejükre. A tehetősebb roma réteg tagjai közül ugyanis sokan fekete jövedelmekből éltek, jó páran már a börtön is megjárták, a törvényt pedig gondolkodás nélkül bármikor megszegték. Így kézenfekvő volt a négyek számára egy ellenük irányuló bosszúhadjárat elindítása.

A gyilkosságsorozat kezdete

Az első célponthoz csupán a Kiss testvérek és Pető látogatott el. A helyszín Galgagyörk volt.
Itt még minden az eredeti elképzelés szerint alakult. A kiszemelt ingatlanokhoz hajtották az autójukkal, amely az elbeszélésekkel

[4] 2006. OKTÓBER 15-ÉN A TISZAVASVÁRI SZÖGI LAJOS KOCSIJÁVAL OLASZLISZKÁN ÁTHAJTVA MAJDNEM ELSODORT EGY ELÉ LÉPŐ HELYI ROMA KISLÁNYT. AMIKOR MEGÁLLT AZ AUTÓJÁVAL, HOGY MEGGYŐZŐDJÖN RÓLA, A GYEREKNEK NEM ESETT BAJA, A KISLÁNY HOZZÁTARTOZÓI RÁTÁMADTAK A FÉRFIRA, ÉS A SZINTÉN AZ AUTÓBAN UTAZÓ GYERMEKEI SZEME LÁTTÁRA HALÁLRA VERTÉK. AZ ESET KAPCSÁN NYOLC SZEMÉLYT HELYEZTEK ELŐZETES LETARTÓZTATÁSBA, AKI ELLEN KÜLÖNÖS KEGYETLENSÉGGEL ELKÖVETETT CSOPORTOS EMBERÖLÉS MIATT INDÍTOTT ELJÁRÁST A MEGYEI ÜGYÉSZSÉG.

[5] 2008. JÚNIUS 2-ÁN, ÉJFÉL UTÁN A NÉGYEK BANDÁJA CÉLZOTT LÖVÉSEKET ADOTT LE A DEBRECENI MENEKÜLTTÁBOR MÁSODIK EMELETI SZOBÁJÁNAK EGYIK VILÁGOS ABLAKÁRA. A HELYISÉGBEN EGY SZERB-MONTENEGRÓI ÁLLAMPOLGÁRSÁGÚ, MENEKÜLTKÉNT MAGYARORSZÁGON TARTÓZKODÓ ROMA HÁZASPÁR LAKOTT, DE NEM SÉRÜLTEK MEG.

GONDOLTA VOLNA?

A tárgyalások után a Budapest Környéki Törvényszék az elsőfokú ítéletben az első-, másod- és harmadrendű vádlottra tényleges élet-fogytiglani börtönbüntetést, a negyedrendű vádlottra 13 év fegyházbüntetést szabott ki. Az ítélettel kapcsolatban a vádlottak ügyvédei fellebbeztek...

ellentétben nem egy fekete dzsip, hanem egy szürke Opel volt. Több lövést adtak le két lakóházra: remélték, hogy ezzel sikerül félelmet kelteniük a helyi romákban. A fegyverdörrenések után azonnal elhagyták a tett helyszínét.
A következő állomás Piricse volt. Ide 2008. augusztus 8-a estéjén érkeztek. Vélhetőleg élt még bennük az előző akció örömmámora, és ennek hatására emelték a tétet: két, romák lakta házra Molotov-koktélokat hajítottak. Az egyikből egy nő menekülni próbált. Ekkor dördült el az első célzott lövés: a menekülőt lábon lőtték.
Az eset után alig egy hónap telt el, máris újra támadásba lendült a csapat. A helyszín most a Nyíradony közigazgatási területéhez tartozó Tamásipuszta lett. Szeptember 5-ét írunk, amikor a bandafőnök, Kiss Árpád egy egyéni támadást intézett a mindössze 250 lelket számláló terület romák lakta részén. Több lövést adott le egy ház ablakára, de szerencsével határos módon ekkor senki sem sebesült meg.
A negyedik akcióra még ugyanebben a hónapban került sor, szeptember 29-én. Most Tarnabodra esett a banda választása. Ezúttal is a házakra és azok ablakaira adtak le célzott lövéseket. Sérült itt sem volt. Később derült ki, hogy a célkeresztbe került ingatlanokban nem is romák laktak. Hogy ezt tudták-e a támadók, vagy célt tévesztettek, azt máig homály fedi.
A támadás után már nem figyeltek arra, hogy etnikai problémákkal küszködő település kerüljön a célkeresztjükbe. Már csak arra koncentráltak, hogy romák lakta házakat rohanjanak le. Ahogyan célpontban, úgy a tettekben is komoly változás következett be. Megkezdődtek a gyilkosságok.
Az ügy talán legemlékezetesebb pillanata 2008. november 3-ára tehető. A félelem városa most Nagycsécs lett, a Miskolctól mintegy tizenöt kilométerre fekvő, alig 800 fős község. A banda újfent Molotov-koktélokkal támadott a cigányok lakóházaira, majd a gyújtogatás után eldörrentek a szokásos lövések is. A váratlan támadás okozta zavarodottságban egy középkorú férfi és egy nő menekült ki a házukból az udvarra, ám ekkor a támadók hidegvérrel agyonlőtték őket.

A banda ismét egy hónapot várt, hogy hallasson magáról, majd karácsony előtt egy héttel csaptak le Alsózsolcán. Ekkor már négyen voltak, mert Csontos Istvánnal bővült a csapat. A szintén Miskolc közeli városban egy fiatalembert lőttek lábon.
2009. február 23-án látogattak el a következő helyszínre, Tatárszentgyörgyre. Csontos vezetett, a többiek cselekedtek. Ismét lángokkal kényszerítették a roma lakókat a szabad ég alá, ám ekkor egy fiatal, huszonhét esztendős apával, valamint az ő ötéves kisfiával és hatéves kislányával találták szembe magukat. A család lövések kereszttüzébe került. A támadást csupán a kislány élte túl, de ő is komoly sérülésekkel.
A romagyilkosok a támadás után két hónapig rejtőztek, végül újra lecsaptak. Április 22-én Tiszalökre érkeztek, és egy ötvennégy éves férfit küldtek a túlvilágra mellkaslövéssel.
2009. augusztus elején Kislétára hajtott a csapat. Álmában csaptak

A KÉPEN: KISS ÁRPÁD ELSŐRENDŰ VÁDLOTTAT ELŐVEZETIK A ROMÁK SÉRELMÉRE ELKÖVETETT SOROZATGYILKOSSÁGOK MÁSODFOKÚ BÜNTETŐPERÉNEK ÍTÉLETHIRDETÉSÉRE A FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLÁN 2015. MÁJUS 8-ÁN. A MÁSODFOKON ELJÁRÓ BÍRÓSÁG HELYBENHAGYTA A KORÁBBAN ELSŐ FOKON KISZABOTT HÁROM TÉNYLEGES ÉLETFOGYTIGLANT ÉS A NEGYEDRENDŰ VÁDLOTT 13 ÉVES FEGYHÁZBÜNTETÉSÉT, ÁM NÉHÁNY KISEBB SÚLYÚ CSELEKMÉNYNÉL VÁLTOZTATOTT A MINŐSÍTÉSEN. FORRÁS: MTI FOTÓ: MOHAI BALÁZS

KÖVETKEZŐ OLDALON: A SOROZATGYILKOSSÁGOK HARMADFOKÚ BÜNTETŐPERÉNEK TÁRGYALÁSÁN FORRÁS: MTI FOTÓ: MÁTHÉ ZOLTÁN

BÍRÓSÁGON A NÉGYEK BANDÁJA

Kiss Árpád elsőrendű, **Kiss István** másodrendű és **Csontos István** negyedrendű vádlott (középen j-b) a romák sérelmére elkövetett sorozatgyilkosságok harmadfokú büntetőperének tárgyalásán a Kúria dísztermében 2016. január 12-én. A Kúria jogerősen tényleges életfogytiglanra ítélte Kiss Árpádot, Kiss Istvánt és Pető Zsoltot.

le egy családra. Most az áldozatok közé egy negyvenöt éves nőt jegyeztek. Az elkövetők nem jártak teljes sikerrel. Hiába sebesítették meg a nő lányát is, ő az áldozatos orvosi munkának köszönhetően túlélte a merényletet.
A romagyilkosok bűnözői sikerszériája a kislétai esetig tartott. Eddig összesen kilenc helyszínen léptek akcióba mindenféle retorzió nélkül. Aztán az utolsó merénylet után néhány héttel, 2009. augusztus 21-én elfogták a bűnbandát egy debreceni szórakozóhelyen, ahol a csapat két tagja kidobóként dolgozott. A helyszínen végzett házkutatás során egy titkos tárolóban, a fal mögé rejtve a hatóságok megtalálták az elkövetők fegyvereit is.

Az ítélet

Az ügy mind a roma, mind a nem roma lakosság körében nagy port kavart. Sokan kiáltottak ördögöt a rendőrség által folyamatosan elkövetett nyomozási hibák miatt, és arra próbálták felhívni a közvélemény figyelmét, hogy a nyomozóhatóságok munkájuk során számos fontos bizonyítékot hagytak figyelmen kívül. Az üggyel kapcsolatos társadalmi feszültség a háttérben már olyan összeesküvés-elméleteket szült, miszerint a gyilkosságok politikai indíttatásúak és támogatottságúak. Az akkor regnáló szocialista kormány rendelte meg őket, hogy az éppen felfelé ívelő pályájú szélsőjobboldali párttól, a Jobbiktól eltántorítsák az embereket. Ez a felvetés sokakban akkor erősödött meg igazán, amikor kiderült, hogy a banda negyedik tagja, Csontos István korábban kapcsolatban állt a katonai elhárítással. A romagyilkosok elfogása után is sokan még mindig úgy tartják, hogy az elkövetőknek lehettek további tettestársaik, felbujtóik, akik kilétéről már soha nem tudunk meg semmit...

GYILKOSSÁGOK EGY NYOMOZÓ SZEMÉVEL

Interjú Réti László egykori nyomozóval, regény- és forgatókönyvíróval

DR. RÉTI LÁSZLÓ ÍRÓ, FORGATÓKÖNYVÍRÓ, EXNYOMOZÓ. FORRÁS: MOHABACSI-OLVAS.BLOG.HU

Kezdjük a legfontosabbal! Gyilkosságoknál milyen eszközökkel kezdi meg a nyomozást a hatóság? Mi a nyomrögzítés folyamata?

Azzal kezdem, hogy a magyar jogi terminológiában nem gyilkosság, hanem emberölés szerepel, de azért ez a valóságban nem több, mint hogy a hatóságok szeretnek a köznyelvitől eltérően fogalmazni. Hiszen a lényegen nem változtat a két elnevezés különbsége. Magyarországon szerencsére az emberölések elég kis százaléka az úgynevezett klasszikus, ismeretlenes emberölés, vagyis az, amikor adott egy holttest, és tényleg nem tudni azonnal, ki a tettes.
Az esetek túlnyomó többségében a tettes ott van a holttest mellett: ivócimborák összeszólalkozása fajul el, családon belüli erőszak torkollik gyilkosságba, barátok, ismerősök, volt házastársak, rokonok vesznek össze. Ezekben az esetekben a gyilkos általában ott marad a helyszínen, és összeomolva mered maga elé, hiszen maga sem akarta, hogy ez történjen. Ilyenkor is végig kell csinálni a teljes helyszínelést (ennek sem ez a hivatalos neve, hanem helyszíni szemle), felkutatni és kihallgatni a tanúkat, rögzíteni a nyomokat. Ez korántsem olyan romantikus dolog, mint a filmekben, hanem sokkal inkább egy unalmas, nagyon lassú, aprólékos folyamat.

Volt olyan helyszíni szemlém, amit tizenhárom órán át folytattunk, pedig egy családi házban történt az emberölés.
Amikor viszont nem nyilvánvaló azonnal, hogy ki a tettes, sokkal alaposabb munkára van szükség, és pontosan tudjuk, az első 24–48 óra a legfontosabb. Ha ennyi idő alatt, mondjuk úgy, lendületből nem sikerül elfogni az elkövetőt, akkor hosszú, és kimerítő munka vár a nyomozókra.

Mikor van az a pont, amikor a rendőrség a saját berkein belül már nyíltan tud beszélni sorozatgyilkosságról?

A sorozatgyilkosságnak megvannak a szakmailag megfogalmazott feltételei. Ezek együttes teljesülésekor lehet kijelenteni, itt bizony sorozatgyilkossal van dolgunk. Hiába végez például sok emberrel egy családirtó, vagy egy robbantásos merénylet végrehajtásával egy terrorista, pusztán az áldozatok száma még nem teszi sorozatgyilkossá. Többféle elfogadott meghatározás van. Az FBI például akkor kezd el valakit sorozatgyilkosként kezelni, amikor legalább három áldozat van, három különböző időpontban, és az esetek között vannak nyugalmi periódusok.

Mennyivel másabb egy sorozatgyilkosság, mint egy sima gyilkossági ügy szálait felgöngyölíteni?

Szerencsére a pályám során nem futottam bele ilyesmibe. Valószínűleg ilyenkor elég sok idő elmegy azzal, amíg a különböző rendőri szervek egyáltalán rájönnek, hogy sorozatgyilkossal állnak szemben. Akkor újra lehet kezdeni az összes addigi adat elemzését, összevetését, a párhuzamok keresését. Elképesztő mennyiségű adatot tud összehordani néhány nap alatt pár nyomozó is, ilyen esetben pedig ez nyilván hatványozódik. Rengeteg aprólékos elemzés, sok száz kihallgatás, telefonlisták, cellainformációk lekérése az, ami ilyenkor kitölti a rendőrök napjait.

Szabad-e nyilvánosságra hozni a hatóságoknak, ha egy sorozatgyilkos garázdálkodik a városban? Melyek lehetnek ennek az előnyei és melyek a hátrányai?

Ezt mindig az adott esethez mérten kell mérlegelni. Legtöbbször inkább előnye lehet a dolognak, hiszen a lakosság segítségét kérve sokszor jutnak a hatóságok olyan adatokhoz, amelyekhez egyébként nem, vagy csak később jutnának el. Inkább az a kérdés, vállalható-e az a kockázat, hogy nem figyelmeztetjük a lakosságot, hogy vigyázzon jobban magára, hiszen egy gyilkos jár közöttük. Én biztos nem vállalnám fel egy ilyen titkolózás felelősségét.

Hogyan működik egy adatgyűjtés a valóságban? Említetted, hogy közel sem olyan izgalmas, mint a filmekben.

Nem, valóban nem olyan. Nagyon lassú, unalmas és aprólékos munka. Lakásról lakásra járva ki kell hallgatni mindenkit a környéken, illetve a rendszeresen arrafelé járó lakosokat. Fel kell térképezni az elhalt múltját, előéletét, rokonságát, baráti körét, haragosait. És így tovább. Ez egy nagyon pepecselős, és kicsit sem látványos folyamat.

Van-e különbség sorozatgyilkosság és sorozatgyilkosság közt?

Persze. Mind más és más. Más elkövetési módszer, más motivációk, más okok. Erre szerintem nincs recept, és nem is lehet.

A hatóságok szerint mik azok a jelek, amelyek sorozatgyilkosságra utalnak?

Ahogy korábban említettem, több áldozat van, időben elkülönülve, és van valami, ami összeköti őket. Akár testi jegyek, akár az elkövetés módja, vagy még az is lehet, hogy a tettes hagy maga után félreérthetetlen jeleket.

A hatóságok szerint melyek a tömeggyilkosság megkülönböztető jegyei?

A tömeggyilkosság teljesen más műfaj. Ott vagy eleve azonos helyen és időben sok emberrel akar végezni a tettes, mint ahogy sajnos a norvég tömeggyilkos[6] kapcsán láthattuk, vagy éppen egyetlen momentummal okozza sok ember halálát, mint az e könyvben is szereplő Matuska Szilveszter.

Az ügy felderítéséhez milyen külső segítséget alkalmaznak a nyomozásban részt vevők?

Mindent, amit a törvény megenged. Tanúk, pszichológusok, a kriminalisztika különböző szakértői, telefontársaságok, bankok adatai, térfigyelő kamerák. Mindent igénybe vesz a rendőrség, ami csak segíthet.

Kíván-e bármiféle speciális látásmódot vagy tudást az, ha valaki egy sorozatgyilkos után nyomoz?

Biztos vagyok benne, hogy igen. Úgy kell átlátnia a sokszoros mennyiségű információt, hogy nem veszhet el a részletekben. És közben nagy valószínűséggel mégiscsak egy részlet lesz az, ami majd a megoldáshoz vezet. Ezt az ellentmondásosságot nem egyszerű feloldani.

Mit mondanak a statisztikák? Átlagosan mennyi időbe telik egy sorozatgyilkos kézre kerítése?

[6] 2011. JÚLIUS 22-ÉN ANDERS BEHRING BREIVIK, A SZÉLSŐJOBBOLDALI NÉZETEKET VALLÓ NORVÉG FÉRFI OSLÓBAN EGY AUTÓBA REJTETT POKOLGÉPET ROBBANTOTT FEL, EZZEL NYOLC EMBER ÉLETÉT OLTOTTA KI, ÉS TÖBB TUCATNYIT MEGSEBESÍTETT. KÉT ÓRÁVAL KÉSŐBB RENDŐREGYENRUHÁBAN ÁTHAJÓZOTT UTØYA SZIGETÉRE, AHOL A MUNKÁSPÁRT IFJÚSÁGI SZERVEZETÉNEK TIZENÉVES TÁBOROZÓIRA TÁMADT, ÉS VÁLOGATÁS NÉLKÜL LŐTTE LE ŐKET

Nincs erre igazán statisztika. Van, ahol pár nap alatt lehet eredményt produkálni, de ha az ismertebb nemzetközi példákra gondolunk, sajnos nem ritka a több éves működés és a sok tucat áldozat sem.

Hazánk sorozatgyilkosainak számát tekintve milyen helyet foglal el a régióban és a világviszonylatban?

Erre sem nagyon van statisztika. Nincs okunk feltételezni, hogy más lenne a megítélés, mint egyéb európai országokban, de általánosságban azért az elmondható, hogy fejlettebb nyomozószerekkel rendelkező országokban sokkal valószínűbb, hogy egy sorozatgyilkos tevékenységét korábban felfedezzék, mint a harmadik világban.

Mit gondol, ki volt hazánk legmeghatározóbb sorozat- vagy éppen tömeggyilkosa az elmúlt száz évben?

Én nem nevezném meghatározónak egyiket sem. Ismertség alapján inkább lehet őket kategorizálni. De hát éppen erre vállalkozott ez a könyv.

Felhasznált szakirodalom:

Szabó László, *13 bíró emlékezik,* Bp., Táncsics, 1980.
Szabó László, *13 ügyész emlékezik,* Bp., Táncsics, 1979.
Szabó László, *13 nyomozó emlékezik,* Bp., Közgazdasági és Jogi, 1977.
Faragó Ottó, *Magyar sorozatgyilkosok (1900–2012),* Bp., Oriold és Társai, 2012.
Temetők és bűnügyek, szerk. Benedek Ágnes, Bp., 2001. (Kertvárosi Helytörténeti Füzetek, 2).

Egyéb források:
www.arcanum.hu
egyperceskrimi.blog.hu

UTÓSZÓ

Megragadva az alkalmat szeretnék köszönetet mondani az Álomgyár Kiadó vezetőinek és munkatársainak a kötet megszületéséért, gondozásáért, külön kiemelve Soós Tibort, Kalocsai Juditot és Faniszló Ádámot.

Soha nem múló hálával tartozom dr. Kitanics Márknak és dr. Réti Lászlónak a szakmai interjúkért, és itt szeretném megemlíteni a Budapesti Rendőrmúzeum kiváló munkatársait, akiknek a segítsége nélkül ez az album nem jöhetett volna létre.

Köszönöm mindenkinek, hogy életre hívták munkájukkal, tudásukkal ezt a gyűjteményt.

És legvégül, de nem utolsósorban, köszönöm Önnek, kedves Olvasóm, hogy megtisztelte kutatómunkám eredményét értékes idejével.

1

HA EGY ASSZONY MÉRGES
ARCHÍV ANYAGAI

PINTÉR ISTVÁN

Markó utca 27

Bizonyíték: egy pálinkásüveg

A tanúk egymás után léptek a bíróság elé. Vallomásuk terhelő a vádlottra. A büntető eljárás szabályai szerint a tanácsvezető bíró minden tanúvallomás után felszólította a vádlottat, hogy tegye meg észrevételeit. S a vádlott minden esetben felháborodást színlelve veszekedett:

— Egy szó sem igaz az egészből! Teljesen ártatlan vagyok! Az ellenségeim összefogtak, hogy elveszejtsenek!

Holhos Jánosné négyrendbeli gyilkosság vádjával terhelten nézett szembe az igazságszolgáltatással. A bíró asztalán, az aktacsomók mellett egy közönséges, kétdecis pálinkásüveg. Olyan, aminek két forint ötven fillér az ára. Ennyit számítanak betétként, ha valaki italt vásárol, s ennyit térítenek vissza, ha visszaviszik az üres üveget. Ez a kis palack — a megfelelő szakvéleménnyel együtt — a legfőbb bizonyíték most a bíróság előtt Holhosné ellen, aki első gyilkosságát 1957 augusztusában hajtotta végre, s a jól megérdemelt büntetés csak 1961-ben érte utol.

Nikotin-mérgezett pálinkázók

Ez a pálinkásüveg indította meg a bűnüldözés gépezetét is. 1959 júliusában történt, hogy a Szabolcs-Szatmár megyei Penészlek tanítója látogatóba indult egy ismerőséhez, s hogy ne menjen üres kézzel, két deci pálinkát vásárolt az italboltban. A kimért italt a boltos a pulton fekvő üvegbe töltötte. A tanító annak rendje-módja szerint fizetett, s aztán magával vitte az üveget és tartalmát. A pálinkából hárman ittak, s mindhárman azonnal heves görcsökről panaszkodtak. Az életüket — mint utólag kiderült — annak köszönhették, hogy sikerült azonnal orvost keríteniük. A gyomormosás után mindhárman rendbejöttek s már nem is emlékeztek az esetre, amikor tanúkénti kihallgatás céljából idézést kézbesített számukra a posta. A gondos orvos a jelentéktelennek látszó esetet jelentette a hatóságoknak. A beküldött pálinkásüveget a vegyészek vették birtokukba. Vizsgálatuk eredménye: a pálinka maradéka nyolc-tíz ember megöléséhez elegendő nikotint tartalmaz! Nem kis fejtörést okozott, hogy ennek ellenére miként maradt életben a tanító és két ismerőse. Végül is azt a magyarázatot találták, hogy a nikotin már régen lehetett az üvegben, rászáradt a palack falára, s mivel a pálinkát nem sokkal azután elfogyasztották, hogy betöltötték, még a méregnek csak a töredékét oldotta fel. Sokkal tovább tartott, amíg kiderítették, miként került a nikotin az üvegbe. Az italboltos jól emlékezett, hogy az üres üveget egy fiatal penészleki parasztasszonytól, Holhos Jánosnétól váltotta vissza. Holhosné ezt nem is tagadta, de azt mondta, hogy az üveg az anyósáé volt, ő küldte vele a boltba. Az anyós viszont azt állította, hogy az üveg a menye tulajdona volt.

A nyomozók nagy munka előtt álltak. Egyformán feltárták az anyós és meny egész életútját. És az adatok arra vallottak, hogy az üveg Holhosnéé volt, s ő is töltötte a nikotint bele.

Holhos már a második férje volt az asszonynak. Az első házassága nem sikerült, a férje rengeteget ivott, s az akták szerint halálát is alkoholmérgezés okozta. Rostár István, az első férj boncolási jegyzőkönyvét felülvizsgálták, s kihantolták a holttestet is. Az újabb boncolás — mintegy két évig volt a tetem a földben — után azt a véleményt adták az orvosok, hogy a halál nikotinmérgezés következtében állt be.

Rostár halála idején feleségével együtt Perecesen lakott. A férj halála előtt néhány nappal udvarukban holtan találtak egy ötéves kislányt. Néhány nap múlva Holhosné egyik gyermekkori barátnője követett el nikotinnal öngyilkosságot, majd másfél évvel később Holhosné nővére mérgezte meg magát nikotinnal. Egyik esetben sem gyanakodtak annak idején gyilkosságra. S most, hogy a haláleseteket láncolatukban vizsgálták, Holhosnét gyanúba vették, egyik esetben sem találták esetleges elhatározásainak okát.

Holhosnét időközben többször is kihallgatták, de az asszony nem akart tudni semmiről. S mivel előrehaladott terhes állapotban volt, sőt a vizsgálat végső szakaszában már meg is szülte gyermekét, úgy döntöttek, hogy egyelőre nem tartóztatják le. Közben több mint 300 tanút hallgattak ki a négy gyanús haláleset körülményeiről. A munka nem volt könnyű, hiszen valamennyi már régebben zajlott le, a tanúktól nem lehetett határozott vallomásokat várni.

Holhos Jánosné gyermeke, 1960 augusztusában, öthónapos korában elhunyt. A legkörültekintőbb rendőrségi vizsgálat sem talált gyanúokot — a csecsemő influenzában pusztult el. Feltűnt viszont, hogy az anya egy cseppet sem bánkódott gyermeke után. S ez rámutatott valamire, ami nagy segítséget adott a további nyomozáshoz. A vizsgálatot végző rendőrtisztek ugyanis, amikor abból a munkahipotézisből indultak ki, hogy Holhosné gyilkolta meg a gyereket, gyermekkori barátnőjét, férjét és nővérét, nem találták az indítóokokat. Egyikük halálából sem volt haszna, s egyikükkel sem volt — ahogy mondani szokták — életre-halálra haragos viszonyban. Nos, az a viselkedés, amelyet a fiatalasszony tanúsított gyermeke elvesztése után, arra vallott, hogy Holhosné számára egyszerűen nincs értéke az emberéletnek.

Ál-beismerés és az igazság

Hosszú hónapok munkája után már elegendő bizonyíték gyűlt össze ahhoz, hogy az ügyészség hozzájáruljon Holhosné letartóztatásához. A primitív, iskolázatlan, a betűt alig ismerő parasztasszony összefüggően, átgondoltan tagadott. Hiába tárták elé a bizonyítékokat, ez sem zavarta meg. S aztán, amikor úgy érezte, hogy a sarokba szorult, „beismerő vallomást" tett. Csak éppen olyat, amely szöges ellentétben állt azokkal a tényekkel, amelyeket a nyomozók tudományos módszerekkel állapították meg. A letartóztatott a legagyafúrtabb, a rendőrségi vizsgálatok és a büntető eljárás szabályaiban leginkább jártas bűnözőknek is dicséretére váló védekezési taktikát választotta: tudta, vallomása így elfogadhatatlan, viszont alátámasztja azt a panaszát, hogy már „nem bírja tovább a gyötrelmeket, inkább mindent magára vállal, csak hagyják békén".

A lélektan tudósai a megmondhatói, hogyan történt mégis, hogy Holhosné egy éjszaka jelentkezett a fogdaőrnél, s azonnal részletes vallomást kívánt tenni. A nyomozás vezetője nemcsak jegyzőkönyvbe vette, hanem magnetofonszalagra is rögzítette a vallomást.

Az asszony elmondta, hogy mivel Rostár István gyakran elitta keresetét, sőt meg is verte őt, elhatározta, hogy változtat az életén, s ezért vagy öngyilkos lesz, vagy elpusztítja férjét. Jól tudta, hogy a nikotin milyen veszedelmes méreg, mert egyik testvére rendszeresen használt gyümölcsösében a kártevők ellen nikotint, s egy alkalommal elmondta neki, hogy a nikotinnal nagyon kell vigyázni, mert a szagától is meg lehet halni. 1957 júliusának utolsó napjaiban a gyilkos fiatalasszony száz gramm folyékony nikotint vásárolt és egy kétdecis pálinkásüvegbe töltötte. A szer hatásában azonban nem volt biztos. Attól félt, hogy a gyilkossági kísérlet nem sikerül, a férje életben marad, rájön a dologra, és bosszút áll rajta. Ezért elhatározta, hogy a szert előbb kipróbálja. 1957 augusztus elején két óra körül meglátogatta a gyilkos asszonyt a szomszédék gyermeke, a kis Tarnóczi Ilona. Az ötéves kislány gyakran át szokott járni Holhos nénihez. Holhosné úgy látta, hogy most kedvező alkalom kínálkozik a kipróbálásra: néhány ujjnyit töltött a nikotinos oldatból egy pohárba és megkínálta a gyereket. A gyerek ivott, a poharat visszaadta, majd a lakásból kiment, és a lakás ajtajától öt-hat méterre a földre feküdt és meghalt. Holhosné a megmaradt nikotint visszaöntötte az üvegbe, a poharat kimosta, majd lefeküdt. Az ajtót előzőleg gondosan becsukta. Mivel nem látta senki a gyereket bemenni, így nem került gyanúba.

Hat nap múlva követte el a második gyilkosságot. Fürtös Józsefné otthon volt Penészleken, s mint hazulról írták Holhosnénak, arról számolt be az érdeklődőknek, hogy Holhosné nem a legjobban él a férjével. A gátlástalan, az emberi életet semmibe vevő fiatalasszony azonnal elhatározta, hogy bosszút áll. Átment a zsebében pálinkásüveggel Fürtösnéhez, beszélgetni kezdett vele, majd kijelentette, hogy hozott egy kis pálinkát, és poharat kért. Fürtösné adott is neki, abba öntött a gyilkos a nikotinból. Fürtösné felhajtotta, még néhány lépést tett, aztán összeesett és meghalt. Holhosné sietett, hogy a mentőket értesítse, s közben azt kiabálta, hogy Fürtösné megmérgezte magát.

Színhely: Lillafüred, Vadászkürt

Újabb 16 nap múlva, 1957. augusztus 23-án az asszony elérkezettnek látta az időt, hogy eltegye láb alól Rostár Istvánt. Ezen a napon Rostár Lillafüredre vitte a feleségét szórakozni. Mindkettőjüknek rendelt italt, de azt az asszony nem itta meg, hanem a magáét is a férjének adta. Így Rostár már elég sokat ivott, átmentek a Vadászkürt étterembe, hogy egyenek is valamit. Rostár az ételhez két nagyfröccsöt rendelt. Az étel lassan készült, és Rostár kiment a konyhába, hogy megsürgesse. Ezalatt felesége saját poharába töltött a nikotinoldatból. Evés közben aztán Rostár megitta a saját italát, s ekkor felesége odatolta neki az ő poharát. Rostár ivott belőle, rosszul lett, és néhány perc múlva meghalt.

Az étteremben ribillió támadt, s a gyilkos asszony ezt az időt használta ki, hogy a pohár tartalmát a földre öntse.

Első férje temetése után Holhosné visszatért Penészlekre, majd 1959-ben férjhez ment Holhos Jánoshoz. Ez a házasság sem sikerült azonban, s ezért Holhos el is költözött a faluból. Különváltan élő felesége erkölcstelen életet élt, amelytől nővére, Juhos Ferencné igyekezett visszatartani. Holhosné ismét bosszút állt: elment nővéréhez, otthagyta neki a magával vitt „pálinkát" egy pohárban, aztán elment. Juhosné néhány perc múlva felhajtotta a halálos italt és meghalt. Ez 1959. április 22-én történt, 21 hónappal azután, hogy az elvetemült gyilkos végzett első áldozatával, az ötéves kisgyerekkel. A száz grammnyi nikotin elfogyott. Az üres üveg a kamra sarkába került, a falán levő maradék odaszáradt. S aztán júliusban, amikor elfogyott a pénze, a gyilkos asszony összeszedte az üres üvegeket, s visszavitte azokat. Így került a pálinkásüvegbe a tanító pálinkája, az üveg pedig a rendőrségi vegyészek laboratóriumába.

Teljes beismerés után konok tagadás

A törvények előírják, hogy a súlyos bűncselekménnyel gyanúsított letartóztatottakat a bírósági tárgyalás előtt elmeszakértői vizsgálatnak kell alávetni, s ennek eredményéről az orvosszakértők szakértői véleményt terjesztenek be a tárgyaláson. Két ismert elmeszakember vizsgálta meg Holhosné elmeállapotát. Alig kezdték meg a beszélgetést Holhosné önként, minden kérdezés nélkül, apró részletekbe menően elmondotta hogyan követte el cselekményeit. Az orvosok keresztkérdéseket tettek fel, amelyekre a letartóztatott azonnal, gondolkodás nélkül felelt. Úgy beszélt, ahogyan csak az tud, aki valóban átélte az eseményeket. S amikor a szakértők újra és újra figyelmeztették, nehogy betanult szöveget mondjon el Holhosné azt erősítgette: szó sincs ilyesmiről, ő önként vallotta az igazságot, s ezek után már mindig ehhez ragaszkodik majd. Aztán más szavakkal, más sorrendben megismételte ugyanazt, amit előzőleg állított.

Az orvosszakértők a vizsgálat előtt hihetetlennek tartották, hogy Holhosné valóban elkövette a terhére írtakat. Elképzelhetetlennek vélték hogy valaki ennyire kegyetlen legyen. Az órákig tartó vizsgálat azonban meggyőzte őket, hogy minden úgy történt, ahogyan a vádlott elmondta.

Az elmeorvosi viszgálatot a helyszíni szemle követte Holhosné mindent beismerő vallomásával összhangban játszott el. Olyan mozzanatokat mutatott be, amilyenekkel csak az lehet tisztában, aki a bűncselekményt valóban elkövette.

És mégis, amikor megkezdődött a bírósági tárgyalás, a tanácsvezető szokásos kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát, Holhosné határozottan válaszolt.

— Nem! Ártatlan vagyok!

Húsz napig tartott a tárgyalás, s a vádlott egyre ingerültebben tagadott. Azzal vádolta a tanúkat, hogy összebeszéltek ellene. Beismerő vallomásáról azt állította, hogy azt erőszakkal csikarták ki. A legnagyobb érdeklődést az orvosszakértők kihallgatása váltotta ki, akik beszámoltak tapasztalataikról, s arról is, hogy amikor ők beszéltek a vádlottal, egyetlen rendőrtiszt, sőt még fegyőr sem volt a szobában. Holhosné ennek ellenére azt állította, hogy az orvosszakértők is megfélemlítették őt. Hogy miként, arra nem tudott válaszolni. Az elmeszakértők véleménye szerint egyébként Holhosné elmebeli képességeinek teljes birtokában volt mindvégig, sőt, elmaradott környezetét, s elégtelen iskolázottságát messze meghaladó képességekkel rendelkezik.

A Miskolci Megyei Bíróság, amely az ügyben első fokon ítéletet hirdetett, bizonyítottnak találta a Holhosné terhére rótt mind a négy emberölést, de a legsúlyosabb büntetés kiszabásától eltekintett, 15 évi börtönre ítélte. A megyei bíróság a vádlott neveltetésének, elmaradott környezetének tulajdonította, hogy Holhosné közömbös az emberi élettel szemben, s „különleges" beállítottságát enyhítő körülményként értékelte.

A Legfelsőbb Bíróság, amely a fellebbezések után másodfokon és jogerősen ítélkezett a négyszeres nikotinos gyilkos fölött, nem fogadta el a megyei bíróság álláspontját ítéletében. Hivatkozott az elmeorvosokra, akik Holhosnét olyannak ismerték meg, aki körülményeit meghaladó szellemiekkel rendelkezik, s arra is hivatkozott: a gyilkosság a legsúlyosabb erkölcsi és jogi megítélés alá eső bűncselekmény, amelynek súlyával, társadalmi veszélyességével különösebb nevelés, iskolázottság nélkül is mindenki tisztában van. Ennek alapján a vádlottat — az ügyész fellebbezésének helytadva — a legsúlyosabb büntetésre, halálra ítélte.

Azt szokták mondani, hogy egy bűncselekmény tettesének megállapításánál először a „kinek állt érdekében?" kérdést kell feltenni. Holhosné azonban szinte teljesen ok nélkül követte el gyilkosságait. Ezért is tartott a nyomozás olyan sokáig, ezért is sikerült többször is megtévesztenie a hatóságokat, amíg végre felelnie kellett szörnyű tetteiért.

Következik:

Visszaeső gyilkos

TÜKÖR
1968/07-09.
369-370.

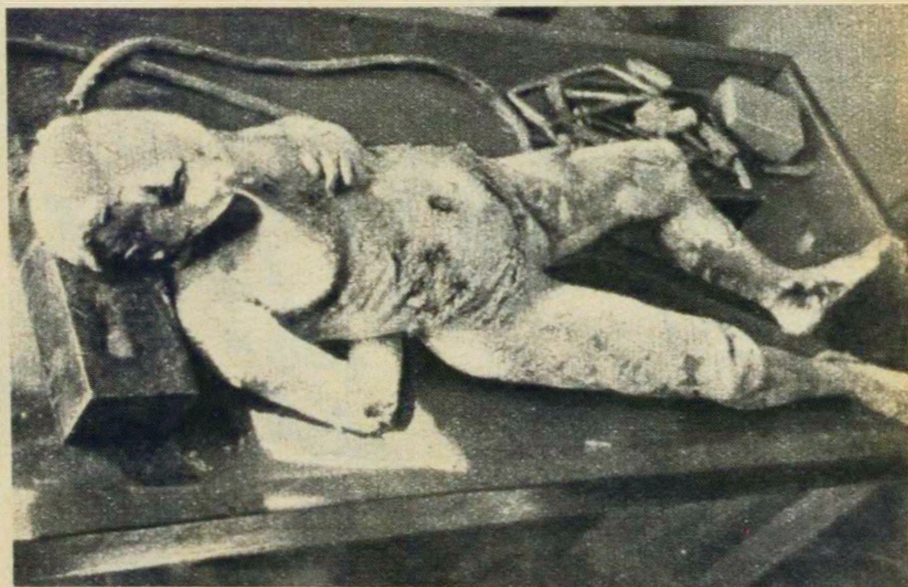
2

VISSZAFORDÍTHATATLAN VONZALOM
ARCHÍV ANYAGAI

Az eltűnéssel kapcsolatos bejelentéseket más-más nyomozó kapta meg, így nem volt biztosítva az egységes adatgyűjtés, adatok helyes értékelése.

Tudomásul vették az eltűnéseket, de azokban nem foganatosítottak azonnal megfelelő operatív intézkedéseket. Politikailag nem értékelték azonnal annak jelentőségét, hogy mit jelent az, hogy egy területről sorozatos eltűnések következnek be, de nem értékelték ezt bűnügyi szempontból sem.

Az eltűnések eseteiben vagy késve, vagy egyáltalán nem rendeltek el körözést, megelégedtek az egyszerű rádiókörözéssel. S az elrendelt

Az újabb áldozatok egyikének holtteste. A holttesten a kútban töltött rövid idő folytán több a személyazonosításra alkalmas jel.

körözéskor sem próbáltak fényképet beszerezni és a körözést fényképpel is támogatni.

Augusztus 17-től, amint a megyei főosztály átvette a nyomozás irányítását, indult meg csak az aktívabb munka. Azonban a nyomozásnak még ebben a szakaszában is hiányzott a tervszerűség, az aprólékosság, az adatok többirányú ellenőrzése. Pontatlanul, kriminalisztikai megalapozottság nélkül, „kapásból" határozta meg a megyei főosztály a nyomozás feladatait.

Mint pl. a nyomozás egyik feladatának vették „megállapítani, hogy Törökszentmiklós város területén milyen a klérus befolyása az iskolai gyermekekre vonatkozóan". (Ez a feladat hangzatos, de kriminalisztikai szempontból nehéz eldönteni, hogy miért szükséges.) Nem folytattak megfelelő munkát az erkölcsrendészet vonalán. Így nem tartották kellő ellenőrzés alatt Jancsó Ladányi Piroskát, bár tudták róla, hogy prostituált.

RENDŐRSÉGI
SZEMLE
1957. 95-95

Ennek a területnek elhanyagolását igazolja az a tény, hogy Jancsó Ladányi Piroskát nem egy alkalommal tanúként kihallgatták — mert tanúvallomások szerint az eltűnés időpontjában vele látták az eltűnt gyermekeket, de lakásán — bár több esetben előállították — nem tartottak házkutatást és így nem tudták felfedezni az ott heverő, a nyomozás szempontjából értékes bűnjeleket. Nem tartották ellenőrzés alatt az értékesítés területeit, pedig, amint később megállapítást nyert, az áldozatok egyes ruhadarabjai ezen a vonalon gazdát cseréltek. Az eltűntek tárgyainak körözése sem történt meg érdemben. Megelégedtek azzal, hogy hangos bemondón keresztül naponta ismertették az eltűntek ruházatát, azonban

A tettes vallomása alapján nyomozási kísérlet folyamán bemutatják Balázs Istvánné sérelmére megkísérelt gyilkosságot.

J. Ladányi Piroska lábán nem ismerték fel Komáromi Marika cipőjét, pedig többször megjelent a rendőrség előtt kihallgatásra ebben a cipőben

Nem csekély mértékben hátráltatta a nyomozás eredményét a terület alapos ismeretének hiánya. A Szolnok megyei főosztály elsősorban a megye területén kívül vélte a tettest, vagy tetteseket felkutatni.

Fény derül az eltűnésekre

Az eltűntek felderítése érdekében a nyomozás, ha nem sok eredményt ígérően is, de folyt. Szeptember 2-án 21.00-kor kisebb testi sérüléseket szenvedve, feldúlt állapotban megjelent a törökszentmiklósi járási osztály ügyeletén Balázs Istvánné 21 éves, pusztakengyeli lakos és feljelentést tett Jancsó Ladányi Piroska ellen, gyilkosság bűntettének kísérlete miatt.

TÜKÖR
1968/07-09.
369-370.

Halálra ítéltek egy többszörös gyermekgyilkost

A szolnokmegyei bíróság szeptember 29-én tárgyalta Jancsó Ladányi Piroska törökszentmiklósi lakos bűnperét, akit ötrendbeli gyilkossággal, egy gyilkossági kísérlettel, ötrendbeli rablással, valamint egyrendbeli csalással vádoltak.

A nyomozás és a megyei bíróság megállapította, hogy Jancsó Ladányi Piroska — 40 holdas kulák lánya — züllött erkölcsű nő, aki erkölcstelen életét már gyermekkorában kezdte el. Jancsó Ladányi Piroska a legsúlyosabb bűncselekményt követte el: gyermekeket ölt.

A megyei bíróság *Jancsó Ladányi Piroskát összbüntetésként halálra ítélte.* Ügyével együtt tárgyalta anyjának, Jancsó Borbálának bűnügyét is, akit közveszélyes munkakerülés bűntettével, az ifjúság ellen elkövetett bűntettel, valamint társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett lopással vádoltak. Őt a bíróság kétévi és hathónapi börtönbüntetésre ítélte és további három évre eltiltotta az állampolgári jogok gyakorlásától. (MTI)

NÉPSZABADSÁG, 1954/10., 10

Ötrendbeli gyilkosság, egyrendbeli gyilkossági kísérlet és ötrendbeli rablás miatt a szolnoki megyei bíróság halálra ítélte Jancsó Ladányi Piroska törökszentmiklósi lakost. A Legfelsőbb Bíróság az ítéletet helybenhagyta. Az elítélt kegyelmi kérelmét az Elnöki Tanács elutasította. A halálos ítéletet december 12-én Szolnokon végrehajtották. Anyjának, Jancsó Borbálának, akinek része volt az elkövetett bűncselekményekben, büntetése életfogytiglani börtön.

SZABADIFJUSÁG, 1954/4., 358.

Kivégezték Jancsó Ladányi Piroskát

Jancsó Ladányi Piroska törökszentmiklósi lakost ötrendbeli gyilkosság, egyrendbeli gyilkossági kísérlet és ötrendbeli rablás miatt a szolnoki megyei bíróság halálra ítélte. A Legfelső Bíróság az ítéletet helybenhagyta. Az elítélt kegyelmi kérelmét az Elnöki Tanács elutasította. A halálos ítéletet december 12-én Szolnokon végrehajtották. Anyjának, Jancsó Borbálának, akinek része volt az elkövetett bűncselekményekben, büntetése életfogytiglani börtön.

NÉPSZAVA 1954/12., 74.

Bírósági ítélet

A szolnokmegyei bíróság szeptember 29-én tárgyalta *Jancsó Ladányi Piroska* törökszentmiklósi lakos bűnperét, akit ötrendbeli gyilkossággal, egy gyilkossági kísérlettel, ötrendbeli rablással, valamint egyrendbeli csalással vádoltak.

A nyomozás és a megyei bíróság megállapította, hogy Jancsó Ladányi Piroska — 40 holdas kulák lánya — züllött erkölcsű, prostituált nő, aki erkölcstelen életét már gyermekkorában kezdte el. Jancsó Ladányi Piroska a legsúlyosabb bűncselekményt követte el: gyermekeket ölt.

A vádlott — amint ezt a tárgyalás során beismerte — a megölt gyermekeken elferdült nemi hajlamait elégítette ki. A tárgyalás során a tanuk és a megölt gyermekek hozzátartozóinak vallomása alapján a bűncselekmények elkövetése bebizonyosodott. A megyei bíróság Jancsó Ladányi Piroskát összbüntetésként halálra ítélte. A megyei bíróság Jancsó Ladányi Piroska ügyével együtt tárgyalta anyjának, Jancsó Borbálának bűnügyét is, akit közveszélyes munkakerülés bűntettével, az ifjúság ellen elkövetett bűntettel, valamint társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett lopással vádoltak.

Jancsó Borbála erkölcstelen életet élt, lakásán férfiakat fogadott, erre nevelte lányát is, ugyanakkor munkahelyén, amelyet állandóan változtatott, lopkodta a társadalmi tulajdont.

A bíróság Jancsó Borbálát két évi és hat hónapi börtönbüntetésre ítélte és további három évre eltiltotta az állampolgári jogok gyakorlásától.

A vádlottak fellebbeztek.

SZABADIFJUSÁG 1954/4., 14.

Kézre került a martfűi gyilkos

Az utóbbi évek egyik legborzalmasabb gyilkossága történt 1957 július 22-é éjszakáján a Martfűi Tisza Cipőgyár közelében. A járókelők másnap reggel az egyik ismert cipőgyári munkás, a 23 éves Szegedi Margit hulláját találták az egyik vizesárokban. — Az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy gyilkosság történt. Feleletet azonban senki nem tudott adni. Az ügyben a BM. Szolnok-Megyei Rendőrkapitányság nyomozó csoportja azonnal vizsgálatot indított, s kitartó, nehéz munkával keresték az ismeretlen tettest, akit röviddel tettének elkövetése után letartóztattak.

A rendőri nyomozás a következőket állapította meg: A gyilkos *Kirják* János, tiszaföldvári lakos, aki szintén a cipőgyár dolgozója volt, s itt ismerkelett meg Szegedi Margittal. Kirják János, mint kiderült, rendezetlen családi életet élt. El is vált feleségétől, s mint elmondta, Szegedi Margitot szeretet volna feleségül venni. — Szerelme azonban nem talált viszonzásra, mert a leány erről hallani sem akart, annál is inkább, mert ő egy másik legényt szeretett, akivel már házasságról is beszélgettek.

Kirják tudott erről, s ezért elhatározta, hogy rövidesen véget vet a dolognak. Úgy döntött, hogy vagy felesége lesz a lány, vagy megöli.

Aljas tettét július 22-én hajtotta végre. Este 10 óra előtt elment a gyár környékére, s ott megvárta a mit sem sejtő, délutáni műszakból kijövő kislányt és hazakísérés ürügye alatt egy aránylag járatlan úton indult haza vele. — Útközben megkérlezte Szegedi Margittól, hogy akar-e a felesége lenni. A leány természetesen azt felelte, hogy nem, mert ő máshoz akar feleségül menni. Kirják akkor előkapta az előre elkészített baltát, s azzal életveszélyesen fejbesújtotta Szegedi Margitot. Ezután a leányt bevonszolta az út melletti kukoricásba és állatias módon megbecstelenítette a vérében hörgő leányt.

SZEGEDI MARGIT, a martfűi gyilkosság áldozata

Szadista cselekedete után, — hogy tettét fel ne fedezzék — a leányt belevonszolta a kukoricásból a mellette lévő árokba, s addig nyomkodta a vízbe, míg az teljesen el nem lepte, mire az eszméletén kívül lévő leány vízbe fulladt. Utána — mint aki jól végezte dolgát, — kerékpárra ült, hazament, s másnap rendesen munkába állt.

Ez a brutális cselekmény mély felháborodást keltett az emberekben, s különösen a gyár dolgozói között. — Az eset sokáig félelemben tartotta a környék lakosait. A félelmet csak a gyilkos elfogásáról szóló hírek oszlatták szét.

Kirják János ügyében a nyomozás befejeződött és az ügyészség átadta őt a Szolnokmegyei Bíróságnak, s rövidesen bíróság előtt felel megvetendő cselekményének aljasságáért.

DR. GARAI GÉZA,
ügyész.

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP
1957/08., 149.

Befejeződött a martfűi gyilkosság tárgyalása

— Szombaton délben hirdet ítéletet a bíróság —

(A tárgyalás előzményeit előző lapszámainkban részletesen ismertettük.)

Szombaton, lapzárta után hangzottak el a perbeszédek. Először — mint az szokás — dr. Garai Géza ügyész tartotta meg vádbeszédét.

Vitás-e, ki a gyilkos?

— A négy napig tartó tárgyaláson — kezdte vádbeszédét dr. Garai Géza ügyész — a vádlott igaz tényállást nem mondott el, mégis vádoljuk. Akkor úgy tűnik, hogy ártatlan ember áll a bíróság előtt. Tájékoztatásképpen megemlítem azt, hogy ebben a bűnügyben a rendőrség majdnem ezer embert hallgatott ki. A kihallgatásokból, s az elmondott tanúk vallomásai alapján következtetünk arra, hogy Kirják János követte el a gyilkosságot. A vádlott ezt több esetben beismerte, majd később visszavonta. Minek tudható be ez a körülmény? Csakis annak, hogy a vádlott félti életét — mint ezt már több esetben itt a tárgyaláson is hangoztatta —, s mindig attól félt, hogy ha tényleg rábizonyosodik a gyilkosság elkövetése, felakasztják. Ezért inkább úgy gondolta — miután olyan ember nincs, aki a tett elkövetését látta volna — jobb, ha hallgat, nem mond egy szót sem, mert ezzel a magatartásával azt az érzést kelti a bíróságban, hogy „hátha mégis" nem ő a tettes.

De nézzük csak a bizonyítékokat. Ha nem Kirják János követte el a bűncselekményt, akkor honnan tudta, hogy a sértett Juhász Andrásnéval jött ki a gyár kapuján és 5 percig beszélgetett. Ugyszintén döntő bizonyíték a sértett ellen a gyárat elhagyó munkások olyan sorrendben való felsorolása, amiként az tényleg meg is történt. Ha nem állt a gyár kapujával szemben és nem figyelte a távozó munkásokat, akkor ezt nem tudhatta, illetve más sorrendben sorolta volna fel. A rendőrség a tanúkat a vádlott beismerő vallomása után hallgatta ki, s nem véletlen, hogy a kettő megegyezett.

Szintén a vádlott ellen szól Csemez Rezső vasutas vallomása is, aki a vádlottat azon este feldúlt arccal látta, s arra gondolt, talán ez az ember öngyilkos akar lenni. Hasonlóképpen Schadt Józsefné vallomása is, akire a vádlott ráköszönt azon az éjszaka „szerbusz Icukám"-mal. Talán az véletlen, hogy a gyilkosság másnapján a nyomozó kutya egymásután háromszor elment a gyilkos nyomán, s ezzel az útvonallal megegyezik a helyszíni szemle alkalmával megtett Kirják János útiránya, holott időközben a helyszínen nem volt.

Mint ismeretes, azon az éjszakán eső esett. Igy elég szépen kirajzolódott lábnyom maradt. Csodálatosképpen a lábnyom is megegyezik. S vajon nem gyanútkeltő-e a hamis alibi. Ugyanis a vádlott az első kihallgatása alkalmával azt hazudta, azon az éjszakán szüleinél aludt az ajtó mögötti ágyban. S mikor ezt a nyomozók ellenőrizték, pont a szülei állították ennek ellenkezőjét.

Ugyancsak ezt bizonyítják a helyszíni szemlén résztvett hatósági tanúk is, akik a bíró kérdésére azt válaszolták, hogy abban az esetben sem tudják elképzelni az előre való betanítást, ha valaki a helyszínt ismeri. Bizonyságképpen említették a kukoricaszár esetét, amikor a folyó partján megkérdeztem a vádlottól: „János, visszatalálnál-e innen a tett színhelyére"? Ekkor azt felelte:

— Igen, mert ott egy kukoricaszár kitört.

Ekkor beugratásképpen megkérdeztem, láttad. A vádlott azt felelte, nem, mert sötét volt. Akkor honnan tudod, hogy kitört? Mert nagyot roppant. Ezután odavezetett, s a csonkot valóban megtaláltuk.

Még egy igen lényeges kérdés. Vajon házassági szándékról volt-e szó a vádlott és a lány között? Nem. Ezt pedig a következő tényekkel bizonyítom. Egyetlen egy tanú sem vallotta azt, hogy a vádlott Szegedi Margitnak udvarolt volna. Márpedig, ha feleségül akarta venni, valaki csak észre vette volna. A lányt soha sem kísérte haza, szórakozni, moziba, bálba nem vitte, ajándékot sem vett neki. Akkor miben nyilvánult meg az udvarlás? Szerintem erről szó sincs, csupán nőre volt szüksége, s mint vallotta, elhatározta, megszerzi még akkor is, ha erőszakoskodni kell. Ez megtörtént — elég szomorú.

Védekezhet azzal, hogy a vegyvizsgálat alkalmával a ruhája nem volt veres. Ehhez kétség nem fér. A vádlott beismerte, hogy ruháját még azon az éjszaka tiszta vízzel, majd utána a bizonyság kedvéért acetonnal is kimosta. Orvosszakértői vélemény hangzott el, hogy a szennyeződés bekövetkezése után rövid idővel a tiszta víz a vért tökéletesen tisztítja. Ellenben azt is orvosszakértő állapította meg, hogy a balta véres volt.

Éppen ezért úgy érzem, hogy a nép szócsöve vagyok, amikor a vádlottra halálbüntetést kérek. Emlékezzünk csak vissza arra a nagy riadalomra, amely napokig, hetekig tartott a környéken. A lányok, asszonyok nem mertek bemenni az éjszakai műszakba, mert féltek, hogy Szegedi Margit sorsára jutnak. Nem lenne igazságos ítélet, ha ennél enyhébbet adna a bíróság, mert súlyosbító körülmény a vádlottnál az aljas cél, amivel a lányt magának meg akarta szerezni és az a vadállatias kegyetlenség amellyel meggyilkolta. Remélem, méltó büntetését meg is kapja.

A védő beszéde

Ezután dr Lánczi Ferenc ügyvéd emelkedett szólásra. Védőbeszédében erősen hangoztatta, hogy az egész tárgyaláson nem hangzott el egyetlen egy olyan kijelentés, amely minden kétséget kizárva igazolta volna Kirják János bűnösségét. Az viszont, hogy a vádlott felsorolta a gyárból kijövő személyeket, ezt könnyű volt neki mondani, hiszen ismerte a szokásokat, tudta, ki, kivel jár. Majd kizárt dolognak tartotta, hogy a vádlott — ha a cselekményt elkövette — Csemez Rezső vasutassal és a moziból hazafelé menőkkel találkozott. Majd azt hangoztatta, hogy az is vitatható, hogy a baltán emberi, vagy állati vér volt-e, hiszen ezt az orvosszakértő nem jelentette ki.

Ugyszintén enyhítő körülménynek tartja azt is, hogy a vádlottnak kisgyermeke van, akinek az eltartásáról gondoskodnia kell. Végül, ha mégis elítélnék a vádlottat, akkor pedig az előre megfontoltság nincs bizonyítva, tehát ez is enyhítő körülmény. S végül azzal fejezte be védőbeszédét, miután a halálbüntetés jóvátehetetlen cselekedet, inkább száz bűnös szabaduljon, mint egy ártatlan pusztuljon. Bár semmiképpen nem hiszi, hogy Kirják János lenne a tettes.

Az utolsó szó jogán

A perbeszédek elhangzása után a bíró a vádlottnak megadta a szót, hogy az utolsó szó jogán szóljon. A vádlott azonban hosszas bírói faggatás után sem kívánt szólni. Végül, mikor a bíró kijelentette a vádlott előtt, hogy a bizonyítékok ellene szólnak, védekezzen, legalább azt mondja meg, mit kér az utolsó szó jogán a bíróságtól, a vádlott azt felelte „a legminimálisabb büntetést". A bíró erre azt kérdezte, „miért büntetést, ha nem ő követte el?" Erre viszont a vádlott nem szólalt meg.

A bíróság a rövid tanácskozáson úgy döntött, hogy az ítéletet október 26-án déli 12 órakor hirdeti ki.

Cs. F.

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP
1957/10., 105.

Üvegszilánk árulta el a tettest

Hosszas nyomozás után elfogták a tiszaföldvári három zoros kéjgyilkost

Az utóbbi évek legizgalmasabb nyomozása után leplezte le a rendőrség a tiszaföldvári rémet, akinek három kéjgyilkosság terheli a lelkiismeretét. *Áldozatai nők voltak, akiket megfojtott, meztelenre vetkőztetett, majd a vízbe dobott.*

Az első áldozat *Sipos* Ilona tiszaföldvári leány, akinek holttestét még 1962 áprilisában fogták ki a Tiszából. *Csuklóján és nyakán zsinegfoszlány volt*, de ennek ellenére azt sem zárta ki az orvosi vélemény, hogy öngyilkosság történhetett. Sérülést ugyanis nem találtak a testén s öngyilkosságra engedett következtetni az is, hogy a boncolásnál kovamoszatot fedeztek fel benne, ami annak a jele, hogy még életben került a vízbe. A gyilkosság mellett szólt viszont az, hogy szája a melltartójával volt betömve. A tettes nem került kézre.

Három évvel később, 1965-ben, ugyancsak tavasszal, kifogták a Tiszából *Méhész* Éva 15 éves tiszaföldvári kislány lemeztelenített holttestét. Sérülést csak a mellkasán találtak, de ez se olyan volt, ami feltétlenül gyilkosságra utalhatott volna. Ennek ellenére *ezt az esetet már bűntettként kezelték*. A gyilkos most sem került rendőrkézre, de az áldozat kerékpárját és fél pár cipőjét később megtalálták Martfű alatt.

Az idén június 20-án reggel, Öcsöd és Kunszentmárton között, *az öcsödi közúti hídtól 7 kilométerre, a Körös fövenyén meztelen nő megcsonkított holttestére bukkantak*. Az áldozat *Szekeres* Károlyné, született *Pénzes* Teréz 28 éves tiszaföldvári elvált asszony volt. Szekeresné a martfűi cipőgyárban dolgozott, s a gyilkosság napján, június 19-én, este 10 órakor fejezte be munkáját. *Azt mondta, randevúra megy.*

A gyilkosságot követő napon, az esti órákban egy járókelő jelentette, hogy az öcsödi híd közepe táján vérfoltokat látott. A vérfoltok mellett *üvegszilánkokat talált a rendőrség, sekurit autóüveg szilánkjait*. Hasonló üvegszilánkot találtak az áldozat körme alatt is.

A nyomozásba bekapcsolódott az országos rendőrfőkapitányság is. A gépkocsik számait ellenőrizték, mert nyilvánvaló volt, hogy az áldozat csak járművel juthatott el élve vagy halva Martfűről az öcsödi hídig, ahol vízbe dobták. A gépkocsik ellenőrzését az egész országra kiterjesztették, hangyaszorgalommal, kitartó munkával gyűjtötték a legapróbb adatokat is a nyomozók, míg végre siker koronázta munkájukat. A gyanú *Kovács* Péter 34 éves tiszaföldvári gépkocsivezetőre irányult. Ő ugyanis régebben a 7-es AKÖV-nél dolgozott és a cipőgyárba volt vezényelve állandó munkára.

Június 19-én, a gyilkosság napján Kovács a gyárba igyekezett. *Elromlott közben a fékberendezése, s a kapu sorompójának ütközött. Ekkor tört ki a jobb oldali ajtó üvegje.* A törmeléket a portás segítségével összesöpörte és a szemétre dobta. A véletlen összejátszása folytán gépkocsija a gyilkosságot követő nap az Autójavítóhoz került Budapestre általános generálozásra. Kovács ugyanakkor állandó alkalmazást nyert a cipőgyárban.

A rendőrség a kocsi nyomába eredt. S bár a teherautót időközben átszerelték, lefestették, kijavították, jobb oldali ajtajának ablakfészkében *találtak néhány apró szilánkot*. A laboratóriumi vizsgálat kétséget kizáróan megállapította, hogy *ez is ugyanabból az üvegből származik, mint az öcsödi hídon, a nő körmei alatt és a gyár szeméttelepén talált szilánk*.

Kovács eleinte alibit igazolt, de ez később megdőlt, kiderült, hogy *a gyilkosság éjszakáján csak reggel felé ért haza*. Őrizetbe vétele után eleinte tagadott, majd megtört a bizonyítékok súlya alatt és elismerte, hogy *ő gyilkolta meg Szekeresnét. Megfojtotta, meztelenre vetkőztette, mellét megcsonkította és a vízbe dobta. A gyilkosságot a vezetőfülkében hajtotta végre.*

Beismerte a gépkocsivezető a másik két gyilkosságot is. Azt vallotta, *ellenállhatatlan szexuális kényszer hatása alatt követte el tettét.*

Az orvosszakértő véleménye szerint a háromszoros gyilkos teljesen épelméjű és tettének elkövetésekor ura volt akaratának. (l.)

Befejezte budapesti látogatását az ecuadori gazdasági küldöttség

Jaime *Nebot*, az állami terv- és koordinációs bizottság elnöke vezetésével *tíztagú ecuadori gazdasági delegáció* tartózkodott Budapesten. Látogatásuk célja a két ország közötti kereskedelmi forgalom kibővítése volt. Eszmecserét folytattak a többi között arról, hogy a magyar iparvállalatok vasúti és közúti járművek, víztisztító, híradástechnikai és villamos berendezések szállításával részt vegyenek *Ecuador fejlesztési terveinek megvalósításában.* A delegációt fogadta *Szalai* Béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és *Sós* Iván, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnökhelyettese.

Svéd kereskedelmi delegáció tárgyalt Budapesten

A stockholmi kereskedelmi kamara 18 tagú delegációja ötnapos üzleti tárgyalás után szombaton elutazott Budapestről. A delegáció tagjait fogadta *Szalai* Béla külkereskedelmi és *Kocsis* József kohó- és gépipari miniszterhelyettes, *Karádi* Gyula, az Országos Tervhivatal elnökének első helyettese és *Kallós* Ödön, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke.

MAGYAR NEMZET 1967/10., 5.

Néplap

Halálra ítélték a négyszeres kéjgyilkos Kovács Pétert

Tíz évi nyomozás után fogták el a gyilkost, tíz évi hallgatás után vallott Kovács Péter, 34 éves tiszaföldvári lakos, aki egy évtizeden keresztül rémületben tartotta a környéket

Kovács Péter alacsony, enyhén kopaszodó férfi. Nem ilyenekről álmodnak a lányok. Még gyermekkorában megismerkedett egy homoszekszuális férfival, aki nagy hatással volt további életére. Beteges hajlama egyre inkább kifejlődött, míg végül képes volt embereket ölni.

Tettéért a Fővárosi Bíróság felelősségre vonta. A több napon át tartó bizonyítási eljárás, a mintegy hetven tanú meghallgatása és a szakértői vélemények mérlegelése alapján a vád képviselője kedden a bírói tanács elé terjesztette perbeszédét, s a bűnös szigorú megbüntetését kérte.

Íme a bűnlajstrom

„...1957. július 23-án reggel Martfű és Tiszaföldvár között az úgynevezett „Csesz-árok"-ban holtan találták Szegedi Margitot. Brutális gyilkosság áldozata lett. Megfojtották, letépték róla ruháit — állapították meg a nyomozók. Megkezdődött a vizsgálat. Több férfit gyanúsítottak, majd Kirják Jánost állították a bíróság elé, akit kétszer halálra, majd 15 évi börtönre ítéltek. (Azóta Kirják Jánost felmentették a vád alól, amit hírül adtunk június 12-én.) Az igazi gyilkos viszont hallgatott. Öt évig meghúzta magát, nem követett el újabb bűncselekményt. De azután...

1962. március 5-én eltűnt tiszaföldvári lakásáról a húszéves Sipos Ilona. Két hónap múlva a nagyrévi kompátjáró közelében meztelen holttestét kivetette a Tisza. A halál okául az orvosi vizsgálat fulladást állapított meg.

1963. november 14-én újabb merénylet történt. Súlyos koponyatöréssel, agysérüléssel egy asszonyt találtak a homoki állomás mögött a vasúti sínek mellett. A támadó letépte a sértett ruháját. A merénylet közelében motorkerékpár nyomot találtak. A gyanú egy kunszentmártoni férfire terelődött, akit nyolc hónapi vizsgálati fogság után bizonyítékok hiányában felmentettek.

Alig néhány hónap múlva Tiszaföldvár belterületén a Mártírok útján egy férfi megtámadott egy magányos nőt, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, sikoltozott, mire a támadó elmenekült.

Méhész Éva tiszaföldvári lakos ruhátlan holttestét 1965. tavaszán a Tiszából fogták ki. A boncolás után erőszakos fulladásos halált állapítottak meg. Összefüggéseket kerestek a nyomozók az előző ügyekkel kapcsolatosan, de nem sok eredményre jutottak. A gyilkos kiléte továbbra is homályban maradt.

Szekeres Károlyné tiszaföldvári asszony tetemét Öcsödnél a hídtól hét és fél kilométerre a Körös vetette partra. A meztelen, megcsonkított női holttest azonosítása után derült ki, hogy az áldozat 1967. június 19-én még az esti műszakban dolgozott a martfűi cipőgyárban, tehát este tíz után ölték meg. Az öcsödi hídon vérnyomokat találtak, üvegszilánkokra bukkantak.

Az áruló üvegszilánk

Az eddigi sikertelenség után végre konkrét nyom. Szekeresné közvetlen a műszak után találkozhatott gyilkosával. Figyelembe véve a folyó sodrását, s azt, hogy őt a hídról dobták a Körösbe, megmutatta, hogy a holttest alig öt órát volt a vízben. Martfű és Öcsöd között viszont nagy a távolság következésképpen nem gyalog került oda a gyilkos és áldozata. Erre utalt különben a hídon talált üvegszilánk, amelyről a laboratóriumi vizsgálat megállapította: speciális seculit darab, azaz autóüveg.

Országos méretű nyomozás kezdődött ekkor. Mivel a gyilkosságokat néhány kilométer sugarú körben követték el, a gyanúsítottak a környékről, s ott is a gépkocsivezetőkből kerültek ki. Kihallgatták a meggyilkolt rokonait, baráti köreit, munkatársait, s az így nyert adatokból összerakott kép eredményeként szűkült a kör. A „koronatanú" vagy inkább „az áruló" a már említett üvegdarab. A kihallgatott személyek között ugyanis valaki emlékezett arra, hogy egy tehergépkocsi a gyilkosságot megelőző napokban nekiment a gyárkapuban lévő láncnak, az elszakadt, s a felpattanó vége betörte a gépkocsi ablaküvegét. Az üvegszilánkokat összesöpörték és a szeméttárolóba dobták. A nyomozók megtalálták az üvegdarabokat, újabb laboratóriumi vizsgálatokat végeztek és kiderült, hogy azonosak a szeméttárolóban, Szekeres Károlyné körmei alatt és a hídon talált üvegszilánkokkal.

Ezek a tények, továbbá a már javításra leadott tehergépkocsiban talált emberi vér okozta szennyeződések tévedést kizáróan bizonyították: Szekeres Károlynét az említett gépkocsi vezetője, Kovács Péter ölte meg.

Először tagadott, azután mindent beismert

Kovács a kihallgatások során először tagadott, majd beismerte a gyilkosságot, sőt nem sokkal később Sipos Ilona és Méhész Éva megölését is. Szegedi Margitról és a két leütött asszonyról hallgatott. Hallgatott, mert mint beismerő vallomásában mondotta: nem akart találkozni az élő sértettekkel.

(Lapunk július 26-i számában részletesen leírtuk a négy kéjgyilkosság és a két gyilkossági kísérlet körülményeit, a végrehajtás módját, valamint a kiváló okot, ezért ezekről most nem írunk.)

Az ügyész perbeszédében kiemelte, hogy Kovács Péter tudata birtokában követte el cselekményeit. Beteges hajlama ellenére épelméjű, tudatában volt cselekménye társadalmi veszélyességének, így büntetőjogilag felelősségre vonható. A védelem kétségbe vonta a vádlott épelméjűségét, bizonyítani igyekezett a cselekményei elkövetésének pillanataiban fellépő tudatzavarát, zavart ösztönéletét.

Az ítélet: halál

A több órás beszédek után tegnap hirdetett ítéletet a Fővárosi Bíróság. Bizonyítottnak találta Kovács Péter bűnösségét, és több emberen aljas célból elkövetett gyilkosságért halálra ítélte. — Ugyanakkor megállapította, hogy az érdektelen tanúk egész sora bebizonyította, hogy a vádlott beismerő vallomása megfelel a tényeknek. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette, míg a védő a bűnösség megállapításának megalapozatlanságára hivatkozva fellebbezett. Az ítélet nem jogerős.

— majnár —

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP 1968/08., 62.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Néplap

Mégsem ő volt a gyilkos

Jogerős felmentő ítélet Kirják János ügyében

A Fővárosi Bíróság dr. Lukács Tibor tanácsa felmentő ítéletet hozott Kirják János tiszaföldvári lakos ügyében. Mint arról több mint tíz évvel ezelőtt részletesen beszámoltunk, Kirják Jánost a Szolnok megyei bíróság gyilkosságban bűnösnek mondta ki és nem jogerősen halálra ítélte. A Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte az ítéletet és utasította a megyei bíróságot, hogy minden fellelhető bizonyíték felhasználásával folytasson le újabb eljárást.

A megismételt tárgyalás az előzőhöz hasonló eredménnyel végződött. Kirják Jánost, aki a tárgyalás folyamán hol beismerte, hol pedig tagadta Szegedi Margit megölését, ismét halálra ítélte a megyei bíróság. Ezt a Legfelsőbb Bíróság 15 évi börtönbüntetésre változtatta.

Az ügy annak idején a jogerős ítélet után sem került le napirendről. Később az újabb Martfű környéki gyilkosságok tettesei vagy tettese után nyomoztak. — Döntő fordulatot eredményezett, amikor 1967-ben **Kovács Péter** tiszaföldvári lakost gyilkosság gyanúja miatt letartóztatták és kihallgatása során beismerte, hogy 1657. június 22-én ő ölte meg Szegedi Margitot. Ezután a legfőbb ügyész perújítási beadvánnyal fordult a Legfelsőbb Bírósághoz. A Legfelsőbb Bíróság elrendelte a perújítást és a tárgyalás lefolytatásával a Fővárosi Bíróságot bízta meg. A Fővárosi Bíróság a bizonyítékokat, — amelynek alapján annak idején elítélték Kirják Jánost, kevésnek találta a bűnösség megállapításához. A régi és újabb bizonyítékok együttes mérlegelése alapján megállapította, hogy Kirják ártatlan, nem bűnös Szegedi Margit meggyilkolásában és így őt a vád alól jogerősen felmentette.

Az ítélet indokolásának főbb részei:

Mint már említettük, Kirják János a bíróság előtt egymásnak ellentmondó vallomásokat tett. Egyszer tagadta, máskor beismerte bűnösségét. Tagadott, mert nem ő volt a tettes. Beismerő vallomását azzal indokolta, hogy kényszerítették őt erre. Ez ma már nem bizonyítható. A Fővárosi Bíróság

Kirják János beismerő vallomását megviselt idegállapotának tudta be.

A Fővárosi Bíróság azt is megállapította, hogy annak idején

az ítéletet alátámasztó tanúvallomásokban is tisztázatlan ellentmondások voltak. A szakértői vizsgálatok sem voltak kielégítőek, mintahogyan a tárgyi bizonyítékok (például egy állítólagos véres zakó) elemzése sem volt pontos.

Kirják Jánost érzelmi szálak fűzték az áldozathoz. Félve a gyanútól, minden áron alibit keresett magának. Eközben

olyan ellentmondásokba keveredett, amit a vizsgálat nem tudott tisztázni.

A Fővárosi Bíróság Kirják János akkori viselkedését, beismerő vallomását felindult idegállapotának, elkeseredettségének tudta be. — Természetesnek tartotta, — hogy ártatlanságának bizonyítására minden módot megragadott, s ezért

beismerő vallomását bizonyítékként nem vette figyelembe.

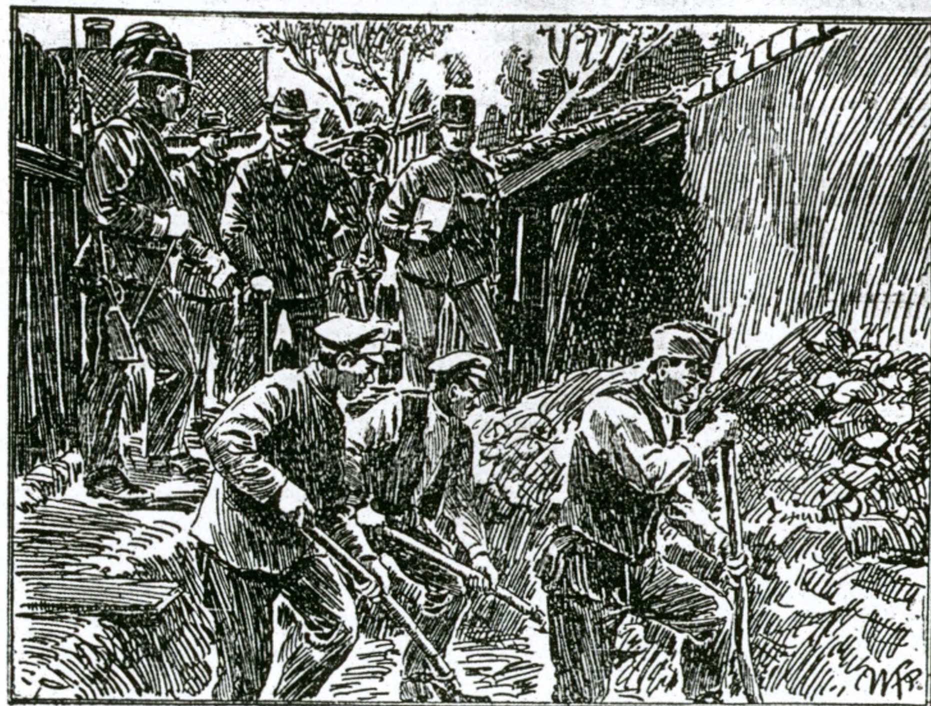
Ezek és a nyomozás újabb bizonyító adatai alapján született meg a felmentő ítélet.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP 1968/06., 76.

XXX. évfolyam. 135. szám. Ára 4 fillér. 1916. Hétfő, május 15.

Kutatás az asszonyirtó kertjében.

A cinkotai tömeggyilkos rémtetteinek nyomozásánál fölmerült az a gyanu, hogy a szörnyetegnek több áldozata van, kiket esetleg az udvarban vagy a kertben elföldelt. A disznóól mögött szerb és orosz hadifoglyok pénteken délután és szombaton egész napon át ástak a Kossuth Lajos-utca 50. számu ház kertjében, ahol Kiss Béla fáskamrája volt. Ezt a kertet két méter mélységre turták fel, de sehol sem akadtak nyomára emberi holttestnek. Az ásatásokat folytatták a Kossuth Lajos-utcával szemben levő telepen is, ahová Cinkota népe szemetet és elhullott állatokat szokott elföldelni, de itt sem akadtak gyanus nyomra. A falu népe ugyanis sokban ellentmondó kijelentéseket tesz és aki például délelött azt beszéli, hogy látta, amikor Kiss bádoghordókat vitt a szeméttelep felé, délután, amikor jegyzőkönyvileg akarják kihallgatni, a fontos vallomást visszavonja s lényegtelen mendemondává zsugorodik össze a szenzációsnak hitt uj nyom.

Képünk az ásatást ábrázolja.

A németek sikeres aknarobbantásai.

Visszavert olasz támadás a Doberdó-fensikon.

Eltemették a cinkotai áldozatokat.

Mai számunkban közöljük a halottak és sebesültek veszteségi kimutatását.

KIS ÚJSÁG 1916/135. 1.

Czinkota az események középpontjában. Mióta a czinkotai bádogos esete a csendes községre terelte a figyelmet, azóta csaknem naponta szájára veszi a hir Czinkotát, amelyet az emberek fantáziája minduntalan ujabb rémes esetekkel hoz kapcsolatba, mondani sem kell, hogy minden alap nélkül. Legutóbb az a hir terjedt el a fővárosban, hogy a cinkotai határban ujabb gyilkosságot fedeztek fel. A valóságban aztán kiderült, hogy Pécelen a buzában holtan találták Szengyán Pál ökörhajcsárt. A fejénél véres nyomokra akadtak és természetesen gyilkosságra gondoltak. Hamarosan megállapitották, hogy László József birtokosnak volt a bérese és már három napja nem látták. Kihivták Aczél vizsgálóbirót, a ki elrendelte a boncolást. Az is lehet, hogy a szerencsétlen embert szivszélhüdés ölte meg. Ez volt a magja a cinkotai ujabb szenzációnak. Ezenkivül még két szenzációja is akadt Cinkotának. Még mindig folynak az ásatások és nyolc nappal ezelőtt Mátyásföldről, illetve Ilonatelepről érdekes jelentés érkezett. Az ásatásokra felügyelő rendőrök jelentették, hogy tényleg csontvázakra akadtak. Hamarosan megállapitották, hogy kecskecsontok kerültek elő. A cinkotai nagy itce mellett az orosz foglyok építő munkával voltak elfoglalva. Egy távirióoszlopot állitottak föl és ásás közben egy emberi koponyára akadtak. Azonnal akadtak tanuk, akik Nagy Jánost azon a környéken ácsorogni látták és mindenki biztosra vette, hogy a cinkotai kékszakáll egyik ujabb áldozata került a felszinre. A koponya után kiemelték az egész csontvázat és Molnár vezető Schönvald drt, a 38 ik gyalogezred orvosát hivatta el. Az orvos vizsgálata megsemmisitette a szenzációt. A csontok körülbelül száz esztendővel ezelőtt kerültek a föld alá.

RÁKOS VIDÉKE 1916/25., 6.

Kiss Béla czinkotai tömeggyilkos Moszkvában.

Szenzácziós adat jutott birtokunkba a hirhedt czinkotai gyilkos bádogosról, Kis Béláról, akiről hitelesen jelenthetjük, hogy Moszkvában él. Mult hónap elején érkezett B. I. magántisztviselő — ki még 1914. év novemberben került orosz fogságba — 7 évi orosz fogsága után teljesen agyon gyötörve a sok szenvedéstől Czinkotára Ilona-telepre, hol szüleinek nyaralója van B. I. mintegy 20 éve lakik Czinkotán, igy jól ismerte Kis Béla bádogosmestert, ki villájukban több izben végzett bádogosjavitási munkálatot. B. I. mint orosz fogoly Moszkvába is került s ott az utczán felismerte Kis Bélát s megszólitotta „ugyebár, czinkotai Kis Béla bádogosmester elvtárshoz van szerencsém", mire Kis Béla, — ki az orosz vörös elvtársak között egész biztonságban érzi magát — igennel válaszolt s néven szólitotta B. I. magántisztviselő orosz foglyot s meghivta lakására, ahol felesége egy tatár nő vendégszeretettel fogadta, fehér kaláccsal, pecsenyékkel és finom italokkal vendégelte meg. Kis Béla czinkotai tömeggyilkos gyilkos érdemei alapján Moszkvában a szovjet tanács párttitkára lett s ott 4 szobás, fényesen berendezett lakásban főuri módon él, akkor amidőn az ottani lakosság különösen a még ott élő hadifoglyaink 3000 rubelért alig tudnak nagynehezen 1 klgr. zablisztből készült kenyérhez jutni. A rendőri nyomozás 1917-ben végeredményben azt állapitotta meg, hogy Kis Béla Szerbiában (Valjevo-ban) elesett s ott eltemették, holott csakis egy hősi halált halt bajtársának nadrágjába varrt katonai igazolójegyét cserélte ki a sajátjával s igy a halott bajtárs nadrágjában Kis Béla igazolójegye maradt s azt, mint Kis Bélát temették el a valjevói temetőben. Kis Béla pedig az eltemetett bajtársának igazoló jegyével tovább bujdosott, mig végre Oroszországba került, hol a Czinkotán meggyilkolt 7 leány legyilkolását olyan nagy érdemnek tulajdonitották, hogy ennek alapján a szovjet tanács párttitkára lett Moszkvában. Ugyancsak találkozott B. I. Taskendben Hoffmann Géza 36. gyalogezredbeli volt ezredessel, aki most Oroszországban Lenin testőrségének parancsnoka s Kapitány Gyula volt huszárkapitánnyal, ki a vörös tiszti iskolának oktató tisztje most Oroszországban.

ELLENZÉK 1921/30., 5.

AZ ASSZONYIRTÓ ARCHÍV ANYAGAI

1920.11.10-3-02

§ A Magyar Jogászegylet közjogi és közigazgatási bizottsága pénteken, e hó 12-én délután 6 órakor az Ügyvédi Kamara helyiségében ülést tart, amelyen dr. Rassay Gyula miniszteri osztálytanácsos tartja meg előadását a főrendiház reformjáról. Vendégeket az egyesület szivesen lát.

P r á g a, november 10. / Cseh sajtóiroda./ Kassa mellett a (krompachi) vasgyár leégett. A kár 60 millió koronát tesz ki. A munkásokat más üzemekbe osztották be. / MTI/ Korompai

---

B é c s november 10. / A MTI magánjelentése/ A Neues Wiener Tagblattnak jelentik Londonból: A Daily Chronicle körlevelet közöl, amelyet Angliában terjesztenek. A körlevél adakozásra hivja föl az embereket, av al a célzattal, hogy a gyüjtött pénzen sinnfeinista hadsereget állitsanak fel, amely Anglia ellen hadakozna.

B é c s, november 10. / A MTI. magánjelentése./ Csehország és Lengyelország közta a kompenzációs szerződés a prágai Tribuna hire szerint már érvénybe lépett. Csehország 35,000 tonna szenet és 15,000 tonna kokszot szállit Lengyelországnak. Osztrauban naponta 27,000 tonna szenet bányásznak ki. A mostani szénkészletek mintegy 40,000 tonnát tesznek ki, ami háromszorosára rug a feltétlenül nélkülözhetetlen tartaléknak. Ausztriába a kivitel normalis, Jugoszláviába jelentéktelen. Az Osztrau-karvini szénterület viszonyainak stabilizálása következtében a Mehrisch-Osztrauban székelő Középeuropai szénbizottság missziója feleslegessé vált.

B é c s, november 10. Az Ausztria és Magyarország között fönnálló gazdasági egyezmény értelmében a legközelebbi napokban megbeszélésre gyülnek össze Budapesten az osztrák államhivatalok és a magyar minisztériumok képviselői. Minthogy a gazdasági egyezmény ez év végén lejár és közeledik az az idő, amely alkalmat nyujt a két állam közötti gazdasági egyezmény uj szabályozására, a magyar kormány az osztrák külügyi államhivatal utján meghivta Heinl államtitkárt, hogy vegyen részt Budapesten az emlitett tárgyalásokon, amelyeken előkészitő, a kölcsönös fölfogásokat tisztázó megbeszéléseket folytatnának egy uj gazdasági egyezmény alapjairól és különböző, az Ausztria és Magyarország közötti forgalom megkönnyitése érdekében a közvéleményben kölcsönösen fölmerült kivánságokról. Heinl államtitkár a meghivást elfogadta és a legközelebbi napokban látogatást tesz Budapesten. /MTI/

---

§ A Területvédő Liga zászlóavatása. A Területvédő Liga 1920. évi november hó 14.-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja zászlóavató ünepélyét a székesfővárosi Vigadó nagytermében, amelyen P. Zadravecz István tábori püspök mondja az ünepi beszédet. Az ünnepségen az összes társadalmi egyesületek képviselői is résztvesznek.

V a r s ó november 10. /A MTI. szikratávirata a budapesti rádióállomás utján/

A lengyel békedelegáció a szakértők és segéderők egyrészével tegnap este Rigába utazott. A szakértők másik része pénteken indul Rigába. A közeljövőben bizottság megy Moszkvába, amely az internálási kérdéssel és a foglyok helyzetével foglalkozik.

:---:

§ P á r i s, november 10. / A MTI. szikratávirata a budapesti radioállomás utján./ A pétervári kormányzóság B berdiani járásának északi részében a nagybirtokok felosztásának munkálatai továbbfolynak. Elsősorban az ottani német kolonisták körülbelül 6000 holdas termelő szövetkezetét fogják a földmüvestanács határozatai szerint egyenként körülbelül 65 holdas kisbirtokokra felosztani.

---

§ P á r i s, november 10. /A MTI. szikratávirata a budapesti radioállomás utján./ Az orosz parasztok gabonájukat pénzért már egyáltalában nem hajlandók áruba bocsátani. A kereskedelem teljesen az ősi csere formájában folyik. Egy méter szövetért az orosz paraszt 20 kiló gabonát ad.

---

§ P á r i s, november 10. /A MTI. szikratávirata a budapesti radioállomás utján./ A bolsevikiek terrorja mind ijesztőbb mérveket ölt Oroszországban. A kommunista párt összes tagjait agitátorokká képezik ki. Az utóbbi időben ellenforradalmi üzelmek miatt bebörtönözöttek száma felülmulja a 18,000-et is. A bolseviki Ukrajnában puskákkal és gépfegyverekkel felszerelt parasztok már csaknem hadjáratszerü harcokat folytatnak a kommunisták ellen. A vonatokat nyilt pályán állitják meg, az utazóközönséget átvizsgálják és akit közülük kommunistának gondolnak, azt egyszerüen agyonlövik. Ez az ellenforradalmi mozgalom a parasztság körében annyira haladt, hogy a falvakba egy bolsevik sem teheti be a lábát. A parasztok ugyanis mindenkit megölnek, aki falujokba téved és nem hord magánál valamilyen antibolsevista jelvényt. A szovjetkormány Szibériába küldte Kun Bélát, a vérszomjas magyar kommunistát /ugylátszik, saját embereiből már nem telik/ 150 más magyar(!) kommunistával, akik ott gabonát fognak rekvirálni. A moszkvai vörös helyőrség valószinüleg annak következtében, hogy a legkülönbözőbb elemekből és az Oroszországban élő legkülönbözőbb népfajok katonáiból áll, az utóbbi időben annyira elégedetlenkedik, hogy a lázongásnak is nevezhető elégedetlenség elnyomására a pétervári szovjet az ilyen esetekben nagyon használható finn kommunistákat küldött Moszkvába.

---

§ S z e g e d, november 10. A Szegedi Friss Hirek irja: Pár évvel ezelőtt hetekig tartó izgalmat okozott az a borzalmas sorozatos nőgyilkosság, amelyet Kiss Béla, egy cinkotai bádogos elkövetett. Kiss Béla barátnőit, összesen hetet, meggyilkolta és holttestüket bádogtartályokba forrasztva elraktározta egy kamrában. Amikor a rémes gyilkosságot fölfedezték, Kiss Béla nyomtalanul eltünt és azokban a hasonló leirásu emberekben, akiket a rendőrség előállitott, nem a gyilkost ismerték föl.

Most azonban egy szegedi családnak az afrikai idegen légióban szolgáló tagja levelében közli, hogy Kiss Béla, aki az idegen légióban szolgált, október 21.-én Északafrikában Aiuleuhtól délre térdlövést kapott. Mivel szaladni nem tudott, a bennszülöttek kezébe került, akik őt fölkoncolták.

A levél irója szerint Kiss Béla elmesélte, hogy miért követte el annak idején a borzalmas gyilkosságokat, de erről a levél nem tartalmaz semmit csak éppen azt irja a levél irója, hogy Kiss Béla hozzátartozóival közöljék a gyilkos borzalmas halálát./MTI/

NAPI HÍREK 1920/11. 126.

— **A cinkotai rémregény.** *Budapestről* jelentik: A bécsi rendőrség nyomozása szerint eltünt egy *Németh* Juliska nevü lány. Minthogy az eltünés szálai Cinkotára vezetnek, valószinünek tartották, hogy Kiss Béla hálójába került. A budapesti rendőrség most megállapitotta, hogy Németh Juliska él, a lipótmezei tébolyda lakója. A bécsi rendőrségen egy polgári iskolai tanulólány fölmutatott egy Kiss Béla szakaszvezetőtől érkezett tábori lapot, amelyben az illető megköszöni a szeretetadományt. Megállapitották, hogy a levél nem a cinkotai bádogostól származik. A vizsgálóbiró Nagy János előzetes letartóztatását föntartotta, *többrendbeli gyilkosság és lopás büntettében való bünsegédi bünrészesség gyanuja miatt.* A pestvidéki törvényszék *3000 korona jutalomdijat tüzött ki annak, aki a hatóságot Kiss Béla nyomára vezeti.*

— **Csaló számvivő altisztek.** A szegedi honvéd hadosztálybiróság pénteken folytatta a tanukihallgatásokat a csalással vádolt gyulai számvivő-altisztek bünügyében. Kihallgatta a biróság *Sipos* Jánost, aki üzletvezető volt Gyulán, a Saly-féle temetkezési vállalatnál. Előadta, hogy Salay megbizásából több izben vásárolt lovakat a vállalat részére. Amikor a lovak hasznavehetetlenekké válltak, Saly eladta azokat a kincstárnak. Vallomása egyébként lényegtelen. A tárgyalást szombaton folytatják.

Tanuljunk idegen nyelveket a Városi Nyelviskolában. Telefon 14—11.

DÉL MAGYARORSZÁG 1916/05., 142.

KIS UJSÁG 1930 december 4

A Kuria is halálra itélte a nagyrévi arzénes Kardos Mihálynét

Megdöbbenés és irtózat zugott végig az országon egy esztendővel ezelőtt, amikor kiderült, hogy a Tiszazugban bünös asszonyok nyomorult veszett kutya módjára irtották ki éveken keresztül hi es férjeiket, családtagjaikat akikkel jóban-rosszban éveket töltöttek közös fedél alatt.

A tiszazugi borzalmas kelevények megrenditő törvényszéki tárgyalásokon fakadtak fel és szinte egész Európa feszült figyelemmel hallgatta, miket tudnak ezek az asszonyok védelmükre elmondani a szörnyü büncselekmények után.

A vádlottak egymásután kerültek biráik elé, a törvényszéki tárgyalások után a táblai tárgyalásokra is sor került, sőt már a legfelsőbb fórumhoz, a Kuriához is eljutottak a tiszazugi perek.

Szerdán az egyik legfélelmetesebb vádlott, az egykor csodaszép Kardos Mihályné, Szendi Mária ügyében hangzott el a végső szó.

A Kuria is megerősitette a halálos itéletet, amelyet már két biróság Kardosnéra kiszabott

Kardosné Szendi Mária nem volt szegény, földhözragadt zsellérasszony, mint sok társa a bünben és a vádlottak padján, akik nyomorukon, ínségükön vélték segiteni hozzátartozóik megölésének szörnyü bünével. Most jómódu, szükséget soha nem látott, kevély asszony fölött ült törvényt az igazság.

A gazdag Kardosné

Kardosné, Nagyrév falu legelőkelőbb asszonya, a községet látogató előkelőségek állandó vendéglátója volt, nem ismerte a szegénységet, nem érintkezett a letartóztatott harminc és egynéhány vádlott egyikével sem, utja csak egyszer találkozott ezekével, a széles Kossuth Lajos-utcában, Fazekasné Oláh Zsuzsi muskátlis ablaku háza előtt. A föld után érzett mohó szomjas vágy és a föld elpazarlása, elkótyavetyélése, doktor és patika költségeitől való rettegés és az örök vágy a másik férfi után, egyformán megtalálta itt, — Oláh Zsuzsi személyében, — gyógyitóját, vigasztalóját, segitőjét, tanácsadóját.

Kardosné Szendi Mária, a nyomozás során beismerte, hogy 1919 november 19-én megmérgezte első házasságából származott fiát, a 23 éves Kovács Sándort és beismerte azt is, hogy 1922 április 6-án megmérgezte második férjét, Kardos Mihályt, mert már akkor a szeretője volt egy idemenekült fiatalembernek.

Gazdag és szép lány volt annak idején Szendi Mária. Gazdag volt a férje is. A férje betegeskedett, a fiu nőtt, Szendi Mária pedig élte kikapós életét. Mikor férje meghalt, a fiu már legénysorban volt, nagyon öregitette anyját, azonkivül sokszor figyelmeztette, hogy változtasson — már az ő kedvéért is — életmódján. Szendi Mária a nagy kérdést Fazekasné tanácsai szerint oldotta meg. Mikor 1919 őszén meghült és ágyba dőlt a fiu, »megétette«.

Megétette méreggel és énekeltette a fiát

— Beleltem orvosságába a mérget — mesélte Szendi Mária a borzadozó csendőröknek — és megitattam vele. Akkor jutott eszembe, hogy: Istenem, milyen szép énekhangja van ennek a gyereknek. Megkértem szépen, énekelje el a nótámat. Énekelte szépen, egyszer csak a gyomrához kapott, összecsüklott előttem, orditott egy retteneteset:

— Anyám!

Azután összeesett, pár percig tartott a haláltusa, meghalt. Temetésén ott volt az egész falu.

Egy évvel később Szendi Mária Kardos Mihálynak, a falu első gazdájának a felesége lett. A férj csendes, szelid, az asszony csillog, költekezik. Állandó közöttük a veszekedés. 1922-ben jött Fazekasné és elhozta a veszekedő férjek orvosságát.

A vizsgálóbiró előtt Kardosné visszavonta beismerő vallomását. Ekkor már azt állitotta, hogy fiát is, az urát is Fazekasné Oláh Zsuzsi mérgezte meg. Igaz az ő tudtával és beleegyezésével. Később megint változtatott vallomásán. Ekkor is Fazekasnéra fogta a méreg beadását, de azt állitotta, hogy neki fogalma sem volt Fazekasné mérgezési szándékáról mert az gyógyitó orvosságot igért és tudomása szerint azt is adott be fiának is, férjének is.

Január 18-án itélt a szolnoki törvényszék az egykori faluszépe ügyében. Bünösnek mondta ki az asszonyt kétrendbeli gyilkosság büntettében és kötéláltali halálra itélte.

A Tábla helybenhagyta az itéletet. A bejelentett semmiségi panaszok alapján a Kuria szerdán tárgyalta Kardos Mihályné pörét.

A Kuria is halálra itéli Kardosnét

A tanácskozás befejezése után a tanácselnök néma csendben hirdette ki a legfelsőbb biróság határozatát,

amely szerint a királyi Kuria a bejelentett semmiségi panaszokat részben visszautasitotta, részben pedig elutasitotta és ezzel a kiszabott halálos itélet jogerőssé vált.

Megállapitotta a Kuria, hogy az alsóbiróságok a tényállást helyesen jelölték meg, a minősités szempontjából sem merült fel aggály. A legfontosabb elbirálandó kérdés volt a büntetési tétel megszabása: halálbüntetést ugyanis a Kuria álláspontja szerint csak a legritkább és valóban megérdemelt esetekben szabad hozni.

A két alsóbiróság azonban a büntetési tételt is helyesen szabta meg, minthogy a fennforgó enyhitő körülményeket sokszorosan felülmulják a nagyszámu és nyomatékos sulyosbitó körülmények.

Sulyosbitó körülmény az, hogy a vádlott nem egy, de két gyilkosságot követett el.

Egy gyilkosságnál ugyanis a Kuria még esetleg az enyhébb elbirálás álláspontjára helyezkedett volna, de a kettős gyilkosság ténye azt mutatja, hogy megrögzött, nem alkalomszerü büntevővel állunk szemben.

A kuriai itélet elhangzása után az itélőtanács a koronaügyészhelyettes bevonásával kegyelmi tanáccsá alakult át. Hogy a tanács a kormányzónak kegyelemre ajánlotta-e Kardosnét, az csak hetek mulva kerül nyilvánosságra. Ha a kormányzó kegyelmet ad a gonosz asszony büntetését élethosszigtani fegyházra változtatják és Márianosztrára szállitják. Ha a kegyelmi tanács döntése kedvezőtlen, akkor a halálos itéletet Kozarek hóhér rövidesen végrehajtja.

KIS ÚJSÁG 1930/12., 4.

A tiszazugi arzénes asszonyok a szolnoki fogház karácsonytája alatt

Fényárban uszik a szolnoki törvényszék nagy tárgyalási terme. Elegáns urak, selymes, illatos dámák szinültig megtöltik. Az általános suttogás, — ha lehet — még növeli a várakozás izgalmat: esemény készül. Nem tárgyalás, nem fájdalmas szenzáció. A foglyok karácsonyünnepe, a tiszazugi arzénesek találkozása nemes szivű emberek jótékonyságán keresztül az isteni Gyermekkel, aki érettük is született és érettük is meghalt.

Ahol Fuchs elnök szokott ülni, Soós református tiszteletes trónol most. A védők asztalán rengeteg ajándék, körülötte és az esküdtek padjaiban az ajándékot összegyüjtő előkelő hölgyek. Ott, ahol a támlanélküli, barnaszinü vádlottak padja szokott állani, diszes, cukorkákkal telerakott, ünnepi gyertyák fényében tündöklő karácsonyfa és a padokban, ahol nemrég még érdeklődő, kiváncsi hallgatók figyelték a vádlottak élet-halál harcát a bűnös, nyomoruságos életükért és ahol csak a legsulyosabb itéletek tudták a bűnösök fejét követelő közönséget kielégiteni,

most ünnepi fekete ruhában ül elöl Kardos Mihályné, Lipka Pálné, Csordás Bálintné, Szabó Lászlóné és Kiss Róza, az arzénmérgezések halálra itélt vádlottjai

és mögöttük, akiknek életét meghagyta a törvény és csak örök vezeklést szabott ki rájuk megbocsájthatatlan bünükért.

Ülnek és riadt szemmel, sárga arccal, összeszorult szivvel nézik a csillogó karácsonyfát, a sok idegen, kiváncsi arcot, a méltóságos főügyész ur, meg a nagyságos gondnok ur jóságos ünnepi tekintetét, amely mind érettük és nekik van, bűnös, vezeklő, tengődő életük karácsonyi ajándékául. Csodálkoznak a pap meleg, szivbemarkoló beszédén, megkönnyezik a régen hallott és valamikor semmibe vett ünnepi zsolozsmákat, bólingatnak, amikor fogolytársuk megköszöni az ünnepi szeretetmegnyilvánulást, azután együtt énekelik az énekkarral, hogy »hozz reá vig esztendőt, megbűnhődte már a nép a multat és a jövendőt«. Még a teremben usznak a nemzeti ima utolsó hangfoszlányai, amikor sorban az ajándékokkal dusan megrakott asztal elé járulnak és

átveszik a csomagokat, amelyeknek tartalma megédesiti egy estéjüket, egy éjszakájukat az örök rabságban.

A karácsony éjszakáját. De ami előtte van? És ami utána jön?

Vajjon hány van? Egy-e, tiz-e? Lesz-e még ünnepe a halálraitélt Szabónénak, Csordásnénak, Lipkánénak, Kiss Rózának? És Kardos Mihálynénak, akinek halálos itéletét a legfelsőbb biróság is helybenhagyta már és csak halvány reménysugár élhet és él benne, hogy a kormányzó megkönyörül rajta és megengedi, hogy ne a bitófán, hanem a fegyház szalmazsákján fejezze be elrontott, bűnös életét.

Kardosné a letartóztatott arzénesek között az egyetlen, aki soha sem tagadta bűnösségét. Nemcsak beismerte, hanem sokoldalu, mindenre kiterjedő vallomásával mások bűnét is felfedte és rámutatott a halálfalvak sok oly bűnére, amelynek megoldását különben talán hiába kereste volna a biróság. De nemcsak a tudós birák,

Kardosné maga sem bocsájtott meg magának soha azóta, amióta 1929 nyarán kipattant a nagy bün.

Sohasem bizott csodában, sohasem hitt szabadulásában, megmondta, hogy megbánva szörnyű bünét, vezekelni akar. Csak egyet várt, hogy őszinteségéért nem itélik halálra. És mégis, amikor elhangzott felette a halálos itélet, nem rémült meg, nem ájuldozott, nem siratta az életét, csak azt, hogy nem lesz alkalma egy vezeklő, szenvedő életen át bünhődni.

Kardosné őszinte asszony volt életében, az maradt a fogházban. Nyu-

A halálraitélt Kardosné, az egykori hires, szép Szendi Mária

godtan viselte a szörnyű büntetés sulyát, nem zavarta, hogy a falusi jólétből a rabok szegénységébe jutott. Nyugodtan viselte magát, de valamikor sudár alakja megrokkant, rózsás arca pergamenszerü ráncos lett és csillogó szemei fényét elhomályositotta, letompitotta a szörnyű jövőbenézés. A Tábla itélete óta megszünt Kardosné nyugalma, sokat töprengett, éjszakákon át nem aludt és ha elszendergett, éber álmából sikoltozva ébredt a szörnyü valóra. Amikor elfogták, hetyke volt és szégyentelen, most a cellák szomoru élete az élet szerelmesévé tette. Élni akart és ettől az időtől kezdve tudta, milyen szörnyü bünt követett el, amikor a hozzá legközelebb állókat megfosztotta életüktől. Már nem a vezeklésért, hanem magáért az életért akart élve maradni.

A Kuria itélete — látszólag — nem lepte és nem döbbentette meg, de akik élesen megfigyelték, látták, hogy

Kardos Mihályné a Kuria itéletével befejezte eddigi életét.

Aki most a szolnoki fogházban ül, aki a karácsonyesti ünnepségeket végigsirta és az ajándékokat hajlongó mosolygással megköszönte, az nem Kardos Mihályné Szendi Mária többé, a Tiszazug nemrég még legszebb, leggazdagabb, legünnepeltebb asszonya, aki a vendéglátásban, táncolásban, szerelemben élte ki magát. A fogház Kardos Mihálynéja a védőügyvédnek a halálos itéletet közlő levelével született meg és csak a véletlenen mulik, hogy meddig él.

A Kuria itélete azóta a legfelsőbb kegyelmi eljárás alá van bocsájtva. Hogy mi lesz, hogy lesz, lesz-e eredménye a kegyelmi kérvénynek, vagy nem, tudni nem lehet, legfeljebb sejteni.

— Asszonyt ritkán akasztanak, — mondották a Kis Ujság szolnoki munkatársának illetékes helyen —, de Szolnokon volt már rá két eset.

Az tehát, hogy Kardosné nő, nem vehető figyelembe, annál inkább nem, mert fiát és urát ölte meg,

jó erőben van és elrettentő példával kell bemutatni a tiszazugiaknak és minden bűnös léleknek, hogy jár az, aki a legszörnyűbb bünt elköveti. Kardosné az első jogerősen halálraitélt, azt hisszük, hogy ő lesz az első, akin végre is hajtják az itéletet. Hogy mikor? Most karácsony van, a legszebb ünnep, nem, most nem foglalkoznak ezzel a sötét üggyel. Most pihentetik, várnak. Nem csalódom, ha azt hiszem, hogy ujévig.

Ujév után azonban egy-két nap alatt itt lesz a döntés.

Azonnal kihirdetik Kardosné előtt és ha nincs számára kegyelem, a kihirdetés szinhelyéről már nem is megy vissza cellájába, hanem egyenesen a siralomházba. Másnap korán reggel azután a bakó megteszi kötelességét.

— Ismétlem, mindez nem történhetik előbb, mint január első hete, de egészen bizonyos, hogy nem is várat magára tovább.

Talán érzi mindezt Kardos Mihályné is, talán sokat gondol is rá és ezért kérte, hogy a halálraitéltekkel tegyék egy cellába.

Nem birja szerencsésebb társai mosolygását, szabadabb, boldogabb lélekzését, nyugodtabb álmát

csak azok között érzi jól magát, akik hasonló remegésben élnek mint ő, akik hozzá hasonlóan hallgatnak egész nap és összerázkódnak, ha egy hangosabb szó behallatszik hozzájuk a cella vasajtaján keresztül.

Együtt vannak öten. Valamikor a bün terelte őket össze, most a remény.

Szabó Barna

KIS UJSÁG
1930/12. 7.

Vasárnap, 1934 október 14 Függetlenség 7

Háromszáznyolcvanhat angyalcsináló asszony ellen folyik nyomozás Tiszazugban

Sokkal nagyobb arányú a bűnügy, mint az arzénes gyilkosság volt — mondja a szolnoki ügyészség elnöke — Az utolsó években már alig született gyermek Tiszazugban

Tiszazug, október 13.

Tiszakürt, Tiszasas, Csépa, Tiszaug, Szelevény...

Szomorúan ismerős nevek minden ujságolvasó előtt. A tiszazugi arzénes gyilkosságok állomásai.

Feleségek, leányok itt pusztitották el gyilkos arzénnel a feleslegessé vált férjet, az öreg apát, a megunt szeretőt.

Esztendőkig tartott a gyilkosságok sora ezekben a községekben. Majdnem mindenki tudott róla, de senkise árulta el a másikat. Csak a véletlen fedte fel a sötét bűnügyet és nehéz hónapokig tartó vizsgálat tudott csak annyi bizonyitékot produkálni, hogy a gyilkos asszonyok közül többen akasztófára, többen a fegyházba kerültek.

Az arzénes rémregényt már kezdte belepni a feledés pora...

De a Tiszazugban most ismét csendőrök járnak...

Az üres bölcsők titkai

Amerre csak megy az ember, lépésről-lépésre felbukkan a kakastoll és megcsillan a csendőrszurony.

Fiatal lányokat, piros pozsgás menyecskéket, idősebb asszonyokat kisérnek a csendőrök.

Tiszazugnak megint borzalmas szenzációja van.

A tiszazugi temetők besüppedt, korhadt fejfájú arzénes sirjai után most az üresen maradt bölcsők titkát kutatja a csendőrség.

Miért maradnak üresen a bölcsők Tiszazugban? Miért arat itt csak a halál s miért nem fakad az élet?

Szolnok vármegye közigazgatási bizottságának ülésein a tiszti főorvos jelentése alapján gyakran szóbakerül, hogy

a Tiszazug községeiben feltűnően csökken a születések száma.

A statisztikai adatok megdöbbentően tárták fel, hogy ezekben a községekben mindig ritkább és ritkább a születés, a lakosság nem gyarapszik, hanem egyre fogy.

Kiáltó számok orditottak a statisztika szürkének látszó számsoraiból. Halált, pusztulást, bűnt takartak ezek a számok.

A 3570 lakosú Csépa községben az elmult esztendőben

csak 33 leány és 37 fiú,

összesen 70 gyermek született. Az 1269 lakójú Tiszaugban

12 leány és 10 fiú,

összesen 22 gyerek. Az 1885 lakosú Tiszakürtön

48 leány és 48 fiú,

összesen 96 lélek.

És e kis számok között is a rekordot Tiszasas tartja. 1877 lakója van a községnek, s az elmult esztendőben 18 születés volt a községben.

9 leány és 9 fiú

született.

Önkéntelenül felmerült a kérdés, miért ilyen kevés a születések száma? A vármegye átirt az ügyészséghez, az ügyészség a csendőrséghez és egyszerre megindult a vizsgálat.

A csendőrök eleinte csak érdeklődtek a községekben. S ezeknek az érdeklődéseknek a során lassanként egyre jobban kibontakoznak előttünk a tiszazugi községek szörnyű titkai. Erre rendelték el az erélyes és általános nyomozást.

Egész csendőrosztagok szállták meg a Tiszazugot. Egyszerre rajtaütésszerűen jártak házról-házra és vették faggatás alá a gyermektelen házaspárokat:

— *Miért nincs gyerekük?*

És az első ijedtségben váratlanul megindult a vallomások sora. Az asszonyok egymásután vallották be, hogy

a községekben mindenütt tudták azoknak a szülésznőknek a cimét, akik elvállalták, hogy a gyermekáldást megakadályozzák.

Készpénzért, terményért, állatért dolgoztak ezek a szülésznők. A községekben nyilt titok volt, hogy melyik bábaasszony foglalkozik angyalcsinálással, mennyit kér érte, de senki sem árulta el őket.

Majdnem valamennyi fiatalasszony a páciensek közé tartozott.

Azokat az asszonyokat, akik beismerő vallomást tettek, egymásután előállitották a községházára és ott jegyzőkönyvet vettek fel a vallomásokról. Tiszasason

118 asszony

ismerte be eddig, hogy látogatója volt az egyik angyalcsináló szülésznőnek. Csépán

52 nő,

Tiszakürtön

70-en,

Tiszaugon

86-an,

Szelevényben

60-an

ismerték be bűnüket.

A bábák bűnbandája

Az asszonyok majdnem mind ugyanazt a három szülésznőt nevezték meg a tiltott műtétek végrehajtóiul. A három szülésznő bűnszövetkezetének vezetője

a tiszasasi bábaasszony,

Szabados Róza. Bűntársai pedig a csépai *Hajdu* Jánosné és *Török* Károlyné bábaasszonyok voltak. Az eddigi adatok szerint dolgozott még a szövetkezetnek néhány más szülésznő is, ezek ellen azonban még nem sikerült kellő bizonyitékot teremteni.

Az asszonyoknak vallomása alapján a három szülésznőt előállitották előbb a csendőrőrsökre, majd a szolnoki ügyészségre. Mind a hárman tagadták, hogy tiltott műtéteket követtek volna el. A csendőrök erre szembesitették őket a beismerő vallomást tett asszonyokkal. Egymásután vezették eléjük a Tiszazug asszonyainak százait, akik valamennyien szemébe mondották a bábaasszonyoknak:

— *Maga vette el a gyermekemet.*

Közben házkutatást tartottak az angyalcsináló bábaasszonyok lakásán. Valamennyinél a magzatelhajtáshoz szükséges legtökéletesebb eszközöket találtak a csendőrök.

Az egyszerű vidéki bábaasszonyok jobban fel voltak szerelve műszerekkel, mint akármelyik vidéki város orvosa.

Mindenből a legdrágább és legmodernebb eszközt tartották.

Teljes felkészültséggel...

Ez a tökéletes felszerelés volt az oka annak, hogy a bábaasszonyok olyan sokáig észrevétlenül űzhették üzelmeiket. A Szolnok-környéki szülésznők, akik valamennyien a szolnoki kiválóhirű bábaképző intézetből kerülnek ki, a legjobb kiképzésben részesültek. Ezek a nők azután a tudásuk mellett még a legjobb műszereket is használták, úgyhogy

az utóbbi esztendőkben, bár évente több százával történtek a magzatelhajtások, soha halálosvégű tiltott műtét nem fordult elő.

Egy ilyen halálos műtét feltétlenül felhivta volna a hatóságok figyelmét, megindult volna a nyomozás és véget vetettek volna az angyalcsináló bábaasszonyok garázdálkodásának.

A bűnszövetkezet egész működését még nem leplezte le a hetek óta tartó nyomozás. Naponta tizes turnusokban hallgatják ki az asszonyokat és egyre-másra növekszik a beismerő vallomások száma. A terhelő bizonyitékok már annyira felhalmozódtak a három szülésznő körül, hogy

a csendőrség mindhármukat letartóztatta

és beszállitotta az ügyészség fogházába. A többi bábaasszony ellen még gyüjtik az adatokat.

Példátlan arányú bűnügy

A nagyszabású bűnügy nyomozását maga

Kronberg János,

a szolnoki ügyészség elnöke vezeti. Ő a referense ennek az ügynek, épp úgy, ahogy ő leplezte le és nyomozta ki az arzénes tömeggyilkosságokat.

— Ez a bűnügy példátlanul nagyarányú — mondotta Kronberg János ügyészségi elnök —

még sokkal nagyobbszabású, mint az arzénes volt.

Az eddigi többszáz beismerő vallomáson kivül, amelyeket már jegyzőkönyvbe foglaltunk,

még száz és száz vallomás várható,

amelyeknek jegyzőkönyvbe foglalása most van folyamatban. A munka rendkivül bonyolult, mert nagyon nehéz évekre visszamenően bebizonyitani azt, hogy magzatelhajtás, élő magzat elpusztitása történt.

— Igen megnehéziti a dolgunkat, hogy a nagyméretű nyomozás hire

idő előtt

kipattant. Eleinte a csendőrök felszólitására mindenki őszintén megtette a maga beismerő vallomását s a nyomozás meglehetős gyors tempóban haladhatott előre. Amióta hire járt a történteknek,

valóságos ügyvédinvázió

lepte el a tiszazugi községeket. Messziről jönnek ügyvédek vonaton és autón s ajánlják fel szolgálataikat. Közben pedig egyre nehezebbé válik a nyomozás és a bizonyitékok beszerzése. A nyomozást azonban teljes erővel lefolytatjuk és még

igen sok meglepetés és megdöbbentő fordulat

várható addig, amig az utóbbi éveknek ez a legnagyobbszabású bűncselekménysorozata teljesen kibontakozik.

Mit mond az orvos?

A tiltott műtétek kinyomozása és a bizonyitékok összegyüjtése valóban a legnehezebb munka. Ha csak egy kicsit ügyes és hozzáértő a bábaasszony, aki a műtétet végrehajtja, már szinte lehetetlen perrendszerű bizonyitékot produkálni ellenük. Ezt mondja

Konrád Jenő dr.

a szolnoki bábaképző intézet igazgatótanára is:

— A tiltott műtétek ellen a legnehezebb a küzdelem. Ki merem jelenteni, hogy 10 elvetélési esetnél, akiket ide behoznak az intézetbe, mi orvosok megállapitjuk, hogy az elvetélést tiltott beavatkozás idézte elő. Feljelentést azonban még sem merünk tenni. Bizonyitékunk ugyanis nincs elegendő. Megtörtént azután nem egyszer, hogy ha lelkiismeretünkre hallgatva, kötelességünknek eleget téve mégis feljelentettük, hogy véleményünk szerint tiltott műtét történt, a gyanusitottakat felmentették, azután ellenünk az orvosok ellen indultak rágalmazási és kártéritési perek.

*

... A Tiszazugban ismét csendőrök járnak. Hajszolják a bűnösöket, akik felelősek több, mint félezer kis magyar életéért, akik nem születtek meg erre a világra.

KAPY REZSŐ DR.

TUNGSRAM D
DUPLASPIRÁLLÁMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

FÜGGETLENSÉG
1934/10. 7.

Hat boszorkány az akasztófa árnyékában

Halált kér az ügyész a csökmői arzénes asszonyok fejére

Debrecen, február 5.
(Saját tudósítónk telefonjelentése.) A csökmői arzénes gyilkossági perben a vád- és védőbeszédek elhangzása után ma délelőtt fél tízkor, a már nyolcadik tárgyalási napon, dr. *Jeney* Sándor elnök felhívta a vádlottakat, hogy az utolsó szó jogán nyilatkozzanak, van-e még valami előadni valójuk? Egymás után jelentették ki nyugodt hangon, hogy nem kívánnak szólani, mert védőik már mindent elmondtak.

Az elnök éppen be akarta rekeszteni a tárgyalást, amikor felváltott Z. *Nagy* Bálintné, aki a vád szerint arzénnel megölte a férjét és *éles hangon tiltakozott az ellen, hogy a bíróság előtt őt azzal vádolják, hogy nagyon sok szeretője volt.*

Jeney elnök keményen rászólt az asszonyra:

— *Ne erről beszéljen most, ebben a sulyos perben, hanem inkább arról, mikor határozta el, hogy férjét arzénnel megmérgezi.*

— *Hát kérem, akkor, amikor F. Nagy Jánosné az arzént felkínálta azzal a biztatással, hogyha abból pálinkában kétszer beadok, senki sem fog rájönni, hogy miben halt meg.*

— Ha nem kapta volna meg az arzént, más módon ölte volna meg az urát? — kérdezi az elnök.

— Kérem, — válaszolja Z. Nagy Bálintné — soha sem öltem volna meg, ha F. Nagy Jánosné nem teszi meg azt a kedvező ajánlatot.

Jeney elnök F. Nagy Jánosnét szólítja most maga elé:

— Szálljon magába, itt az utolsó perc, tegyen őszinte, töredelmes vallomást, még nem késő. Hiszen látja, a szemébe mondják magának, hogy maga adta az arzént s beszélte rá az asszonyt, hogy ölje meg a férjét.

A 72 éves boszorkány fagyos arccal bámult az elnökre, majd monoton hangon feleli:

— *Kérem, én ártatlan vagyok, nekem nincs több mondanivalóm.*

Az elnök ekkor felfüggesztette a tárgyalást és folytatását délután 3 órára halasztotta, amikor a bíróság kihirdeti ítéletét. Az ügyész a kilenc vádlott közül *hatra halálos ítéletet kért* és nem lehetetlen, hogy a debreceni törvényszék ma több halálos ítéletet mond ki ebben a borzalmas bűnperben.

8 ÓRAI ÚJSÁG
1935/02. 27.

A budapesti rendőrség nyomozása alapján letartóztatták Bécsben a torbágyi halálvonat egyik könnyen sérült, állitólagos utasát

Matuska Szilveszter magyar hagymakereskedő a gyanusitott, aki annyit már beismert, hogy hat nappal a merénylet előtt tiz kiló ekrazitot csempészett Magyarországba

A magyar közönség jórésze már elkönyvelte magában, hogy a biatorbágyi pokolgépes vasuti merénylet sötét rejtélyével szemben éppen ugy tehetetlen a rendőri nyomozás, mint ahogy a hasonló célzatu, külföldi merényletek bestiális tetteseit sem találták meg a külföldi rendőrhatóságok. Pedig a budapesti főkapitányság politikai osztályán lankadatlan eréllyel, teljes bizakodással, éjjel-nappal folyt a kutató-munka, amelynek részleteiről nem tettek közlést a nyilvánosság számára. És szombaton, *pontosan a bestiális vasuti bombamerénylet négyhetes fordulónapján,* ez a titokban folyó bravuros nyomozómunka *olyan eredményt hozott, aminek nyomán remélhető, hogy egy-két napon belül nemcsak a biatorbágyi merénylet rejtélyét oldja meg a magyar rendőrség kutatómunkája, de néhány más, külföldi, hasonló pokolgépes rémtett tettesei és kitervezői is rendőrkézre kerülnek.* A magyar rendőrség kérésére ugyanis Bécsben letartóztattak egy magyar hagymakereskedőt, aki ellen a sulyos gyanuadatok egész sora gyült össze s aki, bár tagadja, hogy része lenne a merényletben, annyit már beismert, hogy *hat nappal a biatorbágyi merénylet előtt tiz kiló ekrazitott hozott Magyarországra.* A kereskedő, aki a robbanás pillanatában, *a merénylet szinhelyén volt,* minden emberi számitás szerint részese lehetett a merényletnek s személyén és vallatásán keresztül minden bizonnyal legombolyithatók lesznek a szövevényes bünügy további rendőri nyomozásának eddig teljesen összekuszált szálai. A biatorbágyi merénylet nyomozásának e legfrissebb, szenzációs fordulatáról részletes tudósitásunk a következő:

A háromhetes budapesti előkészitő nyomozás

A biatorbágyi merénylet után, az első órák zürzavarának elmultával, a főkapitányság politikai osztályán bizonyos sztratégiai rendszer alakult ki a nyomozás menetére. Mig a detektivcsoportok egyik része a tömegesen érkező bejelentések ügyével foglalkozott, más, fontosabb csoportok *két szempont* vezérfonalán indultak el a tervszerü kutatómunkára. Az egyik vezetőgondolat az a pszihológiai momentum volt, hogy a merénylet tettese — vagy legalább is egyik megbizottja — *megvárta a pokolgép robbanását,* vajjon a sötét, példátlanul kegyetlen terv sikerül-e, vagy sem? A nyomozásnak ez a része nemcsak a környéken kutatott, hanem *szoros megfigyelés alá vette mindazokat, akik a szerencsétlenség időpontjában a helyszinen megfordultak,* közöttük tehát a *katasztrófából megmenekült utasokat is.* A másik szempont a pokolgép szerkezete és a robbantáshoz felhasznált ekrazitanyag származási helyét igyekezett kutatni, hasonlóan lépésről-lépésre haladó, rendszeres munkával.

A kétirányu nyomozás a legnagyobb titokban, zárt ajtók mögött folyt a főkapitányság politikai osztályán. A politikai nyomozófőcsoport tisztviselői nem egyszer utaztak el vidékre vagy külföldre, hogy a kutatómunka szálait kiegészitsék. Mint a *Magyarság* többizben hirt adott róla, döntően fontos adatok kerültek a politikai osztály vezetőinek birtokába, de *Hetényi* Imre dr. főkapitányhelyettes, a politikai nyomozóosztály vezetője, a legkisebb közlést sem adta ki a nyilvánosság számára a kutatómunka részleteiről. Az éjjel-nappal folyó nyomozás *pontosan négy héttel a bestiális pokolgépes merénylet után teljes eredménnyel járt* és a budapesti rendőrség bravuros munkája nyomán, a politikai osztály kérésére és adatai alapján, *Bécsben elfogtak egy ott élő magyar kereskedőt, aki alaposan gyanusitható, hogy részes volt a biatorbágyi pokolgépes merényletben,* éppen ugy, mint más hasonló külföldi vasuti robbantásokban is.

A gyanus „megmenekült" bécsi utas

Az egyik nyomon, amely a robbanás éjszakáján a helyszinen megfordult személyek között kutatott, sulyos gyanu merült fel már az első pillanatokban *Matuska* Szilveszter harminckilencéves, csantavéri születésü, magyar állampolgár ellen, aki Bécsben a Hofgasse 9. számu házban lakott. Matuska Szilveszter a merénylet éjszakáján azzal jelentkezett a biatorbágyi viadukt mellett felállitott mentőorvosi segélyhelyen, hogy *ő is a bécsi vonat utasai között volt,* a robbanás pillanatban azonban kiesett a vonato ajtaján és kezén és nyakán megsebesült. A mentőorvosok csodálkozva állapitották meg, hogy az állitólagos utas sérülései *teljesen jelentéktelen és könnyü horzsolások,* a jobb arcán, a kezén és nyakán. Az első pillanattól kezdve nem látszott a sérülés olyannak, mintha az a robbanásnál keletkezett volna. A merénylet szinhelyén nyomozó detektiveknek is feltünt a csodálatos szerencsével megmenekült utas személye, kutatni kezdtek a bőröndjei után s ekkor kiderült, hogy az állitólagos bécsi kereskedő *minden bőrönd nélkül utazott.* Megkérték, hogy mutassa fel a vasuti jegyét, erre azonban Matuska Szilveszter kijelentette, hogy azt a szerencsétlenség zürzavarában *elveszitette.*

A politikai osztály detektivjei még a helyszini kihallgatásnál ügyesen elleplezték gyanujukat, titokban azonban szigoru és erélyes megfigyelés alá vették a gyanus utast. Megállapitották, hogy több biaj ember a merénylet időpontjában *látta őt a töltésen felfelé kuszni,* akkor, amikor a megmenekült utasok mind lefelé igyekeztek. Matuska Szilveszter semmit sem sejtett a nyomozásról, amely közben megállapitotta, hogy *a bécsi kereskedőnek Budapesten sehol sem volt bejelentett lakása* s ugyanekkor összeköttetései is gyanusak. A bécsi magyar kereskedő közben, erős detektivmegfigyelés mellett, a többi sebesülttel együtt, a segélyvonaton visszatért Budapestre, majd a megmenekült utasokkal együtt *elutazott Bécsbe.* Állandó megfigyelés alatt állt, erről azonban Matuska nem tudott. Ahogy a segélyvonat, a megmenekült utasokkal, akadálytalanul átment a határon, a politikai nyomozóosztály detektivjei követték a gyanus férfit Ausztria területén is.

Matuska juliusi ekrazit-vásárlása külföldön

Közben más detektivcsoportok Budapesten tervszerüen kutatni kezdtek Matuska Szilveszter adatai iránt s egyre több gyanus és érdekes megfigyelést tettek. Az már bizonyosra volt vehető, hogy *a halálvonaton nem utazhatott,* mert annak a vasuti kocsinak, amelyet utazása helyéül jelölt meg, *kivétel nélkül minden utasa meghalt.* Matuska a nyomozás adatai szerint, a hid közelében tartózkodhatott, amikor a katasztrófa történt és hogy személye gyanus ne legyen, maga ejtett bizonyos, könnyü sérüléseketo arcán, nyakán és kezén, összekorzmozta magát és igy jelentkezett a mentők segélyhelyén. Megállapitották, hogy Matuska Szilveszter másfél év óta Bécsben lakott, szélsőséges elemekkel állt állandó összeköttetésben s mindig volt pénze. Növelte a rendőrség gyanuját az is, hogy *a másik irányban, a robbanószerek származási helye után kutató nyomozás is Matuska Szilveszter személyéhez vezetett.* Megállapitották ugyanis, hogy Matuska néhány héttel a biatorbágyi merénylet előtt, julius elején, *több kilogram robbanóanyagot, gyujtózsinort és gyutacsot vásárolt külföldön.* Megtalálták a kereskedőt is, ahol ez a vásárlás történt s ez a fontos adat kétségtelen pontosan bebizonyodott.

Matuska Szilveszter letartóztatása és vallomása Bécsben

Időközben Matuska Szilveszter csendes és visszavonult életet élt Bécsben, a figyelő magyar detektiveknek semmi jelentenivalója sem akadt, mignem egy napon a figyelés alatt álló kereskedő *meglepetésszerüen visszatért Budapestre.* A detektivek itt is tovább figyelték minden lépését. Matuska Budapesten *négy nap alatt három albérleti szobát vett ki,* különböző nevek alatt s ugyszólván minden éjjel másutt aludt. Ezért kihágás miatt elő is állitották a rendőrségre, ahol kihallgatták s akkor Matuska azzal védekezett, hogy *egy nő elől bujkál Budapesten* s ezért jelentette be álnéven magát. A rendőrségen ugy tettek, mintha Matuska tisztázta volna magát a gyanu alól *és elbocsátották őt,* de ismét csak erős detektivfigyelés alá helyezték. Pontosan megleséték kikkel beszélt és érintkezett Budapesten és Bécsben az állitólagos kereskedő, aki négy nap mulva visszatért az osztrák fővárosba. Amikor a heteken át tartó figyelőmunka *döntő bizonyitékokat gyüjtött össze Matuska Szilveszter személye ellen,* mintegy három nappal ezelőtt, a főkapitányság politikai nyomozóosztálya *részletes távirati megkeresést küldött a bécsi rendőrségnek, hogy Matuska Szilvesztert Bécsben a Margarethenstrasse 81. szám alatti lakásán tartóztassák le és a biatorbágyi merénylet tetteseként vegyék őrizetbe, amig a kiadatási eljárás eredménnyel jár.*

Szombaton reggel érkezett meg a főkapitányság bünügyi osztályára a jelentés a bécsi rendőrigazgatóságról, hogy a magyar rendőrség politikai osztályának adatai és értesitése alapján *pénteken Matuska Szilvesztert letartóztatták és részletesen kihallgatták.* A kereskedőt igen meglepte az erélyes hatósági intézkedés, kihallgatásakor akadozva és hebegve, zavartan válaszolt a feltett kérdésekre, azt azonban *kereken tagadta, hogy bármi része lenne a biatorbágyi merényletben.* Elismételte a mesét, hogy a katasztrófa idején ő is a felrobbantott gyorsvonat egyik harmadosztályu kocsijának utasa volt, de szerencsésen megmenekült. A magyar rendőrség ama megállapitására vonatkozóan, hogy julius végén tiz kilogram ekrazitot, robbantógyutacsokat és gyujtózsinórt vásárolt, *beismerte, hogy ez igy volt,* de kijelentette, hogy volt egy régi, használaton kivül helyezett gyártelepe s *annak kéményét akarta lerombolni, robbantás utján.* Ezt azonban nem merte végrehajtani, meggondolta a dolgot és *a robbanóanyagot később a szemétbe dobta,* olyan helyen, ahol nem okozhatott bajt. A fantasztikus történet részleteire vonatkozóan nem tudott kielégitő válaszokat adni és egész viselkedése olyan gyanus volt, hogy a bécsi rendőrségen Matuskát azonnal letartóztatásba helyezték.

Az első bécsi kihallgatás

A bécsi rendőrségen Matuska Szilveszter kihallgatása során felmerült az a gyanu is, hogy *a zavaros életü, gyanus ember lehetett a tettese, vagy legalábbis részese az ez év január 2-án Ansbach mellett és január 31-én Neulenkbach közelében a bécs—berlini gyorsvonat ellen megkisérelt merényleteknek is.* A két vasuti merénylet ügyében megindult ausztriai nyomozás akkor megállapitotta, hogy a merénylet tettesei Eichgrabenben laktak, a merényletek helyszinének közelében s most kiderült, hogy *abban az időben Matuska Szilveszter Eichgrabenben járt.* Amikor az állitólagos kereskedőt erre vonatkozóan kihallgatták, Matuska ismét csak kereken tagadott és kijelentette, hogy eichgrabeni tartózkodása semmi összefüggesben sem volt a merényletkisérletekkel. A bécsi rendőrség megállapitása szerint *Matuska Szilveszter semmiféle politikai pártnak, vagy szervezetnek tagja nem volt,* bár szélsőséges elemekkel gyakran érintkezett. A rendőrorvos is megvizsgálta Matuska Szilveszter elmeállapotát s megállapitotta, hogy *szellemileg egészen alacsonyrendü ember, de teljesen beszámitható.* A bécsi rendőrség ezzel Matuska Szilveszter kihallgatását meg is szakitotta, mindaddig, amig a budapesti rendőrség detektivjei meg nem érkeznek és a kihallgatást szombaton folytatják.

A budapesti főkapitányságon *Hetényi* Imre dr. főkapitányhelyettes, aki a titokban csinált, bravuros nyomozás eredményéről már napokkal ezelőtt részletes jelentést tett a belügyi kormánynak, azonnal intézkedett, hogy a politikai nyomozófőcsoport vezető tisztviselői közül *Schweinitzer* József dr. rendőrtanácsos és *Hain* Péter detektivfőfelügyelő, akik az előző nyomozás minden részletét ismerik, még szombaton délelőtt Bécsbe utazzanak. A politikai nyomozófőcsoport egyébként a nyomozás e szenzációs fordulatáról, szükszavu hivatalos jelentésen kivül, semmiféle ujabb közlést nem adott ki, mert a viszgálat részletei és Matuska, hasonlóan megfigyelés alatt büntársai után folyó nyomozás adatai, ha teljes egészében nyilvánosságra kerülnének, veszélyeztetnék a kutatómunka további sikerét. Természetsen, a budapesti rendőrség szoros összeköttetésben maradt a bécsi rendőrigazgatósággal és állandó telefonérintkezést tartott fenn Bécscsel, hogy idejében értesüljön az ottani kihallgatások minden fordulatáról,

Matuska beismerte, hogy szeptember elején Magyarországra hozta az ekrazitot

A fordulat nem is késett sokáig. Szombaton késő délután ujabb jelentés érkezett a bécsi rendőrigazgatóságtól Matuska Szilveszter folytatólagos kihallgatásáról. *Wahl* dr. bünügyi tanácsos személyesen hallgatta ki szombaton délben Matuska Szilvesztert s a kihallgatás szenzációs eredménye szerint a bécsi magyar kereskedő *beismerte vallomásában, hogy a juliusban vásárolt ekrazitot ő szeptember elején Magyarországra vitte.* A kihallgatás előbb személyi kérdések körül forgott és ekkor Matuska elmondta, hogy ő tulajdonképpen *hagymakereskedéssel foglalkozott* és igen sok árut exportált Magyarországra. Sokat utazott Bécs és Budapest között és a nyáron is üzleti ügyekben járt Pesten. Még a tavasszal Ausztriában két üzlettársával együtt egy gyártelepet vásárolt, továbbá *két kőbányát. A magyar rendőrség által kinyomozott helyen az ekrazitot éppen a kőbányája számára vette.* Az volt ugyanis a tervük, hogy a gyártelepet teljesen modern alapon átépitik s egy ott lévő tornyos épületet és régi gyárkéményt

OKTÓBER.
„Skorpió" havában dér csípi a füvet,
Szél támadja orvul kezed, arcod, füled.
Ámde bárhogy fujjon, bőröd meg nem kékül:
NIVEA CREME bizton megvéc fagytul, széltül.

Magy. Kir. Osztálysorsjáték
Egyetlen sorsjeggyel szerencsés esetben
500.000 aranypengő nyerhető
Mindenki a saját szerencséjének a kovácsa!
Ezért rendeljen a már október 16-án kezdődő nyereményhuzásokra bármelyik főárusitónál sorsjegyet
A készpénznyeremények összege
7 millió 722.000 aranypengő
Minden második sorsjegy nyer
Rendeléseket a főárusitók pontosan elintézik
Hivatalosan megállapitott sorsjegyárak:
Egész 24 pengő
Fél 12 pengő
Negyed 6 pengő
Nyolcad 3 pengő
A huzások V., Vilmos császár-ut 26—28 sz. a. hivatalos helyiségben tartatnak meg.

RÁDIÓ
EGY VILLAMOSJEGY ÁRÁÉRT
ÁTSZÁLLÓJEGY
G171
Részletre naponta 24 fillér
2+1 csöves
hálózati, hangszóróval egybeépitett körzetvevő
Felvilágositással a rádiókereskedők szolgálnak
Gyártja: TELEFONGYÁR RT.

MAGYARSÁG
1931/10. 135.

Pénteken hirdetik ki a halálos itéletet Matuska, a biatorbágyi merénylő előtt

Matuska Szilvesztert, akit a kúria tudvalevőleg *halálra ítélt*, az akkori osztrák igazságügyi hatóság azzal a feltétellel adta ki, a magyar bíróságoknak, ha Magyarországon nem szabnak ki súlyosabb büntetést reánézve, mint amilyen büntetésben az osztrák területen részesült volna.

Matuska Szilveszter időközben újrafelvételi kérelemmel fordult a magyar bíróságokhoz, ezt a kérelmét azonban, mint teljességgel alaptalant, jogerősen elutasították. Azóta az osztrák hatóságokkal folyamatban levő tárgyalások befejeződtek és — hír szerint — Magyarország kormányzója is döntött Matuska Szilveszter kegyelmi kérvénye felett.

A pestvidéki törvényszék Márton-tanácsa mindezeknél fogva április 8-án, pénteken abban a helyzetben lesz, hogy *ki fogja hirdetni Matuska Szilveszter előtt a jogerős ítéletet, valamint a kormányzói legfelsőbb döntés eredményét.*

MAGYARORSZÁG 1938/04., 55.

Matuska Szilveszter kegyelmet kapott

Halálbüntetését a végrehajtás nemzetközi akadályaira való tekintettel életfogytiglani fegyházra változtatta a kormányzó

Ma délelőtt pontban 12 órakor hirdette ki *Mendelényi* László, a pestvidéki törvényszék elnöke *Matuska* Szilveszter biatorbágyi rém előtt a *kúria jogerős ítéletét*, majd ezt követően *a kormányzónak a kegyelmi kérvényben hozott döntését.*

Matuska Szilveszter megvasalva, a fogházőrök sorfala között lépett be a törvényszék kapuján Két fogházőr vezette be a terembe. *Hosszú szakálla a mellét veri* és amikor az elnöki emelvény elé ér, mélyen meghajol. Tétova tekintettel néz körül a teremben, majd összerezzen, amikor a fogházőr harsány hangon jelenti:

— *Méltóságos uram, alássan jelentem, Matuska Szilvesztert előállítottam.*

— A törvényszék — kezdte az ítélet kihirdetését *Mendelényi* elnök — Matuska Szilvesztert 1934 novemberében hozott ítéletében bűnösnek mondotta ki *22 rendbeli gyilkosság és 14 rendbeli gyilkosság kísérletének* bűntettében és ezért *halálra ítélte.* A törvényszék ítéletét a tábla helybenhagyta, majd a kúria 1935 december 13-án hozott ítéletében a *halálos ítéletet jogerőre emelte.* Matuska védője, Lévay Tibor újrafelvételi kérelemmel fordult a törvényszékhez. Kérését azzal indokolta, hogy *Matuska nem épelméjű és tettét büntetőjogilag beszámíthatatlan állapotban követte el.*

Az orvosszakértők azonban megállapították, hogy *Matuska épelméjű és büntetőjogilag beszámítható.* Így a törvényszék *az újrafelvételi kérelmet elutasította.*

A halálos ítélet így tehát jogerőre emelkedett, de kihirdetésére még sem került sor, mert Matuskát, akit osztrák területen fogtak el, csak azzal a feltétellel adták ki, hogy *a halálos ítélet nem hajtható rajta végre.* Ettől függetlenül dr. Lévay Tibor védő kegyelmi kérvénnyel fordult a kormányzóhoz.

— Most pedig *kihirdetem a kormányzó úr őfőméltóságának határozatát,* — mondotta az elnök.

A magyar királyi kúriától érkezett értesítés a következőképpen szól:

— 22 rendbeli gyilkosság és 14 rendbeli gyilkossági kísérlet bűntettével vádolt Matuska Szilveszter büntetésére vonatkozó összes iratokat további eljárás céljából azzal küldi meg a pestvidéki törvényszéknek, hogy az igazságügyminiszter 8059/38. számú rendelete szerint vitéz nagybányai *Horthy Miklós kormányzó úr őfőméltósága 1938 február 23-án kelt legfelsőbb elhatározásával* a pestvidéki törvényszék, a tábla és a kúria által Matuska Szilveszterre kiszabott halálbüntetést *a büntetés végrehajtásának nemzetközi akadályaira való tekintettel életfogytiglan tartó fegyházra változtatta át.*

A Kúria minden törvényes eshetőségre számított. Tizévi hivatalvesztést állapított meg. A vizsgálati fogságot a törvényszék nem számította be Matuska büntetésébe, mert tulajdonképpen nem volt vizsgálati fogságban, hanem az osztrák büntetőtörvényszék által reá kiszabott *hat évi súlyos börtönbüntetést töltötte*, majd ezt követően itthon előzetes letartóztatásban, később pedig az ítéletnek jogerőre emelkedése után csak őrizetben volt, *mindaddig, amíg a kormányzó úr a kegyelmi kérvény ügyében nem döntött.*

Megértette-e Matuska Szilveszter, amit most maga előtt kihirdettem? *A kormányzó úr őfőméltósága a halálbüntetését életfogytiglan tartó fegyházra változtatta át.*

— Kérem szépen, — mondotta csendes hangon Matuska — szükség lesz még az én találmányaimra. Tessék megengedni, hogy 93-ik találmányomat most elmondjam.

Az elnök nem válaszolt Matuska szavaira, hanem enunciálta, hogy az *ítéletkihirdetés befejezést nyert.*

Matuska Szilvesztert a rendőrök sorfala között visszaszállították az ügyészség fogházába, ahonnan ma a kora délutáni órákban *rabautó viszi vissza a gyűjtőfogházba.*

A cseh-orosz egyezmény elejtését és önkormányzatot követelnek a szudétanémetek

London, április 8.

A *Daily Telegraph* prágai levelezője úgy értesül, hogy a cseh parlament kormánytámogató pártjai megegyeztek, hogy *Hodzsa* cseh miniszterelnök engedményeket tehet a szudétanémeteknek, mégpedig a következő határokon belül:

1. *Csehország külpolitikája nem változtatható meg.*

2. *Területi önkormányzatot nem lehet adni.*

3. *A szudétanémetek tanusítsanak feltétlen hűséget az állam iránt és szüntessék be az államellenes propagandát.*

A levelező szerint a szudétanémetek *nem hajlandók ezeket a határokat elfogadni s a cseh-orosz egyezmény elejtését és területi önkormányzatot követelnek.* Henlein Konrád, a szudétanémetek vezére kijelentette, hogy *olyanféle dualizmust követel, mint amilyen Ausztria és Magyarország között állott fenn a régi Habsburg-birodalomban.*

MAGYARORSZÁG 1938/04. 105.

Történelem

Matuska letartóztatása

Minden betű: rövidítés

„Nem is akarom megvádolni…”

IV.

Egy ideig még nyomoznak Leipnik után, és elmagyarázzák, hogy tulajdonképpen hogyan is kell olvasni a felrobbantott biatorbágyi viadukton talált, levélborítékra írt szöveget. A klérushoz közel álló Nemzeti Újság írta: „A rendőrségen sok fejtörést okozott, hogy mit jelent a levél aljára írt szó: A fordító. A rendőrségnek már első pillanatban az a feltevése volt, hogy ennek a szónak rejtett értelme van. A fordító szót tulajdonképpen így kell olvasni: A. F. O. R. D. Í. T. Ó., és minden egyes betű egy-egy szó rövidítését jelenti. Sikerült is kihámozni német nyelven a szó igazi értelmét: Abteilung Für Ost-Ropa (Ost-Európa szovjet rövidítése) Der Internationalen Terror-Organisationen, vagyis magyarul: Nemzetközi terrorszervezetek kelet-európai osztaga.” Ezt az ostobaságot egyetlen lap sem tette nevetségessé, nem cáfolta…

MATUSKA A MERÉNYLET UTÁN

„Tagadja”

„Semmi bizonyító anyag”

Idéztük már Nemes Dezső 1981-es könyvét a biatorbágyi merényletről. A tanulmány foglalkozik azzal, hogy miként is fogadta a szociáldemokrata vezetés a statárium kiterjesztését. „A szervezett munkásságot nagyon is nyugtalanító kormányintézkedésekkel a Népszava szeptember 20-i »Statárium« című vezércikkével foglalkozott. »Mindenekelőtt le kell szögeznünk azt — írta a lap —, hogy a szociáldemokrata párt nem az erőszakos fölforgatás eszközével akarja a kapitalista társadalom termelőmódjának elviselhetetlen igazságtalanságait megváltoztatni. Mi a fokozatos fejlődés alapján állunk… Azt akarjuk, hogy az egyoldalú osztályérdekek kiküszöbölésével a parlament olyan törvényeket alkosson, amelyek mindenkinek a megélhetését és boldogulását biztosítják.« A fogalmazás nem mondható precíznek, de a lényeg az, hogy a statárium kiterjesztése alkalmából a Népszava szerkesztői célszerűbbnek látták az uralkodó körök józanabb belátására apellálva azt hangsúlyozni, hogy az MSZDP céljai a tőkés rendszer elviselhetőbbé tételét kívánó reformok elérésére irányulnak… A Népszava elhallgatja a lényeget: a rögtönbíráskodás kiterjesztését az 1921. III. tc.-ben megnevezett cselekményekre, mindenekelőtt a kommunista mozgalomban való részvételre. Ennek elhallgatása szándékos megtévesztése az olvasónak… A Népszava elhallgatta, hogy a rögtönbíráskodás kiterjesztése elsősorban a kommunisták ellen irányul” — írja Nemes Dezső.

Egyébként a „Leipnik-vonal” (Hetényi sokszor és szívesen emlegette így ötletét az újságíróknak) két hét múlva már használhatatlannak bizonyult. Szeptember 26-án a Népszava „Megfeneklett a torbágyi nyomozás” című írásában olvasható: „A rendőrség és csendőrség gyanúja az első órákban határozottan az volt, hogy a merénylet bolsevista összeesküvőknek vagy külföldi bűnszövetkezetnek a munkája. A kétheti nyomozás azt mutatja, hogy erre vonatkozóan a rendőrségnek semmi bizonyító anyaga nem volt. Mivel szívesen hasonlítják a torbágyi merényletet a jüterbogi merénylethez… Kérdés, nem történt-e mulasztás, amikor a rendőrség puszta feltevések alapján csupán egy irányba terelte érdeklődését, és figyelmen kívül hagyta a külföldi tanulságokat.” (Jüterbogban is volt vonatrobbantás.)

A szociáldemokrata lap elég későn állapítja meg mindezt, mert hiszen a polgári, liberális Pesti Napló már szeptember 19-én ezt írta: „Kézzelfogható bizonyíték került elő arról, hogy a biatorbágyi merényletet és a jüterbogi vasúti merényletet egy társaság tagjai hajtották végre.”

Október 11-én az újságolvasó szenzációs hírt kap: „Bécsben letartóztatták Matuska Szilveszter gazdag kereskedőt, akit súlyos gyanúokok alapján a biatorbágyi merénylet elkövetésével gyanúsítanak — Matuska a merénylet színhelyén bekötöztette állítólagos sebeit, de a rendőrség megállapította, hogy nem is utazott a halálvonaton. — A bécsi rendőrségen bevallotta, hogy tíz kilogramm ekrazitot és egyéb nagymennyiségű robbanóanyagot vásárolt, de nem tudta megmondani, hogy a robbantószerekkel mit csinált. — Miért volt Matuska Budapesten? Matuska a bécsi rendőrség szerint büntetlen előéletű. — Megoldás előtt a sorozatos vasúti merényletek titka?” — kiált az olvasóra a Pesti Napló tizenkétsoros címe.

Dr. Wahl nyilatkozik

A rendkívül nagy terjedelmű tudósításból kiderül, hogy a budapesti rendőr-főkapitányság tájékoztatta a bécsi rendőrigazgatóságot gyanújáról. A tudósítás szerint Matuskát először a bécsi rendőrség bűnügyi osztályának főnöke, dr. Wahl hallgatta ki, aztán hazaengedték. Wahl az első kihallgatást követően tájékoztatta Budapestet, majd másnap reggel Matuskát újra beidézték a bűnügyi rendőrségre, s a kihallgatás után már le is tartóztatták. Wahl doktor nyilatkozata a Pesti Naplónak: „A budapesti rendőrségtől három nappal ezelőtt értesítést kaptunk, amely szerint súlyos gyanúokok merültek fel Matuska ellen… Matuska a leghatározottabban tagadja, hogy a biatorbágyi merényletet ő követte volna el, a legnagyobb határozottsággal jelenti ki, hogy a merénylethez semmi köze sincs… Matuska Szilvesztert mindjárt a szerencsétlenség után ott találták a biatorbágyi viadukt alatt… Azt mondta, a szerencsétlenül járt vonattal akart visszautazni Bécsbe… A budapesti rendőrségnek már akkor feltűnt, hogy annak a III. osztályú kocsinak, amelyben Matuska állítólag utazott, minden utasa meghalt. Meghalt a vasúti kalauz is, aki éppen ebben a kocsiban tartózkodott. A vasúti kocsi ízzé-porrá tört. Feltűnő volt, hogy ha valaki 26 méteres magasságból leesik, és mint állítja, a vasúti kocsi ablakából kizuhant, semmiféle súlyosabb sérülést nem szenved… Matuska bevallotta azt is, hogy tíz kiló ekrazitot vásárolt, továbbá nagyobb mennyiségű töltényt és gyújtózsinórt. Arra a kérdésre, hogy mi szüksége volt erre, azt válaszolta, hogy St. Pölten mellett kőbányája van, ott a kövek felrobbantására volt szükség robbanóanyagokra. Tattendorfban pedig gyára van, amelynek kéménye túlságosan füstöl, a környékbeliek panaszkodtak a füst miatt, és ő ezt a kéményt fel akarta robbantani” — mondta a bécsi rendőrség bűnügyi osztályának vezetője a budapesti lap munkatársának. Elmondta azt is, hogy Matuska a kihallgatás során belátta, hogy sem az ekrazit, sem a robbanótöltény nem alkalmas a kémény felrobbantására vagy kőbányai használatra. S aztán azt mondotta: az ekrazitot a gyár közelében levő patakba dobta, a robbanótöltényekkel kísérleteket végzett, egy részüket pedig elásta. Utánanéztek ennek az állításnak — az ekrazitnak a patakban nyoma sem volt, a robbanóanyagból pedig jóval több hiányzik, mint azt Matuska állította. Nem tudott felelni arra, hogy miért járt Budapesten, nem tudta elmondani, hogy kivel tárgyalt, kivel találkozott.”

Dr. Wahl nyilatkozatának legérdekesebb része az, amelyben a gyanú és vád összefüggéseit taglalja. „Különféle súlyos gyanúokok vannak Matuska ellen. Ő tagadja, hogy bármiféle része is volna a katasztrófában, de a felmerült gyanúokokat eddig nem sikerült meggyöngítenie… Hogy mi oka lehetett Matuskának erre a tettre, arra nézve semmiféle magyarázat vagy indokolás nincs… Büntetlen előéletű, és iyen súlyos bűnnel, mint amilyen a biatorbágyi viadukt felrobbantása, nem is akarom megvádolni. Bizonyos azonban, hogy az ellene felmerült gyanúokokat megcáfolnia, vagy azokat meggyöngítenie nem sikerült, éppen ezért a bécsi rendőrség elrendelte letartóztatását.”

Zavaros élettörténet

A budapesti sajtó tudósításai szerint október 10-én, szombaton kora délután tudták meg a budapesti főkapitányság bűnügyi osztályán, hogy letartóztatták Bécsben Matuskát. S nem lett volna hű önmagához a horthysta rendőrség, ha a letartóztatott bécsi gyáros személyéhez, múltjához ne igyekeztek volna valamilyen módon hozzákapcsolni az első alaptalan feltételezést, azt, hogy „kommunisták robbantottak”.

Még szombaton délután közölték az érdeklődő újságírókkal a budapesti főkapitányságon, hogy ők már akkor, a tragédiát követő órákban gyanakodtak Matuskára. A „jól öltözött, de sáros arcú, sáros hajú, megtermett férfi”, Matuska, beszélgetett a nyomozókkal, és ahogy a Pesti Napló írja: „Matuska vallomásáról jelentést tettek a politikai osztály vezetőjének. Ez a jelentés már akkor meglepetést okozott. Matuska Szilveszter neve ugyanis nem volt ismeretlen a politikai osztály vezetői előtt. A proletárdiktatúra bukása után a Singer-féle nagyarányú kommunista ügy egyik vádlottja volt. De nemcsak ebből, hanem más ügyekből is ismert volt Matuska Szilveszter neve.” Soha többé a későbbiek során fel nem merült Matuska állítólagos kommunista múltja. Élettörténetét október 13-án újságoldalak egész során ismertették a lapok.

Matuska 1892-ben született Csantavéren, apja vegyeskereskedő volt, s a fiú korán elhalt apja után anyjának új férje, Kőműves József papucsosmester tanácsára tanítóképzőbe iratkozott be. Tanítói oklevelet szerzett. Kitört a háború, és bevonult a 6-os honvéd gyalogezredhez. A szerb fronton megsebesült, főhadnagyként szerelt le, és visszatért Csantavérre. Egy ideig tanítóként tevékenykedett. Megnősült, felesége Dér István tanító leánya volt. 1918—19-ben valutázott, szatócsüzletet nyitott. Az életrajzok itt kissé zavarossá válnak, és a Csantavérről elkerült Matuska egyszer csak Mezőtúron bukkant fel. Házat, földet vásárolt, majd Budapestre költözött, és először a Visegrádi utcában vásárolt bérházat, majd egy másodikat a Szabolcs utcában.

Volt csemegeboltja a Veres Pálné utcában, tevékenykedett borügynökként, ingatlanközvetítőként — aztán egyszerre minden összeomlott, és a húszas évek derekán Matuska Szilveszter Bécsbe költözött. Valami pénze mégis maradhatott, mert három házat vásárolt 1927-ben. Az egyik ház teteje kigyulladt — előbb azzal vádolták meg, hogy maga gyújtotta fel a házat — a biztosító fizetett. A húszas évek végén Matuska borkereskedéssel foglalkozott, a palackozott borokat „Tigristej” néven hozta forgalomba. Tattendorfban megvásárolta az Österreichische Eisenindustrie A. G. egyik üzemét, és a környéken egy kőbányát is vásárolt. Két mondat az életrajzözönből: „Akár bűnös, akár ártatlan… annyi bizonyos, hogy eddig még nem akadt ember, aki tisztán látta volna életét, szándékait, üzleteit, aki belelátott volna kártyáiba… Vallásos ember, akinek védszentje Szent Antal.”

(Folytatjuk.)

MAGYARORSZÁG 1981/40, 21.

KÖTÖTT PÁLYÁN
ARCHÍV ANYAGAI

Történelem

Beismerő vallomás

Egy K-tiszt Bécsben

A „vérközösségi eskü”

VI.

Nemes Dezső 1981-es könyvének új, eddig ismeretlen összefüggéseket megvilágító része az, amely elmondja, hogy amikor Matuskát a bécsi rendőrségen kihallgatták, nemcsak Schweinitzer rendőrtanácsos, a politikai nyomozócsoport főnöke, Hetényi egyik legfontosabb embere volt ott, hanem a magyar vezérkari főnökség, a VKF egyik tisztje is. Mégpedig Tamás Emil Imre, aki 1920-tól a VKF—2. osztályának úgynevezett K-tisztje (kémelhárító tisztje) volt és a VKF—2. és Hetényi összekötője. Amikor 1967—68-ban Tamást a belügyi nyomozó tisztek meghallgatták, azt mondotta: „egy más ügyből kifolyólag” Böhm osztrák rendőrtanácsos előszobájában véletlenül találkozott össze Schweinitzerrel. Schweinitzer kérte meg, figyelje meg Matuskát, észleleteiről tájékoztassa őt. Tamás azt mondotta 1967-ben: ezt megtette, de az ügyben semmi más szerepe nem volt. Ám elmondta azt is, hogy Schweinitzertől hallotta, hogyan szorította a sarokba Matuskát. De Schweinitzer később a tárgyaláson egészen mást mondott, mint amit annak idején Tamásnak a bécsi rendőrségen.

A tizedik napon

Nemes Dezső 1981-es könyve: „Schweinitzernek lehetett kellő információja Matuskának a merényletben való tényleges részvételéről. Matuskának tehát ezt be kellett ismernie, de csak a segédkező szerepét ismerte el és vonakodott vállalni, hogy egyedüli tettes lett volna. Mégis, miért kellett elvállalnia a magányos merénylő szerepét — erre ugyancsak nem derült fény. Schweinitzer eleve azzal a céllal utazott Bécsbe, hogy Matuskát rávegye erre a vallomásra, s ezt el is érte. Valamit segíthetett neki a VKF—2. összekötő tisztje, aki »véletlenül« éppen akkor ment ugyanoda.

Több körülmény indokolja azt a feltételezést, hogy Schweinitzeréknek sikerült valamilyen módon eloszlatni Matuska félelmét a halálos ítélettől. Életben maradásának lehetőségét, s valószínűleg mint egyetlen lehetőséget kellett kilátásba helyezniük, ha vállalja a magányos merénylő szerepét, s egyben azt, hogy mint ilyen váljék — híres emberré... S ha Matuska — nem lévén számára más kiút — vállalta ezt a szerepet, akkor logikus következménye az, amit Schweinitzer mondott: »mindenképpen segítségünkre igyekezett lenni«. S ebbe a képbe illik Matuska kiadatásának az a feltétele, hogy ha halálra ítélik is — ki nem végezhető, mert Ausztriában nincs halálbüntetés. A magyar állampolgár Matuskát a Magyarországon elkövetett tömeggyilkossági ügyben tilos kivégezni, bármennyire szeretnék is, mert az osztrák hatóságok nem járulnak hozzá. A pesti újságok ezt hamar bevitték a köztudatba.”

Matuska kihallgatásának tizedik napján beismerte, hogy mind a jüterbogi, mind a biatorbágyi merényletet ő követte el, és ő követte el az Ansbach melletti két merényletet is.

Tettének indokául Matuska azt adta elő, hogy vallásos világmozgalmat akart indítani az emberiség megjavítására. Hogy azonban ilyen nagy jelentőségű mozgalomnak vezére lehessen, tekintélyt és hírnevet kell szereznie. Ezért követett el ilyen világra szóló merényleteket. Még két ilyen vasúti merényletre készült.

Az osztrák bíróság Matuskát a két ansbachi merényletért nyilvános erőszakoskodás bűntette miatt — amely körülbelül a magyar büntetőtörvénykönyvben meghatározott közveszélyű rongálás bűntettének felel meg — 1931 decemberében hatévi fegyházra ítélte. A berlini bíróság Matuskának a jüterbogi merénylet miatti felelősségre vonásáról Magyarország javára lemondott.

Érdemes összegezni: Matuskáról először azt mondta a budapesti rendőrség egyik nyomozó tisztje, hogy „baloldali múltja van”. Később a legkülönbözőbb politikai csoportosulásokban látták. Az Est egy 1931-es cikkéből: „Az 1918-as forradalom alkalmával Matuska még le nem szerelt katonákból rablócsapatot alakított és rablásokat követett el és ezért eljárás is folyt ellene. A kommün alatt katona volt. 1926-ban egy új kommunista szekta tagja lett. Újabb értesülések szerint 1928-ban Csantavéren szintén robbantásokkal akart merényleteket elkövetni...

Ára 10 fillér
Budapest, 1931 • Vasárnap • október 18.
XXII. évfolyam • 237. szám
AZ EST
Politikai napilap
Főszerkesztő: Miklós Andor
„Szerkesztő úr
A hóhér készenlétben várja a bankrablók statáriális tárgyalását
Matuska mindent bevallott
Négy merényletet elismer
Nemzetközi expresszek ellen új merényleteket tervezett

ÚJSÁGOLDAL, 1931. OKTÓBER
Schweinitzer mást mondott

Matuska mentalitása

Az Est kecskeméti tudósítója állítja, hogy a bécsi Arbeiter Zeitung híradása, amely szerint Matuska Szilveszter tagja volt Héjjas Iván sokat emlegetett különítményének, nem felel meg a valóságnak. Tanúk állítják: ott volt az 1921. évi nyugat-magyarországi harcokban.

A polgári liberális Az Est ezt a címet adta a Matuska kalapos, felöltős képével illusztrált cikknek: „Matuskának 1918-ban rablóbandája volt — kommunista, népfölkelő, különítményes”. Tehát a már leleplezett merénylőről, még ha egykori szélsőjobboldali felkelőtársai felismerik is, mint a nyugat-magyarországi Prónay-féle Lajtabánság-kaland résztvevőjét, még mindig nem ejtik el a Hetényi—Schweinitzer-féle kísérletet, hogy a kommunistákat is belekeverjék a gyalázatos ügybe.

A valóság? Nemes Dezső írja könyvében: „Matuska mentalitását az ellenforradalom formálta. Számára az egyéni felemelkedés fontos kelléke volt a kommunisták gyűlölete, valamint a »keresztény kurzus« úri ranglétráján magasabban állók ismeretsége és körükben jó összeköttetések szerzése. Bécsbe költözve kalandos tervek szövögetése közben várta az alkalmat és a lehetőséget az egyéni felemelkedésre. Ezzel a társasággal, Gömböséken kívül, lehettek kapcsolatai sötét ügyekkel foglalkozó más köröknek, szerveknek is... Schweinitzeréknek valószínűleg kiemelkedő szerepük volt abban, hogy Matuskát rávették, vállalja három ország vasúti merényletei egyedüli tettesének szerepét. Erre elsősorban a horthysta hatóságoknak volt szükségük, mégpedig az uralkodó körökhöz vezető biatorbágyi szálak ködösítése érdekében.”

Az 1967—68-as vizsgálat során Egyedy Balázs elmondotta, hogy mit mesélt neki Kürthy Gergely csendőr alhadnagy a biatorbágyi ügyről. (Egyedy és Kürthy szovjet hadifogságba került a második világháborúban és Kürthy a hadifogolytáborban mondotta el Egyedynek mindazt, amit a biatorbágyi ügyről tudott: „Bennünket, csendőröket kizártak ebből a nyomozásból, noha a bűnügy vidéken történt, így a nyomozás egyedül minket, csendőröket illetett volna...” A csendőr alhadnagy elmondta, hogy a helyi csendőrőrs parancsnoka saját szakállára, önbuzgalommal kezdett el nyomozni és így akadt Matuska nyomára. Nemes Dezső megállapítja: „Kürthy véleménye az volt, hogy a merénylet a baloldali pártok felszámolását célzó »rosszul sikerült német mintára előkészített manőver volt. Gömbös volt a ‚Leó’, akit Matuska megeleveníteni nem tudott, nem is akart, mert kötötte őt a vérközösségre tett esküje. S így Matuska hitszegő áruló nem lett, de szerintem, hogy Leó Gömbös volt, holtbiztos«” — írja a vallomást idézve Nemes Dezső, aki elemzi Kürthy közléseit, azok egy részét tévedésnek látja, s leszögezi, hogy új momentum, hogy Matuska is tagja volt valamelyik titkos társaságnak — a „vérközösség” megjelölés azt sejteti, hogy a Kettőskereszt Vérszövetség nevű titkos szervezetről lehetett szó.

Schill meggyilkolása

Nemes Dezső hívja fel a figyelmet arra is: Prónay Pál hírhedt naplójában az egymással torzsalkodó szélsőjobboldali figurák egyikének sorsával kapcsolatosan is felbukkant Biatorbágy. Prónay Schill Ferenc tábornok meggyilkolásával kapcsolatban írja naplójában, hogy Schill tábornok, csendőrfelügyelő ellenezte, hogy Gömbös diktátori hatalomhoz jusson és ismerte „a biatorbágyi vasúti merénylet pontos hátterét”. (Schillt puccskísérletben való részvétel címén letartóztatták és a Margit körúti katonai fogházban megölték.)

A csendőr alhadnagy által említett Leó nevével később találkozunk majd, a tárgyalás idején. Ám nemcsak Kürthy tudhatta, hogy Gömbös vagy baráti köre áll a háttérben. Valószínű, hogy már az előkészítésben is szerepe volt annak a Zdeborszki (Borszéki) Oszkárnak és Hain Péternek, a későbbi háborús bűnösöknek, akik a biatorbágyi merénylet előtt Ausztriában tevékenykedtek, s állítólag valutabűncselekmények felderítésével foglalkoztak. Petri Béla egykori detektív mondta el 1968-ban, hogy ennek a két személynek, Gömbös bizalmi embereinek volt a legfontosabb szerepük a biatorbágyi merénylet nyomozásában. Tegyük hozzá: lehet, hogy megszervezésében is.

(Folytatjuk.)

MAGYARORSZÁG
1981/42. 21.

Kilenc forint apró

HAJBA FERENC–PEKAREK JÁNOS

Ötven lehetséges elkövető DNS-vizsgálata alapján elfogták a rendőrök a szentkirályszabadjai „hurkos gyilkost”. A 43 éves, büntetett előéletű E. Zoltán a megalapozott gyanú szerint öt embert ölt meg, köztük a saját testvérét is. Abban a kétezer lelkes, Veszprém megyei faluban lakott, ahol a bűncselekményeket is elkövette: az elsőt 1991-ben, az utolsót az idén márciusban.

E. Zoltán romos házának lepecsételt ajtaja elé áll csütörtök délután egy tetovált fiatalember, és mobiltelefonjával lefényképezi önmagát. Emlékkép – magyarázza vigyorogva, majd hozzáteszi: tizenhárom éven át élt „szembeszomszédként”, közös udvarban a sorozatgyilkosság gyanúsítottjával.

E. Zoltán házának ablakát nejlonfólia borítja, a helyiek szerint ezt a szobát egyszer dühében már fölgyújtotta a lakója. Máskor meg a ház tetejére mászott fel, s elkezdte leszórni a cserepeket, a rendőrök fékezték meg.

Csütörtök délelőtt, a tettes őrizetbe vételének a hírére az utcára özönlenek a szentkirályszabadjai emberek.

– Nem őt gyanúsította a falu – ismeri el, kicsit talán szégyenkezve is égy munkásruhás férfi, aki söröskorsóval a kezében jött ki a kocsmából. – Alkalmazott egy nőt az önkormányzat ebédkihordónak, aki bejáratos volt valamenynyi áldozat lakásába. Állítólag pénzt is kért tőlük. Az önkormányzat már korábban felmondott neki. A lakók közül pár napja többen is bejelentést tettek ellene az ingyenesen hívható zöld számon. Akadt, aki az egymilliós nyomravezetői díj reményében, mások önvédelemből. Kínos, hogy alaptalanul vádoltuk.

Egy héttel korábban még a bizonytalanság és a félelem uralkodott Szentkirályszabadján. Éjszaka jártuk körbe a falut, minden második ház ablakából a tévé kékesen villogó fénye szűrődött ki. Lehet, hogy nem mertek elaludni az emberek.

A kutyákat becsalogatták az elővagy a hálószobába, amit nem értettek az ebek, hiszen pár hónappal korábban a legzordabb napon is kiverték őket az udvarra őrizni a házat. Most meg, hogy kitört a tavasz, a lakásukba fogadták őket. A kutya közelsége biztonságot adott.

Az idős embereket éjszakára hazavitték magukhoz külön élő gyerekeik, rokonaik. Akinek távol laktak vagy nincsenek hozzátartozóik, berendezkedtek a védelemre. Többen nyakukba akasztott személyhívóval, s az ágyuk mellett heverő kisbaltával és húsklopfolóval töltötték az éjszakát.

– Aggódnak az emberek, de nem tört ki pánik – bizonygatta Iványi András polgármester.

Bánfi Ferenc dandártábornok, Veszprém megye nemrég kinevezett, új rendőrfőkapitánya a legutóbbi gyilkosságot követően megnyugtatta a község lakóit: az ámokfutó kézre kerítésére megalakult nyomozócsoport addig nem hagyja el a falut, amíg el nem fogják a gyilkost. Ha kell, három évig is a községben maradnak.

A folyamatos rendőri jelenlét megnyugtatólag hatott. A három év kevésbé.

A Balatonalmáditól öt kilométerre található falu utcáin megjelentek a személyhívók és házriasztók forgalmazói.

– Köszönjük, de nekünk már van riasztónk – szóltak ki nekik egy pár éve épült családi házból.

– Látjuk – fitymálta a két fiatalember a ház falára erősített hangszórót. – Pedig a korszerű riasztónak éppen az a lényege, hogy nem hívja fel magára a bűnözők figyelmét, nem bömböl, mint egy megsebzett oroszlán, hanem diszkréten a központunkban jelez, mi pedig jövünk, és fülön csípjük a gazfickót.

– Persze, miután minket átküldött a másvilágra – csapta be az ajtót a háziasszony a riasztósok orra előtt.

Mondják, hogy egy kutyatenyésztő is felkereste a falut, utánfutója ketrecében pitbullokkal. Ezeket kínálta volna hatékony házőrzőnek, de amikor meglátta a rendőröket, gyorsan kereket oldott.

Az első gyilkosság 1991-ben történt Szentkirályszabadján. A gyanúsított akkor azt az embert, a 85 éves V. Istvánt ölte meg, aki valójában a nevelője volt. Villáskulccsal ütötte fejbe, és talán ha húsz-harmincezer forintot tudott elvinni tőle.

E. Zoltán azzal magyarázta tettét, hogy haragudott a nevelőjére. Emlékezete szerint egyszer megverte az édesanyját. Az is feldühítette, hogy a falu szüreti báljára pénz hiányában nem tudott elmenni.

A bátyjával élő gyanúsított nyolc évvel később a testvérével is végzett. Vele lakóházuk eladása miatt keveredett vitába. Leütötte, puszta kézzel megfojtotta, összekötözte, majd éjszaka talicskával végigtolta a falun és elásta a Pósakertben. A tetemet hónapokkal később találták meg, felismerhetetlen állapotban. A rendőrök nem is tudták azonosítani. E. Zoltán bátyját pedig azért nem keresték a faluban, mert a gyanúsított elterjesztette róla, hogy elköltözött.

A rendőrök azért sem gondolták, hogy E. Zoltán bátyja a halott, mert az okmányok tanúsága szerint egy-két nappal az ismeretlen holttest megtalálása előtt a báty segélyt vett fel az önkormányzatnál. Mára kiderült: testvére papírjaival E. Zoltán járt a községházán: a rendőrök még vizsgálják, hogyan juthatott hozzá a pénzhez.

2002 nyarán H. Károlynét ölte meg otthonában. Utána egy évvel J. Pál következett. Egyedül élő, idős emberek voltak.

A legutóbbi gyilkosság az idén március 6-án éjféltájban történt. Egy magányosan, de a falu központjában lakó, nyolcvankét éves asszony, P. Károlyné volt az áldozat.

– Elvitte az ovális, köves gyűrűjét, amit a férje pecsétgyűrűjéből csináltatott, eltűnt a karikagyűrűje is – állítja Barcza Károlyné, aki a falu népe szerint afféle „titkárnője” volt P. Károlynénak. Ő segítette intézni a papírügyeit. Nemrég még a kincstárjegyeit is átvitte neki, hogy megnézze, mikor lehet beváltani őket.

– Lejárt az már Klári, áprilisban lesz egy éve – magyaráztam, de csak legyintett: – Nem baj, eláll az a papír a szőnyeg alatt. Ott tartotta, a gyilkos nem is találta meg nála. Úgyhogy csak az ékszereit vitte el – osztja meg velünk ismereteit Barczáné, aki úgy tudja: a tettes összeforgatta az áldozat lakását. Döbbenetes, de a redőnyt sem húzta le, mialatt szörnyű tettét elkövette. Nem tudni pontosan pénzt talált-e a lakásban, mert „szegény Klári első férje szerette az italt, dugni kellett előle a pénzt lábasba, csizmaszárba.” Erre igen rászokott szegény Klári, biztos, hogy pénzt nem tartott szem előtt” – sorolja.

A tettes azonban megtalálta a pénzt: 154 ezer forintot vitt magával. A kilenc forint aprót a helyszínen hagyta. A rabolt összeget tíz nap alatt költötte el italra és játékautomatára.

Szentkirályszabadja alvó falu. Sokan költöztek ki a közeli Veszprémből, új utcákat nyitottak a „jött-mentek”, akik leginkább csak aludni járnak a településre. Munkájuk, iskolájuk, baráti körük a megyeszékhelyhez köti őket.

Ezt erősíti meg Sikosné Szücs Mariann pedagógus, önkormányzati képviselő is.

– A kiköltözések következtében egy év óta már kétezernél többen lakunk itt – mondja a tanárnő, s megmagyarázza, miért fontos ez. A kétezernél nagyobb lélekszámú településen ugyanis illetmény jár az önkormányzati képviselőknek. A szentkirályszabadjaiak azonban ezt az egyébként csekély összeget nem teszik zsebre, hanem közösségi célokra használják fel.

Régebben a leghangosabb magyar falvak egyike volt Szenkirályszabadja. Katonai repteréről gyakran szálltak fel a dübörgő helikopterek. A légikikötő további sorsa ma még bizonytalan, katonai bázisként megszűnik, polgári reptérként szeretnék hasznosítani, aminek jó esélye van a Balaton közelében. A pilóták egy részét már elvezényelték innen, de még mindig laknak repülősök a faluban.

> *A legutóbbi gyilkosság az idén március 6-án éjféltájban történt. Egy magányosan, de a falu központjában lakó, nyolcvankét éves asszony, P. Károlyné volt az áldozat.*

Ötvennél több idős ember él egyedül Szentkirályszabadján. Pánik valóban nem tört ki a márciusi gyilkosság után, csupán korábbi szorongásukat váltotta fel a mindennapi, konkrét félelem.

A kriminalisztika és a büntetőjog egyik szaktekintélye, Korinek László kutatásokon alapuló monográfiájában tisztázza a konkrét bűnözési félelem és az absztrakt szorongás közti különbségeket. Szerinte a félelem a személyünkre, lakókörnyezetünkre vonatkozó konkrét áldozatul esési kockázat felmérése, a szorongás pedig egyfajta diffúz, tárgytalan elbizonytalanodás.

Szentkirályszabadján a félelem volt jelen. A tartós félelem pedig idővel megkereste volna a maga bűnbakjait. Ha nem talál senkit, hát kinevez valakit. A faluban sok roma él. Elterjedt a híre, hogy a helybeli romákat génvizsgálatra vitték el a rendőrök. Az előző gyilkosság helyszínén ugyanis találtak azonosításra alkalmas nyomokat. A felröppent pletykákat azonban Iványi András polgármester és Szántód László, a falu jegyzője határozottan cáfolja. Sőt, némileg sértésnek is veszik a felvetést.

– Nálunk nincs romakérdés, az itt élő romák bekapcsolódnak a falu életébe, semmilyen konfliktust nem okoznak. Teljesen kizárt az ő csoportos gyanúsításuk – bizonygatják.

Ugyanígy nyilatkozik Sikosné Szücs Mariann is:

– Százötvenkilenc tanulónk van, én a negyedikesek osztályfőnöke vagyok, talán ebbe az osztályba járnak romák a legtöbben, de sem velük, sem a szüleikkel semmiféle konfliktusba nem kerültem még. A többi gyerek sem különbözteti meg őket. Attól nem kell félni a faluban, hogy oktalanul a romákat kiáltják ki bűnbaknak.

DNS-vizsgálatokra egyébként valóban sor került, de nem „etnikai” alapon. Ötven, látókörbe került embernél végeztették el a rendőrök.

Szentkirályszabadja most polgárőrséget szervez. Tizenöten jelentkeztek a feladatra, néhány helyi képviselő is belép az egyesületbe.

– A személyhívó rendszer kialakítására bűnmegelőzési pályázatot adott be a testület – tájékoztat a tanárnő.

Horeczki László ezredes, a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi igazgatója, a nyomozás irányítója a gyanúsított elfogása után úgy fogalmazott: a rendőrség tudta, hogy tartozik a falunak a nyugalommal, a békességgel.

Szentkirályszabadja megnyugvással fogadta a hírt, s csak kevesen kételkednek abban, hogy valóban E. Zoltán volt a tettes.

E. Zoltánnak nem volt szakmája, alkalmi segédmunkásként dolgozott kőművesek mellett. Magas, vékony, gondozatlan külsejű emberként írják le a szomszédai. A gyanúsított düledező háza alig húsz méterre áll a helyi iparoskör épületétől, ahol a legutóbbi gyilkosság után kialakította főhadiszállását a rendőri nyomozócsoport. Nem kellett messze menniük az elfogáshoz.

E. Zoltán – aki öreg emberek kirablására, meggyilkolására „specializálta magát” – közvetlen falszomszédja egy magányosan élő, nyolcvanéves asszony. Terike néni nem tagadja, hogy tartott a férfitől, aki néha fékezhetetlenül viselkedett.

– Ennek ellenére nem hittem róla, hogy gyilkosságra vetemedik – csóválja a fejét. – Amikor részegen jött haza, gyakran megzörgette az ablakomat. Nem tudom, hogy mit akart, soha nem engedtem be, nem is válaszoltam neki. Ha nem találta zsebében azonnal a kulcsot, akkor egyszerűen berúgta az ajtót – mutatja az alaposan megviselt ajtófélfát Teri néni.

A sorházban lakó távolabbi szomszéd Dér Gyula viszont nem hajlandó elhinni, hogy E. Zoltánnak köze van a gyilkossághoz. A férfi távoli rokona a gyanúsítottnak, együtt jártak alkalmi munkába.

A faluban azt beszélik: E. Zoltán áldozattá váló bátyja az öccséhez hasonlóan maga is sokat ivott, s nem szerette a munkát. Sajátos összefüggése az ügynek, hogy E. István korábban néhány évig közrendőrként dolgozott.

– Mondtam is a nyomozóknak, hogy addig nem lesz rend ezen a környéken, amíg ilyen emberre egyenruhát adnak, és fegyvert akasztanak az oldalára – mondja felindultan az E. testvérek apai nagynénje, aki maga is Szentkirályszabadján él. – Isten bocsássa meg nekem, de remélem, hogy ha tényleg Zoli volt a gyilkos, akkor soha többet nem engedik ki a börtönből. Nem volt jó ember, sokan rettegtek tőle a faluban. Ha rossz kedve volt, valósággal őrjöngött, habzott a szája, nekiugrott mindenkinek – meséli a nagynéni.

– Elvégeztetjük az igazságügyi elmeszakértői vizsgálatot – mondja Horeczki ezredes. – E. Zoltán mindent beismert, feltáró jellegű vallomását ügyvéd előtt tette, s azt videóra rögzítettük. Megalapozott bizonyítékaink vannak ellene, egyébként minden gyilkosságot ugyanabban a ruhában, kesztyűben és cipőben követett el. A rendőrségnek arra a kérdésére, hogy miért kötözte meg úgy az áldozatai többségét, hogy azok szinte önmagukat fojtották meg, a gyanúsított azt felelte: a televízióban látta ezt a technikát.

Aztán még hozzátette:

– Valahogyan el kellett intézni őket.

FOTÓ: SZABÓ BARNABÁS

Most már a plakát is eltűnik

NÉPSZABADSÁG
2004/03. 12.

2006. JANUÁR 11., SZERDA • NÉPSZABADSÁG

22 • Mozaik

Öt gyilkosság megbánás nélkül

Életfogytig tartó fegyházra ítélték a szentkirályszabadjai rémet

Tényleges életfogytig tartó fegyházra ítélte a Győri Ítélőtábla a 45 éves Ember Zoltánt, aki az elmúlt tizenöt év során Szentkirályszabadján megfojtotta testvérét, négy idős embert pedig nyereségvágyból ölt meg brutálisan.

Hajba Ferenc

A magyar kriminalisztika történetében páratlanul brutális bűncselekménynek nevezte *dr. Vincze István*, a Győri Fellebbviteli Főügyészség vezetője a szentkirályszabadjai *Ember Zoltán* tetteit a Győri Ítélőtábla tegnapi nyilvános ülésén. Sőt látván a vádlott cinikus viselkedését a tárgyalóteremben, hallva foghegyről adott válaszait, az ügyész Shakespeare-t idézte az elítélt jellemének ábrázolására: „Olyan mélyen vagyok a vérben, hogy bűn bűnt vonszol magával, könnyejtő részvét nem lakozik szememben."

Az italozó, agresszív természetű Ember Zoltán – akinek az igazságügyi szakértők szerint magatartászavara meg sem közelíti az elmebetegség szintjét, tehát teljes mértékben beszámítható – 1991-ben ölt először. Szülei egykori szállásadóját, a 85 éves *V. Istvánt* szemelte ki áldozatául, azt gondolván, nagyobb összeget talál a lakásán. Éjszaka mászott be hozzá a pinceablakon, ám a sértett a zajra fölébredt és kimenekült a lakásból. Ember Zoltán megbújt az udvaron, s a fél óra múlva viszszamerészkedő idős embert villáskulccsal agyonütötte, majd pénz után kutatott. Alig több mint húszezer forintot talált.

A nőtlen Ember Zoltán bátyjával egy házban élt Szentkirályszabadján. A vádirat szerint állandóan vitáztak az ingatlan eladásáról. 1999 nyarán, az egyik este ugyancsak emiatt veszekedtek. Ember Zoltán megütötte testvérét és azt kiáltotta: Most befejezted a földi pályafutásodat! A bántalmazott férfi elesett, s amikor megpróbált föltápászkodni, az elítélt megfojtotta őt. A halott emberre úgynevezett hóhérhurkot kötött, majd egy talicskában végigtolta a falun, és elásta egy árokban, ahol később egy hajléktalan talált rá a csontvázra. Ember Zoltán a faluban azt terjesztette, hogy testvére a Balaton környékén dolgozik, ezért nem kereste senki. A csontvázat – ismeretlen ember földi maradványaként – temettette el az önkormányzat.

Ember Zoltán következő áldozata egy 88 éves özvegyasszony volt. Éjszaka támadt rá, s előre elkészített hurokkal megfojtotta. Ugyanígy oltotta ki másik két idős ember életét is.

Szentkirályszabadján tavalyelőtt – az utolsó bűncselekmény után – kitört a pánik, az öregek közül aki tehette, elköltözött otthonról, éjszaka rendőrök járőröztek a faluban.

A rendőrség végül az áldozatokra kötött hurkokon, köteleken talált DNS-minta segítségével azonosította Ember Zoltánt, akit első fokon tényleges életfogytig tartó fegyházra ítélt a Veszprém Megyei Bíróság. Az elítélt és ügyvédje enyhítésért fellebbezett, így került az ügy a Győri Ítélőtáblához.

Csak azt sajnálta, hogy nem találta meg egyik áldozatánál a pénzt
Fotó: MTI – Győri Károly

A körszakállas, fekete, csuklyás pulóverben a tárgyalóterembe kísért elítélt mosolyogva állt a bíróság előtt.

– Minek örül? – kérdezte *dr. Laczó Gáborné*, a nyilvános ülést vezető bíró, az eljáró tanács elnöke.

– Megszokás. Az utóbbi egykét évben ilyen a kedvem.

– Egészséges?

– Persze, nagyon jól vagyok.

– És mondja, tud maga aludni?

– Hogyne, nagyon jól. Mint a bunda.

– Biztos értékeli a saját cinizmusát. Én nem annyira. Akar valamit mondani?

– Nem akarok. Az ügyvéd fellebbezett, nekem semmi közöm hozzá.

– Akkor miért jött el? Az idézésben szerepelt, hogy ettől az üléstől akár távol is maradhat.

– Talán sétálni akartam egyet.

– Elégedett az elsőfokú ítélettel?

– Persze, jobb híján.

– És a mostani helyzetével, sorsával?

– A körülményekhez képest az vagyok.

– Érti mit jelent a tényleges életfogytiglan?

– Tisztában vagyok vele. De hát úgysem változtatják meg.

Dr. Szabó Kálmán kirendelt ügyvéd röviden beszélt. Azzal érvelt az enyhítés érdekében, hogy az elítéltnek van egy kilencéves kislánya korábbi élettársától, akiről eddig nem tett említést. Enyhítő körülményként hozta fel a feltáró jellegű beismerő vallomást is.

A Győri Ítélőtábla mindenben helyben hagyta az elsőfokú ítéletet. Dr. Laczó Gáborné az indoklás közben megjegyezte: a hihetetlen cinizmus, és a brutalitás ismeretében az ember néha elveszti a szavát. A bírónő felidézte a rendőrségi jegyzőkönyv egy részletét. A rendőr megkérdezte Ember Zoltánt, megbánta-e a tettét. Ember azt felelte: megbánta, hogy az egyik öregnek nem találta meg az elrejtett 122 ezer forintját.

A bírónő azzal fejezte be az életfogytig tartó fegyházbüntetés indoklását:

– Akkor lehet nyugodt a társadalom, ha az elítélt többé nem kerül szabad emberek társaságába.

NÉPSZABADSÁG
2006/01. 22.

Különösen kegyetlenül, hóhérhurokkal ölte meg öt áldozatát a szentkirályszabadjai sorozatgyilkos, **Ember Zoltán**. A fegyházi fülesek szerint eleinte újabb gyilkossági terveket is forgatott a fejében, de aztán lehiggadt. Elolvas minden könyvet, amit keze ügyébe kerül, tévézik és ő is a zárkájában dolgozik, mint Szabó.

VASÁRNAPI HÍREK 2012/05. 9.

Tizenhárom év alatt öt falubelijét ölte meg Ember Zoltán, a hurkos rém

Tényleges életfogytiglant kapott Ember Zoltán is, ismertebb nevén a szentkirályszabadjai sorozatgyilkos. A férfi első alkalommal villáskulccsal verte szét egy egyedül élő, 85 éves férfi fejét, és elvitte a pénzét. A következő áldozat nyolc évvel később saját bátyja volt. A halottat, kezeit és lábait összekötözve, talicskába tette, és a falu szélén lévő elhanyagolt, fás-bozótos területen elásta. Az áldozat holttestére egy hajléktalan bukkant rá. Ezután a férfi még háromszor gyilkolt, 2002-ben, 2003-ban és 2004-ben, az áldozatok idős, 80 éven felüli emberek voltak. A módszer hasonló volt, az áldozatait a lábuknál és a nyakuknál megkötözte, így saját magukat fojtották meg. Pénzüket és értékeiket akarta megszerezni a gyilkos. Egy dolgot bánt meg Ember Zoltán az egészből: azt, hogy egyik áldo-

NÉPSZAVA 2012/07. 13.

2015. április 25., szombat • ww

Csillag börtön

Végzett magával a sorozatgyilkos

Hírösszefoglalónk

Felakasztotta magát a szegedi fegyházban a tényleges életfogytiglani szabadságvesztésre ítélt szentkirályszabadjai sorozatgyilkos, *Ember Zoltán* – közölte a *Délmagyarország* című napilap. Az újság úgy tudja, a férfi vasárnap ölte meg magát a Csillagban. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága személyiségi jogokra hivatkozva nem erősítette meg, de nem is cáfolta az információt. A BVOP azt közölte: egy jogerős szabadságvesztését töltő férfi felakasztotta magát, ezt a felügyelet észlelte, az egészségügyi személyzet azonnali és szakszerű segítségnyújtása után a fogvatartottat kórházba vitték, ahol később meghalt. Ember Zoltán 1991 és 2004 között öt embert ölt meg Szentkirályszabadján. Brutálisan meggyilkolt áldozatai között volt a bátyja, valamint négy nyolcvanévesnél idősebb ember.

Ember 2005-ben interjút adott a *Blikknek*. Így beszélt szörnyű tetteiről: – Nem bánom, hogy gyilkoltam! Nem sajnálom őket, igaz, nem is haragudtam rájuk. Tudtam, hogy az öregek otthon tartják a lóvét. Nekem szükségem volt a pénzre, hát elvettem tőlük. Mire a lakásban összepakoltam, már végük volt. Nem volt idejük könyörögni az életükért. Hogy élveztem-e az ölést? Nem, de nem is zavart a dolog.

Már akkor tudta, sohasem szabadulhat: – Jobb lenne nekem, ha az egésznek vége lenne. Nem hiszem, hogy a halál után létezik folytatás. Megeszik az embert a kukacok, aztán jól van.

NÉPSZABADSÁG 2015/04 15.

HURKOS RÉM
ARCHÍV ANYAGAI

4 ITTHON Kurír 1995. február 7.

A sorozatgyilkos és segítői

Mindennek vége

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozóinak az utóbbi évtizedek egyik legkegyetlenebb sorozatgyilkosát sikerült elcsípniük. Balogh Lajos 29 éves százhalombattai lakos több emberen elkövetett emberölés bűntett gyanúja miatt élvezi a Pest megyeiek vendégszeretét. Most már biztos, hogy Balogh hadilábon áll a hazugságvizsgálóval, annak említése is vérnyomás-emelkedést idéz elő nála. Ennek köszönhette, hogy akarata ellenére végül is sorozatban rábizonyították az elkövetett bűncselekményeket. Az is biztos, hogy cselekményeit nem egyedül követte el.

A százhalombattai rém festő. Evekkel ezelőtt egy létráról leesett, üvegszilánkok vágták szét a karját, bal keze megbénult. Akaraterejének köszönhetően sérült karját különféle kezelésekkel úgy feljavította, hogy most már a bal kezével is egyenértékű tevékenységet folytathat. A kigyúrt testű Balogh korábban alkoholelvonó-kúrán és pszichológiai szakvizsgálatokon esett át. Az őt kezelő orvosok nem találtak az elmeállapotában kivetnivalót, így hosszadalmasan kezelni nem kellett. Semmi jele nem volt, hogy a rokkantnyugdíjas fiatalember Százhalombatta réme lesz.

A kihallgatások során Balogh sorban ismerte be az öt gyilkosságot. Minden esetben magára vallott, a nyomozók arra gondoltak, valószínűleg társát vagy társait próbálja így fedezni. Végül is őrizetbe vették testvérét, Balogh Tibort és K. Krisztián 16 éves helyi fiatalembert, akik nagy valószínűséggel ott voltak az elkövetésekkor, és lehet, tevékenyen részt is vállaltak a szörnyűségekben.

Érdemes szót ejteni arról, hogy Balogh akkor került Százhalombattára, amikor feleségül vette gyermeke anyját, akitől több ízben elköltözött. Jelenleg sem éltek közös háztartásban, és akkor sem, amikor Balogh első bűncselekménye miatt évekkel ezelőtt a börtönbüntetését töltötte. Szabadulásakor, 1992-ben egy szál nadrágban és pénz nélkül lépett ki a börtönkapun. Rokonait kereste meg, hogy pénzhez jusson, így Mihály Andráshoz, az apósához is becsöngetett, hogy pénzt szerezzen tőle.

Mihály András elzárkózott mindenféle ingyenadomány elől, valószínűleg Baloghban ez a csökönyösség mély nyomokat hagyott. Még nem bizonyított, de erős a gyanú, hogy ennek lett áldozata Mihály Krisztina, akit Balogh bosszúból, szörnyű kegyetlenséggel megölt.

Azt, hogy mi vezette a további gyilkosságok elkövetésére, egyelőre nem tudni. Mihály Krisztinán kívül még négy embert ölt meg. Már szinte egyértelmű, hogy a bűncselekményekkor Baloghnak társai is voltak (a rendőrségen azóta beismerő vallomást is tettek – a szerk.), ám valamennyiüket a volt festő ölte meg. Nem bizonyított, hogy kifejezetten szexuális indíttatású lett volna valamennyi cselekménye, ám a laboratóriumi vizsgálatok a közeljövőben erre is választ adnak.

Kriminológusok szerint Balogh esetében is valószínűleg az első gyilkosság elkövetése volt a legnehezebb, a többi szinte törvényszerűen következett be. A kérdés csak az volt, hogy ki lesz a következő.

FARAGÓ OTTÓ

A nyomok árulkodnak

KURIR 1995/02., 144.

SZEKTÁS VOLT A BATTAI RÉM?

Tovább gyűrűzik a szászhalombattai rém sorozatgyilkossági ügye. Balogh Lajost, testvérét és annak barátját korábban már előzetes letartóztatásba vette a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság, ám egyre többen kerülnek a rendőrség látószögébe olyanok, akik feltételezhetően tudtak a szörnyűségekről.

Előbb lecsaptak arra a fiatalemberre, aki Baloghnak „leszállította" a 6,35-ös Zbrojovka revolvert, ám ő közölte, ő is mástól vette a fegyvert. A napokban őrizetbe vették a 18 éves V. Ádámot. Bűnrészességgel vádolták meg, be is ismerte, hogy ő volt az, aki egy alkalommal felhívta a Mihály családot.

Egy kihallgatott tanúnak a battai rém megmutatta azokat a helyeket, ahová a megölt leányokat temette. Kiderült, legalább hatan őrizték hónapokon át a szörnyű titkot, mit rejt a százhalombattai kiserdő.

A januári, legutóbbi kettős gyilkosság előtt Balogh már vastagon rajta volt a gyanúsítottak listáján, ám a rendőrség illetékes nyomozóinak még ekkor sem esett le a tantusz! Furcsa halált halt Balogh apja, majd sógornője, Mihály Krisztina nyomtalanul eltűnt. Abban a házban, ahol Balogh is lakott, ugyancsak egyik napról a másikra nyoma veszett Harsányi Hajnalkának is.

December 30-án a zsaruk rögzítették az egyik fenyegető telefonhívást, a hívó Mihály Krisztina édesanyjával beszélt. A szakértő szerint Balogh Lajos hangját hallották. Ennek ellenére az ügyben nyomozók csak január végére ütemezték be Balogh poligráfos vizsgálatát. Ezalatt vált újabb két ártatlan leány Balogh áldozatául.

Feltehetően újabb emberekről derül ki: tudtak Balogh kettős életéről. A tanúk azonban hallgatnak. Lehet, hogy a most gyanúba keveredettek ördögi példaképüknek tekintették Baloghot? Titkos szektát „üzemeltetett" a battai rém? F. O.

KURIR 1995/02., 187.

Battai hajtóvadászat buktatókkal

Öt gyilkosság elkövetését ismerte be a százhalombattai Balogh Lajos. Vallomása szerint – apja családi kivégzése mellett – megölte a tavaly május 5-én eltűnt érdi Mihály Krisztinát; az ugyancsak múlt évben eltűnt százhalombattai 13 éves Harsányi Hajnalkát, valamint idén, január 23-án kioltotta Pálházi Adrienn és Némethy Zsuzsa életét. Kovács Béla rendőr őrnagy szinte Mihály Krisztina eltűnésének napja óta nyomozott Balogh Lajos után. A rendőrtiszt – nem ritkán falakba ütközve – szinte mániákus elszántsággal kereste azt a személyt, aki megzsarolta Krisztina édesanyját, és aki szerinte a leány életének kioltásáért is felelős volt.

Illisz L. László NÉPSZAVA

A kitartás végül is eredményt hozott, s így Kovács Béla kulcsfigurája lett az ötszörös gyilkossággal gyanúsított Balogh Lajos elfogásának. A rendőrtiszt maga beszéli el közel egy évig tartó nyomozásának hiteles történetét.

Nem szokványos eltűnés

1994. május 5-én Érden dolgoztunk kollégámmal, ekkor szereztem tudomást Mihály Krisztina eltűnéséről. Első pillanatban látszott, hogy nem szokványos esetről van szó, mert a kislány néhány ismerőse bűnözőkkel is kapcsolatban állt. Sürgősen tájékoztattam minderről a Pest megyei rendőrfőkapitány bűnügyi helyettesét, és *Horváth András* ezredes urat. Az államigazgatási eljárásnak indult ügyet rövid időn belül a legmagasabb szinten nyomozták tovább. Amint munkám engedte, megnéztem az ügyet és már ekkor próbáltam felhívni a figyelmet *Balogh Lajosra*.

Drámai fordulat akkor következett be az ügyben, amikor 1994. szeptember 2-án *Mihály Andrásnét* – Krisztina édesanyját – budafoki munkahelyén egy elváltoztatott hangú férfi hívta fel telefonon és elmondta, hogy ötmillió forint váltságdíjért elengedi a lányát. Szeptember 5-én, hétfőn ismét csengett a telefon és a zsaroló közölte, hogy szerda estig kéri a pénzt, ugyanakkor a váltságdíj összegét 500 ezer forintra mérsékelte. Mihályné biztosítékot akart kérni, hogy a lányával nem történt baj, de az elváltoztatott hangú zsaroló letette a telefont. Másnap ismét jelentkezett, és hogy nyomatékot adjon szavainak, közölte: a lány ruháit, valamint az iskolatáskáját az utcájuk végénél lévő vasúti töltés mentén hagyta. A ruhákat a szülők kedden este meg is találták. A holmikat megvizsgáló szakértők előzetes véleménye úgy szólt, hogy a ruhát kimosták és nedves helyen tárolhatták, penésznyomokat, valamint egy hajszálat is rögzítettek rajtuk.

Másnap, szerdán reggel ismét jelentkezett a zsaroló és a következő utasítást adta az édesanyának: szálljon fel Budafok-Háros állomáson a vonatra és az utolsó kocsi jobb oldalán nézzen ki. Amint meglát egy jelet – fehér rongyot szalaggal –, akkor dobja ki a pénzt. Egy elhallás miatt az asszony végül is nem a megadott helyen, hanem Érd-Felső állomáson szállt le, így meghiúsult az akció.

(Szükséges megemlíteni, hogy Balogh felesége a Mihály családban élt, vagyis – rajta keresztül – a zsaroló férfi tudhatott a család és a rendőrség reakcióiról.)

Eközben figyelték a telefonokat is, mivel kiderült, hogy Százhalombattáról jönnek a hívások. Az édesanyát visszavitték a munkahelyére, mi pedig visszatértünk Budapestre, a megyei főkapitányságra. Ekkor Érdről felhívott egy őrmester telefonon, aki elmondta, hogy a zsaroló egy taxit küldött az édesanya lakására, amivel el kell mennie a Vörösmarty Gimnázium előtti nyilvános telefonhoz. Ezen a telefonon kapja majd meg a további utasításokat – mondta a zsaroló.

A tényeket jelentettem Horváth ezredesnek, aki azt az utasítást adta, hogy rögtön fogják el a taxist és szállítsák az édesanyát a kapitányságra. Azonnal Érdre indultunk és értesítettük az életvédelmi alosztály nyomozóit. Az édesanyát a bűnügyi osztály vezetője kísérte a telefonfülkéhez, mialatt az érdi kapitány – velem együtt – biztosította a környéket a sikeres elfogás reményében. A telefon nem szólalt meg.

Ekkor nagyon rossz ötletnek látszott, hogy visszatartottuk a taxist és az édesanyát a kapitányságon, ám rövidesen kiderült, hogy ez mégis hasznos volt.

Sorsdöntő diósdi telefonhívás

Mivel az elkövető mindenképpen kapcsolatba akart lépni a Mihály családdal, Diósdon felhívta egyik rokonukat, akivel normális, vagyis nem elváltoztatott hangon közölte, hogy menjenek Mihályékhoz és küldjék az édesanyát a telefonhoz. Két kolléga biztonsági okokból a Mihály családnál maradt. A zsaroló azonban többé nem jelentkezett.

Furcsa volt, hogy a diósdi rokon felhívásakor miért nem változtatta meg a hangját a zsaroló? Miért nem Mihály Andrásék egyik szomszédját hívta föl? Honnan tudta meg a diósdi rokonok telefonszámát?

A kérdések már önmagukban azt sugallták, hogy a zsaroló jól ismeri a családot. Tudniillik Krisztina eltűnésekor a fölhívott diósdi család még nem rendelkezett telefonnal, a készüléket csak a közelmúltban kapták meg.

Ekkor már biztosak voltunk abban, hogy Százhalombattáról jönnek a zsaroló telefonok. Elkezdtem a családtagok leellenőrzését és már kedden Balogh Lajos személyére irányult a figyelmem. Balogh a leány eltűnése előtt, tehát március 8-án szabadult a börtönből, ahol 2 év 4 hónapot töltött rablás kísérletéért, valamint betöréses lopás elkövetéséért, ráadásul százhalombattai lakos is. Felkerestem korábbi bűntársait. K. – Balogh börtöntársa –, jegyzőkönyvön kívül elmondta, hogy tudomása szerint Balogh késsel fenyegetőzve megerőszakolt egy kenyérgyárból hazafelé tartó nőt, aki nem tett feljelentést.

Ekkor ismét megpróbáltam felhívni a figyelmet Balogra, akit testvéreivel együtt előállítottunk a százhalombattai őrsre. Kértem kollégáimat, hogy ne eresszék haza Baloghot, ám utóbb a férfi mégis elment. Három felismerő tanúnk volt, akik a kérdéses időben szintén a zsaroló által használt fülkéből telefonáltak – őket is behozták a kollégáim. Megmutatták nekik Baloghot és mind a ketten azt nyilatkozták, hogy nagyon hasonlít arra az alakra, akit – a zsaroló hívások idején – zöld bermudában és sötét színű edzőcipőben láttak telefonálni. Eközben a fiatalabb tanú megjegyezte, hogy ez nem lehet a keresett személy, mert Balogh régi ismerőse, s így most, utólag is biztosan ráismerne. Így a tanúk elbizonytalanodtak.

Mivel – mint mondtam – Balogh ekkor már elment, kollégámmal úgy döntöttünk, hogy felmegyünk a férfi lakására. Megkértem, nyissa ki a szekrényét, hogy megnézhessem a cipőit. Volt ott egy fekete edzőcipő, az erkélyen pedig ott száradt egy zöld színű sort. Közel két órát beszélgettem vele, mégpedig nagyon kemény hangon.

Egy héttel később megkaptuk kollégámmal Mihály Krisztina ügyét. Grafikai képet készítettünk az elkövetőről. A komlói illetőségű, harmadik felismerő tanú közben egy évre Angliába utazott, pedig – tekintettel a körülményekre – neki lett volna a legnagyobb esélye arra, hogy felismerje a telefonálót.

Dr. Brósz Tünde kriminálpszichológussal a rendelkezésre álló adatok alapján olyan poligráfos (hazugságvizsgáló) kérdéseket állítottunk össze, melyekre a választ csak a tettes adhatta meg. A módszer nagyon jónak ígérkezett, ám másnap a sajtó közzétette azokat a tényeket, melyekről csak a tettes tudhatott, s így már nem volt értelme föltenni Baloghnak a kérdéseket. Újabb kérdéssort szerkesztettünk, de ezek meg sem közelítették az előzőeket.

Beidéztem Baloghot korábbi elkövető társaival együtt, valamint azokat a személyeket, akik hasonló jellegű cselekményeket követtek el Százhalombattán. Rövid idő alatt körülbelül negyven személy felismertetését végeztem el és vettem videomagnóra. Balogh Lajost is beállítottam a felismerendők közé, azonban vele kapcsolatban a két tanú nem tudott egyértelműen nyilatkozni. Összesen 1250 személy adatait kértük ki fényképekkel együtt, így próbáltuk meg kiválasztani emberünket. A felismerő tanúk nehéz helyzetben voltak, hiszen négy hét eltelte után kellett visszaemlékezniük a látott személyre.

A zsaroló árulkodó hangja

Nem maradt más lehetőség, csak az a felismerő tanú, aki Angliában volt, ezenkívül a poligráf, valamint a zsaroló elváltoztatott hangja. Elkezdtük Balogh Lajos vizsgálatát. Elváltoztatott hangját felvettem magnóra. Az első fél mondatnál nagyon hasonlított a hangja a zsarolóéhoz, ám ezt azonnal megváltoztatta és látszott, hogy nagyon nehezére esik így beszélni. Ekkor már feltette a kérdést: „Mi lesz, ha azt mondják, hogy az én hangom?"

A Magyar Rádió szakemberei megvizsgálták a zsaroló hangját, valamint az általam készített hangfelvételt és december 23-ra elkészítették a szakvéleményüket, melyben 90 százalékos valószínűséggel azonosították Balogh hangját. Ez alatt új poligráfos vizsgálatot végeztük, amelynek során pszichológus kolléganőm írásban is közölte: Balogh nem zárható ki az elkövetői körből. Újra beidéztem Balogh Lajost. Szerencsénk volt, mivel a harmadik felismerő tanú az ünnepekre hazajött Angliából, így beidéztük és video segítségével felismertetést végeztünk. A tanú nagy valószínűséggel kiválasztotta Baloghot.

Még egyszer átgondoltam mindent és úgy döntöttem, hogy újabb hangazonosítást kell elvégeznem. Az MTA szakértője 70 százalékos biztonsággal azonosította Balogh hangját, de újabb hangmintát is kértek. Úgy terveztem, hogy az ismételt poligráfos vizsgálat után majd gyanúsítottként hallgatom ki zsarolás bűntettének alapos gyanúja miatt és őrizetbe is veszem.

Január 17-én ezért átmentem a rendelkezésemre álló bizonyítékokkal az ügyészségre és kértem, hogy őrizetbe vétel után indítványozzák Balogh letartóztatását. Elmondtam azt is, hogy előbb zsarolással, majd emberöléssel fogom meggyanúsítani a férfit.

Hétfőn, azaz január 23-án kaptam választ az ügyészségről. Tudomásul kellett vennem az ügyész álláspontját, amely szerint az összegyűlt bizonyítékok nem elegendőek az előzetes letartóztatás elrendeléséhez.

Még két gyilkosság

A korábban kiküldött idézésre Balogh Lajos január 25-én, szerdán reggel nyolc órára pontosan megjelent. Felvittem a kriminálpszichológushoz és elkezdődött a sokadik poligráfos vizsgálat. Tanácstalanul álltunk a vizsgálati eredmények láttán, mivel több elkövetési módszerre és helyszínre is jelzett a gép. Ez később vált érthetővé, amikor a férfi beismerő vallomást tett.

Baloghot ekkor, kora délután már a zsarolás gyanúsítottjaként hallgattam ki. A kihallgatást megtagadta. Erre őrizetbe vettem, ami ellen nem tett panaszt.

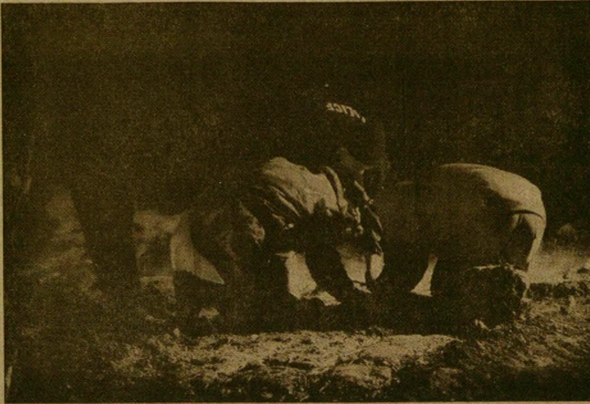
A fordulat akkor következett be, amikor – szerdán este hat óra körül – Tóth András alezredes kollégám felhívott Százhalombattáról és elmondta, hogy két – föltehetően hétfőn, január 23-án meggyilkolt – fiatal nő holttestére bukkantak Százhalombattán a kiserdőben, és megkért, számoltassam el ezzel kapcsolatban is Balogh Lajost.

Nekiszegeztem, hogy a két meggyilkolt százhalombattai lány is az ő lelkén szárad. Elbeszéltettem vele hétfői napját, és több mint négy – hétfő esti – órával nem tudott elszámolni. Nem tudott senkit megnevezni, akivel találkozott volna, nem mondta el, hol járt. Egy-két hellyel ugyan próbálkozott, a gyilkosság színhelyéhez közel járó éjjel-nappali buszt is említette. Ám ezután csak ült lehajtott fejjel és nem mondott semmit. Jelentésemben leírtam, hogy Balogh nem zárható ki a lehetséges elkövetők köréből, majd 19.30-kor bekísértem a férfit a fogdába.

Csütörtökön már olyan poligráfos kérdések összeállításán dolgoztunk, melyekben a százhalombattai kettős gyilkosság tényei is szerepeltek.

Másnap, vagyis péntek reggelre Baloghot előkészítették a poligráfos vizsgálatra. Eközben az ügyészség döntött: az összegyűlt bizonyítékok elegendőek ahhoz, hogy Balogh Lajost meggyanúsítsuk Mihály Krisztina szüleinek megzsarolásával és a férfi letartóztatásának sincsen akadálya. Aláírattunk a gyanúsítottal egy nyilatkozatot, ám a hazugságvizsgálatra már nem került sor – Balogh Lajos bevallotta mind az öt gyilkosság elkövetését.

Balogh Lajos a két meggyilkolt százhalombattai lány holttestének felfedezése előtt már őrizetünkben volt. Később elmondta azt is, hogy amikor rákérdeztem a kettős gyilkosságra, már tudta, hogy vége.

Mihály Krisztina széttört koponyájának darabjai után kutatnak a nyomozók január 27-én, a helysznelés éjszakáján

A szurdok aljában, egy éven át temetetlenül feküdt az érdi leány holtteste

NÉPSZAVA 1995/02., 4.

1995. május 23. Kurír TÁRSADALOM 9

SZÖKNI PRÓBÁL A BATTAI RÉM?

Az ötszörös gyilkossággal gyanúsított Balogh Lajos a Kozma utcai Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet (IMEI) lakója. A 29 éves férfi közellenséggé vált: védtelen leányokat támadott meg, majd brutális kegyetlenséggel megölte őket. Gyilkosságaiban apja volt a kivétel, akinek különös halálára csak a négyes gyilkosság felfedezése után derült fény, s akinek megölését végül is magára vállalta. Most azért került elmegyógyintézeti megfigyelés alá, mert két hete úgy megverte zárkatársát, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. Egyes börtönviselt informátorok szerint az elmemegfigyelőből lényegesen könnyebb megszökni, mint az intézetet körülvevő börtönből. Az pedig a szerencse dolga, lőnek-e a szökevényre a fegyveres őrök vagy sem. Az őrök ugyanis a szökések idején, a sötétben általában nem tudják eldönteni, ápolt-e a szökevény vagy elítélt. A szabály pedig kimondja: gyógykezeltre tilos fegyvert emelni!

Balogh Lajos, a százhalombattai „rém" elmeállapotát kórházi körülmények között vizsgálják. Egyes vélemények szerint tartani lehet attól, hogy Balogh szökést kísérel meg. Hogy ezt a feltételezést komolyan kell venni vagy sem, arra csak akkor lehet válaszolni, ha megismerjük az intézet és a börtön belső szokásait, előírásait.

A biztonság a büntetés-végrehajtás területén elsődleges szempont. A gyűjtő, mint minden más büntetés-végrehajtási intézet, szigorú belső rend szerint éli az életét. Naponta százak jönnek-mennek, az országos bv-intézetekbe innen osztják el az elítélteket. A börtönként is üzemelő gyűjtő területén található az IMEI, ami tovább bonyolítja az őrök munkáját. Balogh Lajos arra a zárt osztályra került, amelyen a legkevesebb az esélye a szökésre.

Balogh előzetes fogva tartott, státusa nem kényszergyógykezelt, nem elmebeteg, hanem kivizsgálásra beutalt. Ennél fogva az ide vonatkozó belső szabályzat nem zárja ki vele szemben a fegyverhasználatot, ha arra alapos okot ad, például szökni próbál. Elterjedt – a demokratikus átalakulással egy időben –, hogy megtiltották a fegyőröknek fegyverük használatát őrszolgálatban is. Egy börtönbiztonsági szakember ezt „kapásból cáfolta" a minap: csak azokra nem lehet lőni, akik kényszergyógykezeltek vagy ideiglenesen azok, továbbá szabadságvesztésük ideje alatt váltak elmebeteggé. Ellenük tilos mindenféle fegyverhasználat, egyetlen kivétel lehet, a jogos védelmi helyzet. A börtönfalakon felállított őrség minden körülmények között használhatja a fegyverét, ha szökés, támadás, életveszély következik be. A legutóbbi hármas fogolyszökésnél, amely éppen itt, a gyűjtőben volt, a felállított őr figyelmeztető lövést adott le a szökevények feje fölé, ám célzott lövésre már nem maradt ideje. A szakember szerint az akkori börtönparancsnokot nem emiatt az esemény miatt menesztették.

A belső biztonságot szolgálja, hogy az elmemegfigyelő kezeltjei barna börtönruházatot viselnek, a többi elítélt pedig kékesszürkét. Egyébiránt pedig a gyűjtő területéről az elmemegfigyelőbe csak korlátozott számban mehetnek be büntetés-végrehajtásban dolgozók. E.O.

Fotó: KONCZ GYÖRGY

Az IMEI-ből persze egyébként sem olyan egyszerű megszökni, mint azt bárki is képzelné. Nem hiába „használtak" hasonló „gyógyintézményeket" egykor politikai foglyok eltüntetésére is – például a mai Oroszország területén. De félre a múlttal. Mielőtt bárki is arra gyanakodna, hogy Balogh Lajost netán „villanyozzák" vagy hazugságvizsgáló gép segítségével faggatják bizonyos bűncselekményekről, netán a legutóbbi zárkabunyóról, le kell hűtenünk a kedélyeket. Ilyesmiben biztos nincs és várhatóan nem is lesz része. Sokkal inkább alkalma nyílhat esetleg beszélgetni az intézeti szakemberekkel.

Az intézet több, egymástól különálló részből áll, de csak találgathatjuk azt, hogy vajon egyedül van-e? Persze valószínűsíthető a válasz: ha korábbi fogva tartási helyén összekülönbözött zárkatársával, sőt el is agyabugyálta, nyilván külön szobát kapott, feltéve, hogy az intézetben van elég hely.

Azt hallottuk, Balogh tartózkodási helye az intézet megfigyelő részében van. Ez nincs túl messzire a Kozma utcai Fővárosi Fegyház és Börtönnek attól a részétől, ahonnan nemrégiben az előzetesből hárman is megszöktek. Ráadásul ez az épületrész ugyanolyan közel van a börtönfalhoz, mint az a szárny, amelyből az ominózus szökést végrehajtották. Vajon miért tehették Balogh Lajost mégis épp oda, ahol ennek ellenére állítólag a „legkevesebb az esélye a szökésre"? Mert valószínűleg ott a leginkább elkülöníthető a többi megfigyelttől, illetve kényszergyógykezelttől.

De a különösen veszélyes Baloghra vajon vigyáznak-e jobban, mint a többi megfigyeltre? Informátorunk szerint elképzelhető, hogy „magánlakrészében" társat is kap a börtönből kivezényelt fegyőrök személyében. Az is lehetséges persze, hogy Balogh Lajosra nem a büntetés-végrehajtási testület tagjai vigyáznak. Párosával adhatják a kilincset egymásnak olyan börtönbüntetésüket töltő elítéltek is, akik ezért az őrzőmunkáért valamiféle díjazásban részesülnek.

Vajon megverték már Lajost? A büntetés-végrehajtási intézetekben ugyanis rendszerint nem nagyon szeretik az olyan fickókat, akik kiskorúakat bántalmaznak, gyerekeket öldösnek, ráadásul halomra. Ezen az sem nagyon változtat, hogy Balogh Lajos egyelőre nem elítélt, hanem előzetes letartóztatott.

A fogva tartottak között egyébként gyakori beszédtéma az IMEI. Azt tartják, ha valakinek nagy balhéja van, jobb neki megjátszani a bomlott – esetleg fogva tartása alatt megbomlott – elméjű embert. A nagy balhé miatt ugyanis nagy büntetést kapna a bíróságtól. Míg ha megjátssza az elmeháborodottat, a bíróság „csak" kényszergyógykezelésre utalhatja be az IMEI-be, ahonnan könnyebben megszökhet vagy hamarabb kikerül, mint egy valódi börtönből. Nem beszélve arról a legendás elme-gyógyintézeti „kényelemről", amit azok terjesztenek a sitten, akik jártak már az intézetben, de visszakerültek a rács mögé. A kikattant elme „bemutatásához" a passzív börtönkörülmények között persze kell produkálni valamit a kísérletező kedvű elítéltnek vagy előzetes letartóztatottnak. Ilyesmi lehet a csak megjátszott öngyilkossági kísérlet vagy a verekedés.

A korábbi vizsgálatok szerint Balogh normális volt. Lehet tehát, hogy valamilyen más megfontolásból csukták a megfigyelőbe? Itt általában hónapokig tartják az embereket. Vagy később az intézet más részében évekig. Nem kívánunk tippeket adni, de Balogh Lajos a megfigyelőben is bármikor produkálhat olyasmit, amely miatt kikísérhetik zárkájából. Mondjuk őrzői szeme láttára lenyel valami nem igazán a gyomorba való tárgyat. Az ilyenkor szokásos orvosi vizsgálat alatt könnyedén juthat olyan helyzetbe, amellyel mások testi épségét veszélyeztetheti. És még nem is írtunk semmit a rabkórházról, ahová mondjuk akkor vinnék, ha nem jönne ki belőle természetes úton a lenyelt, emészthetetlen tárgy. De ha képzeletünkben még mindig nem „pattant volna meg" Lajos, tegyük fel, álomutazásra indul Tökölre – közúton, a biztonsági intézkedések pedig a mindent egy lapra feltevő Baloghot nem igazán tudnák megakadályozni. Talán semmiben. Vagy lehet, hogy mégis elmebeteg?

(HÉJJAS)

KURIR 1995/05, 531.

AZ ÉV BŰNÜGYE

Újra nősül a rém

Ha az ember úgy dönt, végignézi azt a szomorú listát, amely arról tudósít, hogy milyen bűnügyek történtek 1995-ben, sajnálatosan sok időt kell eltöltenie az archívumban. Mert statisztikák ide, összehasonlító kimutatások oda, ebben az évben bizony stabilan az állampolgárba ivódhatott a félelem.

A Kurír értékelése szerint az „év bűnügye" nem éppen megtisztelő szomorú címet mégsem valamiféle maffiatörténet vagy alvilági leszámolás, hanem a csak „százhalombattai négyes gyilkosság" néven közhírhedtté vált eset „érdemelte ki", amely a maga hátborzongatóan véres történetével alighanem sokáig vezetni fogja a kriminológiai toplistát. Külön érdekessége a történetnek, hogy tulajdonképpen még 1994-ben kezdődött.

Mégpedig látszólag egyszerűen. Mihály Krisztina, a 15 éves diáklány május 5-én iskolába indult szülei érdi házából. Minden a szokásos reggeli forgatókönyv szerint zajlott, a szülőknek semmi sem tűnt fel. A lány távozásakor ugyanúgy búcsúzott édesanyjától, mint máskor is: *„Délután jövök!"*

De nem ért haza a szokásos időben, s mint már azóta tudjuk – sohasem. Szülei kora délután már keresték, ám az iskolában azt a választ kapták, Kriszta oda már meg sem érkezett. Utólag már az is világos, hogy a lány ekkor már nem volt az élők sorában. Mihály Kriszta furcsa eltűnésének hírét felkapja a sajtó. Ennek hatására a kezdetben nehezen induló hivatalos keresés is nekilódul – eredmény nincs. Időközben egy másik lány is eltűnt a környéken, ráadásul H. Hajnalka még gyermekkorú, de esete az érdi kislány eltűnésének árnyékában marad. A rendőrség nekilódul, bűncselekményt sejtenek, ám az eredmény nulla. A szülők is mindent elkövetnek, hogy legalább hírt kapjanak a gyermekekről. A Mihály család kétségbeesett magánnyomozásba kezd. Az akció egyik fő mozgatója pedig nem más, mint az eltűnt kislány sógora, Balogh Lajos, akinek ezáltal minden belső információ a birtokába jut.

Az ügy néhány hónapos hallgatás után zsarolási kísérlettel folytatódik. A Mihály szülők mégis boldogok, mert ebben látják bizonyságát annak, hogy gyermekük él. A zsaroló komoly pénzt követel – több milliót –, amely szintén azt látszik alátámasztani, hogy a lány életben van. További bizonyságul felajánlja Kriszta eltűnésének napján viselt ruháit, amit aztán meg is találnak. Máig furcsa módon az összes ruha kimosva, kivasalva kerül vissza a szülőkhöz. A rendőrség is rááll az anyának telefonálgató zsarolóra, de ezúttal is néhány hiba csúszik a gépezetbe. A számba jöhető elkövetők közül viszont meglepő módon – a családból először – éppen Balogh Lajos személye esik ki... Bár az is igaz, hogy az egyik nyomozónak fixa ideája marad Balogh több mint kétes személye, de az ügyészség az ősz végén egyszerűen lesöpri a rendőrtiszt érveit. Balogh Lajos szabad marad.

Aztán 1995 a borzalmak éveként folytatódik, az utólag csak „százhalombattai rém"-ként aposztrofált gyilkos lecsap. Áldozatai fiatal lányok, akiket megkötözve, megszurkálva – egyiküket megbecstelenítve –, s mindkettőjüket főbe lőve találják meg a keresésükre indult rokonok. A rendőrség kombinál, elővesz a két másik fiatal lány ügyét is, de a „bizonyíték" – egy katonai surranó nyoma – semmire nem elég. Az esetlegesen számba jöhető személyek ellenőrzése, ki tudja, hányadszor, újra megkezdődik. Eredmény nincs.

Aztán robban a bomba. Mihály Kriszta szüleinek megzsarolási kísérlete kapcsán ismét szóba került Balogh Lajos a rendőrségen önként bejelenti: ő a tettes, mind a négy lány esetében! Megmutatja a lányok tetemeit is, beismerő vallomást tesz és példátlan bűnözői sztárkarriert fut be. Televíziós műsorokban szerepel, önálló nemzetközi sajtótájékoztatót tart, aztán később egy róla és az általa elkövetett bűnökről és terveiről megjelenik – egy később betiltott – botránykönyv is.

Ügyében a nyomozás azóta lezárult, de tárgyalást, ki tudja, miért, egy év után sem tűztek ki. Az alaposan gyanúsított, időközben a börtönben elvált Balogh Lajos pedig, úgy tűnik, előzetes fogságában is feltalálja magát, ugyanis a nemrégiben felröppent hírek szerint újra nősül, s ebbéli szándékát hivatalosan is bejelentette. A kiválasztott ifjú hölgy állítólag a tévében látta meg őt, és halálosan beleszeretett...

KISS L. GYÖRGY

KURIR 1995/12 612.

Kurír 1996. szeptember 25.

Bűnbánó battai rém

„Bűnösnek tartom magam valamennyi vádpontban, és vallomást kívánok tenni" – nyilatkozott a bírónő kérdésére Balogh Lajos, a százhalombattai gyilkos, akinek négy ártatlan lány halála terheli a lelkét. Balogh és két fiatal tettestársa – az egyikük a saját öccse – bűnperét tegnap kezdte tárgyalni a Pest Megyei Bíróság dr. Kárpáti Piroska tanácsa. A több emberen, aljas indokból, különös kegyetlenséggel, részben előre kitervelt emberölés vádpontja mellett gyakorlatilag eltörpül a többi, mint az életveszélyt okozó testi sértés, a súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolási kísérlet, a kifosztás, a lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés.

A hátrafésült hajú, a történteket hátborzongató precízitással előadó Balogh 1994 nyarán először sógornőjét, a 16 éves M. Krisztinát végezte ki, mert nem tetszett, ahogy a szüleivel bánt. Balogh szerint nagyképű volt, hányaveti, utálatos. Az elhagyott százhalombattai homokbányához csalta, megbecstelenítette, szurkálta, megfojtotta, s mindvégig „ellenőrizte" áldozata pulzusát. „Meg akartam alázni" – közölte a bíróságon. Tettét, szavaival élve, „némi kozmetikával" elmondta öccsének, Tibornak, aki nem akarta elhinni, ezért elvitte a helyszínre. Azt akarta, tartson tőle, és a következő bűncselekménynél meg se fordulhasson olyasmi a fejében, hogy netán „kiszáll".

Hamarosan akadt egy másik ifjú, a kiskorú K. Krisztián, akinek szintén megmutatta Krisztina holttestét, s aki ugyancsak félhetett tőle. Az ekként szerzett társaknak bizonyítaniuk kellett hűségüket úgy, hogy ők is ölnek. Sorsot húztak, ki kezdi. A sors Krisztiánt szemelte ki, az pedig a 13 éves H. Hajnalkát választotta áldozatául. De nem tudta megtenni. A homokbányában Balogh Lajos szúrt, fojtogatott, pulzust mért... Az ősszel Balogh megpróbálta zsarolni Krisztina édesanyját azzal, hogy lánya még él, ám visszavonulót kellett fújnia. Az anya ugyanis rendőrséghez fordult, s nagy volt a veszély, hogy fölfedezik a gyilkosságokat. Következő terve egy ékszerüzlet kirablása volt, de letett róla, és a sikertelenség megbeszélésére 1995 januárjában a kiserdőben találkozott ifjú társaival. A lényeg az volt: valakit meg kell ölni. Éppen arra kocogott két fiatal lány, N. Zsuzsanna és P. Adrienn... Balogh Lajos szexuálisan zaklatta, majd 20 centiméternyi távolságról fejbe lőtte őket. Mivel életjelt tapasztalt még, megszurkálta, sőt zsineggel fojtogatta áldozatait.

A bíróság holnap folytatja a vádlottak meghallgatását.

K. K.

KURIR 1996/09 466.

Vallott a battai rém

Fotó: HEGEDŰS ÁKOS

Balogh Lajos mindent bevallott, más választása nem is lehetett. A százhalombattai gyilkos, akinek négy lány halála terheli a lelkét, tegnap állt két fiatal vádlott-társával a bíróság elé.

(Döbbenetes részletek a 2. oldalon)

KURIR 1996/09., 465.

Rémes tárgyalás

Amikor a szörnyűségekről kérdezték, készségesen válaszolt (Kurír-archív)

Több mint két év telt el azóta, hogy a 16 éves Mihály Krisztinát szülei kétségbeesve keresték. Krisztina aznap nem ért haza és utóbb kiderült, iskolában sem volt. Utoljára az érdi buszmegállóban látták, és abban reménykedtek, szabad akaratából ment el otthonról és nem érte baj. Nyolc hónap múlva a százhalombattai Farkas-erdőnél már csak állkapcsát, majd egy újabb helyszínen testének darabjait találták meg, sógora, Balogh Lajos, a 29 éves gyanúsított pontos útmutatása alapján. Kiderült: Balogh Lajos gyilkolta meg az 1994. június 24-én eltűnt 13 éves kislányt, Harsányi Hajnalkát is. Holttestét néhány méterre Krisztina tetemétől találták meg.

1995. január 23-án N. Zsuzsa és P. Adrienn futni indultak a százhalombattai kiserdőbe, de ők sem értek haza soha többé. A rendőrségi beszámolók szerint a rém megdöbbentő brutalitással gyilkolta meg a lányokat. Megkötözte, fojtogatta, majd hátba szúrta és lelőtte őket, miután aberrált szexuális vágyait kielégítette. A holttesteket két nappal később találták meg.

A beismerő vallomás után Baloghot harmincnapos megfigyelésre az Igazságügyi Elmeszakértői Intézetbe szállították, az orvosok azonban nem állapítottak meg kóros elmeállapotot.

Mindezek után a százhalombattai rém sztár lett. A sztárcsinálásnak része volt az a könyv is, amely Balogh tetteit apró részletességgel taglalta. Igaz, a Legfőbb Ügyészség a „mű" terjesztését rövid úton megtiltotta, hiszen személyiségi és kegyeleti jogokat sértett. Balogh egyébként 1995 januárjától előzetes letartóztatásban van és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vendégszeretetét élvezi.

A bíróság kedden megkezdi az ügy tárgyalását.

K. J.

KURIR 1996/09 ., 406.

Ítélet: életfogytiglan

Balogh Lajost, akit a közvélemény a százhalombattai rémként ismert meg, életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte a Pest Megyei Bíróság. Balogh ellen több emberen aljas indokból, különös kegyetlenséggel – részben előre kitervelten – elkövetett emberölés bűntette miatt folyt eljárás. Balogh Tibor másodrendű vádlott részben mint tettestárs, részben mint bűnsegéd állt a bíróság előtt. K. Krisztián, a harmadrendű vádlott bűnsegédként szerepelt a perben.

A négyszeres gyilkos a legsúlyosabb büntetést kapta, ami ma Magyarországon kiszabható, legkorábban huszonöt év múlva helyezhető feltételesen szabadlábra. Balogh Tibor tizenhárom év fegyházban letöltendő büntetést, K. Krisztián – tekintettel kiskorúságára – nyolc év börtönbüntetést kapott.

Balogh Lajosnak először a sógornőjével kapcsolatban támadtak gyilkos indulatai, 1994. május 5-én aztán meg is ölte a tizenhat éves M. Krisztinát. A kislányt utoljára az érdi buszmegállóban látták, szülei sokáig abban reménykedtek, hogy Krisztina szabad akaratából ment el otthonról, nem érte baj. Ám nyolc hónap múlva a százhalombattai Farkas-erdőben már csak holttestét találták meg Balogh pontos útmutatásai alapján. Ő gyilkolta meg az 1994. június 24-én eltűnt 13 éves H. Hajnalkát is. Az ő holttestére néhány méterre Krisztina tetemétől bukkantak.

Később, 1995. január 23-án Némethi Zsuzsa és Pálházy Adrienn futni indultak a százhalombattai kiserdőbe, de ők sem értek haza többé. A rendőrségi beszámolók szerint a rém megdöbbentő brutalitással gyilkolta meg a lányokat. Megkötözte, fojtogatta, majd hátba szurkálta, és lelőtte őket, miután aberrált szexuális vágyait kielégítette rajtuk. A holttesteket két nappal később találták meg. A beismerő vallomás után Baloghot az Igazságügyi Elmeszakértői Intézetbe szállították, az orvosok azonban nem állapítottak meg kóros elmeállapotot.

Mindezek után a százhalombattai rém sztár lett. A sztárcsinálásnak része volt az a megjelent könyv is, amely Balogh tetteit apró részletességgel taglalta. Igaz, a Legfőbb Ügyészség a mű terjesztését betiltotta, miután személyiségi és kegyeleti jogokat sértett.

Balogh 1995 januárjától előzetes letartóztatásban volt a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon, miután önként feladta magát. Ügyének tárgyalása 1996. október elsején kezdődött, s Balogh a tárgyalásokon mindig készségesen válaszolt, amikor a szörnyűségekről kérdezték. Azt állította, több mint száz ember köszönheti az életét annak, hogy az utolsó pillanatban meggondolta magát. Könyörtelen részletességgel mesélte el a történteket, kijavította H. Hajnalka édesanyját, amikor máshogy emlékezett a történtekre, mint ő. Vallomását szinte szóról szóra követte a tárgyalás folyamán. És csak akkor háborodott fel, amikor két bűntársa – akiket szintén szándékában volt eltenni láb alól – egymásra akarta kenni a felelősséget.

Az ítélethirdetésen Balogh tudomásul vette a hallottakat, és tiltakozott, amikor ügyvédje fellebbezett az ítélet ellen. Dr. Kárpáti Piroska, az ügyet tágyaló bíró mondta: – Hosszú gyakorlatom alatt előfordultak ugyan hasonló esetek, de voltak pillanatok, amelyek megviseltek. Csúnya ügy volt, sok kegyetlenséggel, amelyet a legjobb tudásom szerint alaposan, hosszú ideig tárgyaltam, és örülök, hogy végre lezárhattam. (KALÁZY)

Huszonöt év múlva szabadulhat Fotó: MTI

NÉPSZABADSÁG 1997/05 498.

1997. május 22., csütörtök

Életfogytiglani a battai rémnek

Jogerőre emelkedett a százhalombattai rémként emlegetett Balogh Lajos életfogytig tartó fegyházbüntetése, miután a Legfelsőbb Bíróság helybenhagyta az első fokon kiszabott büntetését. Balogh legkorábban 25 év múlva bocsátható feltételes szabadlábra. A bíróság a másodrendű vádlott Balogh Tibor fegyházbüntetését 15 évre, a harmadrendű fiatalkorú K. Krisztián szabadságvesztését 10 évre súlyosbította.

Balogh Lajos 1994. május 5-én egyedül ölte meg a 16 éves sógornőjét, M. K.-t. A lánynak hosszan tartó, nagy szenvedést okozott, miközben megalázta emberi mivoltában is. A vádlottak együtt zsarolták meg a lány szüleit, de pénzhez nem jutottak.

1994. június 24-én a 13 éves H. H. diáklánynak azért kellett meghalnia, hogy Balogh Lajos vádlott-társai a későbbiekben végrehajtandó nagyszabású rablásban való elszántságukat bizonyítsák. *Balogh Tibor* és a fiatalkorú *K. Krisztián* segítettek abban, hogy Balogh Lajos végezhessen a kiszolgáltatott lánnyal. 1995. január 23-án mindhárom vádlott együtt volt, amikor észrevették a közelükben kocogó 19 éves diáklányokat, P. A.-t és N. Zs.-t. Balogh Lajos azonnal elhatározta, hogy megöli őket, és ezt társaival is közölte. Miután elfogták a lányokat, Balogh Lajos folyamatosan ütlegelte őket, majd egyenként, külön-külön is halálos sebeket ejtett az áldozatain tőrkéssel, pisztollyal és zsineggel. Az elmeszakértők egyik vádlottnál sem állapították meg kóros elmeállapotot.

A Pest Megyei Bíróság első fokon életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte Balogh Lajost azzal, hogy legkorábban 25 év múlva bocsátható feltételes szabadlábra. A bíróság több emberen, különös kegyetlenséggel, aljas indokból, részben előre kitervelten elkövetett emberölés, életveszélyt okozó testi sértés, erőszakos közösülés, szemérem elleni erőszak, súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás kísérlete, csoportosan elkövetett kifosztás, lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés miatt ítélte el Balogh Lajost. A másodrendű vádlott Balogh Tibor 13 év fegyházat kapott. A fiatalkorú K. Krisztiánt 8 év szabadságvesztésre ítélték, amit fiatalkorúak börtönében kell letöltenie.

Balogh tudomásul vette az ítéletet, védője valamint a többi vádlott enyhítésért fellebbezett. Az ügyész tudomásul vette Balogh Lajos büntetését, a másik két vádlott esetében azonban súlyosbításért fellebbezett.

A Legfelsőbb Bíróság helybenhagyta Balogh Lajos első fokon kiszabott büntetését. A másodrendű Balogh Tibor fegyházbüntetését 15 évre, a fiatalkorú K. Krisztián szabadságvesztését 10 évre súlyosbította.

T. B.

NÉPSZABADSÁG 1997/05., 498.

Élet, fogytig

Hogy valaha megnyugszanak-e a kedélyek s az emberek a felejtés jótékony homályába menekülnek-e egykori emlékeik elől – nem látható előre. Az ítélethirdetés után egy nappal – sűrűn idézték fel egy kisváros lakói a két évvel korábbi rémtörténetet. A helyszín Százhalombatta, akiről pedig beszéltek, Balogh Lajos, aki négy fiatal lány brutális meggyilkolása miatt kapta a „battai rém" titulust.

Fotó: A SZERZŐ

Százhalombatta a fagyos-ködös januárba burkolózva fogad. Az utcán alig lézeng valaki, aki kimerészkedik, azon is látszik, szeretne már túllenni kellemetlen élményén. Inkább az üzletekben töltik el ezen kevesek is szabad idejüket. Viselkedésük az idegennel, jelesül a zsurnalisztával szemben meglepően nyílt. Az arcok csak akkor komorulnak el, amikor a témát érintem: emlékeznek-e és ha igen, miképpen a battai rém tetteire. Vajon arányban áll-e a bíróság által rászabott büntetés az elkövetettekkel?

– Hogy mi a véleményem arról az emberről? – kérdez vissza az az autós, aki nem adja nevét. – Talán legyen elég annyi, én nem tartom őt normálisnak. Aki ilyet elkövet, az nem lehet épelméjű, nem olyan, mint mi, az átlagember. Vagy igen? – kérdez ismét vissza.

– Na és a büntetés, az életfogytiglan ön szerint megfelelően ellensúlyozza négy ember kínhalálát?

Elgondolkodik.

– Huszonöt év – mert akkor szabadulhat – nagy idő. Hát nem is tudom, nem kevés, mert mire kijön, ötven-egynéhány éves lesz. A fiatalsága odavan, semmi esélye nem marad, hogy újrakezdje. A társai? Azok piti bűnözők, ők megkapták, amit érdemelnek. Jobb erről nem is beszélni – búcsúzik aztán, majd még egyszer a lelkemre köti: a nevét ne.

A százhalombattai 1. Számú Általános Iskolában dolgozott valaha az áldozat, Mihály Krisztina nővére – aki Balogh felesége volt. A szemben levő üzletsor egyik mutatós portáljához lépek, mögötte a tulajdonosnő.

– Jaj, nem akarok nyilatkozni semmit, tudja, így is feltörték már kétszer az üzletemet – hárít el reflexszerűen. – Balogh Lajost kérdi? Hát persze, hogy ismerem az ügyét. Hallottam, hogy életfogytiglant kapott. Hát én nem azt adtam volna.

– Egy helybéli azzal fogadott: ha akarom tudni, mit érdemel Balogh, hozzam el Százhalombattára és engedjem el az utcán. A többit – a város ítéletét – nyugodtan rábízhatom a helyiekre...

– Hát valahogy erről van szó. Bár én személyesen ismertem a Balogh családot, őket is biztosan megviselte az, amit Lajos művelt. Sokszor találkoztam velük, jártak ide vásárolni hozzám. De visszatérve az ítéletre, ez az egész nekem egy másik esetet juttat eszembe. Nem is olyan nagyon régen egy idevalósi fiú megölt egy embert, ráadásul rendőrt. Néhány év múlva kiengedték, ő pedig folytatta ott, ahol abbahagyta, embert ölt ismét. Úgyhogy én azt gondolom, ha már nincs halálbüntetés, legalább az életfogytiglan életfogytiglant jelentene. Bár – látja – ilyenek vagyunk mi, emberek, még néhány hónap, és nem fogunk róla beszélni sem. A sok gond, probléma feledteti az emberekkel még az ilyen szörnyűségeket is.

– Én teljesen fel vagyok háborodva – csattan fel a szomszédos üzletben egy csinos hölgy, amikor az ítéletről kérdezem. – Hiába mondják, hogy ennyi vagy annyi év múlva szabadulhat, ez így nem igazságos.

– Ön szerint mi lenne igazságos ítélet, mit kellene kapnia Balogh Lajosnak, hogy méltó büntetést kapjon?

– Tudja, mit, felnégyelni! Az lenne a megfelelő büntetés arra, amit tett. Vagy... jaj, istenem, mit beszélek. De tudja, én nem tudok napirendre térni az eset felett. Megölt négy fiatal lányt, ő meg – láttam a tévében – teljesen ki van hízva, jól él, és nagyképűen halált kér magára, mert tudja, hogy úgysem kaphat.

– Az ön környezetében miként élték meg az emberek a gyilkosságokat?

– Hát ez tényleg érdekes. A városban úgy reagáltak a hírre, miszerint a gyilkos közülünk való, hogy az emberek szinte bezárkóztak a házakba, visszahúzódtak, este szinte néptelenek voltak az utcák. Teljes volt a letargia. Sötétedés után nők és a gyerekek nem mentek az utcára. Aztán egy idő múlva, amikor már lecsukták, egy csapásra megnyugodtak, és visszaálltak a régi kerékvágásba.

– Ha jól számolom, a battai rém 2020-ban szabadulhat...

– És visszajön, meglátja. S még hülyébb lesz, folytatni fogja a gyilkosságokat. Majd megint sztár lesz. Az ember beleőrül, ha arra gondol, hogy a gyilkos sztár lehetett nálunk. Tele voltak a képeivel a pesti utcák, amikor ott jártam. Mint akit isten tudja, miért, magasztalni kellene azért, amit tett, ahelyett, hogy jól bedugták volna oda, ahová megérdemli.

– Ön tényleg úgy gondolja, hogy sztár volt?

– Hát persze. Azt csináltak belőle valakik. Biztos jó üzlet lehetett ez a négy gyilkosság azoknak, akik könyvet csináltak belőle. És kiadhatták!

– Ön megvette a könyvet?

– Beleolvastam. Borzasztó volt, gyalázatos, nem kellett. Milyen ember az, aki ilyet le tud írni?

– Tudom, feltevés, mégis mit tenne, ha most találkozna az utcán a battai rémmel?

– Mit tennék? Hát oda nem mennék, az biztos. Szerintem talán az áldozatok hozzátartozói... Félnek az emberek is, és ez az ember, vagy hogy is mondjam, vissza fog térni, tudom, még alig lesz ötven, és látta, milyen erőben van? Maga látta a tévében? És megnősülhetett. Erre már nem is tudok mit mondani.

Hát valóban éles a kontraszt. A nyilvánosságot kapott képes információk egyik oldalán egy hideg, éles logikájú, nyugodt, szőke férfi, aki halkan, már-már élvezettel beszél tetteiről, vagy érdeklődve hallgatja, esetleg gondosan kijavítja egy-egy őt kérdező zsurnaliszta mondandóját. A másik oldalon temetetlen, meggyalázott, kivégzett fiatal lányok holtteste, összeomlott családok, összeroppant szülők, rokonok a fotókon vagy a tévé képernyőjén. Már ha ők egyáltalán oda kerültek. Mert hiába a gyász, a tragédia rossz reklám. S az emberek felejtenek.

– Nem hiszem, hogy ez az eset még valakit érdekelne – vélekedik az 1. Számú Általános Iskola igazgatónője, Beutl Jenőné. – Az emberek, úgy hiszem, mással vannak elfoglalva. Én a magam részéről mélységesen elítélem Baloghot, s ez az életfogytiglan, amit büntetésképpen kapott, nem a megfelelő mérték tettére, de hát ez van. Ez az ember nem közösségbe való. Képzelje, nem is akartuk elhinni, hogy erre képes lehet bárki, megmondom őszintén, mi kollégáimmal kételkedtünk abban, igaz lehet-e ez a történet. Egészen addig, míg be nem bizonyosodott feketén fehéren, hogy sajnos igen. Utálattal, borzalommal, félelemmel – mert az is bennünk volt – éltünk, míg ő is köztünk járkált. Szó szerint értse, a kollégák között volt, aki közös lépcsőházban lakott vele. Ő utána jött rá, minek volt kitéve, mi lett volna, ha netán éppen akkor jön Baloghra a gyilkossági vágy, amikor találkoznak.

– Érezhető volt a városban a félelem? Akadtak látható jelek?

– Külsőre talán nem, de a szülők fejében egészen más járt, ebben biztos vagyok. Jobban odafigyeltek a gyerekekre a szokásosnál. Aztán minden visszaállt, amint kiderült, hogy a gyilkos rendőrkézen van.

– Ma már ez nem is téma?

– Nem. Az ő személye, úgy érzem, egyáltalán nem fontos. Jó helyen van, bár az igazi az lenne, ha soha nem jöhetne ki onnan, ha elfelejtenék, ha nem lenne esélye annak, hogy egyszer folytassa...

Hiába minden, csak-csak kiderül, hogy az utca embere ma is fél. De nem feltétlenül azok, akik a kérdésekre válaszoltak, vállalták a véleményüket, ám írjuk ide gyorsan, ők nem sokan voltak. Amint kiderült a téma, a többség kedvesen bár, de határozottan elutasított. Akadt, aki – mint mondta – úgy védekezik a hasonló szörnyű hírek ellen, hogy nem hallgat rádiót, nem néz tévét, nem olvas újságot. Vagyis nem vesz róla tudomást, s így a kérdésem – kérték, vegyem úgy – el sem hangzott.

Az áldozatok szüleit és hozzátartozóit, egy kivétellel, nem zaklattuk kérdéseinkkel. Az az egy kivétel Balogh Lajos, a battai rém egykori családjának rokona, a 16 éves áldozat, Mihály Krisztina nagynénje volt, aki az ítélettel kapcsolatban úgy fogalmazott:

– Tudom, hogy a törvény teljes szigorával sújtott le, de számomra ez az ítélet akkor is elfogadhatatlan. Ez egy megátalkodott ember. Tettére nincs és soha nem is lehet bocsánat.

KISS L. GYÖRGY

Végső szankció

Balogh Lajos, a battai rém első fokon a legtöbbet kapta, mi adható, de máris felerősödtek a hangok, hogy nem eleget. És megszólaltak a halálbüntetés visszaállítása mellett érvelők is. Tóth Tamás Sárszentmihály polgármestere, akinek fiát alig több mint négy éve kegyetlenül meggyilkolták, már 80 ezer aláírást gyűjtött össze azért, hogy szavazzunk: kell-e a halálbüntetés vagy sem. Erről, 1990 októbere, vagyis azóta, hogy az Alkotmánybíróság a halálbüntetést eltörölte, időről időre fellángol a vita. Legutóbb a miniszterelnök nyári „nyelvbotlása" ingerelte polémiára a polgárokat: hallatta hangját laikus és szakember egyaránt, míg a sokszor hangsúlyozott ellenérv – nincs rá jogi lehetőség – hatására ideiglenesen el nem csendesedett a szópárbaj.

A halálbüntetésnek, amely a működőképes szemet szemért, fogat fogért elv alapján egyidős az emberi társadalommal, a felvilágosodás korától vannak ellenzői. Beccaria, a modern büntetőjog atyja 1764-ben úgy foglalt állást, hogy a halálbüntetés a társadalom számára sem nem hasznos, sem nem szükséges. Ezt az elvet vallotta II. József, midőn 1787-ben eltörölte ezt a legsúlyosabb büntetőjogi szankciót. Am halálát követően, 1791-ben a magyar Országgyűlés visszaállította. Bár a reformkor jogtudósai, majd e század büntetőjogászainak nagy része ellenezte a halálbüntetést, az egészen az alkotmánybírósági döntésig fennállt, és nemegyszer vissza is élt vele a politikai hatalom. A nyolcvanas években a korábbiaknál kevesebb halálos ítélet született, és több elítélt kapott kegyelmet. (1985-ben két, 86-ban egy, 87-ben öt, 88-ban pedig három halálos ítéletet hajtottak végre.) Ebben az időszakban az európai államok sorra csatlakoztak az 1950-es Római Egyezménynek a halálbüntetés eltörléséről szóló 1983-as jegyzőkönyvéhez, amit Magyarország 1990 őszén írt alá, és két év múlva ratifikált.

A konvenciót egyébként több európai ország mindmáig nem írta alá, és néhány, bár ratifikálta, kinyilvánította, hogy háború idejére nem mond le a halálbüntetés alkalmazásának lehetőségéről. Nem csupán nálunk, másutt is vita tárgya újra és újra a végső szankció: mint emlékezetes, ősszel – a szörnyű leánygyilkosságok hatására – Belgiumban indult mozgalom a halálbüntetés visszaállítására. Észtországban viszont a napokban született törvény eltörléséről.

K. K.

KURIR 1997/01. 421.

SZÁZHALOMBATTAI HÍRTÜKÖR – X. ÉVF. 2. SZ. 3. oldal

ÍTÉLETHIRDETÉS UTÁN

Két hónapos kényszerű szünet után, január 16-án folytatódott Balogh Lajosnak és társainak bűnügyi pere. Októberi lapszámunkban már beszámoltunk olvasóinknak arról, hogy az elmeszakértői vizsgálatok miatt húzodott el a per.

Dr. Kárpáti Piroska bírónő röviden összefoglalta a szeptember 24- e óta megtartott hat tárgyalási nap történéseit, amelyek közül a vádpontokat emelnénk ki.

A BŰNLAJSTROM:

Balogh Lajos elsőrendű vádlott beismerte, hogy 1994. május 5-én a Kiserdőben meggyilkolta a 16 éves M. Krisztinát, különös kegyetlenséggel, hogy minél nagyobb fájdalmat okozzon áldozatának.

A vádlottak közösen tervezték el a 13 éves H. Hajnalka „kivégzését". A harmadrendű vádlott, a fiatalkorú K. Krisztián azzal vádolható, hogy ő javasolta és hajtotta végre Hajnalka lecsalogatásáta Sólyom rétre. Tudjuk, a gyilkosság előtt a másodrendű vádlott, Balogh Tibor összeszólalkozott bátyjával és távozott. Hajnalkát 1994. június 10-én gyilkolta meg Balogh Lajos.

Ennek ellenére mindkettőjük vádolható bűnpártolással.

Közösen tervezték el Mihályék zsarolását 1994 szeptemberében. A család a rendőrséghez fordult, attól az időtől számítva lehallgatták a család telefonbeszélgetéseit. A rögzített beszélgetések után a hanganyagot a Magyar Rádió fonetikai elemzésnek vetette alá, és a szakemberek 90%-os biztonsággal megállapították, hogy Balogh Lajos telefonált.

Közös megegyezéssel vásárolták meg a Zbrojovka típusú pisztolyt, nagyobb bűncselekmények elkövetése céljából. Tiltott lőfegyverrel való visszaéléssel bővült a bűnlajstrom.

1995. január 23-án egy ékszerész kirablását tervezik, ami meghiúsul. Együtt tanakodnak az esti órákban, amikor felfigyelnek a két kocogó lányra, a 19 éves N. Zsuzsára és P. Adriennre. Balogh Lajos elhatározza a két lány elfogását, kivégzését és a hozzátartozók későbbi zsarolását. A két lányt a nyúldombi részre hurcolják, Adriennt egy, Zsuzsát két lövés érte.

A vádlottak kifosztották áldozataikat.

Balogh Lajos 1995 áprilisában rátámadt egyik cellatársára és többször belerúgott a földön fekvő emberbe, aki maradandó egészségkárosodást szenvedett.

Az elsőrendű vádlott mind a négy lányáldozatot megalázta, és Balogh Tibor tevőlegesen segített N. Zsuzsa és P. Adrienn kivégzésében.

BOMBA VAGY PETÁRDAPUKKANÁS?

A szakértői vélemények meghallgatása után került sor az elsőrendű vádlott, Balogh Lajos meghökkentő közlésére:

– Bírónő, módosítani szándékozom vallomásomat. Eddig tartottam a hátam Tibor és Tián helyett (K. Krisztián), de tovább nem teszem, mert mindketten méltatlanul viselkedtek a börtönben – mondta.

A bejelentést követően elmondta, hogy 1994. június 10-én az első szúrást K. Krisztián ejtette H. Hajnalkán, majd 1995. január 23-án Balogh Lajos fejbe lőtte P. Adriennt, utána átadta a pisztolyt Tibornak, aki egymásután két lövést adott le N. Zsuzsára.

Dr. Orlita Magdolna ügyésznő bizonyítékokat kért a vádlottól kijelentésének alátámasztására.

– Bizonyítani nem tudom, ügyésznő – mondta, majd egy homályos előadást tartott egy újságíróról, aki interjút kért Balogh Lajostól. Állítása szerint az újságírónak említette, hogy nem egészen úgy történtek a gyilkosságok, mint ahogy azok a kihallgatási jegyzőkönyvekben szerepelnek.

A másod-, illetve harmadrendű vádlott fenntartotta rendőrségi és ügyészségi vallomását, majd ezt követően dr. Kárpáti Piroska bírónő felszólította őket, hogy Balogh Lajos szemébe nézve ismételjék meg vallomásukat.

Ezután a bírónő befejezettnek nyilvánította a bizonyítási eljárást.

A VÁDIRAT:

A vádpontok ismertetése után Fónyáné dr. Orlita Magdolna ügyésznő elmondta, hogy az emberéletek kioltása a legkiemelkedőbb bűncselekménynek számít Magyarországon. Négy fiatal lányt öltek meg, akik lehettek volna anyák, szerető feleségek, az ok érthetetlen és megmagyarázhatatlan. A vádlottak lelki okokat sem tudtak felsorolni, és a személyiségzavar nem magyarázat emberéletek kioltására. A bűncselekmények nyomán semmi sem hozható vissza, még halálbüntetéssel sem.

– Nem tudom – mondta az ügyésznő –, hogy kit, kiket kellene figyelemeztetni arra, hogy ilyesmi soha többé ne történhessen meg, és arra, hogy az emberi életnek mindennél nagyob értéke van.

Az ügyésznő a vádirat felolvasásakor újra felsorolta az iszonyat krónikáját és kronológiáját, elmondta, hogy miként szervezte be Balogh Lajos a kettes és hármas számú „kiskatonát", akik végrehajtották a parancsokat. Az elsőrendű vádlottra több ember ellen aljas indokból, haszonszerzés céljából, különös kegyetlenséggel elkövetett, részben előre kitervelt emberölésért életfogytiglani fegyházbüntetést kért az ügyészasszony, mellékbüntetésként a közügyektől való eltiltást, a feltételezett szabadlábra helyezését pedig legkorábban 25 év fegyházbüntetés letöltése után javasolta.

A másodrendű vádlott Balogh Tibor esetében bebizonyítható egyrészt a bűnpártolás, a gyilkosságok során elkövetett bűnsegéd szerepe, az elsőrendű vádlott utasítására elkövetett kegyetlenség, ezért életfogytiglani fegyházbüntetést kért, az említett mellékbüntetéssel együtt. A feltételezett szabadlábra helyezését 20 év fegyházbüntetés letöltése után kérte.

A fiatalkorú K. Krisztiánra bűnpártolásért és több emberölésben való bűnrészességért 15 év börténbüntetést kért az ügyésznő valamint a közügyektől való eltiltást.

A Balogh Lajos vallomás-módosításának mérlegelése a bíróság dolga és felelőssége.

A VÉDELEM:

Dr. Németh Györgyi, aki (mint megtudtuk kénytelenségből) vállalta Balogh Lajos védelmét, utalt a vádlott sivár, nehéz gyermekkorára.

Utalt arra, hogy a vádlott 1988-ban munkabalesetet szenvedett, mindezek arra késztették, hogy a társadalomtól.

Dr. Matisfalvi István, Balogh Tibor védője beszélt arról, hogy a Balogh családban Tibor csak Lajostól számíthatott segítségre. Utalt arra, hogy a H. Hajnalka meggyilkolása előtt a két testvér összeszólalkozott, majd Tibor távozott. A kettős gyilkosságban Balogh Lajos pszichikai kényszerére cselekedett, végül enyhébb büntetés kiszabását kérte.

Dr. Szenczi Gizella, aki K. Krisztián jogi védelmét látta el, hivatkozott arra, hogy a vádlott 15. életévét sem töltötte be, amikor védencét letartóztatták. Minden gonoszság és kegyetlenség kitervelője és végrehajtója Balogh Lajos volt, a szinte még gyermeknek számító vádlott fel sem tudta fogni, hogy az elsőrendű vádlott mit tervez.

Az ítélethirdetésre január 23-án került sor.

AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN:

Balogh Lajos elsőrendű vádlott a vádpontokat elismerte, és bűnösnek mondta magát.

– A sors fintora – mondta –, hogy az ítélethirdetésre a kettős gyilkosság második évfordulójára került sor. Megbántam amit tettem, és őszintén sajnálom áldozataim hozzátartozóit. Azt is megbántam, hogy két srácot, az öcsémet és Krisztiánt belerángattam a bűncselekményekbe. Megérdemlem a maximális büntetést.

BaloghTibor: – Részben bűnösnek érzem magam, megbántam amit tettem, de kérem a bíróságot, vegye tekintetbe, hogy ekkor még csak 18 éves voltam. Őszintén sajnálom, hogy fájdalmat okoztam az áldozatok hozzátartozóinak.

K. Krisztián megbánta, amit tett.

– Fel sem tudtam mérni igazán, hogy mit teszek, hiszen a 15. életévemet sem töltöttem be, amikor letartóztattak. Kérema Bíróság jóindulatát.

AZ ÍTÉLET:

A Pest Megyei Bíróság Balogh Lajost a felsorakoztatott vádakban bűnösnek mondta, ezért életfogytiglan tartó fegyházbüntetésre ítélte és 10 évig eltiltotta a közügyektől. A Bíróság 25 év múlva helyezheti szabadlábra, amelybe beszámítandó a vizsgálati fogság időtartama.

Balogh Tibort 13 évi fegyházbüntetésre ítélte, a fiatalkorú K. Krisztiánt 8 évi, fiatalkorúak börtönében letöltendő szabadságvesztésre ítélte.

A Bíróság nem vette figyelembe Balogh Lajos módosító vallomását.

A vádat képviselő Fónyáné dr. Orlita Magdolna Balogh Lajos ítéletének elfogadására három napos gondolkozási időt kért, a másod- illetve harmadrendű vádlott ítéletét nem fogadta el, súlyosabb büntetésért fog fellebbezni.

Balogh Lajos az ítéletet elfogadta, jogi képviselője viszont enyhébb ítéletért fellebbezett. Balogh Tibor és K. Krisztián ügyvédei is enyhébb büntetésért fognak fellebbezni. Az ítélet nem jogerős, a vádlottak a másodfokú ítéletig letartóztatásban maradnak.

Szaniszló József

SZÁZHALOMBATTAI HÍRTÜKÖR 1997/2., 3.

NÉPSZAVA
Szociáldemokrata napilap • Alapítva 1873-ban
2011. MÁJUS 7., SZOMBAT
138. ÉVFOLYAM 106. SZÁM
WWW.NEPSZAVA.HU NEPSZAVA@NEPSZAVA.HU

Nem lottózhatnak a segélyen élő munkanélküliek

ZSEBESI ZSOLT

Helybenhagyta a kölni tartományi bíróság azt a márciusi ítéletet, amelynek értelmében a Westlotto lottótársaság törvénysértést követett el, amikor szelvényt adott el egy munkanélküli-segélyben részesülő férfinak. A német szerencsejáték-törvény ugyanis előírja, hogy a fogadóirodáknak meg kell akadályozniuk olyan személyek fogadását, akiket láthatólag beteges játékszenvedély hajt vagy anyagi lehetőségükön felül költenek szerencsejátékra.

Betarthatatlannak tartják a német törvényt

Már korábban kiderült, hogy a furcsa ügy mögött a Westlotto egyik helyi vetélytársa, a Tipico lottó áll, amelynek emberei imitáltak a Westlotto egyik fiókjában egy beszélgetést, amelyből az eladó számára ki kellett derülnie, a fogadásra készülő kuncsaft munkanélküli-segélyből él. Az egyik férfi ugyanis megkérdezte a társát: miből telik neki 50 eurós lottófogadásra, ha munkanélküli-segélyen tengődik és teljes anyagi csődben van.

Mivel ilyen előzmények után is kiszolgálták, a bíróság márciusban és most is bizonyítva látta a lottótársaság vétségét, és helyben hagyta korábbi ítéletét, ami az eset megismétlődésére 250 ezer eurós bírságot helyez kilátásba. A sajtó és a Szerencsejáték Szövetség életidegennek és végrehajthatatlannak tartja az ítéletet, ezért a Westlotto azonnal fellebbezést nyújtott be. Senki nem tudja ugyanis, hogyan lehetne ellenőrizni a játékosok anyagi helyzetét a fogadás előtt, van-e erre joga az eladónak, aki akár személyiségi jogokat is sérthet a kérdezősködésével.

Mások pedig úgy vélik, hogy nagy butaság lenne a leszegényedett, minimális munkanélküli-segélyen tengődő embereket megfosztani az anyagi helyzetük jobbra fordulásának reményét nyújtó lottózás lehetőségétől.

Kulcsár-ügy: kutatás a levélváltás után

Polt Péter egykori – és jelenlegi – legfőbb ügyész és Lamperth Mónika volt belügyminiszter beidézését javasolta Rejtő E. Tibor, a K and H bank korábbi vezetőjének ügyvédje, Ruttner György. A Kulcsár-per tegnapi tárgyalásán a védő arról is beszélt, hogy védence 2003 október 9-én történt kihallgatásának jegyzőkönyvét még mindig nem csatolta az ügyészség az iratok közé. Ruttner szerint pedig ennek komoly jelentősége lehet.

Az ügyben – korábbi sajtóhírek szerint – állítólag levelet váltott 2003-ban Lamperth Mónika belügyminiszter és Polt Péter legfőbb ügyész is. Mint az ügyvéd fogalmazott, ő nem „bejáratos" egyik intézmény irattárába sem, hogy felkutassa e leveleket, ezért indítványozta mások mellett Polt és Lamperth tanúkénti meghallgatását a levelezésről, illetve arról, hogy egyáltalán történt-e levélváltás, és milyen tartalommal.

A bíró kérdésére Ruttner úgy nyilatkozott, hogy amennyiben a bíróság beszerzi ezeket a dokumentumokat, eláll az általa javasolt tanúk beidézésétől. A tegnapi tárgyalás további részében korábban vádlottként szereplő, de a megismételt eljárásban csupán tanúként idézetteket hallgatott meg a bíróság – köztük a K and H Equities korábbi vezérigazgatóját és a cég más alkalmazottait.

NÉPSZAVA-INFORMÁCIÓ

Zavarodott lett a tiszalöki rémtettek idején a negyedrendű vádlott – állította édesanyja

Romagyilkosságok: „külső" irányítás volt?

Állítólag a per ideje alatt a nyomozók is figyelik, hogy a hallgatók közül ismerheti-e valaki a vádlottakat FOTÓ: BIELIK ISTVÁN

A negyedrendű vádlott hozzátartozóinak meghallgatásával folytatódott tegnap a romagyilkosságok pere: vallomást tett Csontos István édesanyja, aki szerint fia 2009 tavaszától „zavarodott" lett. Meghallgatták a másodrendű Kiss István egyik barátját is, aki szerint a nagycsécsi támadást Kiss titkosszolgálati akciónak vélte. A Hetek közben arról írt, hogy a négy elkövetőt „külső, nem a baráti körhöz tartozó személy" irányíthatta.

Bár élhetett volna a vallomásmegtagadás jogával, tanúként mégis beszélt a bíróság előtt a romagyilkosságok negyedrendű vádlottjának, Csontos Istvánnak az édesanyja. Mint mondta, fia egy családi beszélgetés során, amikor a romák elleni támadások kerültek szóba, kifakadt, és azt kiabálta: „ti nem tudhatjátok, mi ez az egész, fogalmatok sincs, ezek mire képesek." A nő elmondta, hogy 2009 tavaszán – az április tiszalöki gyilkosság idején, amelyben Csontos a vád szerint sofőrként vett részt – a frissen leszerelt katona zavarodott lett, szorongott, családjával megromlott a kapcsolata.

Hasonlóan nyilatkozott a szerdai tárgyaláson Csontos volt menyasszonya. Szerinte Csontos fáradtságra hivatkozott, „pedig nem volt munkája", és úgy tűnt, meg akarja szakítani vele a kapcsolatot. A hat halálos áldozattal járó, kilenc helyszint érintő támadássorozat sofőr vádlottjáról (aki korábban Koszovóban lövészként szolgált és a Katonai Biztonsági Hivatalnak is jelentett) legutóbb kiderült: három rokona is a rendőrségen dolgozik. Nővére és volt menyasszonya is, utóbbi egyes hírek szerint a volt hajdúhadházi rendőrkapitánynak volt a titkárnője. Nővérének a férje, azaz Csontos sógora pedig ma is aktív rendőr.

Közben a Hetek című lap arról írt, hogy „idegen érdekek is állhattak" a romagyilkosságok mögött. Emlékezetes, egy 2009 augusztusában az internetre felkerült dokumentum szerint Kiss Istvánt, a romagyilkosságok másodrendű vádlottját 2004 és 2008 között megfigyelte a Nemzetbiztonsági Hivatal, de két hónappal az első támadás előtt, éppen amikor Kiss fegyverkezésbe kezdett, megszüntették a megfigyelését. A Hetek szerint egy ehhez a dokumentumhoz tartozó – ismeretlen szerző által írt – feljegyzésben az áll, az „elkövetők irányítását külső, nem a baráti körhöz tartozó személy láthatta el, aki szintén rendelkezik katonai tapasztalatokkal", de a „gyilkosságok kitervelőjét és támogatóját a letartóztatás után már nagyon nehéz megállapítani". Ezt némiképp alátámasztja a Blikk információja, amely szerint a pert nyomozók is figyelemmel kísérik, figyelik, hogy a hallgatók közül ismerheti-e valaki a vádlottakat.

Tegnap Kiss István egyik barátját is meghallgatták, aki szerint a vádlott úgy vélte az első halálos áldozatokat követelő, 2008. november 3-i nagycsécsi támadás után, hogy „a titkosszolgálatok akciózhattak".

NÉPSZAVA-INFORMÁCIÓ

NÉPSZAVA 2011/05., 96.

2013. május 6., hétfő Látó-Tér · Magyar Nemzet 5

FOTÓ: NAGY BÉLA

A végéhez közeledik a romagyilkosságok miatt indult per

A végéhez közeledik a hat halálos áldozattal járó romagyilkosság-sorozat elsőfokú büntetőpere a Budapest Környéki Törvényszéken. A védelem szerint a bűncselekmény-sorozat egyes helyszínein a bizonyítékok alapján nem áll meg az emberölés bűntette, csupán garázdaságról vagy foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés tényállásáról lehet beszélni. Az eljárás koronatanújának vallomása kapcsán pedig felvetődött a hamis tanúzás lehetősége is. A rendőrség a mai napig keres még egy személyt, akinek köze lehetett a besenyszögi rabláshoz.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Május 14-én kezdődhetnek a perbeszédek a romák elleni támadásokkal vádolt négy férfi büntetőperében, ítélethozatal a hónap végén, június elején várható. A hat halálos áldozatot követelő fegyveres és Molotov-koktélos támadások ügyében *Kiss Árpádot*, a testvérét, *Kiss Istvánt*, valamint *Pető Zsoltot*, és az ügyészség szerint az utolsó két gyilkosságban sofőrként közreműködő *Csontos Istvánt* előre kitervelten, aljas indokból, több emberen, részben sok ember életét veszélyeztetve, részben 14. életévét be nem töltött személy ellen elkövetett emberölés bűntettével és más bűncselekményekkel vádolják.

Kilenc helyszín, hat halott

A négy férfit 2009. augusztus 21-én fogták el munkahelyükön, a Perényi 1 nevű debreceni szórakozóhelyen, ahol a fal mögé rejtve találták meg a romák elleni támadássorozatnál használt fegyverek egy részét, amelyeket 2008 márciusában egy besenyszögi vadásztól raboltak el. A büntetőper a Budapest Környéki Törvényszék előtt 2011. március 25-én kezdődött. A hatóság adatai alapján a tettesek összesen 16 akciót hajtottak végre, amelyek között 11 Molotov-koktélos támadás volt, és amelyek során 63 lövést adtak le sörétes és golyós lőfegyverekből. A bűncselekményeknek összesen 55 sértettje van, a támadásokban hatan vesztették életüket, öten sérüléseket szenvedtek.

A vádirat szerint a halálbrigád kilenc településen támadt romákra: 2008. július 21-én Galgagyörkön három házra zúdultak a lövések, augusztus 8-án Piricsén dobtak két lakóépületre Molotov-koktélt, és lábon lőtték *Getyinás Magdolnát*. Egy hónappal később, szeptember 5-én Nyíradonyban egy lakóházba lőttek be. Szeptember 29-én Tarnabodon is családi házakat támadtak meg, itt azonban személyi sérülés nem történt. A november 3-i nagycsécsi támadás már két emberéletet követelt, egy 43 éves roma férfi és egy 40 éves roma nő életét vesztette. December 15-én Alsózsolcán távcsöves vadászpuskát használtak az elkövetők. *Rontó Krisztiánt* a lábán találták el, élettársát csak súrolta a lövés. 2009. február 23-án Tatárszentgyörgyön egy 28 éves férfit és kisfiát ölték meg, miközben felgyújtott házukból menekültek. Ezen a helyszínen a rendőrök először azt állapították meg, hogy baleset történt, az áldozatok pedig egy lakástűzben veszítették életüket. A rendőrök nemcsak a holttesteken lévő, golyó ütötte sebeket nem vették észre, de a Molotov-koktél üvegmaradványait és a hó tetején fekvő lőszerhüvelyeket sem. Április 22-én Tiszalökön lelőtték *Kóka Jenőt*. Az augusztus 3-i kislétai támadás a gyilkosságsorozat utolsó helyszíne. *Balogh Máriára* és 13 éves lányára több lövést adtak le közvetlen közelről, sörétes vadászfegyverből. A 45 éves asszony a helyszínen életét vesztette, a kislány életben maradt. A rendőrség szerint ez a helyszín volt a fordulópont, ugyanis az egyik elkövető Kislétán, valamint Debrecenben is használta mobilját, és a telefonos forgalmazás segítette az elkövetők azonosítását.

Céljuk a figyelemfelhívás volt

A bíróságon a négy vádlott közül csak Csontos István tett részletes vallomást. Ő kifejtette, a gyilkosságsorozatba a Kiss testvérek rángatták bele. Elmondása szerint ő a tiszalöki támadás napján azt hitte, hogy túrázni, vadászni mennek, ezért vállalta a sofőr szerepét. Később pedig már az állítólagosan őt ért fenyegetések miatt vitte a vádlottakat a kislétai gyilkosság helyszínére. Kiss Árpád és Kiss István a bíróság előtt csupán annyit mondott, jártak a támadássorozat azon helyszínein, ahol nem hunyt el senki. Kiss Árpád Galgagyörkkel, Piricsével és Tarnaboddal, míg testvére Galgagyörkkel és Piricsével összefüggésben tett beismerő nyilatkozatot.

Azt azonban a fivérek leszögezték: lakatlannak vélt házakra adtak le lövéseket, céljuk pedig nem az emberölés volt, hanem hogy felhívják a figyelmet a társadalmi problémákra. A testvérpár az eljárás során következetesen hangsúlyozta, az alsózsolcai, nagycsécsi, tatárszentgyörgyi, tiszalöki és kislétai cselekményekhez semmi közük. Pető Zsolt harmadrendű vádlott az eddigi tárgyalásokon folyamatosan tagadott, egyetlen helyszínnel kapcsolatban sem tett összefüggő vallomást.

Balázsi Bence ügyvéd, a másodrendű vádlott, Kiss István védője lapunknak elmondta, a vádiratban foglalt minősített emberölésekkel, illetőleg emberölési kísérletekkel ellentétben egyes helyszíneken csupán garázdaság vagy foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés tényállása állhat meg. Rámutatott arra, hogy ügyfele a nyomozati szakban a galgagyörki, piricsei helyszínnel kapcsolatban tett csak beismerő vallomást, és védence csupán romos épületekre adott le lövéseket, nem kívánt mások testi épségében kárt tenni.

Árulkodó szakvélemények

A büntetőper során számos szakvéleményt ismertettek. A hemogenetikai (DNS), illetve a fegyverszakértői véleményeknek kiemelt jelentőségük lehet. A Kiss testvérekről, illetve Pető Zsolttól származó DNS-mintákat számos helyszínen (Piricse, Tarnabod és Nagycsécs), illetve fegyveren is rögzítették a nyomozók. A fegyverszakértők szerint a romák elleni támadásokkal vádolt négy férfi debreceni munkahelyén megtalált puskák egy részével lőttek a gyilkosságsorozat helyszínein. (A Mausert Nagycsécsen, Tarnabodon, Alsózsolcán használták, a sörétes Franchit Galgagyörkön, Piricsén és Nagycsécsen, a duplacsövű Fabarmmal Kislétán, Nagycsécsen, Tarnabodon lövöldöztek. A vád szerint Kiss Árpád a Mausert, Kiss István a Franchit, Pető Zsolt a Fabarmot használta.)

A védelem aggályai

Balázsi Bence ügyvéd szerint az ügyben kizárólag közvetett bizonyítékokat gyűjtött össze a nyomozó hatóság. Példaként megemlítette, hogy a fegyvereken talált DNS-maradványoknak sem a keletkezési idejét, sem pedig a módját nem tudta a szakértő megállapítani, így azok akár a cselekménysorozat helyszíneitől térben és időben elkülönülve is az adott tárgyra kerülhettek. A fegyverszakértői vélemények kapcsán megjegyezte, a szakemberek ugyan kijelentették, hogy a gyilkosságokat feltehetőleg a megtalált fegyverekkel követték el, de például a halált okozó sörétszemeket nem tudták egyértelműen a Perényi 1 klubban lefoglalt fegyverekhez kötni. A vádlottak lakhelyén és a klubban történt lefoglalásokkal kapcsolatban pedig a másodrendű vádlott védője azt emelte ki, hogy azokat ki kellene rekeszteni a bizonyítékok köréből, mert a hatósági tanúként eljárt személyek közül többen – így a klubban dolgozó *Kerékgyártó Imre* vagy az elsőrendű vádlott lakásán a házkutatásnál jelen lévő Kiss Árpád felesége – sem voltak végig jelen az ominózus helyiségben a bűnjelek lefoglalásakor.

Az ügyvéd a hibákat taglalva rámutatott arra is, hogy a rendőrség a mai napig sem fogta el azt a személyt, aki – a vádirat szerint – az ügy első-, másod-, harmadrendű vádlottjain kívül részt vett a besenyszögi rablásban. *Bérdi Zsolt*, Kiss Árpád védője lapunknak kifejtette, a bírósági eljárás a magyar igazságszolgáltatás állatorvosi lova. – A Nemzeti Nyomozó Iroda (NNI), a rendőrség csúcsszerve számos hibát vétett a tárgyi bizonyítékok begyűjtése, illetve a bűnjelkezelések kapcsán. Az eljárásról sokat elmond, hogy a büntetőügyben eljáró nyomozók közül többen egyéb bűncselekmények miatt már előzetes letartóztatásban ülnek – fűzte hozzá.

A bírósági tárgyalásokon számos tanút hallgattak meg, többek között F.-né Ny. Évát, aki a hat halálos áldozattal járó büntetőügy koronatanúja. A nő folytatólagos meghallgatása a bíróságon többször is felháborodást okozott, ugyanis számos esetben komoly ellentmondásba került önmagával, továbbá kijelentette, a rendőrségi meghallgatásán fantáziált. A koronatanú, aki az elsőrendű vádlottal, Kiss Árpáddal korábban szerelmi kapcsolatban állt, visszavonta volt szeretőjére tett vallomásainak jó részét is. A bíró F.-né Ny. Évát ezek miatt többször figyelmeztette a hamis vád és hamis tanúzás büntetőjogi következményeire.

Az elhárítás is felelős lehet

A romagyilkosságok kapcsán továbbra is tisztázatlan a titkosszolgálatok szerepe. Mint azt korábban megírtuk, a negyedrendű vádlott szerződéses katonaként a délszláv KFOR-misszióban szolgált, és éveken át jelentett a katonai titkosszolgálatnak. Kapcsolattartójával, a Katonai Biztonsági Hivatalnál (KBH) szolgáló H. Ernő századossal a tiszalöki gyilkosság után is találkozott.

A Pestisracok.hu pár hónappal ezelőtt arról számolt be, hogy az emberölés-sorozat vizsgálatában minden eljáró hatóságot félrevezetett a KBH és egyik tanúként meghallgatott munkatársa (H. Ernő), ezért a Pest Megyei Főügyészség büntetőfeljelentés megtételére tett indítványt a sorozatgyilkosságot tárgyaló Budapest Környéki Törvényszéken.

Kovács József altábornagy, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat (KNBSZ) – amely 2012. január 1-jén jött létre a Katonai Felderítő Hivatal és a KBH összevonásával – főigazgatója *Csontos István* megfigyelésével kapcsolatban lapunknak adott interjújában azt mondta, az ügyben a katonai elhárítás minden rendelkezésre álló információt átadott a hatóságoknak. – Az tanulságos, hogy ezt nem egy XXI. századi, korszerűen működő titkosszolgálatként tette. A katonai titkosszolgálat értelemszerűen levonta az ügy megfelelő tanulságait – fűzte hozzá. Kérdésünkre, hogy mit gondol, miért kerül elő újra és újra a sajtóban a romagyilkosságok és a titkosszolgálatok közötti esetleges kapcsolat lehetősége, azt válaszolta, biztos benne, hogy a folyamatban lévő eljárás megnyugtató válaszokat fog adni mindenkinek.

A bíróság zárt ajtók mögött hallgatta meg a KBH-s tisztet. H. Ernő a bíróságon azt vallotta, hogy a gyilkosságsorozat kapcsán Csontos István csupán a váltságdíj összegével kapcsolatban tett megjegyzést neki. H. Ernő a közöttük lezajló beszélgetésről állítólag feljegyzést sem készített.

Azonban nem csak a KBH hibázott ebben az ügyben. A Magyar Nemzet az elsők között számolt be arról, hogy a Nemzetbiztonsági Hivatal (mai nevén Alkotmányvédelmi Hivatal) Hajdú-Bihar megyei kirendeltsége 2004. február 21-től szoros ellenőrzés alá vont három férfit – közöttük *Kiss Istvánt* – szélsőséges szervezethez való tartozás gyanújával. 2007 végén, 2008 elején Kiss István ellenőrzése alatt olyan információk keletkeztek, amelyek arra utaltak, hogy Kiss István testvérével, Árpáddal és ismerőseivel lőfegyverek és nagy mennyiségű lőszer beszerzését tervezi. Ezért az NBH megyei kirendeltsége kezdeményezte a már évek óta folyamatban lévő szoros ellenőrzés meghosszabbítását és kiterjesztését az új ismerősökre is. Az NBH központja azonban elutasította a kezdeményezést. Kiss István szoros ellenőrzését ezért a megyei kirendeltség 2008. május 12-én lezárta. A romagyilkosság-sorozat 2008. július 21-én kezdődött el.

Érdekes az ügyben az is, hogy az NBH egy újabb fegyverbeszerzési kísérletet is dokumentált 2009 telének végén – a gyilkosságsorozat tatárszentgyörgyi állomása után, de még Tiszalök előtt. Ekkor azonban az új információkat az NBH illetékesei nem vetették össze a megyei szinten már korábban dokumentáltakkal, és a másodrendű vádlottal szemben sem foganatosítottak elemi intézkedéseket.

A 2009-ben létrejött parlamenti vizsgálóbizottság is megállapította a katonai hírszerzés és az NBH felelősségét a romagyilkosságok kapcsán. A vizsgálóbizottság leszögezte, *Szilvásy György* és *Ficsor Ádám* volt szocialista titokminisztereket politikai, *Laborc Sándort*, az NBH egykori főigazgatóját pedig személyes felelősség terheli a romák elleni sorozatgyilkosság felderítésében elkövetett súlyos titkosszolgálati hibákért.

Kósa Lajos, a Fidesz ügyvezető alelnöke a Portik–Laborc-ügy kapcsán a közelmúltban megjegyezte, különösen nyugtalanító, hogy a gyilkosságsorozat egyik vádlottja titkosszolgálati ember volt, s az NBH a gyilkosok megfigyelését azután állította le, hogy kiderült, a csoport fegyvereket akar beszerezni. *Gyurcsány Ferenc* idén januárban volt csak hajlandó megszólalni a gyilkosságsorozattal kapcsolatban. A volt kormányfő közölte: „Hallom, hogy nagyon sok találgatás van most a romagyilkosságok körül. Hallom, hogy időnként szóba hozzák, hogy a titkosszolgálatok nem végezték jól a dolgukat. Nagyon sajnálnám, ha így lenne".

Mohácsi Viktória közelmúltban tett nyilatkozata szerint 2011-ben azért hagyta el az országot, mert veszélyben érezte magát. A volt SZDSZ-es európai parlamenti képviselő a CBC kanadai közszolgálati televíziónak arról számolt be, hogy többek között azért ment Kanadába, mert rájött, a Gyurcsány-kormány a romagyilkosságok ügyében folytatott nyomozás több részét nyolcvan évre titkosította. Mohácsi szerint így akarták elkendőzni a rettenetes bűncselekmények politikai szálait. Nyilatkozatában utalt arra is, hogy a romagyilkosságokban érintve lehettek állami tisztségviselők is.

MAGYAR NEMZET
013/05. 85.

A NÉGYEK BANDÁJA ARCHÍV ANYAGAI

2 NÉPSZAVA BELFÖLD
2013. JÚLIUS 24., SZERDA
www.nepszava.hu
belfold@nepszava.hu

Miszori László pályája talán legnagyobb kihívásaként tekint a romagyilkosságok perére

Vádlottak – szájuk lakat alatt

Utolsó szó jogán beszélhet ma a romák elleni gyilkosságsorozat négy vádlottja – a bűncselekmények tagadásán túl ugyanakkor aligha beszélnek érdemben, kérdés, egyáltalán élnek-e jogukkal. A negyedrendű vádlotton kívül egyikük sem tett részletes vallomást, és ha társai tartják magukat eddigi taktikájukhoz, akkor vélhetően nem is szólalnak meg. Az elsőfokú ítéletet a vádlottak előzetesének lejárta előtt meghozhatja a Budapest Környéki Törvényszék, de sok kérdés tisztázatlan marad.

BARNA L. NORBERT

Utolsó lehetősége van ma tisztáznia szerepét a romák elleni gyilkosságsorozatban a négy vádlottnak, miután a Budapest Környéki Törvényszéken ma még felszólalhatnak saját védelmükben, mielőtt a Miszori László vezette ötfős bírói tanács meghozza az elsőfokú ítéletet. Ez ma még vélhetően nem történik meg, az utolsó szó jogán tett felszólalások után összesen 15 nap áll a bíróság rendelkezésére, hogy a nem jogerős végzést meghozza – vagyis legkésőbb augusztus 7-ig döntenek. A hat halálos áldozatot követelő támadások vélt elkövetőinek előzetes letartóztatása augusztus 21-én jár le – akkor lesz négy éve, hogy elfogták őket –, elsőfokú végzés hiányában ezután ki kellene engedni, illetve házi őrizetbe kellene helyezni őket. Erre azonban nem kell számítani.

Sokkal inkább arra, hogy érdemben már nem szólalnak fel, hiszen a negyedrendű vádlott, a vád szerint az utolsó két, Tiszalökön és Kislétán végrehajtott támadásban sofőrként segítő Csontos Istvánon kívül egyikük sem tett részletes vallomást az eljárásban. Az első- és másodrendű vádlott testvérpár, Kiss Árpád és Kiss István a 2011-ben indult tárgyalássorozat elején még azokban a cselekményekben elismerte bűnrészességét, ahol halálos áldozat nem volt – így a galgagyőrki, piricsei, nyíradonyi és tarnabodi akciókban –, és később reagáltak az egyes tanúk állításaira, érdemben és hosszasan csak az utolsó tárgyalási napokban beszéltek – a bizonyítási eljárás lezárása után. Azaz felszólalásuk akkor már nem volt a bizonyítékok közé vehető. (Igaz, Miszori bíró végül Kiss Árpád megszólalása után mégis újranyitotta a bizonyítást.) Főként a bíróság munkáját, a helyszínelők jogszerűtlen beavatkozását és a tanúk szavahihetőségét bírálták. A harmadrendű Pető Zsoltnak pedig bármelyik vádpontnál az összes mondandója az volt: „nem vettem részt a bűncselekményben".

Ilyen taktikánál, az emberölések kitartó tagadásánál azonban elképzelhető, hogy nemhogy érdemben, egyáltalán nem beszélnek ma. Az eljárást ismerő forrásunk szerint ha tovább védekeznének, az még inkább a bűnösségüket erősítené. „Olyanoktól viszont, akik folyamatosan az eljárás lassítását, a bíró kizárását akarták elérni, ez nem volna hiteles" – tette hozzá szakértőnk. Ugyanakkor az is elképzelhető, hogy Csontos utoljára is beszélni fog, az ő taktikájában, a részletes, feltáró vallomást tevő, együttműködő, „bűnbánó balek" védekezésében ez elvárt lépés. Egyedül ő az, akinek társaival szemben nem kell tényleges életfogytiglanra számítania: a Katonai Biztonsági Hivatal által beszervezett, Kiss István debreceni focidrukker társaságára ráállított Csontos – aki szerződéses katonaként Koszovót is megjárta – ügyészi indítványra úgy kaphat legfeljebb 15 évet, hogy közben Tiszalök közelében, a gyilkosság idején, 2009. április 22-én egy rendőr még igazoltatta is, majd elengedte. Mint a Népszabadság felidézte, másfél hónappal a viszonylagos visszhangot kiváltó, 2009. február 23-án elkövetett tatárszentgyörgyi gyerekgyilkosság után az igazoltató járőrnek „nem tűnt fel, hogy egy honvédségi állományú személyt igazoltat, az átvizsgált autóban katonai látcsövet és fegyverek észrevétlen szállítására pompásan alkalmas gyöngyvászon gitártokot talál, és első bemondásra elhiszi, hogy netes vakrandira érkezett a faluba, csak nem jött el a csaj". A jegyzőkönyvek szerint azonban Pető sem volt híján a bizonyítékoknak, hajdúszoboszlói albérletében foglaltak le több doboz lőszert.

A gyilkosságokhoz használt, amúgy 2008-ban egy besenyszögi vadásztól rabolt fegyverek egy része a négy vádlott elfogásakor, munkahelyükön, a debreceni Perényi1 Klubból kerültek elő – a fal mögé rejtve, egy lépcső alatti tárolóhelyiségből. A lépcső alatti helyiséget a Perényi1-et üzemeltető F.-né Ny. Éva vallomása szerint – akinek szavahihetőségét többször megkérdőjelezte a bíróság és a védők – az elfogást megelőző nap kezdte el Csontos „felújítani".

A vádhatóság szerint Kiss Árpádot, Istvánt, Petőt részben előre kitervelten, aljas indokból és több ember életét veszélyeztetve, részben 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberöléssel vádolják, ezért az ügyészség tényleges életfogytiglant kért mindhármukra, Csontost társtettesként vádolják. A kislétai és tiszalöki gyilkosságokban egy-egy, Nagycsécsen pedig két ember halt meg, Tatárszentgyörgyön egy 27 éves férfit és 5 éves kisfiát ölték meg menekülés közben.

Hol a rasszista indíték?

Alapos, megfontolt bírónak ismerik Miszori Lászlót, aki a Cigányvadászat-per blog szerint pályája talán legnagyobb kihívásának tekinti a gyilkosságsorozat tárgyalását. Nem volt egyetlen hatályon kívül helyezett ítélete sem, ugyanakkor számtalan bírálat érte e per lassúsága miatt. Bár elmondása szerint „a közvélemény nyomásától függetlenül" lépésről lépésre irányította a bizonyítási eljárást, a vádlottak baráti körében épp csak felszínesen piszkálta meg a vélt rasszizmust – miközben Kiss István és Pető sem rejtegette cigányellenességét, radikális beállítottságát. Igaz, az ügyész szerint a rasszista motiváció bizonyítást nyert. De hiába beszélt Csontos „háttértámogatókról", azok feltérképezésére a bíró ugyancsak nem szánt időt.

Tatárszentgyörgyön két gyilkosság történt – egy menekülő férfit és kisfiát lőtték le FOTÓ: X 2 PRESS

Estére kiderülnek a ponthatárok

Ma este derül ki 95 237 jelentkező számára, hogy felvételt nyert-e az általa választott felsőoktatási intézménybe. Bár ponthatárhúzás idén is lesz egyetemi vagy főiskolai szakokra lebontva – egy informatikai algoritmus alapján, amely a jelentkezők felvételi összpontszáma, az intézmények kapacitása, valamint egyéb, kormányrendeletekben meghatározott szempontok figyelembevételével számol –, azonban az eddigi gyakorlattal szemben az állami ösztöndíjas – azaz tandíjmentes – szakokra való bekerüléshez szükséges, minimális pontszámokat már előre meghatározta a kormány. Alapképzésen, osztatlan képzésen ez 240, felsőoktatási szakképzésben 200, mesterképzésen pedig 50 pontot jelent. Az évek óta legnépszerűbbnek számító 16 szakon viszont ezeknél jóval magasabb pontszámot határozott meg a kabinet. A maximális 500 pontból például jogász szakon 465, kommunikáció és médiatudomány szakon 470, turizmus-vendéglátás szakon pedig 465 pont kell majd a sikeres felvételihez.

A ponthatár azonban csak azokon az állami ösztöndíjas szakokon lesz azonos a minimális pontszámmal, ahol kevesebb a jelentkező, mint a képzési helyek száma. Ezekre a képzésekre ugyanis mindenkit felvesznek, akik legalább ennyi pontot szereztek a felvételi vizsgán. Mivel a ponthatárhúzás egyik tényezője az intézmények kapacitásszáma – azaz az összes felvehető állami és tandíjas hallgató száma –, szinte lehetetlen megbecsülni, hányan és milyen eredménnyel kerülhetnek be az adott egyetemre. Az idei tájékoztatókban ugyanis szakonként csak a minimálisan és maximálisan felvehető jelentkezők számát határozták meg – a keretszámokat nem. Vagyis az állami ösztöndíjas keretszámok megszüntetése azzal járt, hogy sem az államnak, sem a felsőoktatási intézményeknek nincs fogalmuk arról, hogy szeptembertől hány hallgató kezdheti meg tanulmányait, így ennek költségvetési vonzatai is bizonytalanok.

A ponthatárokat ma 20 óra után először a www.felvi.hu-n, illetve a felvi.hu Facebook-alkalmazásában hirdetik majd ki, a sikeres vagy sikertelen felvételiről pedig sms-ben értesítik azokat, akik ezt jelentkezésük során kérték.

NÉPSZAVA-INFORMÁCIÓ

NÉPSZAVA
2013/07. 338.

Pető semmiről semmit nem tud

A romagyilkosságok harmadrendű vádlottja szerint egyszer előkerülhetnek az igazi gyilkosok

A móri ügyhöz hasonlóan egyszer majd előkerülhetnek a romagyilkosságok valódi elkövetői – jelentette ki Pető Zsolt, az ügy harmadrendű vádlottja a Hír TV Riasztás című műsorában tegnap. Állította: egyetlen bizonyíték sincs ellene, csak úgynevezett kevert DNS-nyomok, nem szerzett be fegyvereket, és nem követett el egyetlen gyilkosságot sem.

HARASZTI GYULA

A mai napig nem tudja, mi alapján vádolták meg a romagyilkosságokban való részvétellel – állította a Hír TV Riasztás című műsorában *Pető Zsolt*. A bűncselekmények harmadrendű vádlottja – akit a hat áldozattal és több sebesülttel járó romagyilkosságok ügyében tényleges életfogytiglanra ítélték nem jogerősen – filmforgatókönyvnek nevezte az ellene megfogalmazott vádakat, mert szerinte ezeket bizonyítékokkal nem támasztották alá. Sem azt, hogy a felderítés miként történt, sem azt, kik vettek részt a bűncselekmények elkövetésében.

„Volt olyan bűncselekmény, ahol egy fegyvert használtak, nincsen lábnyom sem, és mégis hárman vagyunk megvádolva, hogy hárman követtük el. Pedig semmi nem utal arra, hogy három személy járt ott, vagy több, vagy kevesebb" – fogalmazott az interjúban Pető.

Pető Zsolt szerint a rendőrségnek produkálnia kellett valamit, mert nagy nyomás nehezedett rá FOTÓ: HEGEDÜS MÁRTA

A férfi tagadta, hogy ő szerezte volna be a fegyvereket, szerinte ez az első- és másodrendű vádlottak, a Kiss testvérek védekezési taktikája volt, így próbálták meg a felelősséget áthárítani. Pető kijelentette: fogalma sincs, ki lehet az a negyedik személy, aki részt vehetett a gyilkosságoknál használt fegyverek elrablásában Besenyszögön. A sértettek szerint a megjelölt testfelépítésű elkövető nem is volt az elkövetők között.

Pető leszögezte: egyik gyilkosság helyszínén sem járt, egyik bűncselekményben sem vett részt, ezt szerinte bizonyítani sem lehet, mert ellentmondások vannak a szakértői véleményekben, tanúvallomásokban, probléma van a bűnjelkezelésben a rendőrségi munkában. Mint említette: a szakértő sem tudta megmondani, hogy a DNS-e hogyan került rá a fegyverre, amely úgynevezett kevert DNS volt, vagyis bármikor mások is rátehették a puskákra. – Nem tudom, ez kinek állhatott érdekében, de az biztos, hogy a rendőrségnek produkálnia kellett valamit, mert nagyon nagy nyomás nehezedett rájuk – jegyezte meg a harmadrendű vádlott, aki úgy tartja, problémák vannak a házkutatásokkal meg a szemlékkel is. – Volt olyan házkutatás, ahol a hatósági tanú elmondta, hogy ő részeg volt, és az eljárás folyamán is folyamatosan italozott. Nem tudom, hogy lehet egy ilyen személyt egyáltalán hatósági tanúként alkalmazni – vetette fel Pető.

A negyedrendű vádlott *Csontos Istvánnal* kapcsolatban kijelentette: az eljárás elejétől kezdve hazudozik. (A férfi a vád szerint a 2009 áprilisában elkövetett tiszalöki cigánygyilkosságban vett részt először, sofőrként.) Pető nem tudta róla, hogy a katonai elhárításnak dolgozott, csak azt, hogy katona volt. Állította: arról is csak Csontosnak voltak homályos utalásai, hogy segítőik lettek volna, pénzelték volna őket, és hogy még több gyanúsított lesz az ügyben. Pető a Hír TV-nek adott interjúban lehetségesnek nevezte, hogy – mint a móri ügyben – egyszer előkerülnek majd a valódi tettesek.

A hat áldozattal és több sebesülttel járó romagyilkosságok ügyében *Kiss Árpádot, Kiss Istvánt* és Pető Zsoltot tényleges életfogytiglanra, Csontos Istvánt 13 évi fegyházra ítélték nem jogerősen.

MAGYAR NEMZET
2013/09., 472.

Mohácsi államtitkokat tud?

Gyanús alakok a romagyilkosságok elkövetői körül · Újabb büntetőeljárások is indulhatnak

Leállított lehallgatások, félreállított titkosszolgálati vezetők, nyomozás ismeretlen tettestárs, súlyos hibákat elkövető nemzetbiztonsági szakemberek után. Nem éppen hízelgő a mérleg eddig a romagyilkosságokkal kapcsolatban, pedig több embert első fokon már elítéltek. A bűncselekmény-sorozatnak politikai vetületei is lehetnek. Mohácsi Viktória volt EP-képviselő többször is említést tett egyes állami vezetők felelősségéről.

MUNKATÁRSAINKTÓL

Pető Zsolt rendőrök gyűrűjében a Perényi 1-ben tavaly márciusban FOTÓ: MTI/CZEGLÉDI ZSOLT

Mohácsi Viktória korábbi SZDSZ-es európai parlamenti képviselő levélben arról tájékoztatta lapunkat, azért nem beszélhet arról, miért döntött úgy, hogy Kanadába megy és menekültstátust kér, mert azzal államtitkot sértene. A jogvédő ugyanakkor utalt arra, hogy döntésében szerepet játszhatott az, ahogyan a magyar hatóságok a romagyilkosságokhoz viszonyultak. Kifejtette, szerinte a bűncselekmény-sorozat nyomozati anyagából még mindig csak néhány oldalt hoztak nyilvánosságra, a lényegi információk pedig továbbra is államtitoknak minősülnek. Mohácsi a kanadai köztelevíziónak 2012 végén egy riportban nyilatkozott arról, tudomására jutott, hogy az előző szocialista kormány úgy döntött, azért titkol el a romagyilkosságokkal összefüggő információkat, hogy ne derüljön fény a bűncselekményekhez fűződő politikai szálakra.

Váratlan vendégek

A Magyar Nemzet megtudta, már jóval a rajtaütés előtt gyanús alakok jelentek meg azon a szórakozóhelyen, ahol elkapták a hat ember életét követelő, romák elleni gyilkosságsorozat vádlottjait. A letartóztatások előtti időszakban gyakran látogatást tett például a Perényi 1 elnevezésű bárban egy férfi, aki fekete gitártokkal érkezett és távozott, pedig nem tartozott a klubban fellépő zenészek közé. Az illető egy szép, fehér autóval hajtott több alkalommal a szórakozóhely elé, ezért többen is felfigyeltek rá. Közvetlenül a Nemzeti Nyomozó Iroda (NNI) akciója előtt egy ismeretlen társaság is szórakozott a Perényi 1 emeletén lévő karaoke-bárban. A dolgozók úgy vélik, a nemzetbiztonság emberei vagy civil rendőrök lehettek, akik előzetesen felmérték a terepet.

A kommandósok 2009. augusztus 21-én szállták meg a Perényi 1-et. Ezelőtt azonban festést is tartottak a debreceni klubban, átalakították, alternatív művészekkel festették ki a helyet. Az átépítés során hozhatták létre azt a kis rejtett helyiséget, ahol később a hatóságok fegyvereket találtak. Forrásaink szerint a rajtaütéskor is sok megmagyarázhatatlan dolog történt, eltűntek például az alkalmi munkavállalók iratai és az aznapi, mintegy félmilliós bevétel is. A környéken lévő múzeum biztonsági kameráit pedig kikapcsoltatták.

A bár tulajdonosa a különleges rendőri egységek akciójának hírére a helyszínre érkezett, de a művelet irányítója elküldte, miközben az ügy negyedrendű vádlottja, *Csontos István*, a katonai elhárítás egykori titkos kapcsolata szintén elmehetett a helyszínről. Ő később önként visszatért, hogy feladja magát. Vele kapcsolatban a napokban érdekes információkról számolt be *Pető Zsolt*, a romagyilkosságok néven elhíresült ügy harmadrendű vádlottja a Hír TV-ben. Pető szerint minden állítás, amely alapján őt gyilkosnak tartják, főként Csontos vallomásain alapul, de semmi köze sincs a valósághoz.

Pető beszélt arról is, hogy semmilyen fegyverrablásban nem vett részt. A vád szerint ugyanis a gyilkos fegyverek egy része egy Besenyszögön elkövetett rablásból származik. Ezt a bűncselekményt négy személy követhette el, de a mai napig nem tisztázott, hogy ki lehetett az első-, a másod- és a harmadrendű vádlottak mellett a negyedik fegyverrabló.

Vizsgálhatják az elhárítást

Pintér Sándor belügyminiszter a Népszabadságnak adott interjújában ezzel kapcsolatban megerősítette azt a korábban már ismert hírt, hogy nyomozás folyik a fegyverrablás feltételezett negyedik résztvevője után. Azt is tisztázni szeretnék, hogy milyen hibákat követhettek el a titkosszolgálatok, illetve a nyomozó hatóságok a felderítés közben, és hogy megelőzhetők lettek volna-e a gyilkosságok. A vizsgálatra külön szakértői csoportot is létrehoztak a Terrorelhárítási Központon belül. Ez a csoport választ kaphat arra, hogy mikor, mit, és kinek jelentett Csontos, a Katonai Biztonsági Hivatal (KBH) volt biztonsági kapcsolata, milyen feladatokkal bízták meg őt.

Csontost 2003-ban vette szerződéses állományba a honvédség, 2004-től pedig a KBH-nak is dolgozott. Feladata az volt, hogy „szkinhedeket" figyeljen meg. A hírek szerint ekkoriban kezdte el szorosabban figyelni, lehallgatni a polgári elhárítás (az akkori Nemzetbiztonsági Hivatal) az első és másodrendű vádlottakat, *Kiss Árpádot* és testvérét, *Kiss Istvánt* szélsőséges nézeteik, kapcsolataik miatt. Csontos a romagyilkosságok első cselekményei óta betegállományban volt, majd beadta leszerelési kérelmét. A KBH kontingenséből azonban csak 2009 tavaszán törölték, amikor már a vád szerint közreműködött az egyik bűncselekményben. Az is kiderült, hogy a Nemzeti Nyomozó Iroda ekkoriban igazoltatta Csontost és társait.

Az eddig kiszivárgott adatok szerint 2008 tavaszán „keletkeztek információk" a Nemzetbiztonsági Hivatal (NBH) Hajdú-Bihar megyei kirendeltségénél, hogy a Kiss testvérek és társaik fegyverek beszerzésével próbálkoznak. A debreceni NBH vezetője, H. Tibor a csoport megfigyelésének meghosszabbítását kérte. Az információ nagyjából akkor keletkezett, amikor a romagyilkosságok három vádlottja elrabolta Besenyszögön egy vadász eladásra meghirdetett puskáit. Az NBH budapesti központja azonban H. Tibor kérése ellenére leállította a lehallgatást. Ezzel közel egy időben indoklás nélkül visszavonták az NBH debreceni kirendeltségvezetőjének vezetői megbízását. Információink szerint ennek oka az is lehetett, hogy H. Tibor nem értett egyet ezekkel az intézkedésekkel, a szélsőségesek lehallgatását ugyanis az is indokolta volna, hogy néhányan közülük feltűnő módon viszszavonultak, és más telefonokat kezdtek el használni a magánbeszélgetéseikhez.

Lejárató kampány

A Népszabadság egyébként megpróbálta hitelteleníteni a debreceni NBH volt vezetőjét, H. Tibort, azt állítva, hogy szoros, baráti kapcsolatot ápol *Kósa Lajos* debreceni polgármesterrel. Szerintük ennek köszönhető, hogy eltávolították, majd 2010-ben visszahelyezték a hivatalába. Úgy tudjuk azonban, hogy H. Tibor csak néhányszor találkozott a politikussal, akkor is a helyi repülőtér és a menekülttábor ügyeiről egyeztettek. A szocialistákhoz közel álló lap azt is sugalmazza, hogy H. Tibor a menesztése idején az önkormányzatnál kapott volna munkát, de ezt eddig mindenki tagadta, és a lap nem mutatott be erről semmilyen bizonyítékot.

Pintér Sándor kijelentette: mindazon bűncselekményekre és azok elkövetőire utaló adatoknak a pontosítását, feldolgozását elvégezték, amelyekben még nem történt vádemelés. Nyílt és titkos eljárásokban igyekeznek minden kérdésre választ találni, és ahol fegyelmi vagy büntetőjogi felelősség felvetődik, meg fogják tenni a szükséges lépéseket. Ez azért is fontos lenne, mert az első-, másod- és harmadrendű vádlottakat első fokon már tényleges életfogytiglanra, Csontost pedig 13 évi fegyházra ítélték.

MAGYAR NEMZET
2013/09., 492.

KÜLÖN KÖSZÖNET

A személyes gyűjtőmunkám soha nem jöhetett volna létre azon hasznos és elhivatott munkát végző internetes oldalak szerzői cikkei nélkül, amelyekben számos fontos információra bukkantam a világhálón történő kutatásaim során. Ezeknek az írásoknak köszönhetem, hogy több szemszögből is megvizsgálhattam a történteket. Áldozatos munkájukat és a téma iránti érdeklődésüket külön köszönöm, és ezúton nekik is ajánlom ezt az albumot. A linkeken található anyagok ihlettek és/vagy részben felhasználásra kerülhettek a kutatásom során. Ezen cikkek jogelődjét nem ismerem.

INTERNETES FORRÁSOK 2019.10.17. DÁTUMMAL:

HA EGY ASSZONY MÉRGES:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Holhos_Jánosné
https://www.origo.hu/itthon/20180621-papp-erzsebet-kesobb-holhos-janosne-egy-hi-
degveru-gyilkos-volt-aki-olyan-kozombosseget-mutatott-mas.html
http://www.divatmania.hu/hatborzongato/holhos-janosne-a-nikotinos-gyilkos-2637.html
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&cad=rja&uact=8&-
ved=2ahUKEwj3n5vFlaTIAhXSCuwKHdHQA0kQFjAFegQIBBAB&url=http%3A%2F%2Fegyper-
ceskrimi.blog.hu%2F2015%2F09%2F17%2Fholhos_janosne_avagy_a_rendorseg_csodje&usg=A-
OvVaw2O6tdM5WqFg0Bx4-qoN98L
https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/4-kegyetlen-mult-szazadi-magyar-sorozatgyilkossag/
https://boon.hu/cimke/holhos-janosne/
https://alfahir.hu/holhosne_a_nikotinos_gyilkos-20130210
https://www.nyugat.hu/cikk/hirhedt_magyar_sorozatgyilkos_aldozat

VISSZAFORDÍTHATATLAN VONZALOM:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Jancsó_Ladányi_Piroska
https://www.lokal.hu/2019-07-gyilkos-nok-meggyalazott-kislanyok-holttestei-a-torokbalint-kut-
ban/
https://egyperceskrimi.blog.hu/2015/11/14/
ot_holttest_a_kutban_jancso_ladanyi_piroska_remtortenete
https://www.facebook.com/eletellenibuncselekmenyek/photos/a.2082812018673861/209721335
0567061/?type=1&theater
https://www.szoljon.hu/jasz-nagykun-szolnok/bulvar-jasz-nagykun-szolnok/
rettenetes-es-megbotrankoztato-titkok-derultek-ki-590077/
https://www.szemtolszembe.eu/halalkut-jancso-piroska-remtortenete/
https://femina.hu/terasz/a_leghiresebb_magyar_noi_sorozatgyilkos_gyerekekkel_vegzett_a_fi-
atal_lany/
http://www.borsonline.hu/aktualis/kislanyokat-olt-piroska-a-kejgyilkosno/176852

A MARTFŰI RÉM:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Kovács_Péter_(bűnöző)
https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/martfui-rem-az-igazi-sztori/
http://www.borsonline.hu/aktualis/
en-kaptam-el-a-martfui-remet-interju-a-85-eves-barna-balinttal/161629
https://www.szoljon.hu/kozelet/helyi-kozelet/
bitofara-kerult-a-sorozatgyilkos-bestia-a-martfui-rem-utolso-resze-1178152/
https://zoom.hu/hir/2018/12/01/50-eve-vegeztek-ki-a-martfui-remet/
https://index.hu/tudomany/tortenelem/2016/11/12/
kalapacsos_sorozatgyilkos_a_cipogyar_mellett/

ÁLRUHÁBA BÚJT ÖRDÖG:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Pipás_Pista
https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/pipas-pista-a-tanyavilag-bergyilkosa/
https://www.szegedilap.hu/cikkek/kultureset/nyilas-peter--pipas-pista.-a-hoherasszony-legen-
daja.html
https://femina.hu/ezo/pipas-pista-bergyilkosno/
https://magyarnoir.blogstar.hu/2017/03/02/pipas-pista-a-tanyavilag-bergyilkosa-/35361/

AZ ASSZONYIRTÓ:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Kiss_Béla_(sorozatgyilkos)
https://hu.wikipedia.org/wiki/Kiss_Béla_(egyértelműs%C3%ADtő_lap)
https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/femhordos-gyilkos-magyar-sorozatgyilkos/
https://index.hu/tudomany/tortenelem/
anagyhaboru/2015/02/06/100_eve_halt_meg_a_hirhedt_cinkotai_sorozatgyilkos/
https://www.hirmagazin.eu/cinkotai-kiss-bela-a-leghiresebb-magyar-sorozatgyilkos
http://www.borsonline.hu/aktualis/szellemtanya-lett-az-asszonyirto-portajabol/148295
https://www.nyugat.hu/cikk/hirhedt_magyar_sorozatgyilkos

ARZÉNES ASSZONYOK:
https://egyperceskrimi.blog.hu/2016/02/28/a_tiszazugi_arzenes_asszonyok
https://hu.wikipedia.org/wiki/Tiszazugi_méregkeverők
https://hvg.hu/pszichologiamagazin/20170702_Ezert_oltek_a_tiszazugi_nok_a_noi_gyilko-
sok_pszichologiaja
https://www.origo.hu/tudomany/20170603-a-tiszazugi-meregkeverok-kozul-28-embert-allitot-
tak-birosag-ele-akikre-osszesen-162-gyilkossagot.html
https://magyarnoir.blogstar.hu/2017/07/11/miert-oltek-a-tiszazugi-arzenes-asszonyok-/40196/
http://epa.oszk.hu/00000/00022/00483/14921.htm
http://ujkor.hu/content/mit-kinlodsz-vele-a-tiszazugi-gyilkos-asszonyok-a-sajto-tukreben
https://mediakutato.hu/cikk/2014_03_osz/01_arzen_tiszazug.pdf
http://www.noiportal.hu/rejtely-misztika/
magyarorszag-gyilkos-asszonyai-a-nagyrevi-ferjgyilkos-felesegek

A VONATGYILKOS:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Matuska_Szilveszter
https://hu.wikipedia.org/wiki/Biatorbágyi_merénylet
http://www.rubicon.hu/magyar/
oldalak/1931_szeptember_13_matuska_szilveszter_felrobbantja_a_biatorbagyi_viaduktot/
https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/22-halalos-aldozat-biatorbagyi-robbantas-kedd/
https://unciklopedia.org/wiki/Matuska_Szilveszter
https://ntf.hu/index.php/2018/04/09/
az-elmaradt-kivegzes-matuska-szilveszter-utolso-targyalasa/
https://unciklopedia.org/wiki/Matuska_Szilveszter
https://24.hu/tudomany/2017/09/13/huszonket-ember-olt-meg-a-magyar-terrorista/
http://www.huszadikszazad.hu/1936-szeptember/bulvar/
matuska-dramai-talalkozasa-lanyaval-a-pestvideki-foghazban
http://www.magyartudat.com/
es-akkor-matuska-szilveszter-felrobbantotta-a-biatorbagyi-viaduktot/

HURKOS RÉM:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Ember_Zoltán
https://www.youtube.com/watch?v=dMkOr8DrdwM
https://magyarnoir.blogstar.hu/2017/05/24/
ot-emberrel-vegzett-a-szentkiralyszabadjai-rem/38573/
https://www.origo.hu/itthon/20180509-ember-zoltan-kulonos-kegyetlenseggel-olt-meg-ot-em-
bert-koztuk-a-batyjat-is.html
https://www.blikk.hu/aktualis/krimi/felakasztotta-magat-a-szentkiralyszabadjai-rem/0ltewjk
https://www.blikk.hu/aktualis/krimi/felakasztotta-magat-a-szentkiralyszabadjai-rem/0ltewjk
http://www.divatmania.hu/hatborzongato/ember-zoltan-a-hurkos-rem-2644.html

HATALOM UTÁNI VÁGY:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Balogh_Lajos_(sorozatgyilkos)
http://www.divatmania.hu/hatborzongato/balogh-lajos-a-battai-rem-2658.html
https://index.hu/belfold/2019/07/24/a_bortonben_megvaltozott_primszamokkal_foglalko-
zik_a_battai_rem/
https://24.hu/belfold/2019/07/24/mikor-mindenki-kiment-bezartam-az-ajtot-es-kinyirtam-apa-
mat-mondta-a-szazhalombattai-rem/
https://www.blikk.hu/aktualis/belfold/a-mai-napig-kisertik-aldozatai-a-szazhalombattai-remet/
lcyz892
http://www.borsonline.hu/aktualis/piszkos-munkara-keszul-a-szazhalombattai-kejgyilkos/152899
https://www.origo.hu/itthon/20171111-a-szazhalombattai-rem-kegyetlenul-gyil-
kolt-meg-negy-lanyt-koztuk-a-felesege-hugat-is.html
https://magyarnoir.blogstar.hu/2015/09/18/szazhalombattai-nok-elatkozott-gyilkosa/20984/

NÉGYEK BANDÁJA:
https://barankovics.hu/cikk/a-romagyilkossagok-rovid-kronikaja
https://168ora.hu/itthon/romagyilkossagok-kerdesek-tiz-ev-utan-is-153156
https://444.hu/tag/romagyilkossagok
https://index.hu/belfold/2018/11/03/romagyilkossag_tizedik_evfordulo/
https://hvg.hu/itthon/20160112_Romagyilkossagok_kezdodik_a_harmadfok_ite
https://hvg.hu/cimke/romagyilkosságok
https://hu.wikipedia.org/wiki/2009-es_tatárszentgyörgyi_gyilkosság
https://pestisracok.hu/tag/romagyilkossagok/
https://abcug.hu/megszoktak-a-bortont-a-romagyilkossag-vadlottjai/
https://magyarnarancs.hu/belpol/
romagyilkossagok_nem_negyen_voltak_-_se_nagy_iq_se_nagy_batorsag-72148
https://fidelio.hu/vizual/igy-zajlott-valojaban-a-romagyilkossagok-targyalasa-140494.html

A SOROZATGYILKOSOK MOST IS KÖZTÜNK JÁRNAK...

Tudta, hogy sorozatgyilkosok nem csak az Egyesült Államokban élnek, és nem is torz, hollywoodi agyszülemények? Tisztában van azzal, hogy **hazánk számtalan hírhedt halálosztót adott a világnak**, akik közül többen is világhírnévre tettek szert? Nem túlzás azt állítani, hogy a **sorozatgyilkosok most is köztünk járnak**, lesben állnak, és várják a lehetőséget „mesterművük elkészítésére".

Csabai Márk, a közkedvelt **krimiíró**, alapos kutatómunka után ebben a lebilincselő albumban gyűjtötte össze **Magyarország tíz leghírhedtebb tömeg- és sorozatgyilkosának történetét** az 1900-as évektől egészen napjainkig, **fényképekkel és korhű tudósításokkal**. A könyv megmutatja, hogyan vélekedett a kor embere és az akkori sajtó a bádoghordóba zárt női holttestekről, vagy éppen a tiszazugi arzénes asszonyokról, a hurkos, esetleg a martfűi rémről. De sok más érdekesség is megtudható ebből a **vérfagyasztóan izgalmas albumból**!

alomgyarkiado

/csabaimark

alomgyar.hu

4999 Ft

